

Jack London Beyaz Diş
www.kutuphanebiz.blogspot.com
www.kitapsevenler.com

Merhabalar

Buraya Yüklediğim e-kitaplar Aşağıda Adı Geçen Kanuna İstinaden
Görme Özürlüler İçin Hazırlanmıştır
Ekran Okuyucu, Braille 'n Speak Sayesinde Bu Kitapları Dinliyoruz
Amacım Yayın Evlerine Zarar Vermek Değildir
Bu e-kitaplar Normal Kitapların Yerini Tutmayacağından
Kitapları Beyenipte Engelli Olmayan Arkadaşlar Sadece Kitap Hakkında Fikir
Sahibi Olduğunda

Aşağıda Adı Geçen Yayın Evi, Sahafklar, Kütüphane, ve Kitapçılardan Temin
Edebilirler

Bu Kitaplarda Hiç Bir Maddi Çıkarım Yoktur Böyle Bir Şeyide Düşünmem

Bu e-kitaplar Kanunen Hiç Bir Şekilde Ticari Amaçlı Kullanılamaz

Bilgi Paylaştıkça Çoğalır

Yaşar Mutlu

Not: 5846 Sayılı Kanunun "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler " bölümünde yer alan "EK
MADDE 11. - Ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim
ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir
ticarî amaç güdülmeksizin engellilerin kullanımı için kendisi veya üçüncü
bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu,
vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braille
alfabesi ve benzeri 87matlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda
öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde
satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve
kullanılamaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin
bulundurulması

ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde
deneme yayınına geçilmiştir.

T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Bilgi İşlem ve Otomasyon Dairesi Başkanlığı
Ankara

Jack London

BEYAZ DIŞ

BİRİNCİ BÖLÜM

AV PEŞİNDE

Donmuş ırmağın iki yakası karanlık ladin ağaçlarıyla kaplıydı. Rüzgar dalların
üzerindeki kar örtüsünü az önce sıyırmıştı, gitgide silinen gün ışığı altında
ağaçlar koptu, korkunç karaltılar halinde birbirlerinin üzerine doğru

abanıyorlarmış gibi görünüyordu. Cansız, kımiltısız, acı bile duyulamayacak kadar ıssız ve soğuk olan bu yabancı ülke üzerine ağır bir sessizlik çökmüştü. Gizliden gizliye acı acı çınlayan bir kahkaha gizliydi sanki; tüm acılardan daha korkunç, buz gibi soğuk, bir Sfenks gülümseyişi kadar donuk, zorunluluk kadar tutkulu bir kahkaha!.. Acımasız, uçsuz bucaksız bir sonsuzluk, yaşamla ve yaşama çabasının gereksizliğiyle alay ediyor gibiydi sanki. Kuzeyin o saf, o durdurak tanımayan buz gibi vahşetiye bu. Ama yine de bir yaşam vardı bu yabancı topraklarda, hem de öyle kolay kolay pes etmeyen direngen bir yaşam! Çünkü kurda benzer bir köpek sürüşü donmuş ırmak yatağı boyunca güç bela ilerlemeye çalışıyordu.

Hayvanların sık tüylü postları buz tutmuştu. Ağızlarından yoğun bir buhar demeti çıkıyor, soluklarının havaya karışmasıyla incecik buz taneciklerine dönüşüp tüylerine yapışması bir oluyordu. Kayışlarla bağlı oldukları bir kızağa koşulmuşlardı. Kızak gövdesi sağlam ağaç kabuklarından yapılmıştı, karların üzerinde ayakları olmaksızın kayıyordu. Kızağın ucu önünde dalga dalga yayılan yoğun kar yığınlarını kenarlara doğru savurup dağıtacak biçimde yukarıya kalkık olarak yapılmıştı.

Kızakta ince uzun bir tabut vardı; ayrıca battaniyeler, bir balta, bir kahvedenlik ve bir de tava bulunuyordu. Uzun tabutun kapladığı yer hayli fazlaydı. Köpeklerin önü sıra bir adam ilerliyordu, kızağın ardında ikinci bir adam daha vardı. Her ikisi de geniş kar ayakkabıları giymişlerdi. Gerçi kızaktaki tabutta başka bir adam daha vardı ya, onun çilesi çoktan sona ermiş, dünyadan elini eteğini çekmişti artık. Yabancı kuzey ülkesinin soğuğu karşısında yenik düşmüştü. Bir daha kımıldayamayacak durumdaydı, sıfır tükemiş halde kıpırdamaksızın kalıp gibi yatıyordu öylece. Hareketi sevmezdi çünkü soğuk. Yaşam demek hakaret demektir ona göre, yaşam harekettir çünkü. Oysaki soğuk, hareketin her türlüünü kötürümleştirmeye kararlıdır. Sular denize dökülmesin diye ırmakları dondurur, ağaçların taa iliğine kemiğine işler, öz suyunu dondurup kurutur. Ama asıl insanoğluna düşmandır o; çünkü insan, yaratıkların en devingenidir, durağanlığa karşı sürekli bir başkaldırma içindedir ve işte bu nedenledir ki soğuğun özellikle yere sermeye can attığı bir yaratıktır. Hala canlı kalmayı başarabilmiş olan iki adam, biri kızağın önünde, öbürü ise arkasında, yılmadan, umutsuzluğa düşmeden yollarına devam etmekten geri durmuyorlardı. Kalın kürklere, yumuşacık derilere sarılmışlardı. Kirpiklerini, yanaklarını ve dudaklarını donmuş soluklarıyla püskürttükleri buz zerrecikleri kaplamıştı. Öyle ki, suratları suratlıktan çıkmış, yüz çizgileri iyiden iyiye belirsizleşmişti. Bu görünümüleriyle korkunç maskeler takmış birer mezarıcı, düşler evrenine ölülerini gömmeye giden ürkünç umacıları andırıyorlardı. Gelgelelim ikisi de insandı işte. Bu hiçlik ıssızlık ve tehlike evreninden geçerek, kendilerine uzayın boşlukları kadar uzak, yabancı ve ölü gibi görünen dünyaya kafa tutan ufacık birer serüvenciydiler. Hiç konuşmadan ilerliyorlardı, çünkü hareket etmek için gerekli olan gücü yitirmemek, bu nedenle de boşuna nefes tüketmemek zorundaydılar. Çevrelerini saran ağır sessizlik, tıpkı deniz dibindeki dalgıcın üzerine basınç yapan su kütlesi gibi, ruhlarını eziyordu. Bu sessizlik, uçsuz bucaksız sonsuzluğun ve kaçınılmaz zorunluluğun olanca ağırlığıyla üzerlerine yükleniyor; ruhlarını taa derinden kavrayarak benliklerine işliyor; dünya nimetlerine olan aşırı tutkularını, gelip geçici coşkularını, uçarı heveslerini! ezerek son damlasına kadar posasını çıkarıyor; büyük ve yenilmez doğa güçlerinin parmağında oynattığı, zavallı akılları ve yetersiz bilgileriyle onları ufacık birer güneş lekesine döndürüyordu. Bir iki saat geçti... Pek kısa süren günün can çekişen ışıkları silinmeye yüz tutarken, uzaklardan hafif bir çığlık yükseldi. Bir anda havaya dağılıp yankılandıktan sonra yavaş yavaş eriyip söndü. Eğer bu acılı çığlıkta bir vahşet ve açlık havası bulunmasaydı, yitik bir ruhun iniltili yakarışı sanılabilirdi. Öndeki adam başını arkaya çevirdi, arkadaşıyla göz göze geldi, ince uzun tabutun üzerinden anlamlı anlamlı kafa salladılar birbirlerine. Çok geçmeden sessizliği bir bıçak gibi yırtan ikinci bir uluma daha işitildi. Adamlar bu seslerin daha demin arkalarında bıraktıkları kar çölünden kopup geldiğim anlamışlardı. Derken, aynı yönden bir üçüncü uluma daha yükseldi, ikincisine verilen bir yanıtı sanki bu ve onun azıcık solundan gelmişti. Öndeki adam:

"Peşimize takıldılar, Bill," dedi.

Sesinin tonu boğuk ve ürkekti, sanki konuşurken büyük bir güç harcamak zorunda kalıyor gibiydi.

Arkadaşı:

"Et kıtlığı var," karşılığını verdi. "Günler var ki tek bir tavşan izi bile görmedim." Başka bir şey konuşmadılar. Kendilerini izleyenlerin ısrarlı ulumalarına kulak kesilmişlerdi. Ortalık kararınca köpekleri ırmak boyundaki ladin koruluğuna hayladılar, kampı orada kurdular. Ateşin hemen kıyısındaki tabut hem oturmak hem de yemek yenilecek bir yer işine yarıyordu. Ateşin arkasındaki kurda benzeyen köpekler kendi aralarında hırlaşıp dalaşıyor, ama buldukları yerden ayrılarak karanlığa dalmayı göze alamıyorlardı.

Bill:

"Şunlara bak, Henry," dedi. "Nedense kampı bırakıp gitmeye çalışmıyor bunlar, garip şey doğrusu..." Henry içine bir buz parçası attığı ibriği ateşe sürerken başını salladı. Sonra işini bitirip tabutun üzerine oturdu, yemeğini yemeye başlayınca dek hiç konuşmadı.

"Postun pahalı olduğunu ve onu nerede kurtarabileceklerini biliyorlar elbet. Kolay kolay kurtlara yem olmaz onlar, tersine yerler. Pek akıllıdırlar." Bill, başını sallayarak:

"Bilmem ki valla, umarım öyledirler," dedi.

Arkadaşı başını kaldırıp şaşkınca baktı:

"Bizim köpeklerin akıllarını beğenmediğini ilk kez işitiyorum senden." Bill ağzına attığı fasulyeleri ağır ağır çiğnerken:

"Dinle, Henry," dedi. "Köpeklere yem verirken nasıl gürültüyle itişip kakışıyorlardı, işittin ya?" Henry:

"Evet," diye onayladı. "Her zamankinden fazla huysuzluk ettiler."

"Kaç köpeğimiz var, Henry?"

"Altı."

"Peki ama..."

Bill sözlerinin önemini vurgulamak istercesine bir an sustu, sonra ağır ağır sürdürdü:

"Evet, altı köpek var diyordum ben de. Altı balık çıkardım, köpek başına 'biri balık verdim, ama yine de biri açıkta kaldı.'" "Yanlış saymışsındır canım."

Bill:

"Yok daha neler!" diye diretti. "Altı köpeğimiz var diye, tuttum altı tane balık çıkardım. Ama gel gör ki, Tekkulak balıksız kaldı işte. Sonra gidip bir tane de ona getirdim." "İyi ama Bill, topu topu altı köpeğimiz var, nasıl olur?" "Henry, hepsi köpekti diyen yok ki sana! Balık verdiğim hayvanlar yedi taneydi." Henry yemeğini bıraktı, ateşin arkasında duran köpeklere bakarak saydı:

"Al işte, hepsi hepsi altı tane." Bill soğukkanlılıkla üsteledi:

"Evet, yedincisinin az önce karların üzerinde hoplaya zıplaya kaçıp gittiğini gördüm. Ben saydığımda yedi taneydiler." Henry acımalı gözlerle arkadaşına baktı ve:

"Şu yolculuk bir bitse öyle sevineceğim ki," diye homurdandı.

"Ne demek istiyorsun yani?"

"Bana kalırsa kızaktaki tabut sinirlerini bozdu senin, hayal görmeye başladın, hepsi bu."

Bill:

"Hani bunu da düşünmedim değil bak," dedi. "Ama köpeklerden birinin kaçtığını görünce, gidip karların üzerine bir göz attım, birtakım ayak izleri buldum. Sonra döndüm bir daha saydım, altı taneydiler. izler duruyor, istersen bak da gör." Henry sesini çıkarmadı, yemeğini yemeye koyuldu yine. Son lokmasının üzerine kahvesinden bir yudum daha aldıktan sonra elinin tersiyle ağzını sildi ve:

"Öyleyse..." diye söze başlayacak oldu. Ama tam o sırada karanlığın içinden kopup gelen uzun, acılı bir ulumayla sözü yarıda kaldı. Susup kulak kabarttı. Sonra eliyle ulumanın geldiği yönü göstererek: "...bunlardan biri miydi diyorsun yani?" diye sordu.

Bill evet gibilerden kafasını salladı:

"Böyle olmasın da nasıl olsun, köpeklerin nasıl huysuzluk ettiklerini, dalaşıp durduklarını sen de işittin işte." Birbiri ardından yükselen ulumalarla ortalık

tımarhaneye dönmüştü. Köpekler çevrelerini saran bu korkunç koro karşısında dehşete kapıldılar, sıkış tıkış olup büzüldükçe büzüldüler. Ateşin yanına öylesine sokulmuşlardı ki alevler postlarını tütsülüyordu. Bill bir odun daha atarak ateşi besledikten sonra piposunu yaktı.

Henry:

"Nen var yahu senin, çok sıkkın görünüyorsun," dedi.

"Bak, Henry..."

Bill sözlerini sürdürmeden önce piposundan bir iki nefes çekti dalgın dalgın. Sonra başparmağıyla üzerinde oturdukları tabutu göstererek:

"Düşünüyorum da," dedi, "şu adam bile bizden daha şanslı, hem de bizim hiçbir zaman olamayacağımız kadar şanslı. Biz ölünce cesetlerimiz ite kurda yem olmasın diye mezarlarımıza bir iki taş koyacak kimse çıkacak mı acaba?" "Orası öyle, bizim onun gibi ne onca paramız pulumuz var ne de onca hısım akrabamız.

Cenazemizi uzak bir ülkeye göndertmek kim, biz kim!.." "Benim asıl akıl sır erdiremediğim şey ne biliyor musun, Henry?.. Şu herif bir eli yağda bir eli balda yaşayan bir lord du değil mi? Peki şimdi burada ne işi var? Bu Allah'ın belası vahşi ülkeye hangi akla hizmet etmiş de gelmiş, anlayan beri gelsin!"

Henry:

"Al benden de o kadar," dedi. "Kendi memleketinde kalsaydı, gül gibi yaşayıp gider, sonra da rahat döşeğinde ölürdü." Bill tam ağızını açıp yanıt vereceği sırada duraladı, kendilerini dört bir yandan bir duvar gibi çevreleyen karanlığı gösterdi. Yoğun karanlığın içinde hiçbir şey görünmüyordu, yalnızca kor gibi parıldayan bir çift göz fark ediliyordu. Henry başıyla bir ikinci, derken bir üçüncü çift göz daha gösterdi arkadaşına. Kampın yanı yöresi kor gibi yanıp sönen gözlerden oluşan bir halkayla çepeçevre sarılmıştı. Bu yalaz yalaz yanan ışık lekeleri kimi zaman kıpır kıpır ediyor, bir görünüp bir siliniyor, sonra yeniden ışıldamaya başlıyordu. Köpeklerin huysuzluğu giderek artmaya başlamıştı. Ani bir korkuyla ateşe yaklaşıyor, adamların ta burunlarının dibine sokuluyorlardı. Hele içlerinden biri paniğe kapılarak ateşe öyle fazla sokuldu ki içine düştü.

Düşer düşmez de acı ve korkuyla havladı. Aynı anda kavrulan tüylerinin kokuğu kapladı ortalığı. Bu sırada yanıp sönen kor gözlerden oluşan çemberde birtakım kıpırdanmalar oldu, hatta bir an için geriledi. Ne var ki, köpeklerin huzursuzluğu yatışır yatışmaz yine eski yerlerine döndüler.

"Cephanemiz de aksi gibi tam bitecek zamanı buldu, Henry." Bill piposunu söndürmüştü. Yemekten önce yere serdikleri ağaç dalları üzerine kürklü yatakları ve battaniyeleri yerleştiren arkadaşına yardım ediyordu. Henry arkadaşına hak verir gibilerden şöyle bir homurdandıktan sonra makosenlerinin başcıklarını çözmeye koyuldu.

"Kaç kurşunumuz kaldı?" Bill:

"Üç..." diye karşılık verdi. "Ah be, şimdi üç yüz tane kurşunumuz olacaktı ki bu kahrolası hayvanların burunlarından fitil fitil getirecektim!" Kor gibi parlayan gözlerin oluşturduğu çembere doğru yumruğunu öfkeyle salladı, sonra makosenlerini çözüp ateşin hemen kıyısına yerleştirdi. "Hiç değilse şu soğuk bir kırılıysaydı bari," diye devam etti. "iki haftadır sıfırın altında elli derece. Keşke çıkmasaydık şu yolculuğa, Henry. Durumumuz hiç de iç açıcı değil doğrusu, içim içimi yiyor... Yolculuğumuz sona erse de seninle McGurry'ye gidip, sıcacık ateşin karşısında bir pişpirik çevirsek, ha?" Henry yatağına girerken homurdanmakla yetindi.

Tam uykuya dalmak üzereydi ki Bill yine seslendi:

"Bak ne diyeceğim Henry, hani şu balık yiyen davetsiz konuk var ya, bizim köpekler işte ona ne diye saldırmadılar ha, ne dersin? Hay Allah, gel de çık işin içinden, ne yalan söyleyeyim korkutuyor bu beni." Arkadaşı uyku sersemliğiyle homurdandı:

"Amma uzattın be Bill, pireyi deve yapmaya bire birsin hani. Eskiden hiç böyle değildin. Çeneni kapat da uyu artık... Şöyle bir güzel uyku çektin mi sabaha hiçbir şeyciğin kalmaz. Mideni bozmuş olacaksın herhalde, bütün sıkıntın bu..." Aynı örtünün altında yan yana yatıp, horul horul uyumaya başladılar. Ateş gitgide ufalıp azalırken, kamp çevresindeki kor parçalarını andıran gözlerin oluşturduğu çember de her an biraz daha daralıyordu. Köpekler birbirlerine sokulup sıkış tıkış oluyor, yaklaşan parıltılara gözdağı vermek istercesine

hırıldıyorlardı. Hırıldıılar bir ara adamakıllı artınca Bill uyandı. Arkadaşını uyandırmamaya çalışarak yavaşça yerinden doğruldu, ateşi birkaç parça odunla besledi. Alevler yeniden yükselince parıldayan gözler geriledi. Derken Bill'in gözü köpeklere ilişti: birbirlerine iyice sokulup tortop olmuşlardı. Şaşkın şaşkın gözlerini ovuşturup bir daha baktı, sonra yeniden battaniyesine gömülüp yattı. "Hişşt, Henry... Henry be!" Kan uykusundan uyandırılan Henry: "Yine ne var, ne oluyor?" diye homurdandı. "Hiçbir şey... Yalnız, yine yedi oldular. Şimdi saydım..." Henry uyku sersemliğiyle yarım yamalak bir şeyler homurdandı, sonra yine horuldamaya başladı. Ertesi sabah ilkin Henry uyandı ve arkadaşını uyandırdı. Saat altı olmuştu, ama ortalığın ışmasına henüz üç saat daha vardı. Karanlıkta gidip gelmeye, yemeği hazırlamaya koyuldu; bu arada Bill de örtüleri, battaniyeleri denk yapıp kızağa yerleştirdi. Birden arkadaşına dönüp damdan düşercesine sordu:

"Henry... Kaç köpeğimiz var demiştin sen?" "Altı." Bill zafer kazanmışçasına atıldı:

"Yanılıyorsun."

"Ne yani, yine mi yedi oldular diyorsun?"

"Yo beş. Neden dersen, biri toz olmuş!" Henry bir küfür savurdu, kahvaltıyı hazırlamayı yarım bırakarak hışımla köpeklerin yanına gitti, tek tek saymaya başladı.

"Haklısın, Bill," dedi. "Şişko kayıplara karışmış." "Ara ki bulasın, öyle bir toz olmuş ki iz miz hak getire." "izi mi kalır zavallının! Diri diri yutmuşlardır onu. Kalıbımı basarım ki o Allah'ın belası yaratıklar hayvancağınızı yutarken hala havlamaya devam etmiştir." Bill:

"O hayvan da bildim bileli aptalın tekiydi," dedi. "Canım, aptal da olsa bile bile ölümüne koşacak değil ya bu hayvan!" Henry, bunları söylerken sanki her birinin huyunu suyunu anlamak istermişcesine köpekleri tek tek süzüyordu. Sonra: "Hiç kuşum yok, hiçbiri ölümüne susayacak kadar budala değildir," diye ekledi. Bill de arkadaşıyla aynı görüşteydi:

"Orası öyle, sopayla kovsan bile yine de uzaklaştıramazsın onları ateşin yanından. Ama bu Şişko bana kalırsa biraz aptalcaydı." Dondurucu kuzey ülkesinde yapılan yolculuk sırasında yok olan bir köpeğin ardından söylenenlerin hepsi bu kadarcıktı. Daha nice köpeğin ya da insanın ardından belki ancak bu kadar söz söylenirdi.

İKİNCİ BÖLÜM

DİŞİ KURT

Kahvaltılarını ettikten ve birkaç parça öteberilerini kızağa yükledikten sonra yanmakta olan ateşi arkalarında bırakarak karanlıklara daldılar. Dört bir yönden soğuğu ve karanlığı yırtarak sanki birbirlerine yanıt verirmişcesine kopup gelen acılı, korkunç kurt ulumaları yeniden yükseldi. Saat dokuz olunca ortalık ağardı. Öğleyin güney yönünde gökyüzü bir parça kızarıp gibi oldu, ama çok geçmeden yeniden solgunlaştı. Derken boz bulanık bir renge büründü, saat üçten sonra bu gri ışık da silindi gitti. Bu ıssız ve sessiz dünya, kutup gecesinin o karanlık, koyu kefeniyle sarıp sarmalandı.

Karanlık bastırınca dört bir yandan kurt ulumaları yükselmeye başladı. Bu ulumalar kimi zaman öylesine yakından geliyordu ki, bitkin düşen köpekler paniğe kapılarak karışıklık yaratıyor, koşum takımları birbirine dolaşıyordu.

Koşumları düzeltmek için verdikleri kısa mola sırasında Bill:

"Kendilerine başka yerde bir av bulsalar da yakamızı bıraksalar artık," dedi.

Henry de kaygıyla:

"Gerçekten de insanın sinirine dokunuyor ardımız sıra gelişleri," diye karşılık verdi.

Taa ki gece olup da konaklayıncaya dek ikisi de ağızlarını açıp tek laf etmedi. Henry ateşin başına eğilmiş, kaynamakta olan fasulye tenceresinin içine küçük buz parçaları atıyordu. Birden, bir sopa darbesinin şaklayışıyla irkildi; aynı anda Bill'in öfkeyle bağırıldığını, köpeklerden birinin keskin çığlıklar atarak acı acı mızıldandığını işitti. Yerinden doğrulup baktı, koyu bir karartının karların üzerinde seke seke kayarak karanlığa daldığını gördü. Sonra Bill'e ilişti gözü. Bir elinde sopa, öbür elinde ise kuyruğundan baş aşağı tuttuğu

kurutulmuş bir balık vardı, üzüntü ve sevinç karışımı bir yorgunlukla köpeklerin arasında öylece duruyordu.

"Vay namussuz vay," dedi. "Kaşla göz arasında balığın yarısını kapıp kaçmayı becerdi. Ama ben de sopayı iyi yapıştırdım kerataya doğrusu... Ne biçim bağırdı, işittin ya?"

"Nasıl bir şeydi?"

"Doğru dürüst göremedim pek. Ama dört ayaklı, kocaman ağızlı, kıllı mı kıllı, köpeğe benzer bir şeydi." "Evcilleştirilmiş bir kurt olmalı." "Evcil olmaz olur mu hiç! Baksana tam yemek zamanı geliyor, köpeklerin tayınından pay almasını biliyor!" Yemeklerini yedikten sonra tabutun üzerine oturup pipolarım tütürürlerken kor gözlerden oluşan halka da yeniden daraldı.

Bill:

"Bir geyik sürüşü ya da buna benzer bir şey bulsalar da peşimizi bıraksalar," dedi.

Henry laf ola beri gele gibilerden can sıkıntısıyla homurdandı. On beş dakika kadar sessiz sedasız oturdular. Henry gözlerini ateşe dikmişti, Bill ise ateşin üzerinden doğru karanlıkta yanıp sönen halkaya bakıyordu. Bill sızlamaklı bir havayla yeniden başladı:

"Şimdi şöyle yolu bir tuttursak, ver elini Mc Gurry..." Henry dayanamadı:

"Keş artık yahu!" dedi öfkeyle. "Vır vır vır! Dedim sana, miden bozulmuş senin, bir avuç karbonat yut da kendine gel, ikide birde kafa ütöleyip durma öyle."

Ertesi sabah Henry uyandığında, Bill'in öfkeyle sövüp saydığını işitti. Dirseklerine abanarak doğrulup baktı. Arkadaşı, gürül gürül yanmakta olan ateşin başında, köpeklerin arasında durmuş, elini kolunu öfkeyle sallayarak küfür ediyordu. Suratı allak bullak olmuştu.

"Yine ne oldu?"

"Daha ne olsun, Kurbağa da kaçmış..."

"Deme yahu!"

"Dedim bile, istersen gel de bak."

Henry bir sıçrayışta yataktan fırlayıp kalktı, köpeklerin yanına koştu. Hepsini tek tek dikkatle saydıktan sonra bir köpeklerini daha ellerinden çekip koparan bu vahşet ülkesine o da lanetler savurmaya başladı.

Bill, sonunda:

"Al işte," dedi, "Kurbağa için sözde en güçlü köpeğimiz diyorduk." Henry:

"Üstelik aptal maptal da değildi öyle," diye ekledi. iki gün içinde verilen bu ikinci kurbanın ardından konuşulanlar birincisinden pek farklı olmadı.

Kahvaltılarım ederken ikisi de arpacı kumrusu gibi düşünüyordu. Kahvaltıdan sonra geri kalan dört köpeği kızağa koşup yola koyuldular. O gün de daha önceki günler gibi geçip gitti. Çevrelerini saran buzlu Kuzey topraklarında sessizce yol alıyorlardı. Ortalıktaki derin sessizliği arkaları sıra gelen görünmez izleyicilerinin ulumaları bozuyordu yalnızca. Öğle sonrasının alacakaranlığı bastırırken ulumalar daha da yakından gelmeye başladı. Köpekler büyük bir korkuya kapılıyor, dizginleri birbirine dolaştırıyor, bu da iki adamın canını büsbütün sıkıyordu.

O gece Bill işini bitirdikten sonra kendinden emin bir havayla doğruldu:

"Sıkıysa şimdi de alıp gidin başınızı da göreyim," diye söylendi.

Henry yemeğin başından ayrılarak arkadaşının ne gibi bir önlem aldığına bakmaya gitti. Bill, Kızılderililerin yöntemiyle kayışları sıkı sıkıya bağlamış, her köpeğin boynunda bulunan daracık tasmalara birer sopa takmıştı. Bu deri tasmaları dişleriyle söküp çıkarmaları olanaksızdı. Her tasmanın ucuna uzunluğu bir metreyi bulan sopalar bağlıydı. Sopaların öbür uçları da deri kayışlarla tutturulmuştu. Böylelikle köpek tasmaına ya da öbür kayışa uzanıp diş geçiremeyeceği için kolay kolay kaçamayacaktı.

Henry, bütün bunları görünce memnun memnun başını salladı:

"Tekkulak'ı bağlı tutmanın biricik yolu budur," dedi. "Kayışları bıçakla kesercesine koparıp atıyor kerata! Eh artık yarın sabah hepsini yerli yerinde buluruz." Bill:

"Kalıbımı basarım ki öyle olacak," dedi. "Eğer biri kaybolsun, ben de sabah kahvemi ağzıma sürersem ne olayım!" Yatarlarken Henry çevrelerini saran kor gözleri göstererek:

"Kurşunumuzun kalmadığını anladılar," dedi.

"Birkaç tanesini vurabilsek postun pahalı olduğunu görecekler. Böyle elimiz kolumuz bağlı durunca azıttıkça azıtıyorlar, her akşam biraz daha yaklaşıyorlar. Ateşe bakma da gözünü almasın, şuna bak şuradakine... Görüyor musun?" Ateşten saçılan ışık lekесinin ötesinde berisinde kıpır kıpır dolaşan karartıları izleyerek bir süre oyalandılar. Karanlıkta parıldayan bir çift göze dikkatle baktıkları zaman hayvanın vücut çizgileri kesinleşiyor ve arada sırada kımıldandığı görülüyordu. Tam o sırada köpekler gürültü etmeye başladı, o yana dönüp baktılar. Tekkulak birtakım iniltiiler çıkararak mızıldanıyor, kayışlardan kurtularak karanlığa atılmaya çabalıyor, kudurmuşçasına sıçrayıp debeleniyor, sonra durup, boğazına bağlı sopayı dişlemeye çalışıyordu.

Henry:

"Şuna bak, Bill," diye fısıldadı.

Köpeğe benzeyen bir hayvan usul usul ilerliyor, ateşe doğru yan yan sokuluyordu. Ürkek ama aynı zamanda atılganlıkla karışık bir dikkatle ilerliyor, adamları gözden kaçırmaksızın tüm dikkatini köpekler üzerinde topluyordu. Bu sırada Tekkulak sopanın ucundan kurtulmak için çırpınıyor, yaklaşan hayvana ulaşmak istiyor, acı acı inliyordu.

Bill, usulca:

"Hay aptal hay," dedi. "Hiç korkuyor mu bak!" Henry fısıltıyla karşılık verdi:

"Bu gelen dişi bir kurt... Şişko ile Kurbağa neden ortadan yok oldular, şimdi anlaşılıyor. Dişi kurt, sürünün avcı hayvanı. Köpekleri baştan çıkarıp yanında götürüyor, sonra da hep birden üstüne üşüşüp mideye indiriyorlar."

Ateşten bir çıtırtı çıktı, odunlardan biri gürültüyle ocaktan dışarı düştü. Bu sesi işiten hayvan gerisin geri karanlığa daldı.

Bill:

"Bak aklıma ne geldi biliyor musun, Henry," dedi.

"Ne geldi?"

"Sopayla vurduğum hayvan bu olmasın sakın?"

Henry:

"Ondan hiç kuşkun olmasın," dedi.

Bill:

"Ha sahi bak şunu da söyleyeyim," diye sürdürdü. "Bu hayvanın kamp ateşlerine böylesine alışkın olması pirelendiriyor beni. Öyle sinsi sinsi sokulması da ahlaksızca bir şey." "Ne olursa olsun, doğru dürüst bu kurttan çok daha bilgili olduğu su götürmez. Köpeklerin yemek zamanını kollayıp da geldiğine göre, epeyce görmüş geçirmiş bir hayvan olmalı." Bill, dalgın dalgın anlatmaya koyuldu:

"İhtiyar Villan'ın bir zamanlar bir köpeği vardı. Kurtlarla kaçmıştı. Bugünmüş gibi aklımdadır, Küçük Çubuklar Ülkesinde geyik otlaklarından birine saldıran kurt sürüsünün arasındayken onu ben vurmuştum. İhtiyar Villan üzüntüsünden çocuklar gibi hüngür hüngür ağlamıştı. Üç yıldır gördüğü yokmuş hayvanı. Üç yıldan beri kurtlarla düşüp kalkıyormuş meğer köpek." "İşin içyüzü şimdi anlaşıldı desene. Bizim kurt sandığımız hayvan aslında köpek olmalı. Öyle ya, yoksa nerden bilsin insanın elinden balık yemeyi?" "Fırsatını bir yakalasam ah, bak o zaman nasıl delik deşik ederdim o kurt bozuntusunun postunu. Daha fazla köpek yitirecek durumumuz yok çünkü." Henry hemen karşı çıktı:

"İyi ama topu topu üç kurşunumuz kaldı."

"Sen merak etme, öyle bir pundunu kollayacağım ki boşa tek kurşun yakmayacağım." Sabahleyin Bill mışıl mışıl uyurken Henry ateşi dürtükleyip besledi, sonra da kahvaltıyı hazırladı. Sonunda arkadaşını da uyandırdı:

"Öyle rahat uyuyordun ki uyandırmaya gönlüm razı olmadı bir türlü," dedi.

Bill kalktı, uykulu uykulu yemeğin başına oturdu.

Kahve fincanının boş olduğunu fark edince ibriğe doğru uzandı. Ama ibrik Henry'nin yanında, yetişemeyeceği bir uzaklıktaydı.

"Baksana, Henry," dedi. "Her şeyi eksiksiz hazırladığına, hiçbir şey unutmadığına emin misin?"

Henry çevresine şöyle bir göz gezdirdi, evet anlamında başını salladı. O zaman Bill boş fincanı kaldırıp ona doğru uzattı.

Ama Henry:

"Bu sabah sana kahve yok," dedi.

Bill, kaygıyla:

"Ne o, bitti mi yoksa?" diye sordu. "Ağzından yel alsın!"

"Peki öyleyse, mideme dokunur diye mi vermiyorsun?"

"Yoo..."

Bill'in yüzü öfkeden kıpkırmızı kesildi:

"Yahu, bırak eveleyip gevelemeyi de, ne diye vermiyorsun onu söyle."

"Fırtına da kaçmış."

Bill hiç telaşa kapılmaksızın, başa gelen çekilir gibilerden bir havayla ağır ağır kafasını çevirip oturduğu yerden köpekleri saydı, sonra serinkanlı bir tavırla:

"Nasıl oldu peki?" diye sordu.

Henry omuzlarını silkti:

"Ne bileyim. Belki de Tekkulak'ın yardımıyla çözmüştür bağlarını. Tek başıma sökecek değil ya, mutlaka öyle olmuştur."

Bill hiç istifini bozmuyordu ama aslında için için köpürüyordu. Ağırbaşlı bir havayla:

"Hay namussuz hay!" diye homurdandı. "Baktı ki kendi kaçamıyor, hiç değilse Fırtına'yı çözeyim dedi, ha?"

Henry yitip giden bu son köpeğin ardından da bir iki laf etmekten alamadı kendini:

"Her neyse, olan olmuş artık, Fırtına'nın çilesi de böylece sona ermiş oldu. Şimdi en azından yirmi kurdun kursağında ora senin bura benim tüm ülkeyi dolaşıp duruyordur. Hadi bakalım, Bill, iç şimdi kahveni."

Ama Bill olmaz gibilerden basını salladı.

Henry ibriği kaldırarak üsteledi:

"Hadi canım, uzun etme de iç işte."

Bill fincanını bir kıyıya çekti:

"Sözüm sözdür benim, köpeklerden biri daha kaybolursa ağzıma bile sürmem dedim, sürmeyeceğim de, işte o kadar."

Henry hala onu baştan çıkarmaya çalışıyordu:

"immm... kahve de kahve olmuş ama ha!..."

Ama Bill tükürdüğünü yalamamayı kafasına koymuştu bir kez, kahvaltısını kuru kuruya yedi. Bu arada, oynadığı oyun için Tekkulak'a verdi veriştirdi.

Yine yola koyuldular.

Bill:

"Bu gece birbirlerine ulaşamayacakları bir uzaklıkta bağlayacağım kerataları!" diye söylendi.

Yüz metre kadar ya gitmiş ya gitmemişlerdi ki, önden giden Henry'nin kar ayakkabısına bir şey takıldı, almak için eğildi. Göz gözü görmeyecek kadar yoğun olan karanlıkta aldığı şeyi doğru dürüst fark edemiyordu ama el yordamıyla şöyle bir yoklayınca bunun ne olduğunu hemen anlayıverdi. Aldığı şeyi tutup geriye doğru fırlattı, kızağa çarpan nesne fırlayıp Bill'in ayakları dibine düştü.

Henry:

"Al şunu, bakarsın işine yarar," diye seslendi.

Bill bir şaşkınlık çığılığı kopardı. Elinde tuttuğu şey Fırtına'dan artakalan son izdi: hayvanın boğazına bağladığı sopaydı bu!..

"Nerdeyse sopayı bile yiyip yutacaklarmış yahu!" diye bağırdı. "Uçlarındaki kayışları bile silip süpürmüşler. Korkunç aç olmalı bu kurtlar. Bu işin uçunda yan yolda kurda kuşa yem olmak da var."

Henry inatla, kıkır kıkır güldü:

"Şimdiye dek kurtlar tarafından hiç böylesine izlendiğim olmadı ama, ne vartalar atlattım ki nelere benzemez! Şu lafıma mim koy oğlum, böyle bir avuç Allah'ın belası hayvana kolay kolay papuç bırakacak değiliz, tamam mı!"

Bill umutsuz bir tavırla:

"Umarım öyle olur," diye mırıldandı.

"Olur mu olmaz mı McGurry'ye vardığımızda görürsün."

Bill'un umudu kırılmıştı bir kez:

"Doğrusu benim hiç aklım kesmiyor," dedi.

Henry:

"Miden bozuk da ondan," dedi. "Onun için diken üstündesin böyle. Kinin alman gerek. Şu McGurry'ye varır varmaz ilk işim seni kinin kürüne sokmak olacak."

Bill, arkadaşının bu tanısını anlaşılmasız bir homurtuyla geçiştirdikten sonra suskunlaştı. O gün de öbürkülerden farksız geçti. Saat dokuzda ortalık ağardı, görünmeyen güneş öğle üzeri güney ufkunu pembeye boyadı, daha sonra gökyüzü donuk gri bir renge büründü, üç saat sonra da akşam karanlığı bastırdı. Ortaya çıkmak için güneşin boşu boşuna çaba harcadığı bir sırada. Bill kızaktan tüfeğini çekip çıkardı: "Hiç bozuntuya vermeden sen yoluna devam et Henry," dedi. "Görelim bakalım ben bir şeyler becerebilir miyim?"

Henry:

"Kızağın yanından ayrılmasan fena olmaz," diye uyardı arkadaşını. "Elinde topu topu üç kurşunun var zaten. Ne olur ne olmaz."

Bill bıyık altından gülererek:

"Ne o, bakıyorum da kötümserlik sana da bulaştı galiba?"

Henry sesini çıkarmadı, yalnız başına ilerlemeye başladı. Ara sıra duruyor, arkadaşının daldığı gri renkli yabani görünüme kaygıyla göz gezdiriyordu. Bir saat sonra Bill, kızakla uzun dönemlerden geçmek zorunda kalan arkadaşına kestirme yollardan gelerek yetişti:

"Geniş bir alana dağılmışlar; bir yandan bizim çevremizde dolanıyor, bir yandan da ötede beride başka avlar bulmaya çalışıyorlar. Bizi çantada keklik görüyorlar anlaşılın. Ama beklemeleri gerektiğini de biliyorlar. O zamana kadar da ne bulurlarsa tıkmaktan geri durmuyorlar tabii."

Henry arkadaşının sözünü düzeltmek gereğini duydu:

"Şuna, çantada keklik olduğumuzu sanıyorlar desen daha doğru olacak, öyle değil mi?"

Ama Bill arkadaşının soruşu karşısında hiç oralı olmadı:

"içlerinden birkaçını adamakıllı gördüm. Bir deri bir kemik kalmışlar. Bana kalırsa haftalardan beri bizim köpeklerden başka bir şey girmemiş kursaklarına. Görsen, öyle zayıflamışlar ki! Kaburga kemikleri birbirine geçmiş, karınları sırtlarına yapışmış. Bak dediydi dersin, açlıktan kudurup er geç saldıracaklar bize. İşte o zaman halimiz duman."

Bu kez kızağın ardı sıra ilerleyen Henry'ydi. Bir iki dakika sonra hafif bir ısıklık çalarak arkadaşına işaret verdi. Bill dönüp baktı ve köpekleri durdurdu. Arkalarındaki yolun son dönemecinden doğru, kızağın bıraktığı iz boyunca, kalın postlu bir kurt sürüne sürüne ilerliyordu. Koku almak istercesine burnunu yere eğmiş, usul usul, hayli garip bir biçimde, koyarcasına yaklaşıyordu. Adamlar durunca o da durdu, başını kaldırıp baktı, burnundan soluyarak koku almaya çalıştı.

Bill:

"Dişi kurt," dedi.

Karların üzerine yatan köpeklerin önlerinden geçerek arkadaşına yaklaştı. Günlerdir kendilerini izleyerek üç köpeklerini baştan çıkarıp ölümlerine neden olan bu garip yaratığı birlikte seyre daldılar.

Hayvan dikkatle çevresini kollayarak aşağı yukarı yüz metre kalana dek yaklaştı, sakına sakına birkaç adım atıyor, sonra duruyordu. Bir çam topluluğunun yanında durdu, kendisini seyreden adamlara gözlerini dikip bir süre kokularını almaya çalıştı. Adamları inceden inceye süzerken tıpkı bir köpek gibi heyecanlıydı, gelgelelim bakışlarında bir köpeğin bağlılığı değilde dişleri kadar kıyıcı, soğuk, acımasız bir açlığın amansızlığı okunuyordu. Kurda oranla çok iriydi. Sıksa olmasına karşın, vücudu soydaşlarının en azmanına yaraşacak bir büyüklükteydi.

Henry:

"Omuz yüksekliği hemen hemen bir metreyi bulur," dedi. "Boyu da en azından bir buçuk metre var."

Bill:

"Bir kurda göre rengi de bir hoş," diye ekledi. "Kırmızı kurt görmemiştim hiç, tarçın rengi desem yeri..."

Gerçekten de hayvanın postu tarçın rengide sayılmazdı pek. Tam kurtlara özgü o tipik boz rengiydi, ama yer yer gri, yer yer de parlak ve alacalı bulacak garip bir renkteydi.

Bill:

"Dev bir kızak köpeğine benziyor," dedi. "Kuyruğunu sallarsa hiç şaşmam doğrusu."

Hay vana doğru bir iki adım atarak:

"Hey, köpoğlu, buraya gel bakayım," diye seslendi. "Gel kuçu kuçu... adın ne senin?"

Henry gülerek:

"Senden korktuğu filan yok," dedi.

Bill hayvanı korkutmak için elini kolunu sallayarak bağıırıp çağırdı, ama hayvanda korkunun k'si bile yoktu. Yalnızca kulaklarını dikip dikkat kesilmekle yetindi. Bakışlarında kıyasıya aç ve arzulu bir hava okunuyordu. Bu adamlar et demekti onun için. Dehşetli açtı. Eğer göze alabilse ilk fırsatta üzerlerine saldırır mideye indirebilirdi onları. Bill hayvanın bakışları karşısında elinde olmaksızın sesini alçaltarak:

"Dinle, Henry," dedi. "Gerçi topu topu üç kurşunumuz var ama bu uzaklıktan da onu nallamak işten bile değil. Bu namussuz üç köpeğimizin canına okudu. Ne olursa olsun buna bir dur demek gerek artık, öyle değil mi?"

Henry başıyla onayladı arkadaşım. Bunun üzerine Bill kızaktan tüfeği aldı, omuzuna doğru kaldırdı. Ama daha doğru dürüst nişan almasına fırsat kalmadan dişi kurt yana sıçradı, ladin ağaçlarının arasına dalarak yitip gitti.

Bill tüfeği yerine koyarken öfkeyle homurdandı;

"Hay aptal kafam hay! Bendeki de amma akıl ha, köpeklerin yemine ortak olmaya gelen bir kurt tüfeğin ne demek olduğunu bilmez mi hiç! Bak dediydi dersin, başımıza bela kesilecek bu hayvan. Şimdi üç yerine ne güzel altı köpeğimiz olacaktı. Alacağı olsun ama, bak görürsün onu nasıl geberteceğim. Açık hedef olmayacak kadar kurnaz hayvan, ama pusu kurup işini bitirmezsem bana da Bill demesinler."

Henry uyardı arkadaşım:

"Fazla uzaklaşayım deme sakın. Hayvanlar öylesine aç ki, sürü halinde saldırırlarsa bırak o üç kurşunu harcamayı, gık bile çıkaracak zaman bulamazsın."

O akşam erkenden konakladılar. Altı köpeğin işini yüklenen üç köpek, kızıağı eskisi gibi hızla sürükleyemiyor, çabucak yoruluyorlardı. Bill, onları birbirlerinin kayışlarını kesemeyecek kadar aralıklı bağlayıp bağlamadığına bir kez daha baktıktan sonra erkenden yattılar.

Kurtlar artık iyiden iyiye zıvanadan çıkmışlardı, burunlarının dibine kadar sokuluyorlardı. O gece birkaç kez uyandılar. Kurtların kokusunu duyarak huysuzlanan köpekler durdukları yerde duramıyor, sık sık hırıldayıp mızıldanıyorlardı. Bunun üzerine adamlar da kurtları geriletmek için kalkıp ateşi beslemek zorunda kaldılar.

Bill ateşi canlandırdıktan sonra, yatağına gömülürken söylenip duruyordu:

"Denizcilerden duymuştum, bazı köpekbalıkları gemilerin dümen suyundan hiç ayrılmazmış, işte bu kurtlar da karadaki köpekbalıklarını andırıyor. işlerini iyi biliyorlar, şakası yok bu işin. Bak görürsün Henry, eninde sonunda hesabımızı görecekler..."

Henry öfkeyle çıkıştı:

"Böyle sızlanıp durmakla yenilgiyi şimdiden kabullenmiş oluyorsun. Yelkenleri suya indiriveriyorsun hemencecik. Bu gidişle kurtlara sen yem olmayasın da kimler olsun!"

Bill:

"Bizden çok daha sıkı herifler, nice babayiğitler bile kurtların pençesinden kurtulamamıştır," dedi.

"Kes artık kafa şişirmeyi be!.. Kabak tadı verdin yahu!.."

Henry öfkeyle sırtını döndü. Doğrusu şaşırılmıştı biraz, Bill'i azarlamıştı, ama o sesini bile çıkarmamıştı. Oysa bildi bileli alıngan biriydi. Uykuya dalmadan önce bu konu üzerinde uzun uzadıya kafa yordu, sonunda:

"Sinirleri çok bozuk," diye düşündü. "Yarın gönlünü alsam fena olmaz."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ULUYAN AÇLIK

Ertesi gün iyi başlamıştı. Köpeklerden hiçbiri kaçmamıştı. İki arkadaş sessizlik, karanlık ve soğuk içerisinde yol alırken eski neşeleri yerine gelmişti. Bill bir gece önceki kaygılarını, karamsar düşüncelerini kafasından silip atmış gibiydi. Hatta öğle üzeri köpekler bir yol kıvrımında kızağı devirdiklerinde onlarla alay bile etti.

Kızağın devrilmesiyle ortalık bir anda ana baba gününe dönmüş, ters dönen kızak bir ağaç gövdesiyle kocaman bir kayanın arasına sıkışıp kalmıştı. Kızağı düzeltmek için köpeklerin koşumlarını çözmek zorunda kaldılar. Ama tam işe giriştikleri bir sırada Henry, Tekkulak'ın sıvışmak üzere olduğunu gördü. Yerinden doğrularak hayvana seslendi:

"Buraya gel, Tekkulak!.."

Ama hayvan, koşumlarını karlar üzerinde sürükleyerek koşmaya başladı. O sırada dişi kurt, arkalarında bıraktıkları yolun üzerinde durmuş, köpeğin yaklaşmasını bekliyordu. Tekkulak ona yaklaşıncaya birden hızını azalttı, gitgide yavaşladı, küçük küçük adımlarla ilerledi sonra durdu. Dişi kurdu kuşkuyla bir dikkat ama istek dolu gözlerle süzüyordu. Dişi kurt da ona cilveli cilveli bakarak sırtırcasına dişlerini gösteriyor, erkeğini ürkütmemeye çalışıyordu. Tekkulak'a doğru yavaşça bir iki adım yaklaşıp durdu. Tekkulak kuyruğu havada, kulaklarını dikmiş, usul usul, sakına sakına yanaşıyordu. Dişi kurdu koklamaya kalktı, ama dişi kurt kurnazca bir oyunla yine cilveli cilveli geriye sıçradı. Tekkulak ne zaman yanaşmaya yeltense hayvan hemen biraz daha geriye sıçrıyor, köpeği ayartarak, iki adamın koruyucu yakınlığından uzaklaştırıyordu. Tekkulak bir ara sanki bilinçaltı bir dürtüyle tehlikeyi sezinler gibi oldu, olduğu yerde duraklayarak devrik kızağa, arkadaşlarına ve durmaksızın kendisine seslenmekte olan iki adama baktı. Ama tam o sırada dişi kurt yanına sokuldu, burnunun hafif bir dokunuşuyla onu kokladıktan sonra yine geriye sıçradı, işte o zaman Tekkulak'ın aklı basından gitti, yeniden dişi kurdu izlemeye başladı. Bu arada Bill'in aklına, kızağın altında kalan tüfeği alıp ateş etmek geldi. Ne var ki, Henry'nin yardımıyla tüfeği çekip alana dek, iş işten geçmiş, Tekkulak ile dişi kurt burun buruna koklaşarak kurşun menziline dışına çoktan çıkmışlardı bile. Tekkulak, yaptığı yanlışlığı anladığında artık çok geçti. Adamlar Tekkulak'ın nedense birdenbire geri dönüp hızla kendilerine doğru koştuğunu gördüklerinde ne olduğunu anlayamamışlardı henüz. Derken, yokuş aşağı koşan bir düzine kadar sıska ve boz renkli kurdun, Tekkulak'ın yolunu kesmeye çalıştıklarını gördüler. Dişi kurdun az önceki o utangaçça baştan çıkarıcılığından eser kalmadı. Kudurmuşçasına hırlayarak Tekkulak'ın üzerine saldırdı. Köpek omuzuyla savuşturdu bu saldırıyı. Sonra bir yay çizerek kızağa ulaşmaya çalıştı. Ama kurtlar dört bir yandan saldırıya geçerek ötekilere katılıyor, hayvanın önünü kesmeye çalışıyorlardı. Dişi kurt ise Tekkulak'ın hemen kuyruğunun dibinde kovalamacaya devam ediyordu.

Henry birden arkadaşının koluna yapışarak:

"Nereye gidiyorsun yahu?" diye sordu.

Ama Bill, bir silkinişte kurtuldu ondan:

"Öyle yağma yok," dedi. "Artık sabrım kalmadı, elim silah tuttuğu sürece bu namussuzlara bir tek köpek bile kaptırmam, işte o kadar!"

Elinde tüfekle yol kıyısındaki ağaçların arasına daldı. Niyeti apaçık ortadaydı. Tekkulak'ın kızağa ulaşmak üzere çizdiği yaya kurtlardan önce varıp, gündüz gözüyle ve tüfeğin yardımıyla hayvanları korkutacağını umuyordu.

Henry arkasından seslendi:

"Gözünü dört aç, Bill, kolla kendini..."

Sonra oturup beklemeye koyuldu. Yapacak başka bir şeyi de yoktu zaten. Bill'i çoktan gözden kaçırmıştı. Ara sıra Tekkulak'ı görüyordu: Zavallıcık çalılıkların ve ağaçların arasında bir görünüp bir kayboluyordu.

Kolay kolay kurtulacağına benzemiyordu pek. Bunu kendisi de anlamış olacaktı ki daha geniş bir yay üzerinde çılgınca bir koşu tutturdu. Ardı sıra gelen kurtlar ise yayın içinden dümdüz koşarak kestirme bir yol izliyorlardı. Tekkulak'ın,

kendisini kovalayanları arkada bırakarak, onları atlatıp kızağa ulaşabilmesi mucize gibi bir şevdi artık. Hepsi birden o tehlikeli kesişme noktasına doğru hızla ilerliyordu. Henry, Tekkulak'la Bill'in çalılıkların ve çamların ardında bir yerde kurtlar tarafından kısıtırıldığını anlamıştı. Ne var ki umduğundan daha erken olmuştu bu, her şey göz açıp kapayıncaya dek olup bitivermişti. Bir silah sesi, derken onun hemen ardından iki patlama daha işitti. Bill'in kurşunu böylece bitmiş oluyordu. Sonra korkunç bir gürültü oldu. hırıltılar, havlamalar duyuldu. Tekkulak'ın ortalığı inleyen ölüm çığlığı geldi kulağına, sonra vurulmuş bir kurdun can çekiştiğini belirten birtakım iniltieler yükseldi. Derken her şey sona erdi. Artık ne acı havlayışlar vardı, ne de vahşi hırıltılar. Her şey suskunlaşmış, ıssız kuzey ülkesinin üzerine yine o derin sessizlik çökmüştü. Henry oturduğu yerde öylece kalakaldı bir süre. Ne olup bittiğini anlamak için oraya gitmesi gereksizdi, gözlerinin önünde olup bitmişçesine her şeyi bir bir biliyordu. Bir ara yerinden fırladı, kızaktaki baltayı kaptı, ama yine yerine oturdu, kara kara düşünmeye başladı. O böyle düşünüp dururken geriye kalan iki köpek de tir tir titreyerek kendisine doğru sokuluyordu. En sonunda tüm direncini yitirmişçesine yorgun argın ayağa kalktı, köpekleri kızağa bağladı. Kendi omuzlarına da bir ip doladıktan sonra köpeklerle birlikte kızağı sürüklemeye başladı. Pek fazla yol almadı. Karanlık bastırır bastırmaz konakladı, bol bol odun topladı. Köpeklere yemlerini verdikten sonra kendi yemeğini pişirdi, karnını doyurdu, yatağını ateşin hemen kıyısına yerleştirdi. Ama mışıl mışıl uyumak kısmet olmadı. Gözlerini yummaya fırsat kalmadan kurtlar iyice yakınma sokulmuştu. Gözlerini dört açmaya gerek kalmaksızın açık seçik görebiliyordu onları. Ateşin çevresinde halka olmuşlardı. Her birini tek tek seçebiliyordu. Kimisi kıvrılıp yatmış, kimisi oturmuş, kimileri de karınları üzerinde öne arkaya sürünüyorlardı. Uyuyanlar bile vardı. Oldukları yere öylece kıvrılıp tortop olmuşlar, kendisine haram olan tatlı bir uykuya dalmışlardı.

Ateşi besleyip alev alev yanmasını sağladı, kurtların aç dişleri arasında paramparça olmamak için tek çıkar yol buydu. Geri kalan iki köpek ondan yardım beklercesine hemen yanı başına sokulmuştu. Kurtlardan biri fazla yaklaştığı zaman hemen öfkeli hırıltılar yada ürkekçe mızıltılar çıkarıyorlardı, işte o zaman ortalık birdenbire karışıyor, kızılca kıyamet kopuyordu.

Bütün kurt sürüşü ayaklanıyor, öteden beriden tüyler ürpertici ulumalar yükseliyordu. Derken gürültü bir süre sonra diniyor, canavarlar yeniden uyuklamaya koyuluyorlardı. Ateşi saran çember daraldıkça daralıyordu. Sinsi sinsi sürünüyorlardı, avlarının üzerine neredeyse bir sıçrayışta atılacak kadar yaklaşmışlardı. Adam ateşin içinden hemen yanan bir odun parçası kapıp sürünün arasına fırlatıyordu. Bu atışlardan biri tam yerini buldu, hayvanlardan birine çarpan alevli odun hedefini yakmakla kalmamış tüm sürünün gerilemesine de neden olmuştu.

Ertesi sabah hayli bitkin ve uykusuzdu adam. Yemeğini alacakaranlıkta yedi. Saat dokuzda ortalık aharıp da sürü geri çekilir çekilmez, geceleyin tasarladığı işi yapmaya girişti. Birkaç genç ağaç kesti, bunlardan yaptığı sıırıklarla bir iskele kurdu. Daha sonra kızak kayışlarını ip yerine kullanarak tabutu bağladı ve köpeklerin yardımıyla yukarı kaldırarak ağaçların üzerine yerleştirdiği iskeleye koydu. Çalışırken bir yandan da kendi kendine mırıldanıyordu:

"Bill'i mideye indirdiler, bakarsın beni de yutabilirler, ama sıra sana gelince genç dostum,

hevesleri kursaklarında kalacak."

Sonra yine yola koyuldu. Yüğü hafifleyen kızağı uçarcasına sürüklüyordu köpekler. McGurry'ye bir an önce varıp rahat bir soluk almak istercesine canlarını dişlerine takıyorlardı. Bu arada kurtlar gittikçe daha korkusuzca izlemeye başlamıştı. Avlarının hemen ardından ve yanından ilerlerken, ağızlarından sarkan kırmızı dilleri, hareket ettikçe derilerini zorlayan kaburga kemikleri belirgin biçimde görülebiliyordu. Hepsinin de karınları sırtlarına yapışmış, bir deri bir kemik kalmışlardı. Henry şaşıyor, nasıl olup da ayakta durabildiklerine akıl sır erdiremiyordu.

Bu kez, karanlık bastırana dek ilerlemeyi göze alamadı. Öğlenleyin güneş güney ufuklarını aydınlatmış, üstelik küçük bir parça şeklinde de olsa altın renkli

yüzünün bir bölümünü göstermişti. Henry, bunu güneşli günlerin yeniden uzayacağını bir belirtisi saydı. Güneşin canlı pırıltıları silinir silinmez kamp kurdu. Gerçi ortalığın adamakıllı kararmasına daha birkaç saat vardı ama, o bu alacakaranlıktan yararlanıp bol bol odun kesmeyi yeğ tuttu. Geceyle birlikte korkulu anlar da başlamış oldu. Kurtların gittikçe azıtmaları yetmezmiş gibi üzerine çöken bitkinlik ve uykusuzluk tuz biber ekiyordu. Baltasını kucağına aldı, battaniyesine sarındı, ateşin yanına bağdaş kurdu. Can yoldaşlığı ettiği köpeklerden biri bir yanında, öbürü öteki yanındaydı. Uyumamak için canını dişine takmasına karşın farkında olmaksızın kendinden geçiverdi. Bir ara uyandı, hemen beş on adım ötesinde gri tüylü kocaman bir kurt duruyordu. Sürünün en azman canavarlarından biriydi bu. Hayvan tıpkı bir köpek gibi miskin miskin gerinip ona doğru esnedi, istediği anda mideye indirebileceği bir yemeği şimdilik ertelemiş gibi kendinden emin bir hava vardı yüzünde. Zaten hepsinde aynı güven göze çarpıyordu. Karların üzerinde tembel tembel gezinen ve aç bakışlarla kendisini süzen yirmi kadar kurt saydı. Sofra başına toplanmış küçük çocuklara benziyorlardı. Yemeğe başlayabilmek için analarının izin vermesini bekliyorlardı sanki. Yemekleri ise kendisiydi!.. Bu yemeğin ne zaman ve nasıl başlayacağı sorusu kafasını kemirip duruyordu.

Ateşe odunları atarken birdenbire aklına geliverdi:

Vücudunun ne denli olağanüstü bir varlık olduğuna şimdiye dek hiç mi hiç dikkat etmemişti. Kıvımlı kıvımlı oynayan kaslarına baktı, hayran olunası bir düzenle işleyen parmaklarını gözden geçirdi. Ateşin ışığında parmaklarını birer birer oynattı, sonra hepsini birden açıp kapayarak sanki bir şeyi kavrarçasına hareket ettirdi. Tırnaklarını ilgiyle inceledi, duyularının ne gibi bir tepki göstereceğini anlamak için parmak uçlarını sert ve yumuşak vuruşlarla yokladı. Büyülenmiş gibiydi sanki böylesine güzel ve düzenli bir biçimde çalışan, incecik hareketlerle istencine hemen eğiveren vücudunun bu yetkin yaradılışı karşısında hayranlık duymaktan alamadı kendini. Sonra çevresinde sabırsızca bekleyen canavarlara baktı korkuyla. Birden korkunç bir düşünce doğdu kafasında; demek bu yetkin vücut, bu dipdiri et, çevresini saran şu aç yaratıkların bir an önce yiyip yutmaya can attıkları bir lokmadan, sivri dişleriyle paramparça yapacakları lezzetli bir yiyecekten başka bir şey değildi ha! Demek yalnızca bir yemekti onlar için, tıpkı bir geyiğin yada bir tavşanın, kendisi için iştah açıcı bir yiyecek oluşu gibi...

Karabasanlarla dolu kısacık uykusundan irkilerek uyandığında, kızıl postlu dişi kurdu gördü. Birkaç adım ötesinde karların üzerine çökmüş, gözlerini dikmiş, öylece bakıp duruyordu. Ayaklarının dibinde büzülmüş yatmakta olan köpekler huzursuzca inleyip hırlıyor, ama dişi kurdun baştan çıkarıcılığına kanmıyorlardı. Dişi kurt gözlerini adamdan ayırmıyordu. Kendisini dikkatle, düşünceli düşünceli süzen kurdun bakışlarında, açlığın korkunç acısını okudu adam. Görünüşüyle hayvanın ağzını sulandıran bir yiyecekten başka bir şey değildi. Dişi kurt ağzını açtı, çok geçmeden mideye indireceğini umduğu yemeğin zevkiyle dilini şapırdatıp yalandı.

Adamın yüreğine çılginca bir korku düştü ansızın. Hayvana fırlatmak üzere yanmakta olan bir odun parçasına doğru uzandı, ama daha oduna dokunmaya kalmadan dişi kurt bir sıçrayışta kalkıp kaçiverdi. İşte o zaman hayvanın kendisine bir şeyler fırlatılmasına alışkın olduğunu anladı. Hırlayarak geri çekilirken hayvanın suratındaki düşünceli anlam silinmiş, adamın yüreğini taa derinden hoplatan aç ve istek dolu bir kin bürümüştü. Gözleri, yanan odun parçasını kavrayan eline kaydı; parmakları, odunun kaba kabuğunu okşarcasına sıkıyor, ateşli ucuna fazla yaklaşan serçe parmağı sıcaklığın etkisiyle kendiliğinden geri çekiliyordu. O anda, böylesine ince bir duyarlılığa sahip ince parmakların, dişi kurdun bembeyaz "dişleri arasında kıtır kıtır ezilip un ufak olduğunu görür gibi oldu. Vücudunu şu anki kadar sevmemişti hiç, evet, bu denli sevmemişti hiç. Bütün gece pundunu kollayan aç kurtların saldırısını alevli odunlarla savuşturdu. Kendini onca zorlamasına karşın arada bir dalıp gittiği de olmuyor değildi, ama köpeklerin hırlamaya başlamasıyla hemen uyanması bir oluyordu. Ortalık ağardı. Ne var ki, gün ışığı kurtlara vız geliyordu artık. Adam çekilip gitmelerini boşu boşuna bekledi durdu. Çevresinden ayrılmaya niyetleri yoktu kurtların, hatta öylesine küstahça bir güven içindeydiler ki, günün ışımasıyla biraz olsun yerine gelen cesareti gitgide kırılmaya başlamıştı. Çemberi yarıp

çıkmayı deneyecek oldu, ama ateşin koruyuculuğundan çıkar çıkmaz, sürünün en gözüpeklerinden olan bir kurt üzerine atıldı. Kıl payıyla kurtuldu bu saldırıdan. Hayvanın dişleri neredeyse bacağına deşecek bir yakınlıkta takırtıyla kapanmıştı. Adam can havliyle ateşin yanına zor attı kendini. Derken, bütün sürü bir anda saldırıya geçti. Durmaksızın çevresine saçıp savurduğu alevli odunlarla bu saldırıyı püskürtmeyi başardı. Güpegündüz olmasına karşın, odun kesmek için ateşin yanından uzaklaşmayı göze alamadı. Beş altı adım ötesinde kocaman, kuru bir ağaç ilişti gözüne. Yarım gün boyunca ateşi bu ağaca doğru aktarmaya uğraştı. Çalışırken alevli bir odun parçasını elinden eksik etmiyor, bu sayede kurtların yaklaşmasını önlemeye çalışıyordu. Ağacın yanına taşınınca yakacağın en bol olduğu yönü anlamak için ormanı gözden geçirdi. Sonra ağacı keserek o yöne doğru devirdi.

O gece de bir öncekinden farksızdı. Ne var ki direncini gitgide yitiriyor, gözlerinden uyku akıyordu. Köpeklerin hırlamaları bile artık ninni gibi geliyordu ona. Zaten hiç durmaksızın hırladıkları için uyarıcı olmaktan çıkmışlardı; adam, uyuşmuş duyularıyla tehlikeyi bildiren hırıltıların artıp artmadığını bile doğru dürüst anlayamaz olmuştu. Nasıl olduysa, bir ara uyandı. Dişi kurt bir metre ötesinde durmuş, bekliyordu. Elini bilinçsizce uzatıp ateşin içinden alev alev yanan bir odun parçası çekti ve hayvanın üzerine doğru savurdu. Canı yanan hayvan geri çekilirken acı acı haykırdı. Henry burnuna gelen yanık et ve kıl kokusuna sevinedursun, dişi kurt da az ötede öfkeyle hırlıyor, başını sallıyordu. Yeniden uykuya dalmadan önce sağ eline bir ucu yanmakta olan bir odun bağladı. Uyku ağır basıp da gözleri yumulunca, gitgide elini yakmaya başlayan odunun ateşli ucu ister istemez uyandırıyor onu. Böylelikle bir iki saat kadar kestirdi. Her uyanışında çevreye alevli odunlar fırlatarak kurtları geri çekilmeye zorluyor, eline yeni bir odun parçası bağladıktan sonra yine uykuya dalıyordu. Ama, sıkı bağlamadığı için midir nedir, bir ara odun gözlerini yumar yumamaz elinden kayıp düştü. Düş görüyordu o sıra, güya McGurry'ye varmıştı. Sıcacık bir odada iskambil oynuyordu. Buldukları binanın çevresini kurtlar sarmıştı. Kapının önünde yırtınircasına uluyordu kurtlar. Arada sırada kendisi ya da oyun arkadaşları kartları bırakarak dışardaki ulumalara kulak veriyor, içeri girmek için boş yere çabaladıkları düşüncesiyle canavarlara gülüp geçiyorlardı. Acaip bir düştü bu. Derken gürültüler birdenbire arttı, kapı beklenmedik bir anda kırılarak ardına dek açıldı. Kurtların, oturdukları odaya dalıp üzerlerine üşüşüklerini gördü. Gürültüler ve korkunç ulumalar kulaklarını tırmalarcasına bir hal almıştı. Görüntüler giderek değişti, ama ulumalar anlaşılmadık bir biçimde sürüyor, bir türlü kesilmek bilmiyordu.

Birden uyanıverdi, ve aynı anda bu ulumaların gerçek olduğu kafasına dank etti. Kurtlar, tüyler ürpertici sesler çıkararak uluya hırlaya üzerine saldırıyordu. içlerinden biri dişlerini koluna geçirmişti bile. Can havliyle kendini ateşe attığı sırada bu kez bacağına başka dişlerin saplandığını duydu. Hemen ateşli odunlara sarıldı. Kalın eldivenler ellerini yanmaktan koruyordu. Alevli odunları dört bir yana rasgele fırlatmaya devam etti. Kamp ateşi bir yanardağı andırıyordu şimdi. Gelgelelim, ateşin dayanılmaz sıcaklığı suratım kasıp kavuruyordu. Kirpikleri ve kaşları tütsülenmişti. Ayak tabanları ateşe dayanamaz olmuştu. Her iki elinde alev alev yanan birer odunla ateşin içinden sıçrayarak dışarı fırladı. Bu zorlu saldırı karşısında kurtlar bozguna uğradı. Kızgın korlar karlara düşer düşmez cızırtılar çıkarıyordu. Kurtlardan kimileri bu korlara bastığı zaman can acısıyla sıçrayarak öfke içinde hırlıyordu. Kendisine en yakın olan kurtların ardı sıra birkaç alevli odun daha fırlattıktan sonra yanık eldivenlerini çıkarttı. Kavrulan ayaklarını serinletip acımsı biraz olsun dindirmek için karların üzerinde hoplayıp zıplamaya başladı. Köpekler kayıplara karışmıştı. Demek ki onlar da Şişko ile başlayıp kendisiyle bitecek olan şölen sofrasında kurtların dişlerinin kovuşuna bile sığınmayacak kadar küçük birer lokma olmaktan öteye gidememişlerdi.

Yumruğunu sıkarak aç hayvanlara doğru bağırdı:

"Pençenize düşmedim henüz!..

Bu davranışı ortalığı velveleye vermeye yetti. Kurt sürüsü kaynaşmaya, kulak tırmalayıcı hırıltılar çıkarmaya başladı. Dişi kurt sakına sakına sokuldu, aç gözlerini merakla adama dikti. O anda parlak bir fikir geldi adamın aklına, hemen işe girişti. Çevresini ateşten bir halkayla kuşattıktan sonra

battaniyelere sarınıp halkanın tam göbeğine oturdu. Ateş çemberinin ardında görünmez olmuştu şimdi. Kurt sürüsü hemen ateşin çevresini alıp meraklı gözlerle bakmaya başladı. O zamana dek yaklaştırmaya korktukları ateşe sokulmaya cesaret ediyor ve alışkın olmadıkları bu sıcaklık karşısında gözlerini kısarak gevşek gevşek gerinip esniyorlardı. Dişi kurt gelip arka ayakları üzerine çöktü, yıldızlara bakarak ulumaya koyuldu. Öbür kurtlar da birer ikişer ulumaya başladılar. Çok geçmeden tüm sürü, başları yıldızlara kalkık bir durumda koro halinde uluyordu. Ortalık aydınlanmaya yüz tuttu. Gün ışıdığı anda adam bir kez daha denedi ateş çemberinin dışına çıkmayı. Aynı anda kurtlar saldırıya geçti. Oysa adamın ne pahasına olursa olsun mutlaka odun toplaması gerekiyordu. Çünkü odunu tükenmiş ve ateş iyiden iyiye azalmıştı. Üstüne üstlük, savurduğu ateşler de kurtları korkutmaz olmuştu artık, bir iki sıçrayışta bu atışları savuşturmasını öğrenmişlerdi. Bu şekilde kaçacaklarından umudunu kesince çaresiz yeniden ateş çemberinin içine girdi. Ama son anda kurtlardan biri üzerine atladı. Uzaklığı iyi ayarlayamayan hayvan ateşin içine düştü. Korkunç bir çığlık koparak dışarı sıçradı, yanan pençelerini soğutmak için karların üzerinde seke topallaya koşmaya başladı.

Adam battaniyelerin üzerine bağdaş kurup oturdu. Vücudunu öne eğdi, başı ve omuzları dizlerine doğru sarktı. Umutsuzluğa kapılıp savaşı bırakmış gibiydi. Arada bir başını yavaşça kaldırıyor, gitgide sönmekte olan ateşe bakıyordu. Ateş çemberinin orasında burasında açılan gedikler her an biraz daha genişliyordu.

"Bu gidişle çok geçmeden beni de mideye indireceksiniz,"

diye kendi kendine mırıldandı adam. "O zamana dek biraz kestireyim bari."

Bir ara uyandı, alevler arasındaki boşlukta dişi kurdu gördü, kıpırdamadan duruyor, kendisine bakıyordu. Az sonra yine uyandı. Aradan saatler geçmişti sanki. Çevresine bakındı, ortalıkta garip bir değişiklik vardı. Uyku akan gözleri şaşkınlıktan faltaşı gibi açıldı. Olup bitenleri doğru dürüst kavrayamıyordu bir türlü. Nasıl olduysa olmuş, kurtlar ortadan yok olmuştu. Yanında yöresinde canavarların ayak izleri göze çarpıyordu, demek bunca yakınına dek sokulmuşlar ve sonra da her nasılsa çekip gitmişlerdi. Kafasını toplayamadan yine uyku bastırdı. Başı önüne düştü. Derken, birdenbire yerinden fırladı: Birtakım sesler geliyordu kulağına. İnsan bağırtıları, kar üstünde kayan kızak gıcırtıları, kayış şakırtısı, köpek havlamaları işitiyordu. Birden, buz tutmuş ırmak yatağından dört kızağın çıktığını, ağaçların arasından ilerleyerek kampa doğru yaklaştıklarını gördü. Sönmek üzere olan ateş çemberinin ortasında oturan adamın çevresini bir an yarım düzine kadar adam sardı. Onu dürtükleyip sarsmaya, uyandırmaya çalıştılar. Adamların suratına kendinden geçmiş bir halde bakmaya, uyku sersemliğiyle sayıklararcasına konuşmaya başladı:

"Kızıl yeşilli dişi kurt... köpeklerin yemeğine dadandı... Önce köpeklerin yemini, ardından köpeklerin kendilerini, daha sonra da Bill'i... yedi..."

Adamlardan biri sarsarak kulağına eğildi ve: "Lord Alfred nerde?" diye sordu.

Henry basını sağa sola sallayarak: "Hayır, ona diş geçiremediler," dedi. "En son konakladığımız yerde, ağacın tepesinde duruyor..."

"Ölü mü?"

"Evet, tabutta..."

Henry, kendisini soru yağmuruna tutan adamın elini omuzundan öfkeyle itti:

"Kes artık da rahat bırak beni, tamam mı... Sıfırı tüketmiş durumdayım baksana... Eh, hepinize iyi uykular hadi..."

Gözleri kapandı, çenesi göğsü üzerine düştü. Battaniyelerin üzerine yatırmalarına kalmadan, büyük bir gürültüyle horul horul uyumaya başladı.

Ortalığı inleyen bu horultulara taa uzaklardan kopup gelen başka sesler karışıyordu. Bunlar, ellerinden kaçırdıkları insandan sonra yeni avlar peşine düşen aç kurt ulumalarıydı.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİŞLERİN SAVAŞI

Yaklaşmakta olan insanların gürültüleriyle köpek havlamalarını ilk işiten ve gitgide sönen ateş çemberinin içindeki adamı bırakıp kaçan dişi kurt olmuştu. Oysa sürünün öteki kurtları nicedir inatla kovaladıkları avı kolay kolay bırakıp gitmek istememişlerdi. Dişi kurdu izlemeden önce, gürültülere bir süre daha kulak kesilmişler ve ancak tehlikenin yaklaştığından iyice emin olduktan sonra

çekip gitmişlerdi. En önde, sürünün en azmanlarından biri olan gri tüylü dev bir kurt gidiyor, ötekileri dişi kurdu izlemeye zorluyordu. Genç kurtlardan biri kendisini geçmeye kalkıştığı zaman gözdağı verircesine hırslayıp ısırıyordu. Bembeyaz kar tabakası üzerinde ağır aksak ilerleyen dişi kurdu görünce hızını artırırdı.

Dişi kurt, gri tüylü sürübaşının yanı sıra koşmaya başlamıştı. Kendine bu yeri, sürübaşının yanını layık görüyordu. Gri tüylü kurt ona hoşgörüyü davranıyor, hırslayıp kızmak şöyle dursun, bir iki adım öne geçecek olsa bile dişleriyle saldırmaya kalkmıyordu. Tam tersine büyük bir yakınlık gösteriyor, dişisine sokulmaya çalışıyordu. Gelgelelim, böyle zamanlarda dişi kurt onu hırıltıyla dişliyor, beriki de bu hoyratlık karşısında ses çıkarmaksızın geri sığıyor, utangaç bir aşık

gibi sevgilisinin ardısına kös kös ilerliyordu. Gri tüylü sürübaşının tek derdi bu kadarcıktı. Oysa dişi kurdun başında bir başka dert daha vardı. Öbür yanında zayıflıktan tiridi çıkmış yaşlı bir kurt ilerliyordu. Yer yer kelleşmiş olan postu, nice çatışmalardan, sayısız savaşlardan arta kalan yara bere izleriyle doluydu. Bir gözü kördü, sağlam gözü solda olduğundan dişi kurdun sağından gidiyordu hep. Fırsat buldukça dişiye sıkıştırmaya, vücudunu yalamaya, omuzuna ya da boynuna sürtünmeye çalışıyordu. Ne var ki dişi kurt ona da yüz vermiyor, solundaki aşığına yaptığı gibi ihtiyar Tek Göz'e de dişlerini gösterip yana çekilmeye zorluyordu. İkisi birden sıkıştırmaya başladığı zaman da hem sağ hem de sol yanma savurduğu sert diş darbeleriyle onları uzaklaştırıyor; bu arada hızlarına ayak uydurarak sürüden kopmamaya ve bastığı yere dikkat etmeye özen gösteriyordu. Böyle anlarda iki rakip birbirlerine yiyecekmişçesine bakıyor, diş bileyen hırıltılarla birbirlerine gözdağı veriyorlardı. Kıskançlıkları ve dişiye sahip olma hırsıyla birbirlerini paramparça etmeleri işten bile değildi, ne var ki açlık duygusu daha baskın çıkıyordu.

İhtiyar Tek Göz, aklını başından alan dişi kurdun saldırısından kaçınmak için ne zaman yana çekilecek olsa, kör gözünün bulunduğu sağ tarafta koşmakta olan daha genç, üç yaşında başka bir rakibine tosluyordu. Bu genç ve iri kurt, sürünün öbür çelimsiz ve aç hayvanlarına oranla çok daha güçlü kuvvetli, çok daha gözüpek sayılırdı. Ama ihtiyar Tek Göz'ün yanısıra ilerlerken ihtiyatı elden bırakmıyor, kör hayvanı hızını geçmeyecek biçimde ayarlamaya çalışarak başını onun omuz doğrultusunda tutmaya özen gösteriyordu. Yanında ilerlerken azıcık öne geçecek olsa ihtiyar kurt hemen saldırıp eski yerine itiyordu onu. Genç kurt kimi zaman geride kalıyor, sürübaşı ile dişi kurdun arasına girmeye çalışıyordu. Böyle zamanlarda iki, hatta üç taraftan saldırıya uğruyordu. Dişi kurt hoşnutsuzluğunu belirten bir hırıltıyla dişlerini gösteriyor, ihtiyar Tek Göz kudurmuşçasına saldırıyor, derken, bu kavgaya genç sürübaşı da katılıyordu.

Genç kurt bu saldırı üzerine hemen geri çekilerek arka ayakları üzerine çöküyor, tüylerini kabartıyordu. İlerleyen sürünün önündeki duraklamalar gerideki hayvanlar arasında büyük bir kargaşalığa yol açıyor, tüm sürü allak bullak oluyordu. Arkadan gelen kurtlar hızlarını alamayarak birbiri ardından ona bindiriyor, sırtını ve art ayaklarını tırmalayıp ısırıyorlardı. Genç kurdun canını yakan bu azgın öfke yavaş yavaş sürüdeki tüm hayvanlara bulaşmaya başlıyordu. Zaten canları burunlarında olan hayvanların kızgınlık ve hoşnutsuzlukları açlığın etkisiyle daha da artıyordu. Ama o, gençliğin verdiği kırılmak bilmeyen bir umutla yaklaşma çabalarını sürdürüyor, bütün bu saldırıları hiçe sayarak dişi kurda sokulmaktan geri durmuyordu.

Açlık bellerini bükme, aşk ve kavga gırla gider, zamanla sürü birbirine düşerdi. Gelgelelim bu kez gerçekten berbat durumdaydılar... Kıtlık yüzünden iyice elden ayaktan düştükleri için eskisi gibi hızla yol alamıyorlardı artık. Çelimsizler, yavrular ve yaşlılar gittikçe arkada kalıyordu. Sürünün öncü grubundaki en güçlü kuvvetli kurtların bile derileri kemiklerine yapışmıştı nerdeyse. Her şeye karşın yine de fazla yorulmayacak bir biçimde yol almaktan geri durmadılar.

Sakat hayvanlar bu hıza ayak uyduramıyordu. Hiç bitip tükenmeyecekmişçesine işleyen çelik gibi kasları vardı. Hiç durmaksızın çalışan, habire işleyen bu kaslar sonsuz bir enerji kaynağıyla besleniyordu sanki. Gece gündüz demeyip, kilometrelerce yol aldılar. Ertesi gün de ilerlediler. Soğuk, ölü bir dünyanın uçsuz bucaksız toprakları üzerinde akıp gidiyorlardı. Çevrelerinde hiçbir yaşam

belirtisi yoktu. Bu tüyler ürpertici vahşet diyarında kendilerinden başka en ufak bir canlılık kıvıltısı yoktu. Yalnızca kendileri vardı canlı olarak. Oysa yaşamak için parçalayıp yiyebilecekleri başka canlı yaratıklar bulmak zorundaydılar. Buzlu suların aktığı bayırlardan ve ırmaklardan geçerek alçak bir vadiye geldiler. Canlarını dişlerine takarak verdikleri savaşın ödülüne burada kavuşmuşlardı. Ortalıkta geyik izleri vardı. Çok geçmeden dev bir geyiğe rastladılar. Yaşam vardı bu vadide, et vardı. Üstelik bu yaşayan et, ne gizemli bir ateş ne de uçu-

şan kurşun parçalarının korunuyordu. Geniş, ayırık ayaklar ve çatallı boynuzlarla nasıl baş edeceklerini iyi biliyorlardı. O her zamanki sabır ve dikkatleriyle, bu silahların hakkından gelmeleri işten bile değildi. Nitekim, kısa süren, kıyasıya şiddetli bir çarpışma oldu. Geyik, kurtları yara bere içinde bırakıyor, isabetli çiftelerle beyinlerini dağıtıyor, boynuzlarını batırıyor, tepinirken kemiklerini kırarcasına kurtları eziyor, yılmadan sonuna dek saldırdıkça saldırdıyordu. Gelgelelim kurtulması olanaksızdı. Dişi kurt hayvanın gırtlığına sarılır sarılmaz ötekiler de üşüşüp, dişlerini geçirdiler. Savaş sona ererken hala debelenmekten geri durmayan geyik, canlı lokmalar halinde kurtların midesine iniverdi. Artık bol bol yiyecekleri vardı. Geyiğin ağırlığı dört yüz kiloyu aşındı, bu durumda kırk hayvanlık sürü üyelerinin her birine aşağı yukarı onar kilo düşmüştü. Uzun süredir açlık çekip kıt kanaat geçinmesini bilen kurtlar şimdi bol bol, doya doya et yiyerek açlığın acısını çıkardılar. Az önce bütün sürüye büyük bir dirençle kafa tutan geyikten geriye kala kala birkaç kemik parçası kalmıştı şimdi. İşleri bitince uykuya çekilip dinlenmeye koyuldular.

Ama karınlarını tıka basa doyummuş olan genç kurtlar arasında kavgalar patlak verdi. Bu dalaşmalar ve kıskançlıklar sürü dağılıncaya dek sürüp gitti. Hem kıtlık dönemi de son bulmuştu artık. Üstelik bol bol avlanabilecekleri bir yere gelmişlerdi. Ama yine de ihtiyatsızlık etmiyorlar, av olarak sakat ve zayıf hayvanları seçmeye özen gösteriyorlardı.

Gel zaman git zaman, bu bolluk ülkesinde sürü bir gün ikiye bölündü. Gruplar değişik yönlerde yola koyuldular. Dişi kurt bir yanında genç sürübaşı, öbür yanında ihtiyar Tek Göz olduğu halde, arta kalan grubun başına geçti. Mackenzie Irmağı'nı izleyerek sürüyü doğudaki göller yöresine götürdü. Bu grup da her geçen gün biraz daha azalüyordu. Dişi ve erkek eşler birer ikişer alıp başlarını gidiyorlardı. Kimi zaman eşsiz kalmış kurtlar bu çiftlerden birinin ardına düşecek oluyorsa da, rakiplerinin yırtıcı dişlerine hedef olmamak için ister istemez çekip gitmek zorunda kalıyordu. Bir, iki derken sonunda kala kala dört kurt kaldı:

Dişi kurt, sürünün başını çeken genç önder, Tek Göz ve üç yaşındaki genç kurt. Dişi kurt bu durumda daha da hırçınlaştı. Çok geçmeden üç aşığının da postlarında dişi kurdun sivri dişleriyle açtığı yara bere izleri belirdi. Ne var ki kendilerini korumak için hiçbiri karşı koymaya kalkmıyor, ona saldırmıyordu. En amansız saldırılarına omuz çevirip, kuyruk sallıyor, kur yaparcasına çevresinde dört dönecek öfkesini yatıştırmaya çalışıyorlardı. Bununla birlikte, dişi kurda ne denli hoşgörüle davranırlarsa, birbirlerine de o denli amansız davranıyorlardı. Üç yaşındaki genç kurt bir gün iyice zıvanadan çıktı. Tek Göz'ün görmez yanından saldırarak kulağım parça parça etti. Gerçi kocamış kurt yalnız bir yanım görebiliyordu ama onca yılın deneylerim ve görmüş geçirmişliğini yabana atmamak gerekirdi, nitekim düşmanın gençliği karşısında bundan bol bol yararlanmasını bildi. Yitirdiği gözü, yara bere içindeki ağzı ve burnu,

kolay yutulacak bir lokma olmadığına en büyük kanıtıydı. Ne dövüşler geçmişti başından, neyi nasıl yapacağını şimdi çok iyi biliyordu artık. Dövüş dürüstçe başladı, ne var ki öyle sürüp gitmedi. Gerçi sürübaşı olan kurt ihtiyarın yanısıra genç kurda karşı cephe alması işin nereye varacağı yine de belli olmazdı. Gözünü kan bürüyen genç kurda ikisi birlikte saldırdı. Genç kurt, eski dostları'nın dişlerini tüm vücudunda duyuyordu. Öldüresiye ısıırıyordu bu dişler. Birlikte avlandıkları günler, açlığa omuz omuza katlandıkları o kıtlık dönemleri, unutulup gitmişti. Aşk gözlerini döndürmüştü, şimdi karın doyuracak av bulmaktan daha önemli ve daha acımasız bir işin eşiğindediler.

Bu kavgaya neden olan dişi kurt bir kıyıya çekilip oturmuş, kılını kıpırdatmaksızın onları seyrediyordu. Keyfine diyecek yoktu doğrusu. Onun günüydü bu gün; böylesi kırk yılda bir yaşanırdı. Kendisine sahip olmak isteyen aşıkları birbirlerine karşı tüyler ürpertici bir ölüm-kalım savaşı veriyor, diş boğuşuyorlardı. Belki de ilk kez başından geçen bu aşk serüveninin sonunda üç yaşındaki genç kurdun postu elden gitti. Parçalanmış cesedinin iki yanında duran rakipleri, oturduğu yerden kendilerine keyifli keyifli sırıtan dişi kurda bakıyorlardı, ihtiyar Tek Göz yalnızca kavgada değil aşk konusunda da çok akıllıydı. Gri tüylü sürübaşı, aldığı bir yarayı yalamak için boş bulunup kafasını döndürmüş, böylelikle boğazını açıkta bırakarak düşmanına göstermişti. Kocamış kurdun tek gözünden kaçmamıştı bu, fırsat bu fırsattı. Bir sıçrayışta düşmanına ulaştı ve dişlerini gırtlığına gömdü. Keskin dişlerim derinlere saplayarak hayvanın gırtlığım parçaladı, şah-damarını koparıp attı, sonra gerisin geri eski yerine sıçradı.

Genç sürübaşı korkunç bir hırıltı kopardı, sonra aksırıp tıksırmaya, kanlı hiçkırıklar çıkarmaya başladı, ama yılmadan usanmadan karşı koydu, son soluğunu verene dek dövüşmekten geri durmadı. Bu arada dişi kurt hiç istifini bozmadan, büyük bir keyifle izliyordu olup bitenleri. Zevkten dört köşe olmuştu adeta. Hoşlanıyordu kavgadan. Vahşice bir aşk yarışmasıydı bu, yabani diyarın aşk trajedisiydi. Gelgelelim yalnızca ölen için trajediydi. Oysa sağ kalan için bu bir zafer demektir. Düşmanı bir daha hiç kıpırdamamacasına yere serilip kalınca, Tek Göz geniş adımlarla dişi kurda yöneldi. Mağrur bir sakinlik okunuyordu tavırlarında. Dişi kurdun saldıracağı ummuştu; ama tam tersine, sevgilisinin öfkeyle hırlayıp dişlerini göstermediğini görünce afalladı. Dişi kurt, hoplayıp zıplıyor, çevresinde cilveli cilveli dört dönüyor, kokluyordu onu. İhtiyar kurt onca yılın verdiği ağırbaşlılığına ve görmüş geçirmişliğine karşın, en az dişisi kadar çocuksu bir saflıkla davranıyordu.

Karlar üzerine kanla yazılan acı aşk öyküsü ve rakipler unutulmuştu şimdi. Tek Göz yaralarını yalamak için bir ara durdu ve o zaman yere serdiği düşmanı birden aklına geldi. Dudakları büküldü, dişleri ortaya çıktı, böğründeki ve boynundaki tüyler dimdik kesildi, ön ayaklarını karlara gömüp bastırdı, sıçrayacakmışçasına gerildi. Ama tam o sırada dişisinin ağaçlar arasına daldığını görünce yatıştı, onun ardısıra o da ormana daldı.

O günden sonra anca beraber kanca beraberdiler, içtikleri su ayrı gitmiyordu artık. Günler günleri kovalıyor, onlar birlikte yatıp kalkıyor, birlikte avlanıyor, kurbanlarını elbirliğiyle öldürüyor ve baş başa yiyorlardı. Bir süre sonra dişi kurtta huysuzluk belirtileri başgösterdi. Sanki bir şeyler ararcasına kayalar arasındaki oyukları inceliyor, çukurlara dalıp çıkıyor, dik su yatakları boyunca karşılaştıkları mağaraları inceden inceye araştırıyordu. Bu araştırmaların Tek Göz için hiçbir anlamı yoktu, ama yine de mırın kırın etmeksizin dişisinin ardı sıra dolanıp durdu. Araştırmacı, dalıp çıktığı yerlerde fazla oyalansa bile yan gelip sabırla bekliyordu.

Belirli bir yerde kalmadan Mackenzie Irmağı'na dek yol alıp. Kuzey ülkesini bir uçtan bir uca geçtiler.

İrmak boyunca ağır ağır ilerlerken avlanmak için arada bir iç kısımlara dalmaktan geri durmuyor, ama her seferinde yine ırmak boyuna geri geliyorlardı. Arada sırada başka kurtlarla karşılaşılıyorlardı. Bunların çoğu eş eş dolaşıyordu. Ama birbirlerine pek yüz vermiyor, bu karşılaşmadan ötürü hiçbir sevinç belirtisi göstermiyor, sürü halinde toplanmaya yanaşmıyorlardı. Kimi zaman da yalnız başına orada burada sürtüp duran kurtlara rastladılar. Böyle durumlarda çoğu erkek olan bu kurtlar onlara katılmak isterlerdi. Tek Göz kesinlikle göz yummazdı buna. Öte yandan dişi kurt tüylerini kabartıp dişlerini gösterir, meydan okurcasına erkeğinin yanında yer alır, bunu gören eşsiz kalmış kurt kuyruğu kısıp tırıs tırıs kendi yoluna gitmek zorunda kalırdı.

Ay ışığıyla ortalığın pırıl pırıl aydınlandığı bir gece ıssız ormanlarda gezinirken Tek Göz birdenbire olduğu yere çivilendi. Başını kaldırdı, kuyruğunu dikti, burun deliklerini iyice açıp ortalığı dikkatle koklamaya başladı. Bir ayağını tıpkı köpekler gibi havada tutuyordu.

Sezinlediği şeyin ne olduğunu bir türlü kavrayamıyor, havadaki tehlike uyarısını çözebilmek için kokladıkça kokluyordu. Bu arada ortalığı şöyle bir koklar gibi

yapan dişi kurt erkeğini yatıştırmak istercesine hiç istifini bozmadan yine yola koyulmuştu. Gerçi Tek Göz izlemesine izliyordu dışısını ya, yine de bocalıyor, iki adımda bir duraklayıp çevreyi kolaçan etmekten kendini alamıyordu. Dişi kurt çevresi ağaçlarla kaplı bir düzlüğe yöneldi usul usul. Bir süre oracıkta tek başına durdu, çok geçmeden Tek Göz de sokuldu yanına; kulak kesilip ortalığı gözden geçirmeye, koku almaya çalıştılar. Önce köpek havlamaları geldi kulaklarına, hemen ardından erkek haykırıışları ve keskin kadın bağırtıları ile bir çocuk ciyaklaması işittiler. Deriden yapılma büyük çadırlardan başka görülmeye değer bir şey yoktu. Zaman zaman ateşin önünden geçen birkaç kişinin karaltıları görünüyor, ateşin dumanları durgun gökyüzüne doğru tembel tembel yükseliyordu. Kızılderili kamplarına özgü türlü türlü kokular geliyordu burunlarına. Bu kokular gerçi Tek Göz'de hiçbir çağrışım uyandırmıyordu, ama dişi kurda tüm ayrıntılarıyla bildiği bir öyküyü anımsatıyordu. Dişi kurt tuhaf bir coşkunluk içinde ürperiyor, gitgide artan bir ilgiyle çevresini kokluyordu. Oysa Tek Göz kaygılıydı, bir an önce çekip gitmeye can atıyordu. Dişi kurt sakinleştirmek istercesine ağzıyla erkeğinin boynuna dokundu, sonra yine kampa dikti gözlerini. Garip bir hava yerleşmişti suratına, gelgelelim açlık hırsı değildi bu. Şimdi ateşin yanma gidip ısınmak, köpeklerle dalaşmak için yanıp tutuşuyor, bir aşağı bir yukarı giden insanların ayakları dibinde oynaşma isteği ile kıvrır kıvrır kıvranıyordu. Tek Göz huzursuzca kıpırdandı, onun huzursuzluğu dişi kurda da bulaştı. Aradığı şeyi bulmak zorunda olduğunu anımsadı birden. Dönüp ormana doğru yürümeye başladı. Tek Göz rahat bir soluk aldı o zaman öne atılıp ağaçların gölgesine varıncaya dek dışısının önü sıra gitti. Ay ışığı altında süzüle süzüle ilerleyerek bir patıkaya çıktılar. Ve ikisi de aynı anda burunlarını dayayıp karlar üzerindeki taze ayak izlerini koklamaya başladı. Tek Göz ihtiyatla önden gidiyor, dışısı hemen ardısına onu izliyordu. Birdenbire, kar tabakası üzerinde kayıp giden beyaz bir şey gördü Tek Göz. Büyük bir hızla kaçıp giden beyaz yaratığı yakalamak için ok gibi fırladı.

İzledikleri dar patikanın iki yakası da genç ladin ağaçlarıyla kaplıydı; ağaçlar arasından, ay ışığıyla aydınlanmış bir düzlüğe çıkan yolun bitimi görünüyordu. Tek Göz beyaz yaratığa doğru çılgınca bir koşu tutturmuştu, her adım onu hedefe biraz daha yaklaşıtıyordu. Burnunun dibinde koşuyordu, bir adım, bir adım daha derken dişlerim avına geçiriverecekti... Gelgelelim o adımı atamadı bir türlü. Çünkü peşine takıldığı beyaz yaratık "bu küçük beyaz tavşan" ansızın havaya fırlamış, başının üzerinde bilmediği bir oyun oynarcasına sallanıp çırpınmaya başlamıştı.

Tek Göz birden paniğe kapıldı, korkuyla geri çekildi. Arka ayakları üzerine çökerek neyin nesi olduğunu anlayamadığı bu garip yaratığa karşı öfkeyle hırlamaya başladı. Dişi kurt onun yanından geçerek korkusuzca öne atılıp yaklaştı, yüksekliği gözleriyle bir bakışta ölçtükten sonra havada çırpınan tavşanı kapmak üzere sıçradı. Ama epeyce yükseğe sıçramasına karşın avına erişemiyordu bir türlü, her atlayıştan ağız boş dönüyor, dişleri havada takırtıyla kapanıyordu.

Birbiri ardından defalarca sıçradı ama boşunaydı. Tek Göz çöktüğü yerden doğrulmuş, ona bakıyordu. Dışısının sürekli olarak başarısız kalan alçak atlayışları karşısında öfkelenmişti. Bu kez kendisi sıçradı ve tavşanı dişleriyle kaptığı gibi aşağı çekti. Ama tam sırada kuşkulu bir hışırtı duydu, yanı başındaki küçük ağacın, üstüne devrilecekmişçesine büküldüğünü gördü. Avını ağzından bıraktı hemen. Gerilen dudakları arasından yırtıcı dişleri ortaya çıktı. Boğuk, korkunç bir hırıltı çıkardı, korku ve öfkeden tüyleri kabarıp dimdik kesildi. Ağaç bir anda yeniden doğruldu ve tavşan havada yaylanmaya başladı.

Dişi kurt kızgın bir sabırsızlıkla dişlerini erkeğinin omuzuna geçiriverdi. Onun bu beklenmedik saldırısına bir anlam veremeyen Tek Göz de aynen karşılık verip eşini ağzından yaraladı. Uyarısının yanlıış anlaşılmasına içerleyen dişi kurt bunun üzerine iyice çileden çıktı, erkeğinin üzerine atıldı. O zaman yaptığı yanlıışlığı anladı Tek Göz. Dışısını yatıştırmaya çalıştı. Ne var ki dişi kurdun gözü dönmüştü, bir süre tartaklayıp durdu erkeğini. Sonunda Tek Göz ona karşılık vermekten vazgeçti, başını yana çevirerek dışısının çevresinde dönüp durmaya başladı.

Onlar dalaşadursun, tavşan da asılı olduğu yerde çırpınıyor, yaylana yaylana sallanıyordu. Dişi kurt yere çöktü, Tek Göz dişisinin korkusundan ağacın korkusunu unuttu, daha baskın çıkan bu korkunun etkisiyle yeniden avına doğru sıçradı. Bu kez tavşanı dişleriyle sıkı sıkıya kavramıştı, bu arada gözlerini ufak ağaçtan ayırmıyordu. Ağaç yine yere eğilmeye başladı. Ama Tek Göz avını bırakmadı, sinirli sinirli hırlarken her 'an sırtına inmesini beklediği bir darbeden nasıl kurtulacağını hesaplamaya çalışıyordu. Ama körpe ağaç üzerine doğru kıvrılmakla yetinmiş, hiçbir şey olmamıştı. O kıpırdadıkça ağaç da kımıldıyor, durduğu zaman ağaçta hareketsiz kalıyordu. Tek Göz hiç oynamadan olduğu yerde öylece kalmanın daha doğru olacağını biliyordu ama dişleri arasındaki tavşanın sıcak kanı ağzını sulandırıyor.

Onun bocaladığını gören dişi kurt hemen işe karışıp düğümü çözdü. Yerinden fırladığı gibi havaya sıçradı; tavşanı Tek Göz'ün dişleri arasından alması ve başının üzerinde hışırtıyla sallanıp duran ağaca bakmaksızın kafasını ısırıp atması bir oldu. Körpe ağaç o anda doğrulup eski doğal durumuna döndü. Böylece Tek Göz ile dişi kurt, esrarengiz küçük ağacın kurduğu tuzağın yardımıyla yakaladıkları avı iştahla mideye indirdiler.

Gelgelelim tavşanların havada sallana-çırpına asılı olduğu nice yerler vardı daha. Artık Tek Göz'ü dişi kurt çekip çeviriyordu. Onun ardı sıra gidiyor, tuzaklara düşen hayvanların nasıl avlanacağını öğreniyordu. Tuzakların yağmalanması. Tek Göz için gelecekte işine epeyce yarayacak değişik bir avlanma yöntemi.

BEŞİNCİ BÖLÜM

KURT İNİ

Dişi kurt ile Tek Göz iki gün boyunca bir Kızılderili kampının çevresinde dönüp durdular. Dişisinin kampın çekiciliğine kapılarak kendisini yapayalnız bırakacağını düşündükçe Tek Göz'ün içi içini yiyordu. Bir sabah yanı başlarında patlayan bir tüfek sesi işittiler, Tek Göz'ü sıyıran kurşun arkadaki ağaçlardan birine gömülmüştü. işte o zaman hiç durmaksızın bu tehlikeli yerden çarçabuk çekip gittiler.

Bir iki günlerini alan bir yolculuktan sonra durdular. Dişi kurt bir an önce bulmaya can attığı şeyi fellik fellik, yana yakıla aramaya başlamıştı artık. Vücudu iyiden iyiye hantallaşmıştı, güçlkle koşabiliyordu. Hatta bir defasında kovaladığı bir tavşana ağzını uzatsa yakalayacak kadar yaklaştı, ama birden bir kesiklik duyarak avının peşini bıraktı, dinlenmek için yere uzandı. Tek Göz bunun üzerine eşinin yanına geldi. Ağzıyla boynuna usulca dokundu, aynı anda dişi kurt hırçın ve öfkeli bir tavırla itti onu. Tek Göz dişisinin dişlerinden kurtulmak için gülünç bir biçimde kendini tepe taklak geriye attı. Dişi kurdun canı burnundaydı, hiç yoktan zıvanadan çıkıveriyordu. Tek Göz ise tam tersine gittikçe anlayışlı ve serinkanlı oluyordu. Mackenzie Irmağı'nın yan kollarından birine geldiklerinde dişi kurt en sonunda aradığını buldu. Yazın çağıldayarak ırmağa dökülen bu nazlı derecik şimdi kayalık yatağının dibine dek kaskatı kesilmiş, bembeyaz ve hareketsiz bir durumda yatıyordu. Dişi kurt her zaman azıcık önden giden erkeğinin ardı sıra bitkince ilerlerken sarp ve yüksek bir set gördü. Yana sapıp sete yöneldi. Bahar fırtınalarının etkisiyle eriyen kar suları kıyıyı adamakıllı oymuş, dar bir yarığı iyice açarak küçük bir mağaraya döndürmüştü.

Mağaranın ağzında durdu, kılı kırk yaran gözlerle seti incelemeye koyuldu. Sonra setin dibini izleyerek iki uca doğru büklüm büklüm uzayıp ırmağa doğru çıkıntı yapan düzlüğe dek yürüdü. Sonra yine mağaraya döndü, daracık ağzından içeri süzüldü. Sürüne sürüne ilerledi. Mağaranın duvarları yanlara doğru genişledi, tavanı yükseldi. Hemen hemen iki metrelik küçük ve yuvarlak bir odayı andırıyordu. Kafası tavana degecek kadar basıktı ama yine de kuru ve rahattı. Sağını solunu dikkatle gözden geçirdi, bu sırada Tek Göz mağaranın ağzında durmuş, sabırla onu bekliyordu. Dişi kurt kafasını eğdi, burnunu yerde dolaştırıp öteyi beriyi kokladı, kendi ekseni çevresinde bir iki kez döndü, sonra iniltiyi andırır bir iç çekmesiyle bacaklarını gerdi ve başını mağaranın girişine çevirerek oracığa uzanıp kaldı. Tek Göz kulaklarını merakla dikmiş, hoşnut gözlerle onu izliyordu. Dişi kurt mağaranın ağzından süzülen gün ışığı içinde, onun sevinçle kuyruk salladığını görebiliyordu. Dik kulaklarını geriye

doğru kısıp, ağzından dilini sarkıtarak erkeğinin bu sevincine o da katıldı. Bu arada Tek Göz'ün karnı acıkmıştı. Gerçi uyumak için mağaranın ağzına kıvrılıp yatmıştı ama diken üzerindeydi sanki. Vırt zırt uyanıyor, kulaklarını dikiyor, nisan güneşiyle yıkanmakta olan engin beyazlıkları seyre koyuluyordu. Azıcık dalar gibi olunca eriyen karların gıcirtısı ve şıp şıp damlayan su sesleri işitiyor, hemen doğrulup bu şırıltılara kulak kabartıyordu. Güneş, Kuzey ülkesine geri gelmişti artık; herşey bu uyanışı müjdeliyordu. Yaşam kıpırdanıyor, havada bahar belirtileri seziliyordu. Kar altındaki bitkilerin canlandığı, ağaçların göverdiği, tomurcukların patladığı duyuluyordu. Soran gözlerle dişisine baktı, ama hiç de yerinden kıpırdayacağa benzemiyordu. Tek Göz yeniden dışarı bakmaya başladı, derken iki kuş ilişti gözüne, karların üzerinde seke seke ilerliyorlardı. Yerinden doğrulup kalktı, dişisine şöyle bir göz attı ve sonra yine yerine uzanıp uyuklamaya başladı. Bir ara incecik bir vızıldı geldi kulağına. Uyku arasında pençesiyle bir iki kez kaşıdı burnunu, sonra iyice uyandı. Burnunun ucunda vızıl vızıl bir sivrisinek uçuyordu, iri bir sivrisinekti bu; Kış boyunca kuru bir tahta parçasının içinde yarı ölü bir halde barınmış ve güneşin canlandırıcı ışığını duyar duymaz uykusundan uyanıp kendini dışarı atmıştı...

Artık Tek Göz'ün de içi içine sığamaz olmuştu, kabına sığamıyor, canlanan doğanın çağrısına uymaya can atıyordu. Üstelik karnı da açlıktan zil çalıyordu. Dişisinin yanına gidip onu ayağa kaldırmayı denedi. Ama dişi kurt hırlayarak karşı koydu. Tek Göz bunun üzerine tek başına pırıl pırıl güneşin altında yola düştü. Kar tabakasının üst yüzeyi yumuşacıktı, bu nedenle yürürken zorluk çekiyordu. Donmuş ırmak yatağının ağaçlarla gölgelenmiş yerleri boyunca ilerledi, buralardaki karlar hala sertliklerini yitirmemişti. Bütün gün dolaştı durdu, karanlık bastırırken mağaraya döndü. Karnı şimdi daha da açtı. Gerçi av bulmuştu bulmasına, ama yakalayamamıştı. Karların üzerinde seke seke süzölüp giden beyaz taşların peşine takılmış, ama ağırlığı altında ezilen yumuşak karlara bata çıka kovaladığı için onlara yetişmeyi başaramamıştı.

Mağaranın girişine gelince zınk diye durdu, kuşkulanmıştı. içerden birtakım garip, ince ciyaklamalar geliyordu. Kulağına pek yabancı sayılmazdı bu ciyaklamalar, ama bu sesi çıkarmanın dişi kurt olmadığı da su götürmezdi. Karınüstü sürüne sürüne mağaraya girdi, ne var ki içerde dişi kurdun, tehdit edici hırıltısıyla karşılaştı. Bu uyarıya boyun eğerek geriledi. Bu sesler korkunç ilgisini çekmişti. incecik, kısık hıçkırıklara, yalama şapırtılarına kulak kesildi. Bunun üzerine dişi kurt daha güçlü bir hırıltıyla gözdağı vererek uzaklaştırdı onu. Tek Göz ister istemez mağaranın kapısı önüne uzanıp uyumak zorunda kaldı. Sabahleyin mağara gün ışığıyla aydınlanınca o garip seslerin neyin nesi olduğunu anlamaya çalıştı yine. Bu kez daha da şiddetlenen hırıltılarda, o zamana dek hiç duymadığı yepyeni ve kıskançlığa benzer bir hava sezince, yaklaşmaktan vazgeçti. Ama bu arada, dişi kurdun bacakları 'arasında oldukça çelimsiz, mini mini, beş tane yavru gözünden kaçmamıştı; Gözleri henüz açılmamış olan minik yaratıklar hafif iniltiler, gülünç mızıltılar çıkarıyordu. Tek Göz ömründe ilk kez görüyor değildi böyle bir olayı, ama yine de her seferinde 'afallamaktan alamazdı kendini. Dişi kurt erkeğini kaygıyla süzerken zaman zaman da hafifçe hırlıyor ve Tek Göz ne zaman yaklaşacak olsa hırıltılarını hemen şiddetleniyordu. Dişi kurt, kendi başına gelmemiş olsa bile, dişi ata kanından gelen içgüdüsel bir sezgiyle, erkek kurtların kimi zaman yeni doğmuş yavruları yediklerini hissedebiliyor ve bu nedenle büyük bir korkuya kapılarak Tek Göz'ün yavrulara yaklaşmasına asla göz yummuşuyordu.

Oysa hiç de böyle bir tehlike yoktu. Çünkü Tek Göz'ün damarlarında dolaşan ata kanındaki babalık içgüdüğü daha ağır basmış ve olayı çok doğal karşılamıştı. Babalık damarı ağır basınca da yavrulama yiyecek bulmak üzere sırtını dönüp avlanmaya çıktı. Mağaranın yedi sekiz kilometre ötesinde ırmak çatallaşıyor, kollardan biri ana yatakla dirsek yaparak dağlara doğru uzanıyordu. Tek Göz sol kol boyunca ilerlerken taze bir ize rastladı. Aldığı kokuya bakılırsa iz taptazeydi, hemen olduğu yere sindi, izin yöneldiği yana doğru baktı. Bir süre ölçüp biçtikten sonra geri dönüp sağ kol boyunca ilerlemeye koyuldu. Gördüğu ayak izleri kendininkinden de büyüktü, izlerin sahibinin geçtiği yerlerdeki avları silip süpürerek kendisine pek bir şey bırakmayacağını biliyordu. Irmağın

sağ kolu boyunca bir kilometre kadar yol aldıktan sonra her an tetikte bulunan kulaklarına bir kemirme sesi geldi. Kıtırtıların geldiği yöne doğru usul usul ilerledi, iyice sokuldu. Bir oklukirpiydi bu; ağaçlardan birinin gövdesine tutunarak ayak üzeri dikilmiş, ağacın kabuklarını kemirip duruyordu. Tek Göz sakına sakına yaklaştı ama hayvanın hakkından gelebileceğine hiç akli yatmıyordu. Gerçi bu derece kuzeyde hiç rastlamamıştı ama, iyi tanırdı bu hayvanları. Şimdiye dek onları mideye indirmek bir türlü kismet olmamıştı. Ama olur ya, talihi yaver giderdi belki de. Sinsi sinsi sokulmaya devam etti. Canlı yaratıklar her an beklenmedik birtakım hareketlerde bulunabileceklerinden ve hesapta olmayan sürprizlerle karşılaşabileceklerinden önceden bir tahmin yürütmek olanaksızdı. Kirpi birdenbire tostop oluverdi. Beklediği saldırıyı savuşturabilmek için de ince ve sipsivri dikenlerini gerdi. Tek Göz bir zamanlar yine böyle sipsivri dikenleri olan bir yaratığa iyice yaklaşmış ve daha neye uğradığını anlamaya kalmadan burnuna bir kuyruk darbesi yemişti. Burnuna saplanıp kalan bir diken uzun süre canını fena halde yakmış, zamanla kendiliğinden çıkıp düşmüştü. O günden sonra da bu olay küpe olmuştu kulağına, bu yüzden de şimdi burnunu bir metre kadar uzakta tutuyor, çöreklediği yerde sabırla bekliyordu. Kim bilir, belki de kirpi yeniden açılır ve dikenlerini yatırır, iste o zaman üzerine atıldığı gibi pençesini yumuşak karnına geçiriverirdi.

Yarım saat kadar bekledikten sonra kıvrıldığı yerden doğrulup kalktı, kıpırdamadan öylece duran kirpiye öfkeyle hırladı ve yeniden yola düştü. Çok iyi biliyordu, kirpilerin açılması için uzun süre beklemek gerekirdi. Oysa kendisinin daha fazla oyalanacak zamanı yoktu. Irmağın sağ kolu boyunca ağır ağır ilerledi. Tüm çabalarına karşın av mav bulamadı, üstüne üstlük gün sona ermek üzereydi.

Benliğini ta derinden kavrayan babalık içgüdüleriyle allak bullak olmuştu. Ne pahasına olursa olsun yiyecek bulması gerekiyordu. Akşama doğru bir kekliğe rastladı. Tam çalılıklardan çıkmak üzereydi ki hemen bir adım kadar ötesinde bir ağaç kütüğünün üstüne konmuştu. Birbirlerini aynı anda gördüler. Kuş pırlayıp kaçmak istedi ama Tek Göz ani bir pençe darbesiyle kuşu yere serdi. Kaçmasına fırsat vermeden üzerine atılıp dişlerini geçirdi. Körpe etin ve yumuşacık kemiklerin ağzında çıtırdatarak hoş bir tat bıraktığını görünce bir an için kuşu hemen oracıkta yutuvermek için dayanılmaz bir istek duydu. Aynı anda görevini anımsayarak kendini tuttu ve kuşu dişleri arasına kıştırarak mağaranın yolunu tuttu.

Bir gölge gibi süzülerek dikkatle dura ilerleye yoluna devam ederken ırmağın ikiye ayrıldığı çatal ağzının bir kilometre kadar ötesinde, sabahleyin gördüğü taze ayak izlerine yine rastladı. Kendi dönüş yolu olan ırmak boyunun her bükümünde izlerin sahibiyle burun buruna gelmeyi göze alarak ilerledi. Irmağın geniş bir yay çizdiği kayalık bir dönemeçte başını uzatıp çevreyi gözden geçirmeye başladı. Gördüğü manzara karşısında hemen olduğu yere sinip kaldı, izler, büyük bir dişi vaşağın izleriydi. Şimdi o da, tıpkı kendisinin bir süre önce yaptığı gibi bir kirpinin yanı başına çöreklenmiş bekliyordu. Tek Göz yine bir gölge gibi usul usul ilerledi. Hiç kıpırdamadan birbirlerini kollayan iki hayvanın yanına sezdirmeden yaklaştı. Ağzındaki kuşu hemen yanı başına, karların üzerine bırakıp oracığa uzandı; bodur bir çam ağacının dalları arasından her an patlamak üzere olan ölüm-kalım savaşını gizlice seyretmeye hazırlandı. Her iki hayvan da sabırla bekliyordu ve ikisi de yaşama sıkı sıkıya bağlıydı. İşin asıl garip yanı, yaşamın bu hayvanlardan biri için karşısındakini yemek, öbürü için ise yem olmamak anlamına gelmesiydi. Pustuğu yerde tortop olan ihtiyar kurt da bu çarpışmadan kendisine bir pay düşer mi diye fırsat kolluyordu. Böylelikle o da, bu ölüm kalım trajedisinde kendi canını kurtaracak bir rolü üstlenmiş oluyordu.

Yarım saat geçti, bir saat geçti. Hiç ses soluk çıkmıyordu. Üçü de ölü bir kımıltısızlık içinde taş kesilmişti sanki. Ne var ki, üçü de kıyasıya bir yaşama hırsıyla yanıp tutuşuyordu; öyle ki belki de ömürleri boyunca hiç şu andaki gibi capcanlı olmamışlardı. Tek Göz azıcık öne çıktı, tepeden tırnağa dikkat kesilerek bakmaya devam etti. Kızılca kıyamet ha koptu ha kopacaktı. Düşmanın çekip gittiğini sanan kirpi kıpırdanarak zırhım ağır ağır açmaya başladı. Hiçbir tehlike önsezisiyle uyarılmıyordu. O sırada Tek Göz önünde hazır bir yemek gibi

serilip açılan kirpiye baktıkça iştahı açılıyor, ağzından salyalar akıyordu. Gelgelelim, kirpi iyice açılmadan önce düşmanını gördü. Aynı anda vaşağın pençesi hızla uzandı, avını yakaladı. Tırnaklarını kirpinin karnına daldırıp parçaladı ve yine eski yerine sıçradı. Eğer kirpi tümüyle açılmış ya da düşmanının uzanan pençesinin; bir saniye geç farketmiş olsaydı, belki de vaşak yaralanmayacaktı. Ama kirpi son anda kuyruğum] kaldırmış ve daha geri kaçmasına fırsat bırakmadan dikenlerim vaşağın pençesine batırmıştı.

Göz açıp kapayınca dek her şey olup bitmişti... Pençe vuruşu, kuyruk darbesi, kirpinin acı acı bağırması, aldığı beklenmedik yarayla afallayan vaşağın keskin çığlığı... Tek Göz kulaklarını dikip kuyruğunu kaldırarak doğruldu. Canı fena halde yanan vaşağın aklı başından gitti, kudurmuşçasına saldırdı kirpiye. Yaralı kirpi yeniden tostop olmaya çalışırken bir yandan da kuyruğunu acıdan çılgına dönen vaşağa doğru savurmaktan geri kalmıyordu. Sonunda vaşak geriledi. Saplanan dikenleri çıkarmak için pençesiyle burnunu ovuşturuyor, karlara sokup çıkarıyor, dallara sürtüyordu. Duyduğu korkunç acı yüzünden durduğu yerde duramıyor, ne yaptığını bilmeden hoplayıp zıplıyordu.

Kuyruğunu savurup arka ayaklarını dövüyordu. Bu çılgınca çırpınış birdenbire durdu, bir süre sesi soluğu çıkmadan öylece kalakaldı.

Bu arada Tek Göz dikkatle vaşağı seyrediyordu. Az sonra hayvan keskin bir çığlık kopararak yeniden sıçradı yerinden; Atlaya zıplaya ve her adımda acı acı haykırarak ırmak boyunca kaçıp gitti.

Gürültü uzaklaşıp da iyice işitilmez olduktan sonra Tek Göz sindiği yerden çıktı. Sanki karların üzerine dimdik dikenler saplıymış da bu dikenler pençelerine batacakmış gibi sakına sakına atıyordu adımlarını. Kirpi bu kez başka bir düşmanın sokulmakta olduğunu görünce öfkeyle tıslamaya, dişlerini takırdatmaya başladı. Yeniden büzülmeyi denedi ama beceremedi, Karın kasları parçalanmış, çok kan yitirmişti.

Tek Göz kana bulanmış karları iri parçalar halinde büyük bir iştahla yalayıp yutuyordu. Yaladıkça da açlığı büsbütün kamçılanıyordu. Ne var ki, ihtiyatsızlık etmeyecek kadar görmüş geçirmiş bir kurttu. Kirpi dişlerini gıcırdatarak inleyip tıslayadursun o da sabırla beklemeye koyuldu. Çok geçmeden dikenler titreyerek yavaş yavaş yatmaya başladı, bir süre sonra da büsbütün düzlenip durdu. Dişler son bir kez daha takırdadı, vücut iyice gevşeyip yayıldı ve öylece kalakaldı.

Tek Göz pençesini çekine çekine uzattı, kirpiyi sırt üstü yatırdı. Bunu yaparken korkudan tir tir titriyordu, Hiçbir şey olmadığını görünce kirpinin ölmüş olduğunu anladı. Üzerine eğilip bir süre dikkatle inceledi hayvanı, sonra dişleri arasına kıştırarak ırmak boyunca koşmaya başladı. Kirpiyi kimi zaman havada taşıyor. kimi zaman da yerde sürüklüyordu. Dikenlerden korunmak için basını yana çevirmişti. Birden aklına geldi: Kekliği unutmuştu. Kirpiyi oraya bırakıp hemen geriye döndü, hiç düşünmeden kuşu yuttu. Sonra gelip yine kirpiyi yükledi ve yola koyuldu. Avıyla mağaraya girdiği zaman dişi kurt önce erkeğinin getirdiği yiyeceğe şöyle bir 'baktı, sonra dönüp ensesini yalayarak hoşnutluğunu belirtti. Ama bir an sonra hırlayarak mağaradan kovdu onu. Ama bu sefer öfke möfke yoktu hırlamasında, uyarı gibi, rica gibi bir hava vardı bu hırlamada. Yavruları için duyduğu o içgüdüsel korku yatışmış gibiydi artık. Tek Göz de zaten babalığını göstermiş, kendi canından kopan yavrularının canına kıymak gibi bir niyet beslemediğini davranışlarıyla kanıtlamıştı.

ALTINCI BÖLÜM

BOZ RENKLİ YAVRU

Kardeşlerinden bambaşkaydı o. Ötekiler analarına çekmişti, hepsinin postu tıpkı onunki gibi kızıla çalan bir renkteydi. içlerinde babaya çeken boz renkli tek erkek yavru oydu. Tam bir kurttu, soyluydu. Vücutça tıpatıp Tek Göz'e benziyordu, aralarındaki tek fark babasının tek oğlunun ise çift gözlü oluşuydu. Küçük yavrunun gözleri açılalı daha pek az olmasına karşın her şeyi açık seçik görmeye başlamıştı. Ama o daha gözleri kapalıyken bile dokunarak duymuş, tatmış ve koklamıştı. İkisi erkek ikisi dişi olan kardeşlerini iyi tanıyordu artık. Onlarla beceriksizce dalaşıyor, acemi acemi oynuyor, dahası kavga bile ettiği oluyordu, işte o zaman minicik gırtlığında ilerde korkunç bir homurtuya dönüşecek olan ilk hırıltının gülünç, incecik, titrek mızıltısı beliriyordu. Sıcaklığın, sıvı gıdanın, sevecenliğin kaynağı olan anasını da gözleri

açılmazdan çok önce dokunma, tat alma ve koklama duyularının yardımıyla tanımişti. Annesinin yumuşacık ve okşayıcı dilinin minik vücudunda gezindiğini duymaktan hoşlanıyor, büyük bir rahatlık içinde uykuya dalmadan önce ona daha çok sokuluyordu. Yaşamının ilk ayı, büyük bölümüyle hep böyle uykuda geçti. Ama günden güne çevresini doğru dürüst görmeye başlayınca daha uzun süre uyanık kalarak içinde bulunduğu dünyayı öğrenmeye çalıştı. Gerçi, karanlık olmasına karanlık bir dünyaydı bu, ama yavru kurt başkasını tanımadığı için farkında değildi bunun, içinde yaşadığı dünya yarı karanlıktı, ama gözleri daha apaydınlık olanını görmemişti hiç. Üstelik dardaracıkta bu dünya, mağaranın duvarlarıyla sınırlıydı. Ne var ki, dışardaki uçsuz bucaksız dünyadan haberi olmadığı için içinde bulunduğu bu darlık hiç de sıkıcı gelmiyordu ona. Dünyasının duvarlarından birinin ötekilerden farklı olduğunu çabucak anlayıverdi. Bu duvar, mağaranın ağız ve ışığın kaynağıydı. Düşünme yeteneği tam olarak gelişmeden ve neyin ne olduğunun bilincine tam olarak varmazdan çok daha önce sezmişti bu farklılığı. Küçük yavrunun gözünde dayanılmaz bir çekiciliği vardı bu duvarın. Daha gözleri doğru dürüst açılıp da çevresine bakmadan önce bile, oradan gelen ışık yumuk gözkapaklarına çarpmış ve göz sinirleri bu hoş pırıltıların, rengarenk kıvılcımların etkisiyle tatlı tatlı titreşmişti. Vücudundaki her yaşam zerresi ve etinin her bir lifindeki canlılık, henüz tam olarak bilincine varamadığı bir yaşama tutkusuyla bu ışığa karşı onda bir özlem yaratmış, bitkiler nasıl ki kimyasal bir etkiyle güneşe doğru çevrilirlerse, işte onu da ışığa öyle yöneltmişlerdi.

İlk zamanlar, daha kavrama becerisi gelişmeden önce, hep sürüne sürüne mağaranın ağızına yaklaşmaya çalışmıştı. İşin garibi kardeşleri de onunla birlikte gitmişlerdi. Hiçbiri arkadaki duvarın karanlık köşelerine doğru sürünme isteği göstermemişti. Sanki birer bitkiymişçesine çekiyordu onları ışık; Kendilerini oluşturan yaşamın kimyasal yapısı, varoluşlarının vazgeçilmez gereği olan ışığı istiyor ve minicik vücutlarıyla tıpkı asma yaprakları gibi, körü körüne ışığa yöneliyorlardı. Sonraları, her biri kendi varlıklarının bilincine vardıklarında ışığın çekici gücü daha da arttı. Vırt zırt ışığa doğru gidiyorlar ama ana kurt her seferinde tutup içeri kovalıyordu onları. Bu arada boz renkli yavru annesinin o yumuşak ve okşayıcı dilinden daha başka organları bulunduğunu da anlamıştı. Sık sık ışığa doğru süründüğü böyle zamanlarda, annesinin sertçe dürtten bir burnu ve kendisini tam zamanında yakalayarak içeri savuran bir de pençesi olduğunu öğrenmiş oldu. Böylece can acısının ne demek olduğunu anladı. Acıdan nasıl korunabileceğini, yana ya da geriye atılarak tehlikeden nasıl kaçınabileceğini öğrendi. Bunlar bilinçli davranışlardı ve yaşamının ilk dersleriydi. Bundan önce acıdan bilinçsizce kaçmış, tıpkı bir bitki gibi ışığa doğru sürünmüştü. Oysa şimdi acıdan kaçışı bilinçli bir tepkiydi artık. Boz renkli yavru da tıpkı öbür kardeşleri gibi küçük ama yabani bir yaratıktı. Zaten et yiyen bir yaratıktan başka ne beklenebilirdi ki... Yırtıcılık onun kanında vardı. Ana-babası etle besleniyordu. Yaşamının ilk karanlık döneminde emdiği süt, etten oluşmuştu. Şimdiyse, bir aylıkken ve daha gözleri açılalı bir hafta ya olmuş ya olmamıştı ki, anasının önüne attığı etleri yemeye başlamıştı. Büyük bir iştahla memelerine saldıran beş yavruyu emzirmenin güçlüğü karşısında ana kurt bu etleri ağızında çiğnedikten sonra veriyordu onlara. Gelgelelim, boz renkli yavru kardeşlerinin en güçlüsü ve en ele avuca sığmaz olanıydı. Hepsinden daha sert hırlardı. Öfkesi bile ötekilerden daha şiddetliydi. Kurnazca ve ustaca bir pençe vuruşuyla kardeşlerini tepe taklak yere yuvarlamasını ilk kez o öğrenmişti. Ötekinin berikinin kulağını birdenbire yakalayıp sarsıyor, sürüklüyor, bu sırada sımsıkı kenetlenmiş dişleri arasından bir hırıltı çıkıyordu. Mağaranın ağızından uzaklaştırabilmek için ana kurdun akla karayı seçtiği yavruların başında hiç kuşkusuz yine o vardı. Işığın çekiciliği boz renkli yavruyu her geçen gün daha da etkisi altına alıyordu. Bıkmadan usanmadan mağaranın ağızına doğru bir iki adımlık bir serüvene atılıyor, ama her seferinde de gerisin geri içerinin karanlığına püskürtülüyordu. Ne var ki orasının bir çıkış kapışı olduğunu bilmiyordu. Hem bir yerden başka bir yere nasıl girilip çıkılabileceği konusunda hiçbir bilgisi yoktu zaten. Gözünü açtı

açalı görüp tanıdığı tek yer bu mağaraydı, ne yol biliyordu ne iz, bunların anlamını bile kavrayamıyordu henüz, işte bu nedenle mağaranın kapısı boz renkli yavrunun gözünde bir duvardan, ama aydınlık bir duvardan başka bir şey değildi. Dışarısı günlük güneşlikken bu duvar onun dünyasının güneşiydi. Işığın çevresinde dört dönen bir pervane gibi o da sürekli olarak bu çekici duvara doğru ilerlemek istiyordu. Oraya ulaşabilmeye çabalıyordu hep. İçinde hızla gelişip serpilerek yaşam, dışarı uzanan tek yolun, bu duvar olduğunu duyuruyordu ona, ne var ki henüz bunu bilinçli olarak farkedemiyordu. Aslında, dışarı diye bir yerin varlığından bile habersizdi. Yalnız bu duvarda bir gariplik vardı. Işığın yanına yatıp kalkan, et getiren, anasına benzeyen yaratığın babası olduğunu anlayacak kadar büyümüştü. İşte babası uzaktaki bu duvarın içine dalar ve gözden silinirdi. Boz renkli yavru bir türlü akıl sır erdiremiyordu buna. Annesinin bu duvara yaklaşmasına izin vermemesi karşısında o da öteki duvarlara yaklaştı, o zaman yumuşacık burnunu sert bir şeye çarptı. Bu denemeler canını yaktığı için birkaç girişimden sonra duvarlara sokulmaz oldu. Bu konu üzerinde daha fazla kafa yormadı, nasıl ki süt ve çiğnenmiş et annesine özgü bir gariplik ise, babasının duvardan yitip gidişini de ona özgü bir gariplik olarak kabul etti. Boz renkli yavru öyle uzun boylu kafa patlatıyor sayılmazdı pek; hiç değilse insanlarınki gibi bir düşünme yeteneği yoktu. Gerçi kimi durumlarda tıpkı insanlarınki gibi kesin ve doğru sonuçlar çıkarabiliyordu ama, yine de beyni bulanık bir biçimde işliyordu. Nedenini niçinini kurcalamadan, oldukları gibi kabul ediyordu olayları. Filanca ya da falanca şey neden oldu diye, kafasını hiç mi hiç yormuyordu; onu ilgilendiren o şeyin nasıl olduğuydu, bu da kendisine yetiyordu. Arkadaki duvara burnunu birkaç kez vurduktan sonra, duvarın içine dalıp gidemeyeceği gerçeği kafasına dank etti, bunu yalnızca babasının becerebileceğini, duvarın içinde yitip gidebileceğini anladı. Bununla birlikte, babası ile kendi arasındaki bu farklılığın nedenini öğrenmek gibi bir sevdaya kapılmadı hiç. Mantıksal ve fiziksel gerçekler, zihinsel etkinliğinde kendilerine düşen yeri almış değillerdi henüz. Öbür yabancı yaratıkların çoğu gibi boz renkli yavru da açlığın ne demek olduğunu kısa zamanda öğrendi. Bir süre sonra et yüzüne hasret kaldı, yetmezmiş gibi anasının sütü de kesildi. Önceleri yavrular mızıldanıp inlediler, sızlandılar, sonra aç açına yatıp uyuyarak oyalanmaya çalıştılar. Açlık tüm canlılıklarını alıp götürmüştü. Artık oynaşmalar, dalaşmalar, öfkeli hırgürler, hırlama girişimleri, en çok da uzaktaki o beyaz duvara yaklaşma çabaları, bütün bunlar sona ermişti. İçlerindeki canlılık ağır ağır sönüyor ve yavrular uyuyordu. Tek Göz çılgına dönmüştü. Oraya buraya koşuyor, ortalığı altüst ediyor, artık tadı tuzu kalmayan mağarada pek seyrek yatıp kalkıyordu. Dişi kurt da yavrularını yalnız bırakıp av bulmaya çıkıyordu. Yavruların dünyaya geldikleri ilk günlerde Tek Göz birkaç kez bir Kızılderili kampının yanına sokulup, çevredeki tavşan kapanlarını yağmalamıştı. Ne var ki, karlar eriyip de ırmaktaki buzlar çözülünce Kızılderililer başka yerlere çekip gitmiş, bu yiyecek kaynağı da böylelikle kurumuştu.

Boz renkli yavru yaşama yeniden dönerek ötedeki beyaz duvarla yeniden haşır neşir olmaya başlayınca, dünyasında yaşayanların sayısında bir azalma olduğunu farketti. Kardeşlerinden geriye kala kala yalnızca biri kalmış, öbürleri gitmişti. Kendini bir parça toplar gibi olunca tek başına oynamak zorunda kaldı. Çünkü kızkardeşi ayakta dolaşmak şöyle dursun başını bile kaldıramıyordu. Kendi minik vücudu tıka 'basa yediği et yüzünden gitgide semiriyordu, oysa kızkardeşi için bu et bolluğu gecikmiş bir şöleden başka bir şey değildi. Sürekli olarak uyuyan

küçük dişi kurt bir deri bir kemik kaldı, içinde artık ölmeye yüz tutan yaşam ateşi en sonunda büsbütün sönüp gitti.

ikinci ama daha hafif geçen bir kıtlık döneminin sonunda boz renkli yavru babasını göremez oldu, artık ne mağaranın kapısı önünde uykuya yatıyor, ne de ışıklı duvara girip çıkıyordu. Oysa dişi kurt Tek Göz'ün bir daha geri dönmeyeceğini çok iyi biliyordu. biliyordu ama gördüklerini boz renkli yavruya nasıl söyleyeceğini, işte bunu bilemiyordu. Irmağın sol kolu boyunca avlanmaya çıktığı bir gün, oralarda dişi vaşağın ini yakınlarında bir yerde Tek Göz'ün bir gün önceki izini bulmuş, izin son bulduğu yerde de erkeğinden kalan birkaç kemik parçasıyla karşılaşmıştı. Ortalıkta ki belirtilere bakılırsa, kıyasıyla bir

boğuşma geçmiş ve zaferi kazanan vaşak kendi inine çekilmişti. Geri dönmeden önce dişi kurt vaşağın inini bulmuştu, ama hayvanın içerde bulunduğunu gösteren birtakım izler görerek içeri girmeyi göze alamadı. O günden sonra dişi kurt avlanırken ırmağın sol kolundan hep uzak durdu. Vaşağın da yavruladığını biliyordu, onun yırtıcı, sinsisi ve korkunç kavgacı bir hayvan olduğunu da biliyordu. Yarım düzine kurt öfkeden kuduran bir vaşağı kovalayarak bir ağacın tepesine tırmandırabilirdi, ama yapayalnız bir kurdun yeni doğurmuş bir vaşakla boy ölçüşmeye kalkmasına gelince, o zaman iş değişirdi. Ama ne olursa olsun vahşetse vahşet, analıksa analık... ana sevgisi ve özverisi ne pahasına olursa olsun yavrularına kol kanat germekten geri durmazdı... Bir gün gelecekti ki dişi kurt boz renkli yavrusu uğruna ırmağın sol kolu boyunca yola düşecek, kayalıklardaki ine gelecek ve vaşağın öfkesine kafa tutacaktı.

YEDİNCİ BÖLÜM DÜNYANIN DUVARI

Ana kurt avlanmak üzere mağaradan çıkıp gitmeye başladığı zaman, yavru kurt mağaranın ağızına yaklaşmasını engelleyen yasayı iyice yerleştirmişti kafasına. Bu yasaya boyun eğişinde, 'annesinin burun ve pençesinin etkisi kadar kendi içinde doğmaya başlayan korku duygusunun da payı vardı. Kısa süren mağara yaşantısı sırasında kendisini korkutacak bir olayla karşılaşmış değildi. Ama yine de onun hamurunda vardı bu duygu, atalarından geçen bir mirastı bu ona. Tek Göz ile annesinden ona geçmişti. Onlara da kendilerinden önceki kurt soylarından geçmişti. Korku, hiçbir yaratığın kaçınamayacağı, reddedemeyeceği yabancı bir mirastı. Boz renkli yavru ne olduğunu kavramadan korku diye bir şeyin varlığını öğrenmişti. Belki de bu duyguyu yaşamın kurallarından biri sayıyordu. Çünkü yaşamda böyle kuralların, kısıtlamaların bulunduğunu daha şimdiden öğrenmişti. Midesini kemiren açlığı mağara duvarının sertliğini, kendisini tepe taklak yere yuvarlayan ana pençesini ve sertçe dürtten burnu çoktan öğrenmişti. Ve bütün bunlar, dünyada her şeyin serbest olmadığını, yaşamda birtakım kuralların ve engellerin bulunduğunu göstermişti ona. Bu kurallar, bu engeller birer yasaydı. Yasalara boyun eğmekle acıdan kurtulunuyor, mutlu olunuyordu.

Bir insan gibi düşünerek bulmamıştı bunları. Olayları kendi deneyimlerine dayanarak acı verenler ve acıtmayanlar olarak ikiye ayırmıştı. Bu iki şeyden birini tadabilmek ve zevkine varabilmek için ötekenden kaçınması gerektiğini biliyordu. İşte bu nedenlerdir ki anasının buyruğuna ve koyduğu yasaya, korku denilen o gizemli yasaya boyun eğerek mağaranın ağızından uzak duruyordu. Bu kapı şimdiye dek küçük yavrunun gözünde beyaz ve aydınlık bir duvar olarak kalmıştı. Ana kurt yokken, zamanının büyük bir bölümünde uyuyor, uyanık olduğu zamanlarda ise çıt çıkarmadan suspus oluyor, zaman zaman boğazında düğümlenen ve her an için çözülebilecek olan hıçkırığı güçlkle bastırarak sessiz sedasız bekliyordu. Bir gün yine böyle uzanmış yatıyordu ki, beyaz duvardan doğru garip bir ses çalındı kulağına. O sırada mağaranın kapısında bir porsuğun bulunduğunu, onca gözüpekliğine karşın tepeden tırnağa tir tir titreyerek içerisini kokladığını bilmiyordu. Yalnız şu kadarını biliyordu ki, bu koklama sesi şimdiye dek hiç tanımadığı duymadığı bir gariplikteydi, kabul ettiği kuralların içine sokamadığı için de bu bilinmeyen şeyden korkuyordu. Çünkü bütün bilinmeyen şeyler onda büyük bir korkuya yol açıyordu. Sırtındaki tüyler yavaşça diken diken oldu. Kulağına çarpan bir koklama sesi karşısında tüylerinin dikleşmesi gerektiğini nereden bilecekti ki? Kalıtım yoluyla kendisine geçmiş bir bilgi değildi bu. Ne var ki, benliğini saran korkunun yine de anlaşılmasız bir biçimde ete kemiğe bürünüyüdü işte. Ama korkunun yanına başka bir içgüdü daha ekleniyordu ki, bu da şahlanma içgüdüydü. Dehşet içindeydi, yine de hiç kıpırdamadan ölü gibi taş kesildi, dondu kaldı kıvrıldığı yerde. Annesi geri döndüğü zaman porsuğun izlerini gördü ve hemen hırlayarak mağaraya daldı; yavrusunu her zamankinden daha derin bir sevecenlikle yalayıp okşadı. Yavru kurt işte o zaman büyük bir tehlike atlattığını anladı.

Ne var ki, içten içe zorlayan birtakım duygular, en çok da günden güne gelişen gücü kuvveti yavruyu baştan çıkarıyordu, içgüdüler ve yasalar onu boyun eğmeye zorluyordu, gelgelelim, büyüüp gelişme zorunluluğu ise onu sürekli olarak dikbaşlılık etmeye kıskırtıyordu. Anasının buyruğu ve içindeki korku beyaz duvardan kaçınmasını söylüyordu ona. Ama gelişmek yaşam demekti, yaşam da ışığa yöneliyordu, içinde günden güne artan yaşama gücü artık dizgin tanımaz olmuştu. Yediği her lokma etle, aldığı her solukla bu güç daha da gelişiyor, artık kabına sığamaz oluyordu. Sonunda bir gün bu yaşama gücüyle içi içine sığamaz oldu, korku ve baş eğmeyi silip süpürdü ve küçük yavru yalpalayarak mağaranın ağzına doğru badi badi yürüdü.

Daha önce karşılaştıklarına hiç benzemeden bir duvar, yaklaştıkça geriliyormuş gibi geliyordu ona. Yoklamak için ileri uzattığı yumuşacık burnuna çarpan hiçbir sertlik yoktu. Tıpkı ışık gibi içinden geçilebilecek gevşek dokulu elle tutulmayan bir maddeden oluşmuştu bu duvar. Gözüne aşılmaz bir duvar gibi görünen şeyin içine adımım attı ve bu şeyin içinde yüzer gibi oldu sanki. Çok garip bir şeydi bu. Kaskatı sandığı bir duvarın içine dalıp geçmişti! Işık da arttıkça artıyordu. İçindeki korkuya kapılıp geri dönecek oldu, ama yaşama gücü durmaksızın ileri iteliyordu onu. Kendini birdenbire mağaranın çıkışında buldu. Geçtiğini sandığı duvar bir anda taa uzaklara kaçmıştı. Işık gözlerini yakarcasına parlaklaştı, gözleri kamaşıyordu. Ortalığın beklenmedik bir biçimde genişleyip uçsuz bucaksız bir büyüklük kazanması karşısında başı döndü. Sonra yavaş yavaş aydınlığa ve uzaklığa alıştı gözleri. Çevresini seçebilmek için gözlerini dört açıp baktı. Uzaklara kaçan duvarı şimdi yeniden görebiliyordu. Ama nedense aralarındaki uzaklık daha da artmıştı. Üstelik görünümü de değişmişti. Renkli ve canlı bir duvardı bu.

Bu duvar bir ırmak ve bu ırmak boyunca dizili ağaçlardan, ağaçların üzerinde yükselen bir dağdan, onun üzerinde de gökyüzünden oluşmuştu. Müthiş bir korku sardı içini. Karşısında bilmediği bir yığın şey vardı ve bütün bunlar onu dehşete düşürmeye yetiyordu. Mağaranın eşiğine oturup dünyayı seyre koyuldu. Ödü patlıyordu korkudan. Çünkü bilip tanımadığı şeylerdi bunlar ve bilinmeyen her şey onun düşmanıydı. İster istemez yeniden kabardı sırtındaki tüyler. Dudakları gerilip büzüldü, korkutucu bir hırıltı çıkarmak için zorladı kendini. Onca çelimsizliğine ve ürkekliğine karşın, önündeki engin dünyaya gözdağı veren mızıltılar yağdırdı inatla. Ama hiçbir şey olmuyordu. Küçük yavru hala bakıyordu. Önünde yayılan görünüme öylesine dalıp gitmişti ki, ne hırlama kaldı aklında ne korku, içindeki yaşama tutkusu bir süre için merağa dönüşerek korkusunu bastırmış ve yakınındaki cisimlere birer birer dikkat etmeye başlamıştı. Buzların çözüldüğü bir bölümünde ırmak güneş altında pırıl pırıl parlıyordu. Yamacın dibinde devrilmiş kuru bir çam gövdesi yatıyordu. Irmak kıyısından kendisine kadar uzanan bayır, önüne çöktüğü mağaranın bir iki adım ötesinde bitiyordu. Boz renkli yavru o zamana dek hep düz bir yerde yatıp kalkmıştı. Bu nedenle de düşmenin ne denli can acıtıcı bir şey olduğunu bilmiyordu. Boşluğa doğru ön ayaklarını gözünü kırpmadan attı. Arka ayakları mağaranın kıyısına takılı olarak şöyle bir baş aşağı dikildi ve hemen ardından tepe taklak düştü. Toprak, burnuna okkalı bir yumruk yapıştırınca da çığlığı bastı. Sonra yamaçtan aşağı kaymaya başladı. Korkudan çılgına döndü. Yabancı dünya, o bilinmeyen şey en sonunda pençesine düşürmüştü işte onu. Kıskıvrak yakalanmıştı işte, belli ki canı fena halde yanacaktı. Şimdi korku bütün benliğini sarmış, her şeyi unutturmuştu ona, ürkek bir köpek yavrusu gibi mızıldanıp duruyordu. Tanımadığı güç, o bilinmeyen şey kimbilir nereye sürükleyip götürüyordu kendisini. bilinmeyen şeyin daha önce burnunun dibinde pusuya yattığı zamanlardaki gibi korkudan büzülüp gizlenmeye benzemiyordu bu hiç. Bu kez yakalanmıştı bilinmeyen şeye. Suspus olup büzülme yararsızdı artık. Üstelik korku da değildi bu, dehşetin ta kendisiydi. Yamaç gitgide düzleşti. Aşağısı çimenlikti. Küçük yavru yamacın bitimine dek yuvarlandıktan sonra durdu, canı yandığı için son bir çığlık daha kopardı ve acı acı inilideyip mızıldanmaya başladı. Bu arada san ki şimdiye dek sayısız kez temizlenmiş gibi, toza toprağa bulanmış tüylerini yalıyordu. Sonra doğrulup oturdu, çevresine göz gezdirdi, Merih'e giden ilk insan da çevresine ancak bu kadar bakabilirdi. Yavru kurt, dünyasının duvarını yıkmıştı; Bilmediği yabancı güç onu yakalamış sonra yine

bırakmıştı. Hiçbir şey olmamıştı ve sapasağlamdı. Şurası kesindi ki, Merih'e ayak basacak ilk insan onun kadar yabancılık çekmeyecek, çevresini onun kadar büyük bir titizlikle gözden geçirmeyecekti. En küçük bir ön bilgisi olmaksızın, kendini bu bilinmedik dünyanın ortasında buluvermişti. O korkunç, o bilinmeyen güç kendisini bıraktığından beri, onun dehşetini de unutmuşu. Çevresindeki şeylere karşı derin bir ilgi duyuyordu. Ayakları altındaki çimenleri, az ilerdeki yosunlu böğürtleni ağaçlar arasındaki açıklıkta yatan devrik çam ağacının gövdesini dikkatle gözden geçirdi. Kütüğün üzerinden fırlayan bir sincap birdenbire üzerine doğru atılınca yüreği ağzına geldi. Hemen oracığa büzülüp hırıldadı. Ne var ki sincabın da ödü patlamıştı. Bir sıçrayışta ağaçlardan birinin tepesine tırmandı, kendini sağlama aldıktan sonra meydan okurcasına cıyak cıyak bağırmaya başladı. Sincabı kaçırdığını görünce yavru kurdun cesareti arttı. Az sonra karşısına çıkan bir ağaçkakan içine yeniden korku düşürdüyse de artık daha büyük bir güvenle devam ediyordu yoluna. Kendine olan güveni öylesine tamdı ki, yolunun üstüne fırlayan bir kuşa oynamak istercesine pençesini uzattı, ama burnunun üzerine bir gaga darbesi indi, hemen büzülüp acı acı ağlamaya başladı. Bağırtilardan korkan kuş kaçıp gitti. Yavru kurt yeni yeni şeyler öğreniyordu. Henüz gelişmemiş zihniyle bilinçsizce de olsa birtakım ayrımlar yapıyor, varlıkları canlılar ve cansızlar olmak üzere bölümlendiriyordu. Canlı yaratıklardan sakınmalı, onlara karşı ayağını denk almalıydı. Cansız varlıklar oldukları yerde kalıyorlardı, oysa canlı yaratıklar hareket halindeydiler, ne yapacakları önceden kestirilemiyordu. Hiç hesapta olmayan en akla hayale gelmedik şeyleri yapabiliirdi onlar. Bu nedenledir ki, her an tetikte olması gerekiyordu. Küçük yavru çalılar arasında beceriksizce dolaşıyor, oraya buraya takılıp yüzünü gözünü çiziyordu. Uzakta sandığı bir dal neye uğradığını anlamadan burnuna çarpıyor ya da göğsünü çiziyordu. Bastığı yer de göründüğü gibi değildi. Kimi zaman burnunu yere sürtüyor, ya da bacakları dolanıp tökezliyordu, irili ufaklı öyle taşlar vardı ki, üzerlerine basar basmaz ayaklarının altından kayıp gidiyordu. Buna bakarak, cansız varlıkların mağaradakiler gibi durağan olmadıklarını, küçük cisimlerin büyük olanlara oranla daha çabuk devrilip yuvarlandıklarını öğrendi. Yaptığı yanlışlıklar sonucunda yeni yeni şeyler öğreniyor, bilgisi ve görgüsü gittikçe artıyordu. Gezip tozdukça yürümesi düzeldi, çevresine ayak uydurabiliyordu artık. Kaslarının hareketlerini hesaplamayı öğreniyor, fiziksel yeteneklerini tanıyor, cisimlerin kendi aralarındaki ya da kendisine olan uzaklıklarını ölçüp biçiyor, bunu üç aşağı beş yukarı kestirebiliyordu. Genellikle her aceminin olduğu gibi, onun da talihi yaver gidiyordu. Daha doğuştan et yiyici bir hayvan olduğunu bilmediği halde, yaşama atıldığı ilk gün, mağaradan çıkıp da dış dünyaya adımı atar atmaz et ayağına geldi: ustalıkla ört bas edilmiş bir keklik yuvasının tam üzerine basmıştı rastlantıyla. Devrik bir çam gövdesinin üstünde yürümeye kalkmıştı. Ama kof ağacın çürük kabukları ayakları altında çökünce, bir çığlık atarak küçük bir çalının dal ve yaprakları arasında bulunan yedi keklik yavrusunun ortasına düşmüştü. Yavrular bağırsık çığrıs ortalığı velveleye verdikleri için ilk anda yüreği ağzına geldi. Sonra bunların mini mini yavrular olduklarını görünce yüreklendi. Kaçışmaya çalışan hayvanlardan birinin üzerine pençesiyle bastırdı, yavru keklik çırpınmaya başladı. Bu çırpınmalar yavru kurdun hoşuna gitti, hayvanı kokladı. Sonra ağzına aldı. Hayvan çırpındıkça dili gıdıklanıyordu. Birden acıktığını duydu. Çeneleri iyice kapandı, incecik kemikler çıtır çıtır etti, ağzında sıcacık kanın tadını duydu. Etti bu. Tıpkı annesinin getirdiklerine benziyordu. Ne var ki, taze olduğu için bunun tadı daha iyiydi. Keklik yavrusunu mideye indirdikten sonra yavruların hepsini birbiri ardından silip süpürdü. Sonra annesinin yaptığı gibi o da ağzını yaladı ve çalının arasından çıkmaya hazırlandı.

Ama daha dışarı çıkmaya kalmadan şiddetli bir kanat fırtınasıyla burun burun geldi. Bu beklenmedik saldırı ve öfkeli kanat çırpışları karşısında adamakıllı afalladı, serseme döndü. Başını bacakları arasına sokarak bağırmaya başladı. Ana keklik çılgınca bir öfke içinde kanatlarıyla gittikçe şiddetlenen darbeler indiriyordu. Yavru kurt baktı ki olacak gibi değil, öfkeyle doğruldu, hırlayarak pençesini savurdu. Ufacık dişlerini düşmanının kanatlarından birine sapladı, var gücüyle asılıp çekiştirmeye başladı. Keklik direnmiyor, serbest kalan kanadı ile vurdukça vuruyordu. Yavru kurdun ilk savaşıydı bu. Duyduğu zevkle kendinden

geçmişti. Yabancıları olduğu o bilinmeyen şey büsbütün çıkıp gitti aklından. Hiçbir şeyden korkmuyordu artık. Dişleriyle tırnağıyla savaşıyor, karşısındaki canlı yaratığı tartaklıyordu. Bu canlı yaratık et demektir onun için. Bu canlı şeyi öldürmeye can atıyordu. Daha demin mini mini canlıları öldürmüştü, şimdiyse daha büyüğünü öldürmek için korkunç bir istek duyuyordu. Öylesine dalmıştı ki bu işe, mutlu olduğunun bile farkında değildi. Şimdiye dek hiç tanımadığı yepyeni duygulara kapılarak, kendinden geçiyor, coşkunu bir sevinçle içi içine sığmıyordu. Kekliğin kanadına yapışmış, sıkı sıkı dişlerinin arasından hırlayıp duruyordu. Keklik yavru kurdu önce çalı-
lıktan dışarı sürükledi, sonra dönüp gerisin geri çalılığa doğru çekmeye çalıştı. Ama yavru kurt daha ağır bastı, bir çekişte hayvanı çalılıktan dışarı iyice çıkardı. Kuş çığlık çığlığa bağırıp çağırıyor, serbest kanadıyla güçlü tokatlar atıyor, bu arada sapır sapır dökülen tüylerini ortalığa saçıp savuruyordu. Yavru kurt korkunç bir hırsa kapıldı. Soyunun yırtıcı damarı kabarmıştı. Anlamını kavrayamıyordu, ama gerçek yaşamın ta kendisiydi işte bu, duyuyordu bunu. Yemek için öldürmek, bu uğurda dövüşmek yaratılışında vardı, yaşamına egemen olan yasa zorunlu kıldığı için yapıyordu bunu, böylece dünyada var oluşun anlamını yavaş yavaş kavramaya başlıyor, yaşadığını kanıtlamış oluyordu. Bu amacın gereklerini yerine getirirken yaşamın ta doruğuna vardığını duyuyordu.

Bir süre sonra kavgayı bıraktı keklik. Yavru kurt hala kanadına yapışmış sıkı sıkıya tutuyordu. Yattıkları yerden birbirlerini süzdüler. Kurt yavrusu gözdağı verirdesine öfkeli öfkeli hırladı. Tam o sırada keklik, küçük yavrunun onca serüvenden sonra sızım sızım sızlayan burnunu gagalayiverdi. Acıyla kıvranıp geriledi ama kanadı bırakmadı. Bunun üzerine birbiri ardından gaga darbeleri indi. Yavru kurt kıvrana kıvrana ağlayıp sızlamaya başladı, geriye doğru kaçmak istedi, ama geri çekilirken hayvanı da birlikte sürüklediğinin farkında değildi. Fena halde acıyan burnuna habire inip kalkıyordu kekliğin gagası. Canını yakan bu sürekli kavga tat vermez olmuştu artık, avını bitkince koyverdi, arkasını dönüp kös kös uzaklaştı.

Çalılığın öte yanındaki açıklığın kıyısında bir yere uzandı. Dili bir karış sarkıyor, göğsü soluk soluğa inip kalkıyor, durmadan sızlayan burnunun acısından mızıl mızıl mızıldanıyordu. Oracıkta öylece yatarken birden korkunç bir olayın patlak vereceği sezisine kapıldı. bilinmeyen güç bütün dehşetiyle benliğini ta derinden kavradı, içgüdüsel bir dürtüyle hemen çalılıkların arasına sindi. Kendini çalılıkların arasında dar atmıştı ki, aynı anda vücudunu yalayan şiddetli bir hava dalgasıydı buydu. Kocaman kanatlı bir kuş sinsi bir sessizlikle masmavi gökyüzünden süzülerek saldırıya geçmiş, küçük yavru bu saldırıdan kıl payıyla kurtulmuştu. Çalılıkta yattığı yerden dehşet içinde çevresine göz gezdirirken, keklik yerle bir olan yuvasından çırpına çırpına ortaya çıktı. Başına gelen acı olayın etkisinden kurtulamadığı için gökyüzünün kanatlı canavarı gözünden kaçmıştı. Ama yavru kurt ne olup bittiyse bir bir gördü, ve gördükleri onun için hiç unutmayacağı bir ders oldu. Gökyüzünden süzülerek hışımla aşağı inen atmaca yeri yalarcasına uçmuş ve pençelerini; kekliğe saplamasıyla avı ile birlikte maviliklere yükselmesi bir olmuştu. Yavru kurt kekliğin tüyler ürpertici çığlıklarını hala işitiyordu. Sindiği yerden çıkıncaya dek bir hayli zaman geçti. Çok şey öğrenmişti. Canlılar etli yaratıklardı ve yenirken tadına doyum olmuyordu. Ama bu canlı, eğer çok iriyse karşısındakine acı verebiliyordu. En iyisi keklik yavruları gibi küçük canlıları yemek, büyük olanlara ilişmemekti. Ama yine de keklikle yeniden kapışmak isteğiyle için için yanıp tutuşuyordu, ne var ki atmaca onu kapıp götürmüştü. Belki kendisine yem olacak başka avlar bulabilirdi. Şöyle bir dolaşıp çevreyi araştırırsa fena olmayacaktı. Irmağa uzanan yamaçtan aşağı inerek kıyıya geldi. Şimdiye dek hiç su görmemişti. Dümdüz su yüzeyinin görünüşüne bakılırsa kuşku uyandırıcı bir şey yoktu. Gözünü kırpmadan suya adımını attı ve atmasıyla birlikte hemen batması bir oldu, bir çığlık kopardı. bilinmeyen yabancı güç onu yine faka bastırmıştı. içine daldığı şey soğuktu, zar zor soluk alabiliyordu. Dalıp çıkarken hava değil de su doluyordu ciğerlerine. Birden boğulma duygusuna kapıldı, boğulmak demek ölmek demektir. Küçük yavru ölümün ne olduğunu bilmiyordu ama her hayvan gibi o da acıların en büyüğü saydığı ölüm gibi bir şeyin varlığından içgüdüsel olarak haberdardı. Bilinmeyen yabancı gücün ta kendisiydi ölüm, başına gelebilecek felaketlerin

tümüydü o. Hiçbir şeyini bilmediği, akıl sır erdiremediği bu bilinmeyen yabancı güç nedeniyle, bilgisi dışında olan her şeyden korkuyordu. Yeniden su yüzüne çıktı, bir karış açık olan ağzına taze hava doldu. Artık suya batmıyordu. Dört ayağıyla çırpınmaya, sanki kırk yıllık yüzücüymüşçesine bacaklarını çırpma sallaya yüzmeye başladı. Düştüğü kıyının hemen bir metre kadar açığındaydı. Ama arkası dönük olduğundan orayı göremedi, gözüne karşı yaka ilişti, oraya doğru yüzmeye başladı. Dar bir nehirdi bu, ama kimi yerlerinde genişliği hemen hemen on metreyi buluyordu. Tam orta yerde akıntıya kapıldı, ırmağın aşağı ucuna doğru sürüklenmeye başladı. Havuz gibi olan bulunduğu yerin ötesinde bir yerde küçücük bir çağlayan vardı. Burada yüzmek olanaksızdı artık. Durgun durgun akan sular burada birdenbire çağıldamaya, kuduruk kuduruk akmaya başlıyordu. Kimi zaman sırtüstü, kimi zaman yüzüstü, bata çıka ilerliyor, her kayaya çarpışında acı acı haykırıyordu. Bu haykırıışların sıklığına bakılırsa ırmak yatağı epey taşlık olsa gerekti. Çağlayandan sonra akıntı duruluyor, ikinci bir havuz daha başlıyordu. Yavru kurt burada havuzun girdabına kapılarak kıyıya doğru sürüklendi, sular yavaşça çakılların üzerine bıraktı onu. Korkudan çılgına dönmüştü. Sürüne sürüne çıkıp yere uzandı. Dünya konusunda yeni bir şeyler daha öğrenmişti. Su, canlı manlı değildi, ama yine de kımıl kımıl oynuyordu. Dış görünüşüne bakılırsa toprak gibi sıkı ve sağlamdı, ama aslında hiç de katı değildi. Öyleyse, görünüşe aldanmamak gerekiyordu. Gerçi bilinmeyen şeylere karşı duyduğu korku kalıtımla gelen bir güvensizlikti, ama korkusu bu deneyle daha da pekişmiş oluyordu. Bundan böyle bilmediği şeylerin dış görünüşü karşısında doğal olarak her an uyanık ve kuşkucu olmaya karar verdi. Bir şeye güvenmeden önce o şeyin girdisini çıktısını, huyunu suyunu adamakıllı öğrenecekti. O gün bir başka olay daha bekliyordu onu. Birden annesi geldi aklına. O anda anasının yanında olmaktan başka hiçbir şey istemediği duygusuna kapıldı. Başından geçen onca serüvenden sonra hem vücudu hem de küçücük beyni bitkin düşmüştü. Ömründe hiç bu güne kadar harıl harıl çalışmamıştı kafası. Üstelik uyku da bastırmıştı. Bütün bunlar yetmezmiş gibi korkunç bir yalnızlık ve çaresizlik duygusuna kapılmıştı, bir an önce mağarasına ve anasına kavuşmak için can atıyordu. Çalılıkların arasından çabuk çabuk geçerken ansızın keskin ve korkutucu bir çığlık işitti. Gözlerinin önünden sapsarı bir karaltı geçti. Aynı anda sıçraya zıplaya kaçan bir gelincik gördü. Küçücük bir yaratık olduğu için gelincikten korkmadı. Derken, ayaklarının dibinde ufacık bir gelincik yavrusu daha belirdi. Bir karış büyüklüğündeki bu yavru da tıpkı kendisi gibi dikbaşlı, serüven düşkün, ele avuca sığmaz bir hayvandı. Önünden kaçmaya çalışıyordu. Yavru kurt pençesiyle vurarak onu yere devirdi. Hayvancık gülünç, garip bir çığlık kopardı, çırpınıyordu. O anda sarı gölge yeniden belirdi yavru kurdun önünde. Korku veren çığlığını yeniden işitti, ve neye uğradığını anlamaya kalmadan boynuna sert bir darbenin indiğini, ana gelinciğin keskin dişleriyle etini kavradığını duydu. Küçük kurt ağlaya sızlaya geriye kaçarken, gelinciğin yavrusunu kaptığı gibi çalılar arasından yitip gittiğini gördü. Boğazındaki yara sızlıyordu, ama ona asıl acı veren şey incinen onuruydu. Oracığa oturup hırsından inildemeye başladı. Ana gelincik küçüktü müçüktü ya, vahşiliğine de çok vahşiydi. O ufak tefek vücuduna ve hafifliğine karşın, gelinciğin ormanın en kana susamış, en gözükara ve en kinci hayvanı olduğunu az sonra daha iyi anlayacaktı. Yavru kurt pek çabuk öğrenecekti bunu. Ana gelincik yeniden dönüp geldiğinde yavru kurt hala mızıldanıyordu. Yavrusu deminki gibi tehlikeyle burun buruna olmadığı için, bu kez düşmanının üstünesaldırmakta acele etmedi. Usul usul yaklaştığı için boz renkli yavru gelinciğin yılan gibi ince gövdesini, kalkık, sivri başını adamakıllı görebilecek kadar zaman buldu. Gelinciğin keskin ve korku saçan çığlığı küçük yavrunun tüylerini diken diken etti. O da ürküten bir hırıltıyla karşılık verdi. Gelincik her an biraz daha sokuluyordu. Göz açıp kapayınca kadar kısa bir zaman içinde ok gibi fırladı. Yavru kurt bir an için ana gelinciğin incecik sarı gövdesini gözden kaçırdı. Düşmanı bir an sonra gırtlığına yapışmış, dişlerini postuna ve etine saplamıştı bile. Yavru kurt önce hırlayarak karşı koymaya çalıştı, ama henüz çok toydu, düşmanını kolayca alt edecek kadar gün görmemişti. Hırlaması ağlamaya, direnci yılginlığa dönüştü, kaçmaya çalıştı. Gelgelelim,

gelincik sülük gibi yapışmıştı. Gırtlığına sarılmış, ona can veren kanın dolaştığı şahdamarı ısırmaya çabalıyordu.

Kan emmeye bayılıyordu gelincik, düşmanlarının kanını canlıyken emmek en büyük zevkiydi.

Eğer ana kurt çalılıkların arasından çıkıp yetişmeseydi, boz renkli yavru o anda can verecek, öyküsü de hemen oracıkta bitiverecekti. Gelincik ana kurdu görünce avını bıraktı, yeni düşmanının gırtlığına atıldı. Ama sıçrayışı hedefini bulmamış, ana kurdun çenesini yakalamıştı. Dişi kurt başını tıpkı bir kamçı gibi kuvvetle salladı, gelincik bir anda havaya fırladı, incecik, sarı gövde daha havadayken dişi kurdun ağızı açıldı, çeneleri kenetlendi ve gelincik, kurdun keskin dişleri arasında can verdi.

Yavru kurt, annesi tarafından büyük bir sevecenlikle kucaklandı. Yavrusuna kavuştuğu için büyük bir sevinç duyuyordu, öyle ki yavrusu onun kadar sevinmemişti belki de. Onu kokladı, sarmaş dolaş oldu, gelinciğin bıraktığı ısırık izlerini yaladı. Ana oğul, gelinciği mideye indirdikten sonra mağaralanna dönüp uykuya daldılar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

YAŞAMIN YASASI

Küçük yavru çabuk geliyordu, iki gün mağarada yatıp dinlendikten sonra yine dışarı çıktı. Bu kez anasını yedikleri gelinciğin yavrusuna rastladı ve hemen oracıkta işini bitirdi. Bu kısa serüven sırasında yolunu yitirmemişti. Yorulunca mağarayı eliyle koymuş gibi buldu ve hemen yatıp uyudu. Artık her gün dışarı çıkıyor ora senin bura benim dalaşıp duruyordu.

Ne ölçüde güçlü ya da zayıf yanları olduğunu öğrenip, ona göre davranmaya çalışıyordu. Ne zaman atak, ne zaman çekingen davranması gerektiğim kısa zamanda anladı. Gözünü dört açmalı, her zaman ayağını denk almalıydı. Üstünlüğünden kesinlikle emin olduğu ender anlarda ise öfke ve heveslerini doyuma ulaştırabiliyordu. Ne zaman yolunu şaşırılmış bir keklikle karşılaşsa öfkeden kuduruyordu. İlk kez kurumuş bir çam ağacının üstünde rastladığı sincabı her görüşünde vahşice hırlıyordu. Nerede bir ağaçkakan görse çılgınca bir öfkeye kapılıyordu, çünkü ilk karşılaşmalarında burnuna yediği gaga darbesi bir türlü çıkmıyordu aklından. Bununla birlikte, öyle anlar oluyordu ki, başka zaman kendini deliye döndüren böyle bir hayvanı gördüğü halde aldırış etmiyordu. Çünkü o sırada, çok daha korkunç et yiyici hayvanlarca sinsisi sinsisi gözetlendiği sezgisine kapılıyordu. Atmaca hiçbir zaman aklından çıkmamıştı; hareket eden bir gölge görünce en yakındaki çalılığa kendini dar atıyor, hemen saklanıyordu. Artık sallana sallana, bacaklarını açarak badi badi yürümeyi de bırakmıştı. Tıpkı anası gibi kendini fazla zorlamadan sürünürcesine yürümesini, sinsisi sinsisi, koşar adım ilerlemesini çoktan öğrenmişti bile. Ne var ki, av konusundaki talihi ilk günü gibi yaver gitmiyordu. Av olarak şimdiye dek topu topu yedi keklik yavrusu ile bir gelincik yavrusu avlayabilmişti. Öldürme tutkusu günden güne güçleniyordu oysa. Sincaba karşı öyle bir diş biliyordu ki yese doymayacaktı, çünkü durmadan haykırarak ortalığı velveleye veriyor, kendisinin yaklaşmakta olduğunu bütün vahşi hayvanlara bildiriyordu. Nasıl ki kuşlar hemen kanatlanıp uçuyorlarsa, sincap da bir sıçrayışta ağaç tepelerine tırmanabiliyordu. Bu yüzden de yavru kurt sincabın yerde olduğu bir zamanda gizlice üstüne atılabilmek için fırsat kolluyordu. Anasına karşı derin bir saygısı vardı yavrunun. O, çıktığı avdan eli boş dönmüyor ve her zaman kendi payını getiriyordu. Üstelik gözünü daldan budaktan sakınmıyordu hiç. Oysa bu korkusuzluğun kökeninde bilgi ve deneyimin yattığını düşünemiyordu küçük yavru; bunun bir güçlülük belirtisi olduğunu sanıyordu. Annesi kuvvet simgesiydi onun gözünde. Eskiden burun dürtüşleriyle yapılan uyarıların yerini alan sert pençe vuruşları ve keskin ısırıklar, büyüdükçe annesinin temsil ettiği gücü ona daha iyi anlatır olmuştu. Zaten annesine bu nedenle saygı duyuyordu. Anası ondan her zaman boyun eğmesini istiyor, yavru kurt büyüdükçe de hoşgörüsü artıyor, sert davranışları azalıyordu. Yeni bir kıtlık dönemi başgösterdi. Yavru açlığın ne demek olduğunu bu kez daha bilinçli bir biçimde anladı. Ana kurt aç açına av peşinde koşturup durmaktan zayıfladı. Mağarada hemen hemen hiç kalmıyor,

zamanının büyük bölümünde av arıyor, ama her seferinde boş dönüyordu. Bu yeni kıtlık dönemi pek uzun sürmemekle birlikte ortalığı kırıp geçirmişti. Yavru kurt anasının memelerinde tek damla süt bulamadığı gibi et yüzüne de hasret kaldı. Önceleri yalnızca eğlenmek için ya da oyalanmak için avlanırdı. Oysa şimdi açlığın dürtüsüyle zorunlu olarak çıkıyordu av aramaya, ne var ki hiçbir şey bulamıyordu. Gelgelelim bu başarısızlığı gözünü daha da açıyor, yeteneklerinin daha da gelişmesine yol açıyordu. Sincabın huyunu suyunu öğrenmek için hareketlerini kolluyor, sinsice sokulup onu gafil avlamaya çalışıyordu. Tarla farelerini büyük bir dikkatle gözlüyor, yuvalarını eşeleyip dışarı çıkarmaya çabalıyordu. Ağaçkakan ve kuşların huylarına ilişkin bilgileri çoğalmıştı. Gel zaman git zaman, atmacanın gölgesi bile artık onu çalılara kaçıramaz oldu. Şimdi daha güçlü, daha akıllı ve daha güvenli olmuştu. Üstelik meydan okuyucu, gözükara bir hava gelmişti üzerine. Düzlük bir yerin ortasına oturuyor, gökyüzünde dolaşan atmacaya kafa tutup, aşağı inmesi için kışkırtıyordu onu. Gökyüzünde dolaşan bu yaratığın, bir an önce midesine indirmek için uğrunda yanıp tutuştuğu bir et olduğunu biliyor, ama atmaca dövüşmek için aşağı inmeyi göze alamıyor, yavru kurt işte o zaman bir çalılığın altına uzanıp düş kırıklığı içinde açlıktan inleyip sızlamaya başlıyordu. Bir süre sonra kıtlık dönemi sona erdi. Ana kurt mağaraya etle döndü. Şimdiye dek getirdiklerinden çok daha değişik, garip bir etti bu. Bir vaşak yavrusuydu. Büyüklüğü hemen hemen kendisi kadardı. Anası bu avı yalnızca onun yemesi için getirmişti. Kendisi karnını doyurup da gelmişti. Yavru kurt, bu vaşak yavrusunun, ana kurdun ele geçirdiği yuvadaki vaşak yavrularının sonuncusu olduğunu bilmiyordu elbet. Anasının kıyasıya savaşıp, korkunç bir iş becerdiğini de bilmiyordu. Bildiği tek şey, bu kadife postlu yavrunun et olduğu ve mideye indirdiği her lokmada keyfinin biraz daha arttığı idi. Karnını tıka basa doyurunca üzerine tatlı bir rahatlık çöktü ve mağarada anasına sokularak mışıl mışıl uyumaya başladı. Bir ara anasının homurtusuyla uyandı. Küçük yavru onun böylesine korkunç bir biçimde hornurdandığını işitmemişti hiç. Doğrusu dişi kurt da belki ömrü boyunca böylesine korkunç bir homurtu çıkarmamıştı. Durup dururken yapmamıştı bunu, bir nedeni olsa gerek. Bunu da bilse bilse en iyi kendisi bilirdi: bir vaşağın inini basmanın sonuçlarına katlanmak zorundaydı. Yavru kurt, pırıl pırıl güneş ışığı altındaki mağaranın ağzında dişi vaşağın pusuda beklediğini gördü. Görünümün korkunçluğu öylesine apaçıktı ki bunu anlamak için uzun boylu kafa patlatmaya gerek yoktu. Korkudan tüyleri diken diken oldu. Hayvanın görünümü korkunç olmasa bile hırıltı ile başlayıp gittikçe keskinleşen öfkeli bağırtısı ne denli büyük bir tehlikeyle burun buruna olduğunu göstermeye yetiyordu. Yavru kurt içindeki yaşama hırsının itilimiyle doğruldu ve kafa tutarcasına bir hırıltıyla anasının yanında yer aldı. Ama ana kurt onu sertçe yana iterek öne geçti. Mağaranın girişi basıktı, bu nedenle vaşak içeriye sıçrayamadı. Yılan gibi süzülerek çevik hareketlerle ileri atıldı, işte o zaman dişi kurt üstüne saldırıp onu yere bastırdı. Yavru kurt olup bitenleri doğru dürüst göremiyordu. Kıyasıya savaşanların hırıltılarını, korkunç çığlıklarını işitiyordu yalnızca. Vaşak dişiyle tırnağıyla saldırıp düşmanının etlerini paralıyordu. Oysaki dişi kurdun dişlerinden başka kullanabileceği silahı yoktu. Bir ara yavru kurt da katıldı kavgaya. Büyük bir yırtıcılıkla hırslayarak atıldı ve dişlerini vaşağın arka ayaklarından birine sapladı. Kendisi farkında değildi ama, vücudunun ağırlığıyla vaşağa ayak bağı oluyor; böylelikle de anasının işini kolaylaştırıyordu. Ama boğuşma sürerken kendini bir anda iki hayvanın altında buldu ve can havliyle vaşağın bacağını koyverdi. Çok geçmeden iki düşman birbirinden ayrıldı. Yeniden kapişmadan önce vaşak sert bir pençe vuruşuyla yavru kurdun duvara yapıştırdı. Yavrunun omuzu bu darbenin etkisiyle kemiğe dek yarıldı. Kavganın şamatasına yavru kurdun acı dolu keskin ciyaklamaları da karışmıştı şimdi. Bir süre ağlayıp sızladıktan sonra toparlandı ve yeniden katıldı kavgaya. Vaşağın arka bacaklarından birine ikinci kez sapladı dişlerini ve kavganın bitimine dek hırıldaya hırıldaya dişleri arasında tuttu. Gerçi dişi vaşak ölmüştü ya, ana kurt da ağır yaralı ve hasta düşmüştü. Yavrusunu okşadı, omuzundaki yarayı yaladı. Öyle çok kan yitirmişti ki bitkin düştü, bütün bir gün ve gece belli belirsiz soluk alarak düşmanının cesedinin yambaşında kalıp gibi yattı kaldı. Sekiz gün boyunca mağaradan dışarı adımını atmadı, yalnızca su içmek için dışarı çıktı. Vücudu hantallaşmıştı, kımıldamak büyük bir acı

veriyordu. Yaraları avlanmasına elverecek kadar iyileşinceye dek ölü vaşağın etiyle geçindiler. Yavrunun omuzu kaskatı kesilmişti, büyük acı veriyordu ona. Omuzu bir süre tutuk kaldı ve aksaya aksaya yürüdü. O günden sonra dünyaya bambaşka bir gözle bakıyordu artık. Kendine olan güveni artmıştı, şimdi daha yürekliydi. Ölümüne bir savaşa tutuşmuş, dişlerini düşmanının etine saplamış, ve bu savaştan sağ çıkmıştı. Şimdi yaşamın yırtıcılığı karşısında daha gözüpek bir tavır almıştı. Tuttuğunu koparan bir atılğanlık içindeydi, ufak tefek şeylere pabuç bırakmıyordu artık, çevresine kafa tutar olmuştu. Bilmediği, akıl sır erdiremediği şeyler kendisinde hala gizemli bir korku yaratıyorsa da eski ürkekliğini üzerinden atmıştı. Artık anasıyla birlikte ava çıkıyor, yalnızca nasıl avlanıldığını görmekle kalmıyor, payına düşen görevi de yerine getiriyordu. Yaşam yasasının ne olduğunu kendine özgü bir anlayışla kavramış oldu. İki türlü yaşam vardı. Bunlardan biri kendi yaşamıydı, öbürü ise başkalarının yaşamı. Kendi yaşamına anasını da katıyordu. Bunun dışındaki öbür yaşama bütün yaratıklar giriyordu. Bu da bölümlere ayrılıyordu. Birtakım yaratıklar, kendisinin ve kendi kandaşlarının öldürüp yedikleri canlılardı; bu küçük canlılar ellerinden gelse kendisini öldürebilecek olanlardan oluşmuştu. Birtakım yaratıklarsa kendi cinslerini yiyor, ya da kendi cinsine yem oluyordu. Yaşamın yasası da bu sınıflandırmadan doğuyordu işte. Yaşamın amacı et idi; dahası, yaşamın ta kendisiydi et. Yaşama yine bir başka yaşam can veriyordu. Yasa, ye, yoksa yem olursun! diyordu. Bu yasayı böylesine yalın ve özlü bir biçimde dile getiremiyordu ama, üzerinde pek de öyle kafa yormadan kendiliğinden uyuyordu yasanın buyruklarına. Nereye baksa bu yasanın uygulandığını görüyordu. Kendisi keklik yavrularım yemişti. Anaları ise atmacanın kursağına inmişti. Atmaca az kalsın onu da mideye indirecekti. Ama zamanla kendisi de güçlenmiş ve bu kez atmacayı o yemek istemişti. Yavru vaşağı yedikten sonra eğer kendilerine yem olmasaydı ana vaşak da onu yiyecekti kuşkusuz, işte devran böyle dönüp gidiyordu. Çevresindeki tüm canlılar bu yasaya ayak uyduruyorlardı; yavru kurt da bundan bir parçaydı. O da öbürleri gibi etobur bir hayvandı. Biricik besini, önünden çarçabuk kaçan, havada uçan, ağaçlara tırmanan, yer altına saklanan ya da tam tersine kendisiyle göğüs göğüse savaştan, onu yiyip yutmak için kovalayan canlı et idi. Küçük yavru insanlar gibi düşünebilseydi, yaşamı oburca bir hırs, dünyayı ise avlayanı ve avlananı, yeneni ve yenileni ile bitmek bilmeyen bir kovalamacanın, yok eden sayısız tutkuların egemen olduğu karma karışık, kör, şiddete dayalı, düzensiz, tümüyle rastlantılara bağlı, acımasız, plansız, sürekli bir kargaşalık olarak niteleyecekti.

Ne var ki küçük yavru insanlar gibi öyle ince eleyip sık dokumuyordu olayları. Davranışlarına yön veren tek düşüncesi, tek isteği vardı, bunun dışında bir amacı yoktu. Et yasasından gayri öğrenip ayak uydurması gereken irili ufaklı daha bir sürü yasa vardı ama pek o kadar önemli değildi bunlar. Dünya sürprizlerle doluydu. Yaşadığını duyması ve kaslarının hareketi, büyük bir zevk veriyordu ona. Av peşinde koşmak onu coşturuyor, bundan derin bir mutluluk duyuyordu. Dövüşmek ve öfkelenmenin bile bambaşka bir tadı vardı. Korku ve bilinmeyenin gizleri yaşama tutkusunu daha da kamçılıyordu. Bu yaşamda rahatlık ve mutluluk verici şeyler de bulunuyordu. Karnını tıka basa doyurduktan sonra tembel tembel güneşlenmek, tüm uğraşmalara ve didinmelere değen hak edilmiş bir ödül. Yaşamak bu demekti işte. Ve yaşam, amacına uyulduğunda daha da güzelleşiyordu. Kısacası küçük yavru, kendisini saran düşmanca ortama karşın, içinde bulunduğu çevreyi eni konu seviyordu. Yaşıyordu, alabildiğine mutluymuş, kendi kendisiyle kıvanç duyuyordu.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ATEŞ YAKICILAR

Yavru kurt birdenbire karşılaşmışta onlarla. Tedbiri elden bırakmıştı, kendi suçuydu bu. Bu tedbirsizliğinde uyku sersemi oluşunun da payı vardı. Gece boyunca av peşinde koştuğu için uykusuzdu. Mağaradan çıkıp su içmek için ırmak kıyısına yollandı. Gideceği yolu ezbere bildiği için hiç sakınmadan, dikkatli davranmaya gerek duymadan ilerliyordu.

Devrik çamın önünden geçerek düzlüğü aştı, tam ağaçların yanına gelmişti ki burnuna bir koku geldi ve aynı anda onları gördü. Ömründe hiç görmediği beş canlı yaratık hemen önünde bir yerde çömelmiş oturuyordu. Kurt yavrusunun

insanla ilk karşılaşmasıydı bu. Ne var ki bu beş canlı onun yaklaştığını gördükleri halde ne ayağa fırlamış, ne de dişlerini göstererek hırlamışlardı. Hiç kımıldamaksızın korkutucu bir sessizlik içinde oturuyorlardı. Kurt yavrusu da olduğu yere çivilendi kaldı, içinden bir ses kaçması gerektiğini söylüyordu, ama aynı zamanda ilk kez yepyeni bir duygu uyanmaya başlamıştı içinde. Tüm benliğini hayranlıkla karışık korkulu bir saygı duygusu sardı, zayıflığı ve önemsizliğinden doğan bir eziklik içindeydi. Karşısında kendisinden çok daha üstün ve güçlü yaratıklar olduğunu sezinliyordu. Yavru kurt henüz hiç insan görmemiş olmakla birlikte, sanki daha önce karşılaşmışcasına bulanık bir tanışıklık duygusu vardı içinde, insanın, tüm canlılara egemen, ve tüm hayvanlardan üstün bir hayvan olduğunu algılıyordu. Şimdi insana yalnız kendi gözleriyle bakmıyordu; gelmiş geçmiş tüm atalarının gözüyle de görüyordu onu; o gözler ki bütün canlı yaratıkların efendisi olan bu garip iki bacaklı hayvanı, binlerce kamp ateşinin çevresindeki çalılıklar arasında karanlıkta kor gibi yanarak seyretmişti.

Küçük yavru, soyaçekimle geçen bir duygunun, kuşaklar boyunca birikmiş deneyimlerin ve yüzyıllardır süregelen savaşın doğurduğu saygılı bir çekingenliğin, büyüleyici bir korkunun etkisindeydi. Bu duygusal miras böyle ufacık bir yavru kurdun kaldıramayacağı kadar ağırdı. Yetişkin bir kurt olsaydı hiç durmaz kaçardı, ama korkudan kötürümleşmişçesine olduğu yerde kalakaldı, tıpkı ilk atalarından birinin insanın yaktığı ateşte ısınırken takındığı o uysal tavıra benzer bir boyun eğmişlik içinde ezilip büzüldü.

Kızılderililerden biri kalktı, yanma geldi, ona doğru eğildi. Yavru kurt tortop oldu. bilinmeyen güç, en sonunda elle tutulabilir bir gerçeğe dönüşmüş, ete kemiğe bürünerek elini ona doğru uzatıyordu. Tüyleri dikeldi, dudakları gerildi, minik dişleri ortaya çıktı. Üzerinde dolaşan el duraksadı, adam gülererek: "Bak hele! Dişleri ne kadar beyaz," dedi.

Öteki Kızılderililer de kahkahayla güldüler ve yavruyu tutup kucaklaması için adama söylenmeye başladılar. El yeniden yaklaşmaya başlarken yavrunun içinde karşıt duygular çatışıyordu. Bir yandan boyun eğmek isterken öte yandan karşı koymak istiyordu. Sonunda her ikisini de yaptı. Elin kendisine değmesine göz yumdu. Ama hemen ardından karşı koyup, dişlerini birdenbire sapladı. Aynı anda suratına yediği bir tokatla kendini yerde buldu. Direnme gücü büsbütün yitip gitmişti şimdi. Toyluğu ve itaat duygusu ağır bastı, arka ayakları üstüne çökerek acı acı mızıldanmaya başladı. Ne var ki elini ısırıldığı adamın kafası atmıştı bir kez. Bir tokat daha patlattı. Bunun üzerine daha yüksek perdeden bir ağlama tutturdu küçük yavru.

Kızılderililer makaraları koyverdi, eli ısırılan adam bile kahkahalarla gülmekten alamadı kendini. Hayvanın çevresini sarmışlar, zavallıcık can acısı ve öfke içinde ağlarken güle oynaya alay ediyorlardı. Tam bu sırada kulağına gelen bir sesle irkildi yavru kurt. Kızılderililer de kulak kabartıp bu sesin neyin sesi olduğunu anlamaya çalışıyorlardı; oysa küçük yavru işitir işitmez anlamıştı bu sesin ne olduğunu. Bu yüzden, utkun bir tavırla son kez uzun bir ağlama çığlığı daha attıktan sonra sustu ve korku nedir bilmeyen, yenilgi tanımayan, canlı olarak karşısına ne çıkarsa kılı kıpırdamadan öldüren yırtıcı annesinin gelişini bekledi.

Ana kurt hırlaya homurdana koşuyordu. Yavrusunun cıyaklamalarını işitmişti, kurtarmaya geliyordu onu. Hışımla atıldı adamların ortasına. Analık duygusu, kaygısı ve yırtıcı dövüşkenliği, adamakıllı çileden çıkarmıştı hayvanı. Onun böyle koruyucu bir tavır ve çılgınca bir öfke içindeki görünümü yavrunun pek hoşuna gitmişti. Hafiften bir sevinç çığlığı kopararak anasına doğru atılırken, adamlar da telaşla bir iki adım geri çekildiler. Ana kurdun tüyleri diken diken olmuştu, hemen yavrusunun önüne geçti. Boğazından boğuk, korkunç bir homurtu yükseliyordu. Yüzü kinci bir havayla karmakarışık olmuş, burnu taa gözlerinin altına dek buruşmuştu. Dehşet verici bir homurtu kopardı.

Kızılderililerden biri birdenbire: "Kiche!" diye haykırdı. Sesinde şaşkınlık okunuyordu. Anasının bu sesleniş karşısındaki bocalayışı yavru kurdun gözünden kaçmadı.

Adam bir kez daha, ama bu sefer keskin ve buyurucu bir sesle bağırdı:

"Kiche!"

O zaman yavru kurt, anasına baktı ve afalladı; o gözüpek, o korku nedir bilmeyen anası, karın üstü sürünerek sızlanırcasına mırıltılar çıkarıyor, yaltaklanırcasına kuyruk sallayarak aman diliyordu. Anasının bu davranışına bir anlam veremediği için allak bullak olmuş, düş kırıklığına uğramıştı yavru kurt. İnsanlar karşısında duyduğu korku yeniden etkisi altına aldı onu. Önsezisi yanılmamıştı demek. İnsana boyun eğmekle annesi de doğrulamış oluyordu bunu. Seslenen adam ana kurdun yanına geldi, eliyle başını okşamaya başlayınca hayvan büsbütün gevşeyip sindi, iyice yere yapıştı. Isırmaya niyetli görünmüyordu hiç. Öbür Kızılderililer de yaklaştılar ve dişi kurdu elleriyle yoklamaya, okşamaya başladılar. Kızmak şöyle dursun büyük bir uysallık içinde öylece yatıyordu hayvan. Adamlar çok heyecanlanmıştı. Ağızlarından birtakım garip sesler çıkartıyorlardı. Yavru kurt bu seslerde tehlike belirtisi sayılabilecek bir şey bulmadı; çünkü annesi arada bir tüylerini dikleştirmesine karşın, yine de saygılı bir boyun eğmişlik içindeydi.

Kızılderililerden biri:

"Şaşılacak ne var bunda," diyordu. "Anası köpek olmasına köpekti, ama babası kurttu. Erkek kardeşim çiftleşme döneminde geceleri ormanda bağlı bırakırdı onu. İşte Kiche'nin babası bu nedenle bir kurttu." İkinci Kızılderili:

"Kaçalı bir iki yıl oldu, değil mi, Gri Kunduz?" diye sordu.

Gri Kunduz:

"Kaçmayıp da ne yapacaktı, Sombalıği Dili, "Kıtlık vardı, köpeklere et veremiyorduk."

Üçüncü bir Kızılderili söze karıştı:

"Kurtlarla düşüp kalkmış olsa gerek."

Gri Kunduz eliyle yavrunun başını okşayarak:

"Öyle olmalı," dedi. "Bu yavru da bunu kanıtlıyor zaten."

Yavru kurt elin dokunmasıyla birlikte hemen hırladı. Bunun üzerine el geriye çekilip tokat atmaya hazırlandı. O zaman küçük yavru dişlerini göstermekten vazgeçti ve el, kafasını ve sırtını okşarken uslu uslu yere uzandı.

Gri Kunduz:

"Kanıtı da ortada işte," diye sürdürdü konuşmasını. "Besbelli ki Kiche'nin yavrusu bu. Ama babası kurttu. Bu yüzden onda köpekten çok kurt kanı var. Dişleri beyaz olduğundan adını Beyaz Diş koyuyorum. Söylemedi demeyin bakın, bu köpek benimdir. Mademki Kiche ağabeyimindi, o öldüğüne göre Kiche'nin yavrusu da benim sayılır."

Kendisine bir ad takılan küçük yavru yattığı yerden onlara bakıyordu. Adamlar ağızlarıyla bir süre daha gürültü yaptılar. Derken, Gri Kunduz boynuna asılı bıçağını kınından çıkardı, çalılıktan bir dal kesti. Beyaz Diş dikkatle onu izliyordu. Gri Kunduz dalın iki ucunda da birer çentik açtı ve bu çentiklere deri kayışlar bağladı. Kayışlardan birini Kiche'nin boynuna geçirdi, öbürünü ise bodur bir çam ağacına doladı.

Beyaz Diş onların ardı sıra gitti, annesinin yanına uzandı. Sombalıği Dili elini uzattı ve yavruyu sırtüstü devirdi. Beyaz Diş gırtlığında düşümlenip kalan homurtuyu koy vermemek için kendini zor tuttu. Bu sırada Kiche kaygılı gözlerle onlara bakıyordu. Sombalıği Dili kıvrık parmaklarıyla Beyaz Diş'in karnını gıdıklıyor, bir sağa bir sola devirerek oynuyordu. Böyle sırt üstü yatıp bacaklar, havaya dikmek gülünç olduğu kadar çirkin geliyordu küçük yavruya. Ayrıca büyük bir zavallılık sayıyordu bunu. İçinden derin bir isyan dalgası yükseldi. Ne var ki kendini korumak için elinden bir şey gelmiyordu. Beyaz Diş, kötülük yapmaya kalksa bile adama karşı koyamayacağını kesinlikle biliyordu. Dört ayağı da havaya dikiliyken nasıl olur da yerinden fırlayabilirdi? İster istemez boyun eğip korkusunu bastırmaya çalıştı, yavaşça hırıldamakla yetindi yalnızca. Bu mırıltılara engel olamıyordu bir türlü. Ama adam kızmamış, tokat atmaya kalkmamıştı. İşin tuhafı, bir yandan öbür yana yuvarlanırken Beyaz Diş'in içi bir hoş oluyordu, anlaşılmasız bir duyguydu bu. Parmaklar tüylerini usul usul tarazlayıp okşarken hırıltıyı kesti. Adam, kulaklarının arkasını tatlı tatlı kaşıyınca, duyduğu hoşlanma hissi daha da arttı. Adam son bir kez daha okşayıp kaşıdıktan sonra Beyaz Diş'i bıraktı. Hayvanın içinde korkudan eser kalmamıştı artık. İnsanlarla düşüp kalktıkça daha nice nice korkulara kapılacaktı ilerde,

ama daha şimdiden anlamıştı ki, insanlarla kendi arasında korkusuzca bir dostluk bağı kurabilirdi.

Beyaz Diş az sonra birtakım garip seslerin yaklaştığını işitti. Bunların insanların ağızından çıkan gürültüler olduğunu hemen anladı. Çok geçmeden, kabilenin geri kalan bölümü uzunca bir yürüyüş kolu halinde ortaya çıktı. Kadın erkek, çoluk çocuk, kırk kişilik bir kalabalıktı bu. Hepsi de sırtlarında kamp öteberileri taşıyordu Çok sayıda köpek de bulunuyordu aralarında Yetişkin olan köpeklerden kimilerinin sırtına ağırlıkları yirmi yirmibeş kiloyu bulan yükler vurulmuştu.

Beyaz Diş, o zamana dek köpek görmüş değildi hiç. Ama daha görür görmez birtakım farklılıklar dışında az çok kendi cinsinden olduklarını anlamıştı. Gerçekten de, ana kurt ile yavrusunu gördüklerinde saldırıya geçmelerine bakılırsa kurttan farklı bir yanları yoktu. Beyaz Diş'in tüyleri kabardı, ağızlarını bir karış açarak üzerine üşüşen köpeklere hırslayarak dişlemeye çalıştı. Ama kendini bir anda yerde buldu köpeklerin ayakları altında yuvarlanıyor, vücuduna' birçok keskin dişin battığını duyuyordu. O da köpeklerin bacaklarını ve karınlarını ısıırıyordu. Bir yaygara, bir kızılca kıyamettir kopuyordu ortalıkta. Dövüşürken, kendisini kurtarmak için canını dişine takan Kiche'nin homurtularını, insanların bağırtilarını, pat küt vücutlara inen sopa seslerini ve dayak yiyen köpeklerin acı acı havlamalarını işitiyordu.

Bir iki dakika sonra yeniden ayağa kalktı. Şimdi insanların taş atarak, sopa vurarak köpekleri kovalayışlarını, kankardeşi olmasalar bile kardeş sayılabilecek bir cinsten olan köpeklerin yırtıcı dişlerinden kendilerini nasıl koruduklarını görebiliyordu. Kafasında adalet konusunda açık seçik bir kavram olmamakla birlikte kendine özgü bir anlayışla insanın birtakım yasalar koyan ve bu yasaları uygulayan bir yaratık olduğunu seziyordu. Aynı zamanda bu yasayı uygularken başvurdukları güce de hayran kaldı. Şimdiye dek tanıdığı yaratıkların tam tersine onlar ne ısırıyor ne de tırmalıyorlardı. Güçlerini uygularken, buyruklarına boyun eğen cansız nesnelere yararlanıyorlardı. Bu garip yaratıklar sopa, taş gibi cansız varlıkları tıpkı canlı varlıklarmışçasına havada uçuruyor ve böylelikle de köpeklerin canlarını yakabiliyordu.

Anlaşılmaz bir güçtü bu, olağanüstü bir şeydi bu. Hiç kuşkusuz, insanlar konusunda hiçbir bilgisi yoktu. Beyaz Diş'in onun için ancak ve ancak açıklamasını yapamadığı birtakım olaylar ve yaratıklar vardı, bunlar üzerinde yalnızca tahminler yürütebilirdi. Ne var ki, insanoğlu karşısında duyduğu korkulu şaşkınlık, insanın bir dağ tepesinden elleriyle yeryüzüne yıldırımlar yağdıran bir yaratık karşısında duyacağı korkulu şaşkınlığa çok benziyordu. Son köpek de kovulmuştu artık. Kulak tırmalayıcı şamata yatıştı. Beyaz Diş bir yandan yaralarını yalıyor, bir yandan da köpek sürüsünün vahşetiyle yüz yüze geldiği bu ilk karşılaşmayı düşünüyordu. Kendi türünün yalnızca Tek Göz, annesi ve kendinden oluştuğunu sanıyordu, bu türün başkalarının da kapsayabileceği aklının ucundan bile geçmemişti hiç. Kendi başlarına özgün bir tür olduklarını sanıyordu hep, oysa şimdi birdenbire kendi soyuna benzeyen birçok yaratık çıkıyordu karşısına. Onu daha görür görmez üzerine saldırıp öldürmeye kalkan soydaşlarına içerledi. Kendinden çok daha üstün bir yaratık olan insanoğlu tarafından kısıvrak bağlı tutulan annesi için derin bir üzüntü duydu. Tuzak ve tutsaklık gibi şeyler başından geçmemiş olmasına karşın, bunun hiç de hoş bir şey olmadığını seziyordu. Özgürce gezip tozmak, hoplayıp zıplamak, canının çektiği yerde yatıp kalkmak kanında vardı onun, ona atalarından geçmişti bütün bunlar. Oysa şimdi gönlünce yaşamasına engel olunuyordu. Annesi bağlı olduğu sopanın elverdiği ölçüde özgürdü, annesinin yanından ayrılamadığı için ister istemez kendisi de zorunlu bir tutsaklığa düşmüş oluyordu.

Hiç ama hiç hoşuna gitmiyordu bu durum. Kabile yemden yola çıktığı zaman ufak tefek bir insanoğlunun sopayı tutarak Kiche'yi tutsak gibi ardsıra götürmesi gururuna dokunuyordu. Kendisi de onların ardı sıra yola düşmüştü, ama bu yeni serüven onu iyiden iyiye kaygılandırır olmuştu. Dere boyunca yol alıp Beyaz Diş'in adım atmayı hiç göze alamadığı kadar uzaklara gittiler ve gele gele derenin Mackenzie Irmağı'na döküldüğü çatal ağzına geldiler. Burası balık kurutmak için dikilmiş direkler bulunan bir yerdi, Kızılderililer burada kamp kurdular. Beyaz Diş ilgi ve hayranlıkla göz gezdirdi çevreye. İnsanoğlunun üstünlüğünü gittikçe daha iyi anlıyor, duyduğu saygı daha da artıyordu. Şu

keskin dişli yırtıcı köpekleri nasıl da yola getirmişlerdi! Ama cansız varlıklar üzerinde kurdukları egemenliği çok daha önemli buluyordu. Cansız varlıkları harekete geçiriyor, dünyanın görünümünü değişikliğe uğratabiliyorlardı. Bu durum şaşkınlıktan şaşkınlığa düşürüyordu küçük yavruyu. Sopaları ve taşları uzaklara savurabilen bu garip yaratıkların uzun uzun direkleri birbirine çatıp iskeleler kurduklarını farkettiler; sonra üzerlerinin derilerle ve bezlerle örtülüp birer çadıra dönüştüklerini gördü, işte o zaman şaşkınlıktan ağzı bir karış açık kaldı. Hele biri vardı ki onu müthiş etkilemişti büyüklüğüyle. Birdenbire çevresini kuşatıveren koskocaman canavarlar arasında kaldığını sandı. Göz alabildiğine tüm alanı baştan başa kaplamışlardı. Bu garip nesnelere karşısında büyük bir korku düştü yüreğine. Ürküten görünüşleriyle rüzgârda ağır ağır dalgalandıkları zaman olduğu yere korkuyla sınıyor, üzerine saldırarak olurlarsa bir sıçrayışta kaçabilmek için tetikte duruyordu.

Ama çadırların verdiği korkuyu kısa sürede attı üzerinden. Kadınlar ve çocuklar başlarına hiçbir şey gelmeksizin sapsağlam girip çıkıyorlardı bu çadırlara. Köpeklerin bile ikide bir içeri dalmaya kalktıklarını ama küfürlerle ve taşlarla kovalandıklarını görüyordu. Kiche'nin yanından ayrıldı ve kendisine en yakın olan çadıra doğru usul usul yaklaştı. Garip bir dürtü baştan çıkarıp bu işe yöneltiyordu onu; öğrenmek, yaşayıp görmek, deneyip anlamak istiyordu. Kendisini çadıra ulaştıran son adımlarını büyük bir sakıncayla attı. O gün başından geçen olaylar, bilinmeyen güce karşı her an tetikte durmayı öğretmişti. Burnuyla çadıra hafifçe dokundu, bir süre bekledi, hiçbir şey olmamıştı. Bunun üzerine, insanların kokusu sinmiş olan bu garip bezi kokladı, dişleriyle ısırıp çekeledi. Yine olmamış, çadır bezi hafifçe dalgalanmıştı yalnız. Bu kez daha güçlü asıldı, o zaman daha büyük bir dalgalanma oldu. Bu oyunu bir kez daha yineledi ve bu kez tüm çadırı baştan aşağı sarsacak biçimde salladı. O zaman içerden keskin bir kadın bağırtısı yükseldi, Beyaz Diş tabanları hemen yağladı ve soluğu Kiche'nin yanında aldı. Ama bu denemeden sonra korkunç görümlü kocaman çadırlardan korkmadı artık. Çok geçmeden yine sıvıştı anasının yanından. Kiche yere çakılı bir kazığa bağlı olduğundan ardısına gelemiyordu. Beyaz Diş'ten az daha iri ve yaşlıca olan bir köpek yavrusu hır çıkarmak niyetiyle üzerine doğru yürüdü. Beyaz Diş sonraları bu köpeğin adının Lip-lip olduğunu öğrenecekti. Lip-lip öbür köpek yavrularıyla dalaşa hırsla kısa zamanda usta bir kavgacı olup çıkmıştı. Beyaz Diş'in cinsindendi ve ufak tefek olduğu için ilk bakışta pek tehlikeli görünmüyordu. Beyaz Diş onu dostça karşılamaya karar verdi. Ama köpek yavrusu bacaklarını gere gere üzerine yürüyüp diş bilemeye başlayınca o da bacakları üzerinde dikleşip dişlerini gösterdi. İkisinin de tüyleri dimdik olmuştu. Hırlaya homurdana birbirlerinin çevresinde dönmeye başladılar. Beyaz Diş birkaç dakika süren bu durumu eğlenceli bir oyun saymaya başlamıştı artık, ama Lip-lip şaşılacak bir çeviklikle ansızın saldırıp dişlerini düşmanın etine sapladı ve aynı çabuklukla geri çekildi. Bu saldırı daha önce vaşağın kemiğe kadar açtığı yaraya rastlamıştı. Beyaz Diş şaşkınlık ve acı ile çılgınlığı bastı, hemen öfkeyle karşı saldırıya geçip hırsla ısırıp Lip-lip'i.

Ne var ki Lip-lip'in ömrü kampta geçmiş, nice nice kavgalar görüp geçirmişti. Kampın yabancısı olan bu hayvana keskin dişlerini beş altı kez sapladı. Postun pahalı olduğunu gören Beyaz Diş inleye mızıldana anasının yanına kaçtı. İlerde Lip-lip'le yapacağı sayısız kavganın ilki oluyordu bu. İkisi de mayalarındaki olanca yırtıcılıkla birbirlerine düşman kesilmişti ve her zaman kıyasıya bir ölüm kalım savaşına tutuşacaklardı.

Kiche yaralarını yalayarak Beyaz Diş'i yatıştırmaya çalışıyor, yanından ayrılmamasını istiyordu ondan. Ama Beyaz Diş'in içini öyle bir merak kemiriyordu ki, dayanamayıp birkaç dakika sonra yeni bir serüvene atıldı. Bu kez Gri Kunduz'la karşılaştı. Yere çömelmiş, önündeki kuru çalı çırpı yığınının sopayla bir şeyler yapıyordu. Beyaz Diş yanına sokuldu ve ona bakmaya başladı. Gri Kunduz ağzıyla birtakım sesler çıkarıyor, ama bu seslerde herhangi bir tehlike havası sezmeyen Beyaz Diş sokuldukça sokuluyordu.

Kadınlar ve çocuklar durmadan çalı çırpı getirip Gri Kunduz'un önüne yığıyorlardı. Beyaz Diş öylesine yaklaşmıştı ki Gri Kunduz'un dizine değiyordu. Merakından, dokunduğu bu yaratığın o korkunç insanlardan biri olduğunu bile unutmuş gitmişti. Derken, Gri Kunduz'un elindeki sopayla çalı çırpıların arasından birdenbire sisi andıran garip bir şeyin yükseldiğini gördü. Hemen

ardından, döne döne yükselen güneş rengi büklüm büklüm bir şey daha belirdi. Beyaz Diş ateşin ne olduğundan habersizdi. Dünyadaki ilk günlerinde mağara ağzındaki ışık onu nasıl kendisine doğru çekmişse bu ateş de şimdi yine öyle çekiyordu. Sürünürcesine yürüyerek ateşe doğru bir iki adım ilerdi. Bu sırada Gri Kunduz'un kıs kıs güldüğünü işitiyordu. Ama bu seste ürkütücü bir şey yoktu. Burnunu aleve değdirirken aynı anda dilini de uzattı. İnme inmişçesine bir süre öylece kalakaldı. Sopaların ve çalı çırpıların arasında saklanan o güneş rengi bilinmeyen güç ansızın burnunu ısırıp vermişti sanki. Bir sıçrayışta kendini geriye attı, neye uğradığını anlayamamıştı, ağlamaklı inilti koyvermeye başladı. Kiche yavrusunun ağlayıp sızladığını işitince bağlı olduğu sopanın elverdiği ölçüde ileri atıldı, ama yavrusunun imdadına koşmadığı için homur homur homurdandı, öfkeden kudurmuştu adeta. Bu sırada Gri Kunduz kasıklarını tuta tuta kahkahalarla gülüyordu. Olan biteni kabilenin öteki üyelerine anlatınca onlar da katıla katıla gülmeye başladılar. Zavallı Beyaz Diş ise hemen oracığa oturmuş, insanlar arasında acınası bir yalnızlık içinde acı acı ağlayıp duruyordu. Acının böylesini ömründe tatmış değildi hiç. Gri Kunduz'un elleri arasından çıkan o güneş renkli canlı şey burnunu ve dilini yakıp kavurmuştu. Uzun uzun ağladı. Her hıçkırışında insanlar ona bakıp kahkahayı basıyorlardı. Acısını dindirmek için burnunu yalıyor, ama o zaman da dili acımaya başlıyordu. Çaresizliğiyle birlikte umutsuzluğu da artıyor, daha yüksek sesle çığlık çığlık ağlamaya devam ediyordu. Neden sonra içini bir utanç bürüdü. Kahkahaların ne demek olduğunu anlamıştı, öbür hayvanların alaya alındıklarını nasıl sezdiklerini bilmiyordu. Beyaz Diş insanlara alay konusu olduğu için utanç duyuyordu. Ateşten yandığı için değil, onurunda büyük bir yara açan kahkahalardan kaçtı ve sopasının ucunda çılgınca bir öfkeyle çırpınan Kiche'nin, yeryüzünde ona acıyan tek yaratık olan anasının yanına sığındı. Ortalık karardı, gece oldu. Beyaz Diş anasının yanına sokulmuş yatıyordu. Burnu ve dili hâlâ acıyordu. Ama yüreğinde çok daha buruk bir acı vardı: Yuvasını özlemişti. İçinde bir boşluk duyuyor, ırmak kıyısındaki mağaranın huzur verici dinginliğine bir an önce kavuşmaya can atıyordu. Hareketli bir hayhuy vardı çevresinde şimdi. Kadın erkek, çoluk çocuk, rahatsız edici, gürültücü bir insan kalabalığı sarılmıştı. Ayrıca durmadan kavga edip dalaşan, ortalığı velveleye veren yaygaracı köpekler vardı. O sessiz, dingin, huzur verici yaşantı geçmişte kalmıştı artık. Buranın havasında bile kımıl kımıl bir gürültü vardı. Sürekli bir vızaltı, uğultu işitiliyordu. Sesler inişli çıkışlı tonlarla alçalıp yükseliyordu. Bir türlü dinmek bilmeyen bu gürültü sınırlarını alabildiğine geriyor, her an kötü bir şeylerin olacağı kaygısına kapılarak huzuru kaçıyordu.

ONUNCU BÖLÜM KÖLELİK

Beyaz Diş her geçen gün yeni yeni deneyler kazanıyordu. Kiche bağlı olduğu yerde oturadursun, o kampı baştan aşağı gezip tozuyor, çevresindeki şeyleri ilgiyle inceliyor, yeni bilgiler ediniyordu. Kısa zamanda öğrenmişti insanoğlunun huyunu suyunu, onlara ayak uydurabiliyordu artık. Ama onlara alıştıkça insanoğluna duyduğu saygı azalmak şöyle dursun daha da pekişiyor, üstünlüklerini daha iyi anlıyordu. Onları tanıdıkça, gizemli güçlerine tanık oldukça büsbütün büyüyordu gözünde.

Beyaz Diş İnsanoğlunun elinden kaçamayacağını anlıyordu. Bu insanlar daha ilk seslenişlerinde nasıl ki Kiche hemen söz dinleyip boyun eğmişse, kendisi de itaat etmeyi hemen öğrendi. Kendisine istedikleri gibi davranmalarına göz yumdu. Yolu üzerine çıktıklarında hemen kıyıya çekildi, yanlarına çağırdıklarında hemen koşup gitti. Tehditler savurup azarladıklarında olduğu yere büzülüp tortop oldu, hoş diye kovduklarında da çabucak kaçıp gitti. Çünkü her isteğin ardında dediğini zorla yaptıran bir kuvvet bulunuyordu; Bu güç kendini tokat, sopa, taş ve kamçı ile can yakarak gösteriyordu, iyi biliyordu bunu.

Tüm köpekler gibi o da insanoğlunun malıydı. İnsanoğlu yat dediğinde yatacak, kalk dediğinde kalkacaktı. Şunu çabucak kavradı: İnsanlar onu ister tekme tokat döver, ister okşar severdi. Vahşi ve özgür yaratılışının gereklerine taban

tabana zıt düşen bu gerçeklere ister istemez katlandı, onlara boyun eğdi, hoşlanmadığı halde sineye çektiği bu gerçekleri zamanla kabullendi, dahası bundan hoşlanmaya bile başladı. Yazgısını insanoğlunun eline teslim etmekle, yaşamak için zorunlu gereksinimlerin sağlanma sorumluluğunu da karşısındakilere yüklemiş oluyordu. Bir tür alışverişti bu. Çünkü tek başına didinip durmaktansa, sırtını insanoğluna dayamak yaşamayı kolaylaştırıyordu.

Ama bütün bunlar, yani kendisini insanoğluna bedenen ve ruhen teslim edişi, bir gün içinde olmamıştı. Vahşetin damarlarında dolaşan kalıtını ve ormanın anılarını öyle ha deyince aklından silip atamadı. Bazı günler ormanın kıyısına dek gidiyor, taa uzaklardan kendisine seslenen çağrıya kulak kabarttığı oluyordu. Böyle günlerde büyük bir huzursuzluğa ve derin bir üzüntüye kapılarak geri dönüyor, Kiche'nin yanına sığınıp acı acı ağlıyor, anası da meraklı bir sevecenlikle yavrusunun yüzünü yalıyordu.

Kampın âdetlerini kısa zamanda öğrendi. Et ya da balık dağıtıldığı zamanlarda yaşlı köpeklerin ne denli açgözlü ve bencil olduklarını gördü. İnsanoğullarını tanıdı; erkekler daha hakseverdi, çocuklar acımasızdı, kadınlar ise arasına önüne bir parça kemik ya da et atacak kadar sevecen olabiliyorlardı. Yavru köpeklerin analarıyla başından geçen bir iki üzücü serüvenden sonra elden geldiğince gözlerine batmamayı ve yolları üzerine çıkmamayı daha akıllıca buldu. Ne var ki Lip-lip bela kesilmişti başına. Daha iri yapılı ve daha güçlü olan Lip-lip kancayı takmıştı bir kez. Beyaz Diş'e gelince, düşmanına haddini bildirmek için canla başla çabalıyor, ama dövüşlerden her zaman yenik çıkıyordu. Başa çıkılamayacak kadar iriydi Lip-lip. Anasının yanından ne zaman biraz ayrılacak olsa, bu kabadayı hemen boy gösteriyor, hırlayarak kuyruğuna takılıyor ve eğer görünürde kimsecikler yoksa hemen saldırıya geçip her seferinde yenenin kendisi olduğu kavgalara zorluyordu onu. Bu durum çok eğlendiriyordu Lip-lip'i. Onun en büyük zevki, Beyaz Diş'in en derin acısı demek oluyordu. Ne var ki, Beyaz Diş. bu durum karşısında asla yılgınlığa kapılmadı. Habire yenilmesine ve bu yenilgilerinin pahalıya patlamasına karşın cesareti kırılmadı. Ama sonu sonuna kötü huylu, hırçın bir hayvan olup çıktı. Vahşilik yaradılışında vardı zaten, bu bir türlü dur durak bilmeyen dalaşmaların etkisiyle büsbütün vahşileşti. Küçük bir yavru olmanın verdiği sıcakkanlı ve oyuncu yanını hemen hemen hiç gösteremedi. Kamptaki öbür köpek yavruları ile oynama fırsatı bulamıyordu. Lip-lip hiçbir zaman göz yumuyordu buna. Beyaz Diş ne zaman öbür yavruların yanına sokulacak olsa, Lip-lip hemen üzerine saldırıyor, oradan kaçırınca dek dövüşüyordu.

Bu vurdulu kırdılı yaşantı sonucu, yavru olmanın gerektirdiği nitelikleri yitirdi Beyaz Diş. Yaşına oranla daha olgundu şimdi. Oyun yoluyla enerjisini ortaya koyma fırsatı bulamadı, bunun yerine her konuda kafa yorup, düşünsel yeteneklerini geliştirmeye başladı. Gel zaman git zaman iyiden iyiye kurnaz, düzenbaz bir hayvan oldu, bol zamanı olduğu için akla hayale gelmedik hileler tasarlayabiliyordu. Kamptaki köpeklere yiyecek dağıtılırken payına düşen eti ya da balığı her zaman tam olarak alamıyordu, bu yüzden zamanla Kızılderili kadınları canından bezdiren usta bir hırsız olup çıktı. Karnını doyurmak için yiyecek bulması gerekiyordu ve bu konuda hayli becerikliydi. Her yere dalıp çıkarak burnunu her şeye sokuyor, kampın bütün girdisini çıktısını öğreniyor, olup bitenler karşısında gözünü dört açıyor, her şeye kulak kesiliyor, böylelikle de çıkarlarını titizlikle gözetmek ve kendisine dünyayı zindan eden düşmanından kurtulmak için çıkış yolları bulmasını öğreniyordu.

Bu düşmanlığın ilk günlerinde ustaca bir tuzak kurarak öç almanın zevkini tattı. Kiche kurtlarla düşüp kalkarken nasıl ki köpekleri ayartıp kamptan uzaklaştırmış, onları ölüme sürüklemişse, Beyaz Diş de öyle yaptı, Lip-lip'i kışkırtıp anasının amansız dişlerinin yanına doğru sürükledi. Sözde Lip-lip'ten korkup kaçıyor muş gibi yaparak bir o çadırın bir bu çadırın içine dalıp çıkıyor, çevrelerinde dolaşıyor, zikzaklı bir yol izliyordu. Yaşıtı olan öbür köpeklere ve Lip-lip'e oranla çok daha hızlı bir koşucuydu. Ama bu kez bile bile hızını ayarlıyor, kendisini kovalayan düşmanının hemen bir iki adım önünden koşuyordu.

Kurbanına böylesine yakın olmaktan coşan ve ha yetiştim ha yetişiyorum derken ihtiyatı iyiden iyiye elden bırakan Lip-lip, bunu anladığında çok geçti, olan olmuştu. Çadırlardan birinin çevresinde keskin bir dönüş yaparken birdenbire

düşmüş ve kendini sopasının ucuna bağlı Kiche'nin kucağında bulmuştu. Şaşkınca havladı, daha neye uğradığını anlamaya kalmadan ana kurt dişleriyle çoktan kavramıştı bile onu. Bağlı olmasına karşın Kiche, ağına düşen kurbanını bırakmıyordu. Lip-lip'i durmadan ısırarak yerden yere vuruyor, pençesinden kaçmasın diye de ayaklarından kısıkrak tutuyordu.

Lip-lip neden sonra Kiche'nin pençesinden kurtulduğunda kan revan içinde kalmıştı. Yalnız bedeni değil gururu da yaralanmıştı, kös kös gidip bir kıyıya çekildi. Isırık izlerinin bulunduğu kısımlarda tüyleri yolunmuştu. Arka ayaklarının üstüne oturdu ve acı acı ulumaya başladı. Ama ağzını daha henüz açmıştı ki, Beyaz Diş bir koşuda gelip üstüne atıldı ve dişlerini art bacağına geçirdi. Lip-lip'in burnu kırılmıştı bir kez, karşı koyma isteği yok olmuştu, kalıbından utanmadan kuyruğunu kısıp tabanları yağladı. Ama Beyaz Diş peşini bırakmadı, taa sahibinin çadırına varıncaya dek ardından koşup rahat vermedi. Buraya geldiklerinde kadınlar Lip-lip'in imdadına koştular ve gözü dönmüş bir halde saldıran Beyaz Diş'i taşa tutarak oradan kovaladılar.

Günlerden bir gün, Gri Kunduz Kiche'nin iplerini çözüp onu salıverdi, artık kaçamayacağı emindi. Beyaz Diş annesinin özgürlüğe kavuşmasından büyük bir sevinç duydu. Peşinden ayrılmadığı annesiyle birlikte neşe içinde kampı baştan aşağı dolaşıyor, böylelikle de sataşmak için Lip-lip'e fırsat vermemiş oluyordu. Beyaz Diş'in bacaklarını gere gere yürüyerek kendisine meydan okuyuşunu görmezlikten geliyordu Lip-lip. O kadar aptal değildi, gün ola harman ola, nasılsa onu tek başınayken kısıtırıp öcünü alırdı, o zamana dek sıkacaktı dişini. Aynı gün ana oğul kampın yanbaşındaki ormanın kıyısında gezintiye çıktılar. Beyaz Diş annesini adım adım ormanın içlerine sürüklemeye çalışıyordu. Irmak, dünyaya gözünü açtığı mağara, bütün bunlar yavru kurdu çekiyor, annesini kendisiyle birlikte götürmek istiyordu. Kiche durunca o bir iki adım koşup duruyor, arkasına bakıyor, annesini kandırmaya çalışıyordu. Kiche yerinden hiç kılmıdamadan oracıkta öylece durunca, Beyaz Diş yalvarırcasına mızıldanıyor ve sıçraya zıplaya çalılıkların arasına dalıp çıkıyor, sonra yine yerinden kıpırdamayan annesinin yanına gelerek ağzını burnunu yalıyor ve yeniden ileri atılıyor, sabırsızlıkla, büyük bir sinir gerginliğiyle dönüp arkasına bakıyordu. Sonunda Kiche başını çevirip kampa bakmaya başlayınca Beyaz Diş yavaş yavaş yatıştı ve annesinin isteğine boyun eğdi.

Yavrusuna ormandan gelen çağrıyı Kiche de duyuyordu. Ama duyduğu başka bir çağrı, insanoğlunun ve ateşin güçlü çağrısı, daha baskın çıkıyordu. Yalnızca vahşi köpeklerin ve kurtların karşılık verebileceği bir çağrıydı bu. Sonunda Kiche döndü ve ağır ağır kampın yolunu tuttu. Bağlı olduğu sopanın o elle tutulur zorlayıcı etkisinden çok, kampın çekiciliği yöneltmişti onu böyle davranmaya. Gözle görünmeyen birtakım gizemli kişiler sanki onu kısıkrak yakalamışlar da bırakmıyorlardı. Beyaz Diş annesinin geri döndüğünü görünce içi kan ağlayarak bir huş ağacının dibine çöktü. Ormanın havası çam kokularıyla yüklüydü. Bu kokular köleliğinden önceki eski özgür yaşantısını anımsatıyordu ona. Ne var ki daha küçücük bir yavruydum, her şeyiyle anasına bağlıydım, öyleki bu bağlar insanların istencinden ya da ormandaki özgürlük çağrısından bile aha güçlüydü. Şimdiye dek kısacık yaşamının her anında annesine muhtaç olmuştu. Ama bağımsızlığın tadına varacağı günler de gelecekti kuskusuz Bu yüzden, doğrulup ayağa kalktı ve üzüntü içinde kampa doğru ilerlemeye başladı. Zaman zaman duraklıyor, ormanın derinliklerinden gelen çağrıya kulak verdikten sonra acıklı bir inilti koparıyordu.

Ormanda ananın yavrusuna baktığı süre kısadır. İnsanoğlunun eline düştükten sonra bu süre kimi zaman daha da kısalır. İşte Beyaz Diş de ana kucağında uzun süre barınamadı. Üç Kartal, Mackenzie Irmağı boyunca Büyük Esir Gölü'ne doğru yola çıkacağı zaman Gri Kunduz'dan alacağını istedi. Bu alacak bir parça kırmızı bez, bir ayı postu, yirmi fişek ve bir de Kiche'den oluşuyordu. Üç Kartal alacağını aldıktan sonra Kiche'yi de sandalına bindirip yola çıkacağı sırada Beyaz Diş bunu gördü. Hemen ardına takılıp anasıyla birlikte gitmek istedi. Ama Üç Kartal'ın attığı tokatla kendini yerde buldu, sandal kıyıdan açıldı, Beyaz Diş hiç beklemeden kendini suya attı ve geri dönmesi için bar bar bağırarak Gri Kunduz'a aldırmaşızın sandalın ardı sıra yüzmeye başladı. Anasını yitirmenin düşüncesi bile onu öyle bir dehşete düşürmüştü ki, insanoğlunun buyruğu bile vız geliyordu ona. Ama insanlar sözlerinin dinlenilmesine, buyruklarına anında boyun

eğilmesine alışıklılar. Öfkelenen Gri Kunduz, Beyaz Diş'i yakalamak için sandalına atladığı gibi ardına takıldı. Yetişir yetişmez Beyaz Diş'i ensesinden kaptı, dışarı çekti. Yavruyu bir süre havada tutup öbür eliyle pat küt tokatlamaya başladı. Eli de epey ağırdı. Okkalı tokatlar birbiri ardından yavrunun suratına iniyor ve canını fena halde yakıyordu.

Beyaz Diş inen her tokatla birlikte ayarı bozulmuş bir sarkaç gibi sağa sola savruluyordu. Çelişik duygular çarpışmaya başladı içinde. İlk afalladı, sonra bir an için korkuya kapıldı, bağırmağa başladı. Derken, ani bir öfke bürüdü yüreğini, adamın yüzüne karşı hiç korkmadan dişlerini gösterip hırladı. Ama bu hırıltıyı işitince adam büsbütün köpürdü ve daha okkalı tokatlar atmaya başladı. Gri Kunduz vurdukça vuruyor, Beyaz Diş ise hırladıkça hırlıyordu. Hiç kuşkusuz bu böyle sürüp gidemezdi, ikisinden birinin pes etmesi gerekiyordu ve bu da elbette ki Beyaz Diş olmalıydı. İçini yeniden bir korku bürüdü, çünkü dayağın tadını bir insanın elinden ilk kez tadıyordu. Gerçi o güne dek birkaç kez taş ve sopa yemişti ama onlar bu dayağın yanında hiç kalırdı. Umutsuzluğa kapılıp can acısıyla çığlık çığlığa bağırmağa başladı, her tokat inişinde çığlığı basıyordu. Bir, iki derken, can kaygısına düştü, tokatların düzenine uymayan bir süreklilikle avaz avaz ağlamaya başladı.

Gri Kunduz neden sonra dayağı kesti. Beyaz Diş adamın elinde öylece sallanarak sarkıyor ve hâlâ ağlıyordu. Boyun eğme belirtisi olan bu inilti Gri Kunduz'u yatıştırmış olmalıydı ki, kendi kendine ırmağın aşağısına sürüklenmekte olan sandalın bir tarafına attı onu. Sonra sandalı döndürmek için kürekleri kavradı. Ama bu arada ayağının altında dolaşan yavruyu ayağı ile sertçe yana itti. İşte o anda Beyaz Diş'in özgürlük damarı kabardı ve ağzını açtığı gibi dişlerini Gri Kunduz'un makosenli ayağına geçiriverdi.

Bunun üzerine öyle bir dayak yedi ki, bunun yanında az öncekinin lafı bile olmazdı. Gri Kunduz öfkeden kudurmuştu sanki. Beyaz Diş'in korkusu da son haddini bulmuştu. Efendisi onu döverken deminki gibi yalnızca elini değil sandalın tahta küreğini de kullanıyordu. Dayağın sonunda bir kıyıya fırlatıldığında Beyaz Diş'in iler tutar tarafı kalmamıştı. Tepeden tırnağa yara bere içindeydi vücudu. Gri Kunduz salt ne gibi bir tepki göstereceğini anlamak için tutup ayağıyla bile bile bir tekme daha attı, ama bu kez ayağına saldırmaya kalkmadı hayvan, iyi bir ders olmuştu bu ona. Ne olursa olsun bir efendisini ısırmağa hakkı olmadığı dank etmişti kafasına. Efendisinin vücudu kutsaldı, kendisinden üstün olan bu varlığı dişleriyle yaralamak yanlıştı. Büyük bir suç işlemişti. Böylesine bir suç hoşgörülle karşılanmadığı gibi cezasız da kalmazdı. Sandal kıyıya yanaştığı zaman Beyaz Diş hiç kımıldamadan yattığı yerde iniliyor, efendisinin vereceği buyruğu bekliyordu. Gri Kunduz belli ki onun kıyıya çıkmasını istiyordu. Onu tutup kıyıya fırlattı. Yere sertçe düşünce zaten yara bere içinde olan vücudu yeniden sızlamaya başladı. Mızıldanarak titreye sallana ayağa kalktı. Ama tam o sırada, uzaktan bütün olup bitenleri görmüş olan ve fırsat kollayan Lip-lip hemen düşmanının üzerine atıldı, onu yere yıkıp dişlemeye başladı. Beyaz Diş karşı koyamayacak kadar bitkindi. Eğer Gri Kunduz imdadına koşup da Lip-lip'i bir tekmede taa öteye fırlatmasaydı yavrunun hali haraptı. İnsanoğlunun adaleti buydu işte. Beyaz Diş o zavallı durumuna karşın içinde bir gönül borcu duydu efendisine karşı. Gri Kunduz'un ardına takılarak uslu uslu ve topallaya topallaya ilerledi, köyün içinden geçip çadıra geldi. Bu olay Beyaz Diş'in kulağına küpe oldu; Ceza verme hakkının yalnızca insanların elinde olduğunu, bu hakkın kendilerinden daha güçsüz yaratıklarca kullanılmasına izin verilmediğini böylece öğrenmiş oldu.

O gece ortalıkta çıt çıkmıyordu. Beyaz Diş kara kara annesini düşünmeye başladı. Bu sessiz sedasız yas, bir ara yüksek perdeden bir ağlamaya dönüştü, işte o zaman Gri Kunduz uyandı ve bir daha dayak çekti. Bundan sonra, ortalıkta insanlar varken annesinin yasını sessizce tutması gerektiğini öğrendi. Kimi zaman tek başına gezintiye çıkıp kendini ormanın kıyısına atıyor ve orada avaz avaz ağlayarak içini döküyor, acısını biraz olsun hafifletmeye çalışıyordu. Böyle zamanlarda, ırmak boyundaki mağaranın alımına kapılıp ormana dalması işten bile değildi, gelgelelim annesinin anısı elini kolunu bağlıyordu. Irmak boyuna uzanan avcılar nasıl ki geri dönüyorsa, bir süre sonra anası da köye öyle dönecekti. İşte salt bu nedenle katlanıyordu köleliğe.

Ama bu kölelik bir bakıma pek mutsuz bir kölelik de sayılmazdı hani. İlgisini çeken pek çok şey oluyordu çevresinde. İnsanların yaptıkları işlerde merak ve dikkatle izlenecek birçok yenilikler, akla durgunluk verecek nice gariplikler vardı. Bütün bunlara derin bir ilgi duyuyordu. Üstelik Gri Kunduz'un suyuna gitmesini, ona nasıl davranması gerektiğini de yavaş yavaş öğreniyordu artık. Efendisi kayıtsız şartsız boyun eğmesini istiyordu ondan. İşte o zaman dayaklardan kurtuluyor, varlığı kimsenin gözüne batmıyordu. Dahası, Gri Kunduz ona bir parça et atıyor ve öbür köpeklerin kapmasını da önlüyordu. Onun gözünde paha biçilmezdi bu etin değerine. Gri Kunduz'un verdiği böyle bir et parçası kadınlarca önüne atılan bir düzine et parçasından çok daha değerliydi. Gri Kunduz şımartmak şöyle dursun okşamıyordu bile, ama yine de Beyaz Diş ile amansız efendisi arasında sıkı bir dostluk bağı kurulmuştu. Ve bu bağ, kimi zaman efendisinin demir gibi pençesi, kimi zaman hakseverliği, kimi zaman da sahip olduğu o korkunç gücün etkisiyle daha da sağlamlaşıyordu. İşte böylece Beyaz Diş'in kölelik zinciri gittikçe güçleniyor, yediği sopanın, tokatların ve atılan taşların etkisiyle günden güne kısıklıkla bağlanıyordu. En eski soydaşlarını insanların yaktığı kamp ateşine yaklaştıran güdüler onda da gelişmeye ve onu etkisi altına almaya başlamıştı. Sürekli olarak güçlenen bu güdülerin etkisiyle, zaman zaman başına olmadık dertler açılsa da, kamp yaşamını yine de her geçen gün için için sevmeye başlıyordu. Ama Beyaz Diş bunun bilincinde değildi henüz. Akli fikri anasındaydı, hâlâ Kiche'nin yasını tutuyor, döneceğini umuyor, bir zamanlar sürdürdüğü o özgürce yaşantıya karşı sonsuz bir istek duyuyordu.

ON BİRİNCİ BÖLÜM GARİP

Lip-lip'in sürekli sataşmaları Beyaz Diş'e dünyayı zindan ediyordu; öyle ki, bu sataşmalar Beyaz Diş'i olduğundan çok daha vahşi ve acımasız yapıyordu. Sonunda insanların gözünde bile azgın bir hayvan olup çıktı. Kampta nerede bir olay patlak verse, nerede bir kavga çıkarsa, ya da ne zaman kadının biri çalınan eti için bağıırıp çağırılmaya başlasa herkes altında mutlaka Beyaz Diş'i arıyordu. Bu olayların içyüzünü, bu davranışlara yol açan gerçek nedenleri araştırmayı kimse akıl etmiyordu. Sonucu olduğu gibi kabulleniyorlardı ve sonuç da kuşkusuz kötü bir sonuçtu. Kötü, azgın bir hayvandı onların gözünde Beyaz Diş, sinsî bir hırsızdı, kavgacıydı. Kızgın kadınlar, onun yaramaz bir kurt olduğunu, bu gidişle sonunun kötüye varacağını söyleyerek yüzüne karşı bağıırıyorlar, Beyaz Diş de kadınlara bakarken ani bir tehlike olasılığına karşı tetikte dururdu. Beyaz Diş böylesine kalabalık bir kampta kendi kabuğuna çekilip yapayalnız yaşamak zorunda bırakılmıştı. Bütün genç köpekler Lip lip'in önderliğini kabul etmişlerdi. Beyaz Diş'i yadırgıyor, onun kendilerine benzemeyen yabancı bir orman hayvanı olduğunu sezinliyor ve evcil köpeğin kurda duyduğu düşmanlıkla ona diş biliyorlardı. Lip-lip saldırıya geçtiğinde hemen ondan yana çıkıyorlar, açtıkları savaşı sonuna dek sürdürmek zorunda olduklarını biliyorlardı. Çünkü kimi zaman Beyaz Diş de onları tek başlarına kısıtırıp dişliyor, kendisine yapılanların acısını kat kat fazlasıyla çıkarıyordu. Eğer teke tek dövülecek olsalar köpek yavrularının çoğunu alt edebilirdi, gelgelelim böyle bir fırsatı bir türlü yakalayamıyordu. Ne zaman birini yapayalnız yakalayacak olsa, kampın bütün küçük köpekleri hemen yetiniyor, hep birlikte tepesine çullanıyordu. Bütün bunlardan iki önemli ders çıkardı. Beyaz Diş: Toplu dövüşlerde kendisini nasıl koruyacağını ve düşmanlarına kısa zamanda olabildiğince büyük zarar vermeyi... Düşman sürüsünün ortasında kalıp da yere düşmemek, postu kurtarmak demektir. İşte Beyaz Diş bunu kısa sürede öğrenmiş ve tıpkı bir kedi gibi çevikleşmişti. Büyük köpekler ağır vücutlarıyla yüklenip dört bir yandan itip kaktıklarında eğilip kıvrılıyor, ne olursa olsun ayaklarının yerden kesilmemesine çalışıyordu.

Köpekler birbirleriyle dövüşürken, iyice kapışmadan önce hırlaşıyor, tüyleri dimdik oluyor, bacaklarını geriyor, ancak ondan sonra başlıyorlardı kavgaya. Beyaz Diş bu kavga öncesi hareketlere pek yüz vermemeyi öğrendi. Yitirilmiş her an, köpek yavrularının başına üşüşmesine yetip de artıyordu bile. Düşmanım çabucak gafil avlayıp hemen uzaklaşması gerekiyordu. Böylece, niyetini hiç sezdirmemeyi öğrendi. Düşmanı karşı koymaya fırsat bulamadan ve neye uğradığını

anlamaya kalmadan hemen saldırıyor, ansızın ısırıyordu. Ani saldırısının değerini böylece öğrenmiş oldu. Karşısındaki köpek boş bulunmuşsa, daha işin başından yenik düşmüş demektir; Ne olduğunu anlamadan hayvanın omuzu ya da kulağı parçalanıveriyordu

Üstelik, beklenmedik bir anda saldırıya geçerek köpeği yere devirmek ve boğazının alt tarafındaki can alıcı noktadan yaralamak çok daha kolaydı. Beyaz Diş bu noktayı çok iyi biliyordu. Atalarından geçen bir bilgiydi bu. Beyaz Diş hep şu yöntemi izliyordu: İlk tek başına dolaşan bir köpek kestiriyordu gözüne, sonra ansızın şaşırtıp hayvanı yere deviriyor, hemen ardından da dişlerini gırtlığına geçiriyordu.

Ama henüz tam anlamıyla gelişmediği için çeneleri öldürücü saldırıyı sonuca götürecektir ölçüde güçlü değildi. Yine de kampta yaralı gırtlakla dolaşan birçok köpek Beyaz Diş'in niyeti konusunda yeterli bilgi veriyordu. Sonunda bir gün köpek yavrularından birini ormanın kıyısında tek başınayken kıstırdı ve bir iki saldırıdan sonra yere yıktı, sonra dişleriyle şahdamarını kopararak öldürmeyi başardı. O akşam bir kızılca kıyamettir koptu kampta. Beyaz Diş'in cinayeti görülmüş ve haber hemen kurbanın sahibine yetiştirilmişti. Öteden beri Beyaz Diş'i azılı bir et hırsızlığı olarak suçlayan Kızılderili kadınlar suçlunun cezalandırılması için hep bir ağızdan bağıra çağıra Gri Kunduz'un başının etini yiyip durdular. Ne var ki Gri Kunduz gürültülere pabuç bırakmadı, suçlunun sığındığı çadır kapısında büyük bir kararlılıkla dikilerek hayvandan öğ almak isteyen kabile halkına engel oldu.

Beyaz Diş hem köpeklerin hem de insanların nefretini kazanmıştı. Her köpeğin dişi ve her insanın eli ona cephe aldığı için her an can kaygısı içindeydi. Kendi soydaşlarınınca homurtularla, insanlarca ise küfür ve taşlarla karşılanıyordu. Sürekli bir heyecan içinde yaşıyordu; her an beklenmedik bir saldırıyla burun buruna geleceği kaygısıyla tetikte duruyordu. Her zaman huzursuz ve sınırları gergindi. Hızla ve soğukkanlılıkla atılıp parlak dişlerini düşmanın etine geçirmek ya da korkunç homurtularla sıçramak için gözünü dört açıyordu.

Hırlamaya geldi mi, tüm kampta genç olsun yaşlı olsun hiçbir köpek onun kadar korkunç hırlayamazdı. Ama uyarmak, gözdağı vermek, korkutmak amacıyla hırlanırdı ne zaman ve nerede hırlanacağını iyi kestirmek gerekirdi. Beyaz Diş'in hırlamasından ise kötülük, dehşet ve nefret saçılıyordu ortalığa. Kırış kırış olan burnu her an titriyor, tüyleri dalga dalga kabarıyor, dili ağzında tıpkı kırmızı bir yılan gibi kıvrır kıvrır kıvrıyor, kulakları geriye yatıyor, gözlerini kan buruyor, gergin dudaklarıyla kötü kötü sırıtarak salyali dişlerini gösteriyordu. Bu görünümüyle nerdeyse tüm düşmanlarının gözünü korkutabiliyor, onların bocalamaya başladığı bu kısa süre içinde de kendini kollamak zorunda olmaksızın ne yapacağına karar verme fırsatı kazanmış oluyordu. Bu tür duraklamalar kimi zaman öyle uzuyordu ki, düşmanı saldırmaktan vazgeçiyordu. Büyük köpekleri bile gücüne güç katan bu hırlama sayesinde kavgadan caydırıyor, böylece çatışmadan yüzünün akıyla sıyrılabilirdi.

Yavru köpeklerin gözünde kimsesiz, garip bir hayvandı Beyaz Diş. Ama kendisine düşman kesilen bu köpek sürüsünün yaptıklarını öldürücü yollarla ve akıllara durgunluk veren bir beceriklilikle burunlarından fitil fitil getirdi. Onu aralarına almayan köpeklerden hiçbirinin sürü dışına çıkmasına göz yummuyordu. Lip-lip dışında hepsi Beyaz Diş'in kurduğu pusuya düşmekten, yapayalnızken kıstırılmaktan korkuyor tek başlarına dolaşmayı göze alamıyorlardı. Başlarına sardıkları bu dehşetli düşmandan korunmak için hep bir arada bulunmak zorunda kalıyorlardı. Tek başına ırmak kıyısında gezintiye çıkmış bir köpek yavrusuna ölmüş gözüyle bakılırdı. Beyaz Diş'in kurduğu pusudan yakayı sıyırsa bile böyle bir köpek yavrusu kaçarken yaygarayı basar, ortalığı velveleye vererek tüm kampı ayağa kaldırırdı.

Ama Beyaz Diş'in intikamı bununla da kalmıyordu. Tüm köpek yavruları sürü halinde gezip hep birlikte saldırıya geçmeyi öğrenmişlerdi artık. Tek başına kıstırıldığında Beyaz Diş hemen saldırıyordu, onlar da toplu haldeyken Beyaz Diş'i görür görmez hemen başına üşüşüyordu. Bu kovalamacalar sırasında Beyaz Diş onlardan daha hızlı koşarak yakayı sıırıyordu. Ama onu kovalayan köpeklerden biri sürüden kopup da azıcık ileri fırlayacak olsa işi bitikti. Böyle durumlarda Beyaz Diş sürünün en önündeki köpeği hemen yakalayıp ötekilerin yetişmesine

kalmadan bir güzel hırpalamayı huy edinmişti. Kovalamacının coşkusuyla gözleri hiçbir şeyi görmez olan köpekler sık sık onun bu tuzağına düşüp gafil avlanırlardı, oysa Beyaz Diş her zaman gözlerini dört açar, zaman zaman dikkatle ardına bakarak saldırıya geçmek için uygun bir fırsat kollardı.

Yavru köpekler oyunu çok sevdikleri için Beyaz Diş'i kovalamayı zamanla eğlenceli bir oyun saymaya başladılar. Bu tehlikeli oyunun kimi zaman aralarından birinin canına mal olmasına karşın yine de eğlencelerinden vazgeçmiyorlardı. Beyaz Diş onlardan çok daha hızlı koşabildiği için gözünü kırpmadan her türlü tehlikeye atabiliyordu kendini. Anasının döneceği umuduyla yaşadığı bu süre içinde sürüyü sık sık kıskırtıp çevredeki ormana sürükledi. Böyle zamanlarda sürü onu hep gözden kaçırdı, oysa onların yaptığı gürültüye bakarak nerede olduklarını anlayan Beyaz Diş tıpkı ana-babasının yaptığı gibi ağaçlar arasından bir gölge gibi sessizce süzülüp giderdi. Ormandaki yabancı yaşamı onlardan daha iyi tanıyordu, ormanın sır ve tuzaklarını daha iyi biliyordu. En çok yaptığı şey akarsuya girerek izini kaybettirmek ve sürü, yanında yöresinde havlayıp homurdanırken çalılırların altında çıt çıkarmaksızın saklanmaktı.

Böylece, kendi soydaşlarının ve insanların sürekli nefretine hedef olarak dövüşe didine gelişmesini ilerletti. Hiç kuşkusuz, bu gelişmeler tek yönlüydü. Sevgi ve sevecenlik gibi duyguların doğması olanaksızdı onda. Bu tür duyguların varlığından haberi bile yoktu. Onun için geçerli kural, güçlüye boyun eğmek, zayıfı ise ezmektir. Onun gözünde Gri Kunduz güçlü bir insandı. Ona bu yüzden boyun eğiyordu. Ne var ki, kendisinden daha küçük ve daha güçsüz olan köpek yavruları ezilmeye mahkûm yaratıklardı. Gelişmesi gücün egemen olduğu bir doğrultu izliyordu. Yaralanmak ya da ölmek tehlikesinden kaçınabilmek için yırtıcı olmak, kendini koruyabilme yeteneğini geliştirmek zorundaydı. Düşmanlarından daha hızlı koşuyordu; onlardan daha kurnaz, daha çevik ve daha hunhar olmuştur. Sinirleri sağlam, kasları çelik gibi ince ve kıvraktı. Korkunç derecede acımasız, dayanıklı ve akıllıydı artık. Bütün bu nitelikleri elde etmek zorundaydı, yoksa içinde yetiştiği bu düşmanca ortama ayak uydurup yaşaması olanaksızdı.

ON İKİNCİ BÖLÜM İNSANLARIN İZİNDE

Sonbaharda günler kısalıp da havalar soğuyunca Beyaz Diş özgürlüğüne yeniden kavuşmayı denedi. Birkaç gündür köyde gürültülü bir hayhuydur gidiyordu. Kabile halkı yazlık kamplarını bozup tüm öte berilerini toplayarak kışı başka bir kampta karşılamaya hazırlanıyordu. Beyaz Diş dikkatle olan biteni gözliyordu. Çadırlar sökülüp de kıyıdaki sandallara yüklenmeye başlanınca durumu kavradı. Sandallardan birkaçı yola çıkmış ve ırmak boyunun aşağısında görünmez olmuştu. Beyaz Diş ne olursa olsun geride kalmayı kafasına koymuştu. Fırsatını bulur bulmaz kamptan gizlice kaçtı, ormana saklandı. Burada donmaya yüz tutan bir akarsuda izini kaybettirdikten sonra bir çalılığın içine sinip beklemeye koyuldu. Bir süre sonra epeyce uzun bir uykuya daldı. Bir ara kendisini çağıran Gri Kun-duz'un sesini işiterek uyandı. Başka sesler de işitiliyordu. Seslere kulak kabartınca bunların aramaya katılan Gri Kunduz'un karısı ile oğlu Mit-sah olduklarını anladı.

Korkudan tir tir titriyordu Beyaz Diş. Gizlendiği yerden ortaya çıkma isteği duydu ama son anda kendini tuttu. Az sonra sesler kesilince elde etmeyi başardığı özgürlüğünün tadını çıkarmak için sürüne sürüne dışarı çıktı. Karanlık bastırırken ağaçların altında bir süre oynadı. Derken, birdenbire yapayalnız olduğu duygusuna kapıldı. Düşünmek için oturdu, ormanın rahatsız edici sessizliğine kulak kesildi, içine bir kuşku düştü. Çıt çıkmıyordu, en küçük bir kımltı bile yoktu ortalıkta, bu boşluğu sessizlik korkunçtu. Görünmez umulmadık bir tehlikenin hemen yanbaşında bir yerlerde pusuda beklediğini duyar gibiydi. Ulu ağaçların belli belirsiz karaltılarından korkmaya, akla hayale gelmedik tehlikeleri koynunda barındırabilecek gölgelerden kuşkulananmaya başladı.

Yetmezmiş gibi hava da soğumuştur, içine büzülüp yatabileceği sıcacık bir çadır da yoktu burada. Ayakları donuyordu. Ayaklarını birbiri ardından sürekli olarak kaldırıp indirmeye başladı; ısıtmak için en sonunda tüylü kuyruğuyla üstlerini

örttü. Aynı anda türlü türlü anılar canlandı belleğinde. Kampı, çadırları, gürül gürül yanan ateşin alevlerini yeniden görüyor gibiydi. Kadınların tiz sesleri, erkeklerin kaba saba konuşmaları, köpeklerin hırıltıları çınliyordu kulaklarında. Karnı acıkmıştı. Önüne atılan et ve balık parçaları geldi aklına. Oysa burada et met yoktu artık. Yalnız ve yalnız korkunç bir sessizlik vardı, o kadar.

Kölelik Beyaz Diş'i yumuşatmış, geçim sorumluluğunun başkalarının üstlenilmesi onu zayıf kılmıştı. Gece karanlığı çevresini kuşatıyordu. Kampın o gürültülü hayhuyunun uyandırdığı sürekli etkilere alışkın olan görme ve işitme duyuları körelmişti şimdi. Ne görülecek, ne işitilecek ne de yapılacak hiçbir şey yoktu burada. Sessizliğin ve dinginliğin bozulduğunu görmek için duyularını zorladı. Issızlık ve dehşetli bir tehlikenin pusuda olduğu fikri, büyük bir korku veriyordu yüreğine.

Ansızın irkildi, önünde bir yerde neyin nesi olduğu belirsiz kocaman birşey ilişmişti gözüne. Ayın önündeki bulut perdesi çekilip de ortalığı az buçuk seçer gibi olunca bunun yere düşen bir ağaç gölgesi olduğunu anladı. O zaman yüreğine su serpildi, hafiften bir inilti çıkarmak istedi. Ama kendisini kuşatan gizli tehlikeleri üstüne çekme korkusuyla hemen kesti sesini.

Gecenin sessizliği içinde bir ağaç dalının kuru çıtırtısı yükseldi. Tam başının üzerinden gelmişti bu çıtırtı. Korkulu bir çığlık kopardı ve panik içinde kampa doğru çılgınca bir koşu tutturdu. İnsanların koruyucu dostluğuna dayanılmaz bir özlem duyuyordu şimdi. Kamp ateşlerinin dumanı burnunda tütüyor, kamptaki gürültüler kulaklarında çınliyordu. Koşa koşa ormandan çıktı ve ay ışığıyla aydınlanmış, gölgesiz ve karaltısız bir düzlüğe geldi. Ama köy möy yoktu ortalıkta. Kampın bozulduğunu, kabile halkının tasını tarağını toplayıp çekip gittiğini unutmamıştı.

Birdenbire durdu. Koşup sığınacak bir yer yoktu. Kamp yerini umutsuzca dolaştı, insanların öteye beriye saçtığı süprüntü yığınlarını, paçavraları kokladı. Keşke şimdi öfkeli bir kadın taş yağmuruna tutsaydı onu, ya da Gri Kunduz o ağır eliyle okkalı bir tokat indirseydi suratına... Her şeye razıydı, hatta Lip-lip'in elebaşılığını yaptığı o tabansız köpek sürüsünü bile sevinçle karşılamaya hazırdı.

Gri Kunduz'un çadır kurduğu yere gelince durdu, arka ayakları üzerine çöktü ve başını aya doğru kaldırdı. Boğazında düğümlenen bir titreşim vardı. Ağızını açtı, bütün yalnızlığı, korkusu, anasına olan özlemi, geçmişteki acıları ile geleceğin kaygılarını dile getiren uzun ve acıklı bir çığlıkla yürek sızlatıcı bir uluma kopardı. Bu ömrünün ilk uluyuşuydu.

Doğan günün ilk ışıklarıyla birlikte korkusu geçmiş, gelgelelim yalnızlık duygusu büsbütün güçlenmişti. Çok değil, daha kısa bir süre önce üzerinde bir sürü kalabalığın gezinip durduğu bu çıplak toprak, yalnızlığını yeniden anımsatmıştı ona. Ne yapması gerektiğine hemen karar verdi. Ormana daldı ve ırmak boyunca koşmaya başladı. Bütün gün durdurak bilmeksizin koştı koştı. Sonsuzluğa uzanan ölesiyeye bir koşuydu sanki bu çelikten kaslarla bezenmiş bedeni yorulmak nedir bilmiyordu. Sonu sonuna yorulsa bile atalarından geçen dayanma gücü ne pahasına olursa olsun canını dişine takıp, sızlayan bedenini durmadan ileri sürüklemeye yöneltiyordu onu.

Irmağın sarp kıyıları arasından kıvrıla büküle aktığı yerlerde tepe bayır demeden koşuyor, derelerin ırmağa döküldüğü çatalağızlarından yüzerek geçiyordu. Donmaya yüz tutmuş ırmak kıyısı boyunca koşarken zaman zaman ayakları altındaki buz tabakası kırıldı, buzlu suların akıntısına kapılıp gitmemek için büyük bir çaba harcadı. Irmak boyundan ayrılıp kara yoluyla yollarına devam ettiklerini sandığı yerlerde insanların ayak izlerini araştırdı.

Gerçi Beyaz Diş sıradan bir soydaşına oranla çok daha akıllı bir kurttu ama Mackenzie'nin karşı yakasını da araştırmayı akıl edecek kadar ileri görüşlü değildi. Ya insanların izleri öte yakadaysa?.. Aklının kıyıcığundan bile geçmiyordu bu olasılık. İlerde birçok yeri gezip tozduktan, görüp geçirdikten ve ırmakları daha iyi tanıdıktan sonra bu olasılığı da hesaba katacaktı hiç kuşkusuz. Ama şimdi Mackenzie Irmağı'nın yalnız o yakasını düşünebiliyor, bu yüzden de burnunun dikine doğru körü körüne koşturup duruyordu.

Bütün gece durmadan koştı durdu; önüne çıkan türlü türlü engeller onu geciktiriyordu ama asla yıldıramıyordu. İkinci gün öğle üzeri otuz saati bulan

bir koşudan sonra çelikten kaslarında yorgunluk belirtilen başladı, direncini yitiriyordu artık. Yoluna devam etmesini sağlayan tek güç yalnızca kararlılığıydı. Kırk saattir tek lokma girmemişti kursağına. Açlık büsbütün bitkinleştiriyordu onu. İki de bir buzlu sulara dalıp çıkması da direncini olumsuz yönde etkiliyordu. Tüyleri kir pas içinde yapış yapış olmuştu. Pençeleri yara bere içindeydi, kanıyordu. Aksamaya başlamıştı, her geçen an topallaması biraz daha artıyordu. Ve bütün bunlar yetmezmiş gibi üstelik bir de gökyüzü kararmış ve kar serpiştirmeye başlamıştı. Yere değer değmez eriyen sulu kar üzerinde düşe kalka ilerliyor, ikide bir kayıp tökezliyordu.

O gece Gri Kunduz ırmağın karşı yakasında konaklamaya karar vermişti. Ne var ki karanlık basmadan önce bir geyik ırmağın bu kıyısına sulanmaya inmiş ve Gri Kunduz'un karısı Kloo-kooch geyiği görmüştü. Eğer geyik su içmek için ırmak kıyısına gelirse, Kloo-kooch geyiği görmese ve Gri Kunduz da hedefi bulan başarılı bir atışla geyiği vurmamış olsaydı, her şey değişecekti. Gri Kunduz Mackenzie Irmağı'nın bu kıyısına kamp kurmasaydı Beyaz Diş yoluna körü körüne devam ederek ya ölecek ya da vahşi kankardeşlerine katılarak ömrünün sonuna dek onlardan biri olarak kalacaktı.

Gece bastırılmıştı. Kar lapa lapa yağıyordu şimdi. Hafif hafif mızıldanan Beyaz Diş seke-topallaya koşarken karın üzerinde yeni bir iz gördü. Bu iz öylesine tazeydi ki neyin nesi olduğunu hemencecik anlayıverdi. Bir sevinç homurtusu kopararak ırmak kıyısından başlayıp ağaçların altına doğru izleri takip etti. Derken kampın gürültüleri geldi kulağına. Ateşin alevini, Kloo-kooch'un yemek pişirdiğini ve Gri Kunduz'un da çömeldiği yerde elinde tuttuğu donmuş bir içyağını yediğini gördü. Et vardı kampta, hem de taze et!..

Dayak yiyeceğini sanıyordu Beyaz Diş. Dövülmek düşüncesiyle tüyleri diken diken oldu, bir an bocaladı, ama yine de ilerlemekten geri durmadı. Dayaktan korkuyordu ama ateşin sıcaklığına ve insanların koruyuculuğuna kavuşmaya can atıyordu yine de. Hatta kendisine düşman kesilen köpeklerin yakınlığına bile razıydı.

Sürüne sürüne ateşin yanına ilerledi. Gri Kunduz onu görünce lokması ağızında kaldı. Beyaz Diş başı yere eğik, aman dilercesine bir hava içinde ağır ağır yaklaştı; kendisini Gri Kunduz'a yaklaştıran her adımda biraz daha yavaşlıyor, aradaki mesafeyi acı içinde aşırıyordu. Sonunda efendisinin ayakları dibine çöktü ve büyük bir uysallıkla kendini tüm benliğiyle Gri Kunduz'a teslim etti.

Verilecek cezayı beklerken tirtir titriyordu. Efendisinin eli yukarı kalkmıştı bile. Her an inmesini beklediği elin altında ister istemez yere iyice yapışıp büzüldü. Ama tokat inmedi. Göz ucuyla yukarı baktı. Gri Kunduz elindeki yağ parçasını ikiye bölüyordu. Parçalardan birini Beyaz Diş'e uzattı. Beyaz Diş dikkat ve kuşkuyla kokladı, ondan sonra yemeye başladı. Gri Kunduz ona et getirtti. Beyaz Diş eti yerken, yemeğine göz diken öbür köpekleri kovdu. Yemeğini bitirdikten sonra hoşnut ve gönülborcu duyan bir tavırla efendisinin ayakları dibine uzandı. Uykunun ağırlığı bastırırken gözlerini kırpıştıra kırpıştıra ateşe bakıyordu. Ertesi gün uyanıldığında, uçsuz bucaksız soğuk ormanların derinlikleri içinde tek başına değil de, insanoğlunun kampında, kendini tümüyle teslim ettiği ve her zaman yanlarında bulunmanın güvenini duyacağı insanların arasında olacağını biliyordu.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ANLAŞMA

Aralık ayı bitiminde Gri Kunduz, Mit-sah ve Kloo-kooch ile birlikte Mackenzie Irmağı boyunca yukarı doğru yol alıyordu. Kimisini satın kimisini de ödünç aldığı yetişkin köpeklerin koşulu olduğu kızıağı kendisi kullanıyordu. Genç köpeklerin çektiği öbür küçük kızıağı ise Mit-sah sürüyordu. Çocuk oynacağı gibi bir şeydi bu kızak. Ama Mit-sah'ın gözünde değeri büyüktü, bu kızıağı sürerken kendini büyük bir adam yerine koyuyordu, bu nedenle de keyfine diyecek yoktu. Hem bu kızak sayesinde köpek yavrularından oluşan sürüyü nasıl çekip çevireceğini, onları nasıl eğiteceğini de öğrenmiş oluyordu. Üstelik, yüz kiloya yakın yiyecek ve öteberi taşıdığı için hiç de küçümsenemeyecek bir iş başarmış oluyordu.

Beyaz Diş daha önce de görmüştü köpeklerin kızıağa koşulduklarını. Bu yüzden ilk kez koşum vurulduğunda huysuzluk etmedi. Boynuna yosunla kaplı bir tasma

taktılar. Bu tasmaya bağlanan bir kayış göğsünden sırtına doğru dolanarak kızağı çeken uzun ipe bağlanıyordu.

Kızağa yedi köpek yavrusu daha koşuluydu. Bunların her biri dokuz on aylıktı, Beyaz Diş ise henüz sekiz aylıktı. Köpekler kızağa ayrı ayrı iplerle bağlanmışlardı. İplerin her biri değişik boylardaydı. Bu uzunluk farkı en azından bir köpek boyu kadar vardı, Her ip öbür ucundan kızağın önündeki bir halkaya bağlıydı. Kızak ayakları huş ağacından yapılmıştı ve giderken karlar, iki yana ayıracak biçimde uçları kıvrıktı. Ayrıca alçak oluşu sayesinde kızağın ve üstündeki ağırlığın zerrecikler halindeki yumuşacık kar üzerinde dengeli bir biçimde yayılmasını sağlıyordu. Köpekler de iplerin ucunda tıpkı bir yelpaze gibi açılıp yayılıyor, böylece hiçbiri öbürünün izine basmıyordu.

Koşumların bu biçimde yapılmış olmasının bir başka yararı daha vardı, iplerin aynı boylarda olmaması ipeklerin birbirleriyle dalaşmalarını da engelliyordu. Köpeklerden biri ötekine sataşmak isterse, kendisinden daha kısa ipe bağlı olana doğru geri dönmek zorundaydı. Ama o zaman da hem saldırmaya kalktığı köpeğin dişlerine, hem de kızak sürücüsünün kırbacına hedef oluyordu. Bu koşum yönteminin en büyük yararından biri de önde giden köpeğe saldırmak isteyen arkadaki köpeğin kızağı daha hızlı çekmesiydi. Böylelikle kızağın hızı daha da artıyor, buna karşılık kovalanan köpek de ister istemez daha hızlı koşmak zorunla kalıyordu. Bu durumda köpeklerden hiçbiri yakalamak istediği öndeki köpeğe yetişemiyordu. Kızağın dolu dizgin çekildiği beklenmedik durumlarda da sürücü, hayvanlar üzerindeki egemenliğini artırıyordu.

Mit-sah babasına çekmişti, onun gibi akıllıydı. Bir zamanlar Lip-lip'in Beyaz Diş'e çektiği acılar gözünden kaçmamıştı. Ama o sıralarda Lip-lip başkasının köpeği olduğundan hayvanı engellemek için arada bir taşa tutmanın ötesinde hiçbir şey yapamıyordu. Ama şimdi kendi malıydı Lip-lip. Onu en uzun ipe bağlamıştı, böylelikle yaptıklarının acısını çıkarıyordu. Gerçi Lip-lip en öne bağlanmakla sürünün önderi olma onuruna eriordu ya, aslında bununla çok şey yitiriyordu. Çünkü bu durumda sürüdeki arkadaşlarını çekip çevirmek şöyle dursun, onların gözünden düşüyor gittikçe düşmanlıklarını kazanıyordu. En uzun ipe koşulu olduğu için köpekler önlerinde hep onu görüyorlardı. Ne zaman baksalar önlerinden kaçan tüylü bir kuyrukla birbiri ardından inip kalkan bir çift arka ayak görüyorlardı. Lip-lip'in bu görünümü diken diken olmuş kıllarına ve ışıl ışıl ışıldayan dişlerine oranla hiç de ürkünç değildi. Takımdaki köpekler, onun, önleri sıra koştuğunu görünce kendilerinden korkup kaçtığı sanısına kapılıyor, bu yüzden de dayanılmaz bir kovalama isteği duyuyorlardı. Kızak yola çıkar çıkmaz bütün sürü Lip-lip'in ardına takılıyor ve gün boyunca kovalıyordu. Önceleri Lip-lip başı çektiği için kendisini kıskanan kovalayınlarına geri dönüp saldırmaya kalkıyordu. Ama aynı anda Mit-sah geyik bağırsağından yapılmış uzun kamçısını suratında şaklatarak Lip-lip'i geri dönüp koşmak zorunda bırakıyordu. Lip-lip bu köpek sürüsünün hakkından gelebilirdi aslında, ama kırbaç karşısında boynu büküktü. Bu nedenle, koşulu olduğu ipi gererek var gücüyle koşuyor, ardından gelenlerin dişlerinden uzak durmaktan başka bir şey gelmiyordu elinden.

Gelgelelim, Kızılderilinin kafasında daha binbir türlü kurnazlıklar yatıyordu; Sürünün başını çeken köpeği bu bir türlü bitmek tükenmek bilmeyen kovalamaca sırasında kayırıyormuş gibi görünüyor, hoşgörüsüyle davranıp Lip-lip'i şımartıyor, böylelikle de öbür köpeklerin nefret ve kıskançlıklarının daha da artmasına yol açıyordu. Konakladıklarında Mit-sah ötekilerin gözü önünde yalnızca Lip-lip'e et veriyordu. Bunu gören öbür köpekler de kuduruyordu. Mit-sah'ın koruyuculuğu altında Lip-lip etini yerken bütün sürü kırbacın etki alanı dışında kalmaya çalışarak çevresinde öfkeyle dönenip duruyordu. Lip-lip etini yiyip bitirdikten sonra bile Mit-sah sürüyü uzakta tutuyor, sanki ona bir parça daha et veriyormuş gibi davranıyordu.

Beyaz Diş yaptığı işi seviyor, canla başla çalışıyordu. İnsanoğlunun kurallarına ayak uydurmakta öbür köpeklere oranla daha fazla ilerlemiş, insan istencine ayak diremenin ne denli boş olduğunu onlardan çok daha iyi öğrenmişti. Üstelik, köpek sürüsü kendisine düşmanca davrandığı için insana oranla soydaşları kendisine çok daha değersiz geliyordu. Oldu olası soydaşlarına yakınlık duyamamıştı zaten. Kiche'yi ise nerdeyse büsbütün unutup gitmişti. Bu nedenle tutunacak tek dal saydı efendilerini, onlara karşı büyük bir bağlılık duymaya başladı. Bu yüzden

var gücüyle çalışıyor, yumuşak başlılığı elden bırakmıyordu. Bağlılığı ve hırsı özellikle çalışırken göze çarpıyordu. Bir kurt ya da vahşi bir köpeğin evcilleşince kazandığı belli başlı niteliklerdir bunlar, ve Beyaz Diş'de bu nitelikler yeterince vardı.

Öbür köpeklerle olan ilişkisi oldum bittim düşmanca bir ilişkiydi ve her zaman da öyle kaldı. Onlarla oynamayı öğrenememişti hiç. Bütün bilip öğrendiği şey kıyasıya dövüşmekti. Sürüyü Lip-lip'in çekip çevirdiği günlerde kendisine çektirilen eziyetlerin acısını kat kat çıkarıyor, yaptıklarını pahalıya ödetiyordu onlara. Eğer dizginlerin ucunda, sürünün önü sıra koşup kızağı çektiği zamanlar sayılmazsa Lip-lip'in önderliği de son bulmuştu artık. Kamp kurulduğu zamanlar Mit-sah'ın, Gri Kunduz'un ya da Kloo-kooch'un yanından ayrılmıyordu hiç. Sahiplerinin yanından azıcık uzaklaşacak olsa, bütün köpekler tartaklamak için ardına düşüyordu; Tüm dişlerin hedefi oydu artık, bir zamanlar Beyaz Diş'e çektirdiği acıları şimdi kendisi tadıyordu.

Lip-lip'e önderlikten el çektirildiğine göre onun yerine Beyaz Diş sürübaşı olabilirdi. Gelgelelim o bu görevi yürütmeyi istemeyecek kadar hırçın ve başına buyruk bir hayvandı. Sürüdekilere pek yüz vermiyor gerektiğinde hırpalıyordu onları. Zaten onlar da Beyaz Diş'in yolu üzerine pek çıkmıyor, en kabadayı geçinenleri bile önündeki et parçasını aşırılmayı göze alamıyordu. Tam tersine, Beyaz Diş gelir de etlerini kapar korkusuyla yalamadan yutuveriyorlardı hemen. Beyaz Diş yasayı iyi biliyordu; zayıf olan ezilir, güçlü olana ise boyun eğilirdi. Önüne konulur konulmaz kendi etini çarçabuk yiyip bitiriyor, gözünü hemen ötekilerinkine dikiyordu. Eğer o anda yiyeceğini henüz bitirmemiş bir köpek varsa zavallıcık ağzını havaya açmak zorunda kalıyordu. Beyaz Diş hemen dişlerini göstererek hırlıyor, köpeğin payını kaptığı gibi 'bir anda silip süpürüyordu. Bu sırada köpek de acı acı uluyarak üzüntüsünü dile getirmekten başka bir şey yapamıyordu.

Arada bir Beyaz Diş'in aldığı haraca karşı çıkıp başkaldırmak isteyenler de olurdu. Ama kısa zamanda ağzının payını alır, süt dökmüş kediye dönerdi. Bu tür çatışmalar Beyaz Diş için sürekli bir alıştırmaya, antrenman anlamına geliyordu. Sürünün içinde yapayalnız olmanın yarattığı kıskançlıkla tek başına kafa tutardı onlara. Bu tür çatışmaların başlamasıyla bitmesi bir olurdu. Öbür köpeklere oranla çok daha hızlı ve çevikti. Düşmanları daha neye uğradıklarını anlamadan yara bere ve kan revan içinde kalır, daha karşı koymaya fırsat kalmadan kavgayı yitirmiş olurlardı.

Efendileri kendisine nasıl katı ve hoşgörüsüz davranıyorsa, Beyaz Diş de arkadaşlarına aynı sertlikle davranıyordu. Başlarına buyruk davranmalarına, saygısızlıkta bulunmalarına hiçbir zaman göz yummuyor, onlara hiç yüz vermiyordu. Birbirlerine karşı nasıl davranırlarsa davransınlar, umurunda bile değildi.

Ama canını sıkamalarını, aralarından geçerken yolu üzerine dikilmemelerini kendi üstünlüğüne boyun eğmelerini istiyordu. Ayak direyenlere, ona diş bileyenlere, tüylerini kabartarak meydan okumaya kalkışanlara acımasızca ve vahşice saldırıyor, hadlerini hemen o anda bildiriyordu. Acıma nedir bilmeyen bir zorbaydı Beyaz Diş. Üstünlüğünü zorla kabul ettiren taşıyürekli bir hayvandı. Çocukluğundan beri kendini amansız bir ölüm-kalım savaşının içinde bulmuştu. Anasıyla birlikte tek başlarına ve yardımsız bir durumda korkunç 'bir yaşama mücadelesi vermiş, vahşi ormanların düşmanca ortamı içinde korunmak için kıyasıya savaşmışlardı. Güçlü yaratıklar karşısında alttan almayı boşuna öğrenmemişti. Evet, zayıfları eziyordu, ama güçlülere karşı her zaman saygılı davranıyordu. Gri Kunduz'la çıktıkları uzun yolculuk sırasında uğradıkları yabancı kamplardaki yetişkin köpekler arasında korka-çekine dolaşmıştı hep.

Aylar ayları kovaladı. Gri Kunduz'un yolculuğu hâlâ sürüyordu. Beyaz Diş kızak çeke çeke ve bitmek tükenmek bilmeyen didinmeler sonucunda gittikçe gelişip güçlendi. Akli her şeye eriyordu, olgunlaşmıştı artık. İçinde yaşadığı dünyayı adamakıllı tanımıştı. Bomboş ve maddiydi bu dünya. Kaba, sert, acımasız ve soğuktu. Sevgiden, okşamadan, sevecenlikten eser yoktu bu dünyada.

Gri Kunduz için beslediği duygulara sevgi denemezdi. Evet, Gri Kunduz insan olmasına insandı doğruydu bu, ama zorba ve acımasız bir insandı. Onun üstünlüğüne seve seve boyun eğiyordu, ama bu üstünlük uslun bir zekâya ve

amansız bir güce dayanıyordu. Kendisinden üstün bir efendiye özlem duyuyordu, özgürlüğüne kavuşmuşken ormandan geri dönmezdi yoksa. Yaradılışının derinliklerinde uyuklayan birtakım karanlık noktalar vardı. Bir çift tatlı söz, okşayan bir el bu derinliklere ulaşır o karanlık noktaları uyandırabilirdi. Gelgelelim Gri Kunduz onu ne okşadı, ne de tatlı sözler söyledi. Böyle huyları yoktu onun. Üstünlüğü kaba sabaydı, dediğim dedikti, adaleti sopayla dağıtırdı; suçu tokatla cezalandırırdı, oysa iyi bir hareketi sevip okşayarak değil, dayak atmamakla ödüllendirirdi.

Bu nedenle Beyaz Diş insan elinin sunacağı mutluluklara yabancı kalmıştı. Hem insanoğullarının elini de hiç mi hiç sevmiyordu zaten. Oldum bittim kuşku duymuştu ellerden. Gerçi bu eller arasına et atardı önüne, ama çoğu zaman dayak atar, acı verirdi. Kaçınılması gereken tehlikeli şeylerdi eller. Taşları onlar fırlatır, sopa ve kamçıları onlar savurur, yumruk ve tokatları onlar patlatırdı. Ve ne zaman kendisine dokunacak olsalar ya çimdikler, ya sıkar, ya da fiske vururlardı. Uğradıkları yabancı köylerdeki çocuk ellerinin de acımadan can yaktığını öğrendi. Bir gün, daha adım atmasını bilmeyen bir oğlan çocuğu az kalsın gözünü çıkaracaktı. Başına gelen bütün bu olaylardan sonra Beyaz Diş tüm çocuklardan pirenlenir oldu. Bir türlü yıldızı barışmamıştı onlarla, can yakmak için fırsat kollayan elleri ne zaman kendisine yaklaşacak olsa hemen alır başını çeker giderdi.

Büyük Esir Gölü yöresindeki bir köyde, Gri Kunduz'un kabul ettirdiği yasayı biraz olsun yumuşatan bir olay geçti Beyaz Diş'in başından. Bu yasaya göre bir insanoğlunu ısırarak işlenebilecek suçların en büyüğüydü, ama bu suçun bile sırası geldiğinde başıslanabileceğini öğrendi. İşte o köyde Beyaz Diş her köpeğin yapacağı gibi kaşla göz arasında kendisine yiyecek bulmak için ortalığı kollamaya başladı. Derken bir oğlan çocuğu gördü, baltayla donmuş bir geyik etini parçalıyordu. Çocuğun baltayı her savuruşunda çevreye donmuş geyik etleri saçılıyor, et parçaları karların orasına burasına düşüyordu. Usulca yaklaştı, savrulan et parçalarını mideye indirmeye başladı. Bunu gören çocuk baltayı bir kıyıya bırakıp eline bir sopa geçirdi. Beyaz Diş sopa tam sırtına inerken son anda sıçrayıp kıl payıyla kurtuldu. Çocuk bunun üzerine kovalamaya başladı. Beyaz Diş köyün girdisini çıktısını bilmediği için iki çadır arasından geçerken bir duvarın önünde kısılıp kaldığını farketti.

Tam anlamıyla kapana kısıtılmıştı. Kaçıp kurtulabileceği tek yol bu çadırların arasından geçiyordu ve bunu da çocuk kapamıştı. Çocuk sopasını kaldırıp, kısırdığı kurbanının üzerine yürüdü. Beyaz Diş'in adalet damarı kabarmış, öfkelenmişti. Tüyleri diken diken oldu, dişlerini gösteren bir hırlamayla çocuğu karşılamaya hazırlandı. Et artıklarının, bunları bulan köpek tarafından yenilebileceğini biliyordu, bunda bir kötülük olmadığını, hiçbir yasayı çiğnemediğini de biliyordu. Gelgelelim bu çocuk yine de dövmek istiyordu onu. Bu düşünceyle Beyaz Diş'in aklı başından gitti, öfkeden kendini unuttu. Yapacağını öylesine kısa bir zamanda yaptı ki çocuk neye uğradığını anlayamadı. Kendini bir anda boylu boyunca karların üzerinde bulmuş, sopayı tutan elinde Beyaz Diş'in dişlerince açılmış yarıyı gördüğü zaman olup biteni ancak kavrayabilmişti. Beyaz Diş'e gelince, insanlardan birinin etini dişlemekle yasayı çiğnediğini bal gibi biliyordu. Cezalardan ceza beğenmeliydi şimdi, bunu pahalıya ödeyecekti.

Tabanları yağladı hemen. Gidip Gri Kunduz'un dizleri dibine sığındı. Isırılan çocukla, ana-babası cezalandırılması için şikâyete geldiler. Ama bu hevesleri kursaklarında kaldı. Çünkü Gri Kunduz Beyaz Diş'ten yana çıktı. Mit-sah ile Kloo-kooch da onu savundu. Ağız dalaşına kulak kesilen ve öfkeli tavırları dikkatle izleyen Beyaz Diş, davranışının haklı görüldüğünü anladı. Demek ki insandan insana fark vardı ve bu olay da bunu yeterince kanıtliyordu işte. İnsanlar iki bölüktü: kendi efendileri ve yabancı insanlar, ister haklı ister haksız olsun, kendi efendilerine boyun eğmek zorundaydı. Ama öbür yabancı insanların yaptığı adaletsizliklere katlanmak zorunda değildi. Böyle haksızlıklara dişlerini kullanarak karşı koyabilirdi. O gün sona ermeden bu yasaya ilişkin daha bir yığın bilgi edinecekti Beyaz Diş. Mit-sah odun toplamak için tek başına ormana gittiğinde eli ısırılan oğlana rastladı. Çocuğun yanında arkadaşları da vardı. Aralarında şiddetli bir ağız dalaşı patlak verdi. Derken hep birlikte Mit-sah'ın üzerine çullandılar. Mit-sah zor durumdaydı. Dört bir

yandan pat küt vuruyorlardı. Beyaz Diş başlangıçta bir an için seyirci kaldı kavgaya. Bu insanların kendi sorunuydu ve kozlarını paylaşıyorlardı, onu ilgilendirmeyen işlere burnunu sokmaya niyetli değildi. Derken birdenbire, saldırıya uğrayanın kendi efendilerinden biri olduğunu gördü, Mit-sah'in ta kendisiydi bu! Onu işe karışmaya iten şey yargılama sonucu doğan bir karar değildi. İster istemez büyük bir öfkeye kapılmış ve bu çılgınca öfke onu çocukların arasına dalmak zorunda bırakmıştı. Beş dakika sonra çocuklar çil yavrusu gibi dağılmıştı, kaçışan kaçışanaydı. Karların üzerindeki kan lekelerine bakılırsa çocuklardan birçoğunun vücudunda Beyaz Diş'in dişlerince açılmış ısırık izleri vardı. Mit-sah kampa dönünce böyleyken böyle deyip bütün olup bitenleri anlatınca Gri Kunduz bol bol et verilmesini emrederek Beyaz Diş'i ödüllendirdi. Karnını tika basa doyuran Beyaz Diş ateşin yanında uyuklarken böyle yapmakla ne denli doğru davrandığını daha iyi anlıyordu.

Başından geçen bu tür olaylar sonucunda Beyaz Diş mülkiyet yasasını ve mülke gözkulak olma yükümlülüğünü öğrenmiş oldu. Efendisini korumakla, onun mülküne göz kulak olma arasındaki kısacık yolu bir adımda aldı; efendisinin malı, başka insanları yaralamak pahasına da olsa bütün dünyaya karşı korunmalıydı. Böyle bir davranış yalnızca kuralları saygısızca çiğnemek değil, aynı zamanda tehlikeli bir suç işlemek anlamına da geliyordu, ama bunu yapmak göreviydi. İnsanlar güçlüydüler. Bir köpek olarak onlarla boy ölçüşemezdi. Her şeye karşın Beyaz Diş yırtıcılığıyla onlarla baş etmesini bildi, korkusuzca karşı koymayı öğrenmişti artık. Görev sorumluluğu korku duygusuna baskın çıkıyordu ve hırsız insanlar Gri Kunduz'un malına el sürmemeyi öğreniyorlardı.

Beyaz Diş, hırsızlık yapan insanların genellikle ödlele olduğunu, sıkıyı görür görmez tabanları yağlamaya çoktan hazır olduğunu, üstelik tehlikeyi bildirdikten kısa bir süre sonra Gri Kunduz'un hemen imdadına koştuğunu çabucak öğrendi. Aslında hırsız kendisinden çok Gri Kunduz'dan çekiniyordu. Beyaz Diş havlayarak ortalığı velveleye vermiyordu, hiçbir zaman da havlamamıştı zaten. Onun izlediği yol hırsız görür görmez saldırıya geçmek ve fırsatını bulduğu anda ısırılmaktı. Öbür köpeklerin arasına karışmayıp yapayalnız geçimsiz bir yaşam sürdürdüğünden efendisinin malını canla başla koruyabiliyordu. Bu işte ustalaşması için Gri Kunduz'da elinden geleni yapıyordu. Amacı Beyaz Diş'in teke tek kaldığında düşmanıya baş edebilecek güçte, daha vahşi, daha korkusuz bir hayvan olmasını sağlamaktı.

Aylar geçiyor ve köpekle insanoğlu arasındaki anlaşma gittikçe pekişiyordu. Çok eskilere dayanan bir anlaşmaydı bu, taa ilk kurdun ormandan kaçıp insanla yakınlaştığı günlerden beri süregeliyordu. Beyaz Diş çabalarıyla bu anlaşmaya kendinden yana bir nitelik kazandırdı. Anlaşmanın koşulları çok basitti. Beyaz Diş et ve kemikten yapılmış bir insan uğrunda özgürlüğünü hiçe sayıyor, bunun için de yiyor, ısınıyor, korunuyor ve yakınlık görüyordu. Bunlara karşılık efendisinin malını canını koruyor, ona hizmet ediyor, buyruklarına boyun eğiyordu.

İnsanoğlunun malı olmak, ona hizmet etmek anlamına geliyordu. Beyaz Diş bu görevi yerine getiriyordu, ama hizmet etmesinin nedeni sevgi değil korkuydu. Zaten sevgi nedir doğru dürüst bilmiyordu bile. Kiche belli belirsiz, silik bir anı olarak kalmıştı belleğinde. Efendisine öylesine sıkı bağlarla bağlanmıştı ki Kiche karşısına çıksa bile anlaşmayı bozup onunla birlikte gidemezdi. Bu anlaşmayla ormandaki özgürce yaşantıdan da, soydaşlarıyla birlikte düşüp kalkmaktan da vazgeçmiş oluyordu. İnsanoğluna olan bağlılığı, özgürlük sevgisinin ve kandaşlarına duyabileceği özlemin çok daha üstündeydi, uymak zorunda olduğu güçlü bir yasaydı sanki bu.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KITLIK

Gri Kunduz'un uzun yolculuğu son bulduğunda baharın eli kulağında idi. Eski köylerine geri dönüp de Mit-sah boynundaki ipi çözdüğünde Beyaz Diş bir yaşına basmıştı. Aylardan nisandı. Beyaz Diş henüz iyice gelişip serpilmemişti ama Lip-lip'ten sonra kendi akranlarının en büyüğüydü. Anası babası gibi uzun boylu ve güçlüydü. Ne kadar yetişkin köpek varsa daha şimdiden boy ölçüşebilecek duruma gelmişti onlarla. Ama biraz daha semirmesi gerekiyordu. Bedeni çelimsiz ve kuru olmasına karşın dayanıklıydı. Kurtlara özgü tipik boz renkli tüyleri vardı. Diş

görünüşüyle de tam bir kurttu o. Anası Kiche'den azbuçuk köpek kanı geçmişti ama, bu onu bedensel yapısı açısından değil de zihinsel gelişimi açısından etkilemişti. Köyde aylak aylak dolaşırken, çıktığı uzun yolculuk öncesinden tanıdığı insanları neşe içinde seyrediyordu. Sonra köpeklere baktı. Bu arada yavru köpekler de kendisi gibi gelişip büyümüştü. Yaşlı köpekleri eskisi kadar korkunç bulmuyordu şimdi. Artık onlardan pek korkmuyor, aralarında kendisini de şaşırtan rahat bir güvenle dolaşıyordu.

Kampta Baseek adlı yaşlı bir köpek vardı ki eskiden hırslayıp da dişlerini gösterdi mi Beyaz Diş'in ödü kopardı ondan. O zamanlar ne denli güçsüz ve düşkün olduğunu anlamasına yeterdi bu hırlama. Oysa şimdi yaşlı köpeğin gittikçe elden ayaktan düştüğünü kendisinin ise her geçen gün daha da serpilip geliştiğini farkediyordu.

Kızılderililerce yeni avlanmış bir geyik parçalanırken Beyaz Diş köpeklerle kendi arasındaki değişikliğin farkına vardı. Payına düşen etli bir ayakla bacağı alıp öteki köpeklerin gözünden uzak bir köşeye, bir çalılığın arkasına çekildi ve yemeğini yemeye koyuldu. Tam bu sırada Baseek yanına sokuldu. Yaşlı köpeğin saldırıya geçmek üzere olduğunu gören Beyaz Diş ani bir kararla hiç duraksamaksızın üzerine atıldı ve onu iki yerinden ısırıdıktan sonra geriye sıçradı. Baseek Beyaz Diş'in bu beklenmedik gözüpekliği ve çevikliği karşısında afallamış, olduğu yerde donup kalmıştı. Kanlı kemik parçasının üzerinden birbirlerini süzdüler bir süre.

Baseek görmüş geçirmiş bir köpekti. Eskiden iş zorbalığa döküldü müydü hırlaştığı köpeklerin gözünü kolayca korkuturdu. Ama şimdiki köpeklerin gittikçe daha atılgan, daha kabadayı olduklarını görüyordu. Acı deneylerdi bunlar. Düşmanıyla başa çıkabilmek için bir an düşünüp taşındı, onu alt edecek bir hileye başvurmayı tasarladı. Eğer daha eskiden olsaydı hiç durmaz Beyaz Diş'in üzerine atılıverirdi, ama çaptan düşmüştü şimdi, gittikçe tükenen kuvveti böyle bir şeyi göze almasına olanak bırakmıyordu. Tüylerini öfkeyle kabartıp kemik parçasının üzerinden kötü kötü süzdü Beyaz Diş'i. Beyaz Diş bir an için o eski saygının yeniden canlandığını duyar gibi oldu, bocalıyordu, nerdeyse yelkenleri suya indirecekti, ama ne olursa olsun böyle bir yenilgiyi yine de bir türlü gururuna yediremiyor, bu yüzden de durumu kurtaracak bir yol arıyordu.

Eğer Baseek öfkeli öfkeli homurdanmaya devam etse ve büründüğü o korkunç görünüşü bozmasa, Beyaz Diş olanları sineye çekip oradan uzaklaşacaktı. Gelgelelim yaşlı köpek sabırsızlık göstererek büyük bir yanılığa düştü. Kavgayı şimdiden kazandığı sanısıyla kendini tutamadı ve kemiğe doğru bir adım atıp koklamak için başını eğdi. İşte o zaman Beyaz Diş'in tüyleri birdenbire diken diken oldu. Bu anda bile iş işten geçmiş sayılmazdı Baseek için. Eğer kemiğin yanında hiç istifini bozmadan durup da düşmanına kızgın bir bakış fırlatsa Beyaz Diş yenilgiyi kabullenerek çekip gidecekti. Ne var ki taze etin kokusuyla başı dönen Baseek boş bulunup kemiği kemirmeye başladı.

Beyaz Diş bunu görünce zıvanadan çıkıverdi. Sürüdeki arkadaşları üzerinde aylardır kurduğu üstünlük duygusu onu karşı koymaya zorluyordu; kendisinin olan bir etin bir başkasınca göz göre göre yenmesine seyirci kalamazdı. Her zamanki alışkanlığıyla düşmanım hiç uyardıktan ansızın saldırıya geçti. Daha ilk pençede Baseek'in sağ kulağı yırtıldı. Yaşlı köpek saldırının beklenmedik çabukluğu karşısında şaşırmıştı. Ama aynı çabuklukla başına gelecek olanlar bu kadarla kalmıyordu. Neye uğradığını anlamadan kendini yerde buldu. Bu kez de gırtlığından yaralanmıştı. Doğrulamak için debelenip dururken, genç köpeğin dişlerini iki kez daha omuzuna saptığını duydu. Gerçekten de şaşılası bir çeviklikti bu. Baseek karşı koyup dişiyle tırnağıyla saldırdı, bir iki pençe attı ama hepsinde de ıskaladı. Bir an sonra burnu da baştan başa yarılmıştı. Geri geri çekilerek kavga alanından sendeleye sendeleye uzaklaştı.

Roller değişmişti artık. Beyaz Diş kemiğin önünde duruyor kabarık tüyleri ve kan bürümüş gözleriyle öfkeli öfkeli homurdanıyordu. Baseek ise az ötede kuyruğunu kısmış, kaçmaya hazırlanıyordu. Böyle yıldırım gibi parlayıveren bir düşmanla dövüşmeyi göze alamazdı, eli kulağında olan kocamışlığın doğurduğu güçsüzlüğü içi burkularak, acı acı duymaya başladı; hiç değilse bundan sonraki saygınlığını yitirmemeyi düşünerek hiç istifini bozmadan bu genç köpeğe ve kemiğe sırtını dönüp gururla uzaklaştı. Bir an sonra durup yaralarını yalamaya koyuldu.

Bu olay Beyaz Diş'in güvenini ve gururunu artırmıştı. Yetişkin köpeklerin arasında göğsünü gere gere yürüyordu artık, eski ürkekliğini tümüyle atmıştı üzerinden. Yenilgiye kolayca boyun eğmiyor, başını her zaman dik tutuyordu. Göze batmamak, kimseyle dalaşmamak için çevresini kollaya kollaya gitmiyordu artık. Yolunda yürürken kendisine sataşılmasını, saygı gösterilmesini istiyordu. Yaşlıları olan köpeklere ya da kendi sürüsündeki yavru köpekler gibi küçük görülmeye, ensesine vurulup lokmasının alınmasına dayanamıyordu. Öbür köpek yavruları büyükleri görünce kıyıya çekilip onlara yol veriyor, sıkıyı görünce de et tayınlarını bırakıp sıvışmak zorunda kalıyorlardı. Oysa geçimsiz, hırçın, ve her zaman canı burnunda olan Beyaz Diş kimseye yüz vermediği, başkalarıyla ilgilenmeye tenezzül etmediği için, artık büyük köpeklerle bir tutulur olmuştu. Bir iki denemeden sonra ağızlarının payını almışlar, Beyaz Diş'i rahat bırakmanın, durup dururken ona sataşmanın daha doğru olacağı kanısına varmışlardı. Eğer onu rahat bırakırlarsa o da onları rahat bırakıyordu. Yaz ortalarında bir deney daha geçti Beyaz Diş'in başından. Avcılarla birlikte bir geyiğin ardına düştüğünde, köyün ucuna kurulmuş yeni bir çadır gördü. Ne var ne yok diye çadırın çevresinde dönenip dururken, birdenbire Kiche'yle karşılaştı. Hemen durup baktı. Hayal meyal anımsar gibi oldu annesini. Ama annesi dişlerini gösterip de o çok iyi tanıdığı vahşi sesiyle hırlayınca Beyaz Diş'in gözleri önünde tüm anılar açık seçik canlanıverdi. Taa geçmişte kalan çocukluk günleri, işittiği hırıltıyla ilişkili tüm olayları bir bir anımsadı. Anası dünyanın merkezi demekti onun için, ta ki insanları tanıyınca dek... O günlerin sıcaklığını yüreğinin derinliklerinde duyar gibi oldu. Büyük bir sevinç içinde anasına doğru atıldı. Gelgelelim Kiche keskin dişleriyle karşıladı onu, yanağını kemiğe kadar yırttı. Beyaz Diş bu davranışa bir anlam verememişti, şaşkınlıkla geri çekildi.

Oysa Kiche'nin bunda bir suçu yoktu. Bir ana kurdun eski yavrusunu tanınması olanaksızdı. Beyaz Diş bir yabancıydı onun için, yuvasına zorla girmek isteyen bir düşmandı. Saldırı hakkını, yeni yavrularını bu türlü davetsiz misafirlerden korumak zorunluluğundan alıyordu.

Bu arada, yavrulardan biri Beyaz Diş'e doğru badi badi ilerledi. Kardeş olduklarını ikisi de bilmiyordu. Beyaz Diş yavruyu merakla koklayacak oldu ama tam o sırada Kiche saldırıya geçip yeniden yaraladı yüzünü. Beyaz Diş bunun üzerine biraz daha geriledi. Az önce sevinçle canlanan anılar yeniden karanlıklara gömülürmüştü şimdi. Yavrularını yalayan ve zaman zaman kendisine dönüp hırlayan Kiche'ye şöyle bir baktı. Kendisince hiçbir değeri yoktu artık anasının. Hem, kendi başının çaresine bakmayı öğrenmişti nasıl olsa. Kiche'nin yaşamında kapladığı yer yıkılmış, aralarındaki bağ kopmuştu artık. Bundan böyle birbirlerinin yaşamında yerleri kalmamıştı.

Beyaz Diş durduğu yerde aval aval bakıp bütün bu olup bitenlere bir anlam vermeye çalışırken Kiche üçüncü kez saldırıp onu oradan kovmaya çalıştı. Beyaz Diş kendi soyundan bir dişiyle dövüşmek istemediği için kovulma girişimine karşı çıkmadı. Erkeklerin dişilerle dövüşmemesi bir soy yasasıydı. Bu yasa konusunda bilinçli bir bilgiye sahip değildi. Bunu deney yoluyla da öğrenmiş değildi. Ama nasıl ki geceleynin ölümünden ve bilinmeyen güçlerden korkarak aya ve yıldızlara doğru ulumuş, bilinmeyen bir itilimin etkisinde kalmışsa, işte şimdi bu yasayı da kendisini için için bu yola yönelten bir dürtünün yardımıyla sezinlemişti. Aylar ayları kovaladı. Beyaz Diş gelişip serpiliyor, ağırlığı ve cüssesi artıyor, kişiliği de kalıtımın ve çevre yasalarının çizdiği yolda geliyordu. Kalıtımın verdiği nitelikler, onun yapıldığı hamuru tamamlayan bir tür maya gibiydi. Bu hamur türlü biçimlerde yoğurulabilirdi. Ama onu yoğurup belirli bir biçime sokmada çevrenin büyük bir payı vardı. Beyaz Diş insanoğlunun dizi dibine sokulmamış olsaydı, doğanın yabancı ortamı içinde özbe öz bir kurt olarak yetişecekti. Oysa şimdi insanoğlunun bulunduğu bambaşka bir çevredeydi ve bu çevre, kurttan çok bir kurt köpeği yapmıştı onu.

Yaradılışından gelen birtakım niteliklerin ve çevre koşullarının etkisi altında belirli bir kişilik kazandı. Kaçınılması olanaksız bir değişimdi bu. Günden güne daha hırçın, daha kıyııcı, daha yanına yaklaşılmaz bir hayvan olup çıktı. Öbür köpekler de onunla dalaşmanın, elverdiğince dost geçinmenin akıl kârı olduğunu iyice anlamışlardı artık. Gri Kunduz ise Beyaz Diş'in değerini her geçen gün daha iyi anlıyordu.

Beyaz Diş'e güç veren bütün bu niteliklere karşın üzerinden bir türlü atamadığı zayıf bir yanı vardı: Alay edilmeye dayanamıyordu. Nefret ediyordu insanların gülmesinden. Kendisine değil de neye gülerlerse gülsünler, vız gelirdi ona. Ama kendisiyle alay etmiyorlar mıydı, kuduruyordu öfkeden. Onur kırıcı, küçük düşürücü bir şeydi bu alaylı kahkahalar. Çılgına dönüyordu böyle zamanlarda, öfkeden içi içini yiyor, saatler sonra bile hırsını almak için çatacak yer arıyordu. İşte o zaman Beyaz Diş'in damarına basacak olan köpeğin çekeceği vardı!. Gri Kunduz'a diş geçiremeyeceğini biliyordu. İnanılmaz bir gücü ve de sopası vardı çünkü Gri Kunduz'un. Oysa köpeklerin tabana kuvvet kaçmaktan başka bir silahları yoktu. Beyaz Diş ne zaman alaylı kahkahalar yüzünden çılgına dönüp de üzerlerine gelse, çil yavrusu gibi dağılıverirlerdi.

Beyaz Diş üç yaşına bastığı yıl Mackenzie Kızılderilileri yeni bir kıtlıkla karşı karşıya kaldılar. Yazın tek tük balık yakalayabilmişlerdi. Kışın da geyikler her zamanki kışlaklarını bırakıp gittiler. Tavşanların da neredeyse köklerine kıran girmişti. Açlıktan bir deri bir kemik kalanlar da birbirlerine düştüler. Kendilerinden daha zayıf olanları buldukları yerde öldürmeye başladılar. Yalnızca daha güçlü olan hayvanlar kurtarabildi postu. Avcılıkla geçinen Kızılderililerin yaşlı ve zayıf olanları açlığa dayanamayıp öldüler. Açlıktan inim inim inleyen kadınların ve çocukların acı çığlıkları yükseliyordu köyden. Çünkü ellerinde bulunan azıcık yiyecekle yetinmeye çalışıyor, yiyecek payının büyük bölümünü ormanda umutsuzca av arayan avurtları birbirine geçmiş erkeklerine ayırıyorlardı.

Kıtlık ortalığı öylesine kasıp kavuruyordu ki, insanlar makosenlerin ve eldivenlerin derileriyle nefislerini köreltmeye çalışırken, köpekler de koşum takımlarını, hatta kırbaçları kemirmeye başladılar. Kimi zaman köpekler birbirlerini, insanlar da köpekleri yiyordu. En zayıf ve en değersiz olan köpekler öncelikle yenildi. Geri kalan köpekler gözlerin üzerlerine dikildiğini görünce sıranın kendilerine geldiğini anlıyorlardı. En akıllı ve yürekli olanlar, açlığın düşkünleştirdiği insanların kursaklarına gitmemek için kamptan kaçıp soluğu ormanda aldılar. Gelgelelim, orada da ya açlıktan titrettiler kuyruğu ya da kurtlara yem oldular. İşte bu acı günlerde Beyaz Diş de ormana attı kapağı. Öteki köpeklerden daha iyi ayak uydurdu orman yaşantısına, çünkü çocukluk döneminden alışıktı buna. Hele hele, sinsice sokulup küçük hayvanları gafil avlamakta kimse onunla aşık atamazdı. Gizlendiği yerde saatlerce bekliyor, yere indiği anda üstüne atılmak için bir sincabın her hareketini en az açlığı kadar büyük olan bir sabırla kolluyordu. Böyle zamanlarda sincap yere inse bile Beyaz Diş acele etmiyor, hayvanın her an bir ağaca tırmanabileceğim düşünerek kaçma olanağının büsbütün ortadan kalktığı bir zamana dek bekliyordu. İşte o zaman yattığı pusudan boz renkli bir ok gibi fırlayıp hedefini hiç kaçırmıyordu. Sincap onun o korkunç hızıyla baş edemezdi zaten.

Sincapları avlamakta gerçi çok ustaydı ama bunlarla doyması olanaksızdı. Çok az sayıda sincap vardı çünkü. Bu yüzden daha ufak tefek hayvanlar avlamak zorunda kaldı, öylesine açtı ki, farelerin yuvalarını eşeleyip onları dışarı çıkarmaya bile uğraştı. Kendisinden çok daha aç olan gelinciklerle bile dövüşmeyi yedirebiliyordu kendine.

Açlığın dayanılmaz bir durum aldığı zamanlarda kampın yanına gidiyor, ama daha fazla sokulmuyordu. İnsanların eline düşmemek için ormanda saklanıyor, kimi zaman da kurulu tuzakları yağmalyordu. Hele bir gün Gri Kunduz'un tuzağına düşen bir tavşanı bile çalmıştı. Oysa Gri Kunduz o sırada ormanda düşe kalka yorgun argın dolaşıyor, açlığın verdiği bitkinlikle adım başında oturup solup soluğa dinlenmek zorunda kalıyordu.

Bir gün Beyaz Diş küçük bir kankardeşiyle karşılaştı. Açlıktan kaburgaları çıkmıştı küçük kurdun. Eğer ölesiye aç olmasaydı belki de bu kurt, kardeşinin ardına düşüp yırtıcı soydaşlarına katılacaktı Beyaz Diş. Ne var ki açlık baskın çıktı, küçük kurdu öldürüp yedi.

Talihi yaver gidiyordu. Ne zaman açlıktan beli bükülür gibi olsa av bulabiliyordu. Üstelik, böyle bitkin düştüğü anlarda karşısına kendinden daha güçlü hayvanların çıkmaması da büyük şanstı. Bir gün bir aç kurt sürüsünün saldırısına uğramış, bitmek bilmeyen kıyasıya bir kovalamaca başlamıştı. Beyaz Diş iki günde yediği bir vaşağın verdiği güçle postu kurtarabilmeyi becerdi.

Kurtlardan daha iyi beslenmiş olduğu için onlarla arayı açmakla kalmadı, bir ara geri dönerek bitkin kovalamalarından birini yakalamayı bile başardı. Bu olaydan sonra o yöreden ayrılarak doğduğu vadiye döndü. Orada eski mağarasında Kiche'yle karşılaştı. O da insanların koruyuculuğundan umudunu keserek kamptan ayrılmış ve yavrularını doyurmak için eski inine sığınmıştı. Şimdiyse yavrularından ancak birisi sağ kalmıştı ve bu gidişle onun yaşaması da kuşkuluydu.

Artık büyümüş olan oğlunu hiç de iyi karşılamadı Kiche. Ama Beyaz Diş'in aldırış ettiği yoktu buna, nasıl olsa anasına muhtaç değildi artık. Kiche'ye bilgece bir tavırla sırtını dönüp ırmak boyunca yukarı doğru ilerledi. Irmağın çatal ağzında sola saparak bir zamanlar annesiyle birlikte dişe diş bir kavga verdikleri dışı vaşağın mağarasına geldi. Şimdi bomboş olan bu inde bir gün dinlendi.

Yaz başlarında kıtlık sona ererken kendisi gibi ormana sığınan ve çok kötü günler geçirmiş olan Lip lip ile karşılaştı. Hiç beklenmedik bir anda, birdenbire olmuştu bu karşılaşma. İkisi de ters yönlerden dik bir uçurumun eteğini dönecekleri sırada bir kayanın dönemecinde burun buruna geldiler. Bir an için irkildiler ve kuşku kuşku süzmeye başladılar birbirlerini.

Beyaz Diş o hafta çok iyi avlanmış, karnını tıka basa doymuştu. Ama tok olmasına karşın Lip-lip'i görür görmez sırtındaki tüyler diken diken oldu. Hayvanın çektiği acıların ve yaptığı saldırıların anısı tüm canlılığıyla gözlerinin önündeydi, iliğine kemiğine işlemişti bütün o işkenceler. Can düşmanı karşısında ister istemez tüylerini kabartmıştı; dişlerini gösterip hırladı. Hiç duraksamadan büyük bir çabuklukla harekete geçti. Lip-lip geri çekilmeye çalıştı. Ama Beyaz Diş fırsat vermeksizin bir omuz darbesiyle yere devirdi onu ve dişlerini kurbanının sıksa gırtlığına saplayıverdi. Dişleriyle tutarak avının çevresinde bir süre döndükten sonra bıraktı, Lip-lip can çekişiyordu. Bu ölüm kalım savaşıdan zaferle çıkan Beyaz Diş yeniden yoluna devam ederek çekip gitti.

Bir iki gün döndü dolaştı ve sonunda ormanın kıyısında Mackenzie ırmağına doğru uzanan bir düzlüğe geldi. Kıtlıktan önce bomboştur burası, oysa şimdi bir köy kurulmuştu. Ağaçların altına sinerek bir süre göz gezdirdi köye. Gördüğü şeyler, işittiği gürültüler ve duyduğu kokular hiç de yabancı değildi. Bu yeni yere kurulmuş olan köy kendi eski köyüydü. Acı inilti, sızlanmalar işitilmiyordu artık. Tam tersine, işittiği bu seslerde mutluluk havası okunuyordu. Öfkeyle bağırarak cırlak bir kadın sesi işitti ama, bu öfkeli bağırmanın ancak tok bir karından gelebileceğini anlamak zor değildi. Hem havada da balık kokusu vardı. Kıtlık geride kalmış, yiyecek bollamıştı demek ki. Bunun üzerine göğsünü gere gere ormandan çıktı ve dosdoğru Gr. Kunduz'un çadırına yöneldi. Gri Kunduz ortalıkta yoktu. Klooo-kooeh onu görünce sevincinden çılgınlığı bastı, sonra da koca bir balık attı önüne. Balığı mideye indiren Beyaz Diş oracığa kıvrılıp efendisinin dönüşünü beklemeye koyuldu.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

CİNSİNİN DÜŞMANI

Gerçi zayıf bir olasılıktı ama, eğer Beyaz Diş'in yaradılışında köpek kardeşleriyle dostça geçinme olasılığı bulunsaydı bile, sürünün başına getirilip de kızıağın önüne koşulmasıyla bu olasılık büsbütün ortadan kalkmış oldu. Çünkü sürübaşı olduğu için bütün köpekler düşman kesilmişlerdi ona. Mil-sah'ın bol et verdiğini, gerçekten ya da numaradan olsun her zaman ayrıcalık gösterildiğini, özellikle havada savrulan tüylü kuyruğu ve durmadan inip kalkan arka ayaklarıyla habire koşturup durduğunu görmek köpeklerin düşmanlığını büsbütün körüklüyordu. Beyaz Diş de en azından onlar kadar nefret ediyordu köpeklerden. Kızıağın başını çeken öncü köpek olmaya hiç de can attığı yoktu. Üç yıldır tartakladığı, çekip çevirdiği bu şamatacı köpeklerin önü sıra koşturup durmak çekilir şey değildi. Ama ne olursa olsun dişini sıkamak zorundaydı, yoksa kuyruğu titretmesi işten bile değildi. Oysa hiç de ölmeye niyeti yoktu. Mit-sah kızıağı haylar haylamaz bütün sürü öfkeyle havlayarak Beyaz Diş'in ardına takılıyordu.

Bu saldırılardan kendini koruması imkansızdı. Geriye dönecek olsa Mit-sah'ın kırbacı yılan gibi kıvrılarak suratında şaklayıveriyordu. Bu durumda koşmaktan başka çıkar yolu kalmıyordu. Kendisini kovalayan bu kudurmuş köpek sürüsüne kuyruğu ve arka ayaklarıyla bir şey yapamazdı. Acımasız düşmanlarının sivri

dişleri karşısında silah sayılmazdı bunlar. Yaradılışına aykırı da gelse, her adımda gururunu ayaklar altına alarak gün boyunca hababam koşturup duruyordu. Yaradılışın gereklerine ters düşen, doğal kişilikle bağdaşmayan bir işi yapmak zorunda bırakılmak isyana yol açar. Böylesi bir durum tıpkı vücudun dışına doğru çıkması gerekirken etin içinde ters dönerek büyüyen, acıtan ve irin toplayan kılırlara benzer. İşte Beyaz Diş de aynı durumdaydı. Kuyruğu dibinde uluyup duran sürüye saldırmak için dayanılmaz bir istek duyarken, insanların istenci ve bu istenci yerine getiren bir kulaç boyundaki geyik bağırsağından yapılma can yakıcı kırbaç, bu hevesini kursağında bırakıyordu. Acı ve çaresizlik içinde kendi kendini yiyor, yüreğinde yırtıcı ve dizgin tanımaz yaradılışı kadar güçlü bir kin ve nefret duygusu boy veriyordu.

Kendi cinsine kıyasıyla düşman kesilmiş bir yaratık varsa, Beyaz Diş'in ta kendisiydi bu. Ne aman diliyor ne de aman veriyordu. Köpek sürüsü her fırsatta onu durmadan yara bere içinde bırakıyor, ama Beyaz Diş de bunları onlara pahalı ödetiyordu. Akşamları kamp kurulup da köpekler kızaklarından çözüldüğü zaman korunmak için soluğu hemen insanların dizleri dibinde alan birçok önder köpeğin tersine, Beyaz Diş insanların yanına sığınmaya kalkmıyordu. Tam tersine, kampta fink atıyor, her yerde boy gösteriyor, böylelikle de gündüz çektiği çilelerin acısını geceleyin fazlasıyla çıkartıyordu. Eskiden onun gözüne batmamak için görür görmez yolu üzerinden çekilen köpeklerin tutumu değişmişti şimdi. Gün boyunca süren kovalamacanın etkisinde kalan köpeklerin gözünde kendilerinden kaçan Beyaz Diş'in görüntüsü canlanıyor, bundan aldıkları cesaretle yüz bulup kafa tutmaya kalkışıyorlardı. Ne zaman aralarına girecek olsa hemen hır çıkıyordu. Böyle zamanlarda kan gövdeyi götürüyor, kızılca kıyamet kopuyordu. İçindeki kin ve nefret gittikçe çoğalıyordu Beyaz Diş'in, soluduğu hava bile kin ve nefret doluydu çünkü.

Mit-sah kızıağı durdurmak için buyruk verdiğinde önce Beyaz Diş uyuyordu bu buyruğa. Beyaz Diş'in bu tutumu önceleri sürüdeki köpekler arasında büyük bir kargaşalığa ve coşkunluğa yol açtı. Çünkü, bekledikleri fırsatı en sonunda yakaladıklarını sanıp can düşmanlarının üstüne atılmak istiyor, ama hemen arkalarında bulunan Mit-sah elindeki kırbacı şaklatıyor, ve köpeklerin bu isteğini engelliyordu. Bir iki denemeden sonra, durma buyruğu verildiğinde Beyaz Diş'e saldırmamaları gerektiği kafalarına dank etti. Eğer kendiliğinden duracak olsa hemen üzerine saldırıp işini bitirebilirlerdi. Beyaz Diş birkaç olaydan sonra kendiliğinden durmaması gerektiğini anladı. Zaten her şeyi çabucak kavriyordu. Gerçekten de kendini içinde bulduğu bu olağanüstü ağır koşullar altında eğer her şeyi çabucak öğrenmemiş olsaydı şimdiye dek postu çoktan kaptırırdı.

Oysa köpekler kampta ona sataşmamayı bir türlü öğrenemediler. Her gün havlaya- uluya kızıağı çekerek onu kovaladıkları için bir önceki akşamın dersini unutuyorlar ve o gününün gecesi ağızlarının payını yeniden aldıkları halde ertesi gün Beyaz Diş'e saldırmamaları gerektiğini yine de unutuyorlardı. Oldum bittim nefret etmişlerdi Beyaz Diş'ten, bu nefretin nedeni ta derinlerde yatıyordu. Onu yadırgıyor, aralarında doğru dürüst kavrayamadıkları bir ayrılığın bulunduğunu seziyorlardı. Yalnız bu bile ona düşman kesilmelerine yetiyordu. Onlar da tıpkı Beyaz Diş gibi evcilleştirilmiş kurtlardı. Ama bu evcil olma nitelikleri birkaç kuşaktan beri süregeliyordu. Bu bakımdan damarlarındaki vahşet yumuşamıştı; vahşi orman bu köpekler için tehdit edici bilinmeyen bir düşmanın bulunduğu korkunç bir yer demekti. Oysa Beyaz Diş'in hamuru bu vahşi niteliklerle yoğrulmuştu, yaradılışı ve davranışlarıyla hâlâ göbekten bağlıydı ormana. Köpeklerin gözünde ormanın, vahşetin simgesiydi Beyaz Diş. İşte bu yüzden ona diş bilediklerinde ormanın karaltılarında ve kamp ateşlerinin ışık lekesi dışında kalan yerlerde pusu kurup bekleyen tehlikelere karşı kendilerini savunmuş oluyorlardı.

Bununla birlikte köpeklerin kısa zamanda öğrendikleri bir şey vardı ki o da ortak düşmana karşı bir arada bulunmaktı. Beyaz Diş, teke tek başa çıkılamayacak kadar dişli bir düşmandı. Sürü halinde üstüne üşüşmeseler köpeklerin hepsini bir gecede tek tek haklayabilirdi. Gelgelelim toplu halde saldırıya geçtikleri için, tam birini yere devirip işini bitirecekken ötekiler yetişiveriyordu; Hayvanın gırtlığına o öldürücü saldırıyı yapmaya fırsat kalmadan hepsi birden üstüne çullanıyordu. Daha kavga patlak vermeden önce, hır çıkaçağını sezer sezmez bütün

sürü toplanıp karşısına dikiliyordu. Kendi aralarında dalaşıp zaman zaman birbirlerini yiyen köpekler, ortak düşmanları Beyaz Diş sözkonusu olunca hemen kenetlenip eski kuyruk acılarını, çekişmeleri unutuyorlardı.

Onca didinmelerine karşın Beyaz Diş'e pek diş geçiremiyorlardı. Kendilerine oranla çok daha çevik, güçlü ve akıllıydı çünkü. Kıyıda köşede kapana kısılmaktan kaçınıyor, çevresini kuşatmalarına asla fırsat vermiyordu. Hiçbir köpek onu alaşağı, etmeyi başaramamıştı. Yaşama nasıl büyük bir dirençle sıkı sıkıya yapışıyor, ayaklarını da yere öyle dayıyordu. Köpeklerle tutuştuğu bu bitmeyen kavgada ayakta kalmak demek hayatta kalmak demektir. Bunu çok iyi anlamıştı.

İşte böylece, Beyaz Diş, insanoğlunun ateşine sığınarak vahşi özelliklerine yabancılaştı ve insanoğlunun koruyucu dizleri dibinde yumuşayan evcil kurtlardan oluşan kendi cinsine düşman kesilmişti. Acımasız ve amansız bir yaratıktı Beyaz Diş. Hamuru böyle yoğrulmuştu. Bütün köpeklere karşı kıyasıya bir savaş açmıştı. Bu savaşta öylesine amansız, öylesine korkunç davranıyordu ki, kendisi de katı yürekli bir adam olan Gri Kunduz bile bu vahşeti gördükçe hayranlık ve şaşkınlıktan ağzı bir karış açık kalıyordu. Onun bir eşini daha görmediğine yemin billah ederek sövüp sayıyordu. Ne var ki o yöredeki başka köylerdeki Kızılderililer Beyaz Diş'in kendi köpeklerinin canlarına okuduğunu gördükçe şaşkınlıktan şaşkınlığa düşüp ateş püs-kürüyorlardı.

Beyaz Diş beş yaşına bastığında Gri Kunduz ile yine uzun bir yolculuğa çıktı. Bu yolculuk sırasında Mac-kenzie Irmağı boyundaki, Kayalık dağların karşısında uzanan bölgedeki, ve Porcupine kıyılarından ta Yukon Irmağına kadar uzanan yerlerdeki köylerin köpekleri arasında yaptığı kırım uzun yıllar unutulmadı. Sıradan, kendi halinde köpeklerdi bunlar. Böylesine çevik, atak ve karşısındakini hiç uyardırmadan, durup dururken saldırıya geçen bir düşmanla dövüşmeye alışkın değildiler. Beyaz Diş'in kıyasıya kana susamış, çevik bir hayvan olduğunu bilmiyorlardı. Tüylerini kabartıp ayaklarını gererek üzerine doğru geliyor, önce meydan okuyorlardı. Oysa Beyaz Diş bu türlü peşrevlerle zaman yitirmeksizin ok gibi fırlıyor, gırtlaklarına sarıldığı gibi daha neye uğradıklarını anlamadan şaşkınlıklarını üzerlerinden atmaya fırsat kalmadan, işlerini bitiriveriyordu.

Kavga dendi mi kimse onunla aşık atamazdı. Her zaman ayağını denk alır itişip kakışmak gibi gereksiz peşrevlerle hiçbir zaman gücünü boş yere çarçur etmezdi. Birdenbire atılıp saldırıya geçer, sonra aynı çabuklukla hemen geri sıçardı. Her gerçek kurt gibi o da göğüs göğüse dövüşmekten hiç mi hiç hoşlanmıyor, bundan titizlikle kaçınıyordu. Vücudunun başka bir vücuda uzun uzadıya dokunmasına katlanamıyordu. Bu türlü yakınlaşmaları, dokunmaları tehlikeli buluyordu. Kendisine dokunulunca kuduruyordu adeta. Bacakları üzerinde sapasağlam durmak istiyor, hiçbir canlı yaratığın kendisine dokunmasına göz yummuyordu. İşte bu, benliğini ta derinden kavrayan ve hâlâ içinde yaşayan vahşetin ta kendisiydi. İtilmişliği, çocukluğundan bu yana bir başına sürdürdüğü yaşam, bu vahşiliği büsbütün körükleyip geliştirmişti. Uzun boylu dokunmalar, yakınlaşmalar tehlike doluydu, dokunma denilen şeyde bir tuzak kokusu seziliyordu, dokunmaya karşı duyduğu korku benliğinin derinliklerinde yatıyordu, iliğine kemiğine işlemişti bu korku.

İşte bu nedenledir ki onu tanımayan köpekler kılına bile dokunamıyorlardı. Onların dişlerinden kaçınmasını biliyordu. Daha kendisine dokunmalarına kalmadan köpekleri yenilgiye uğrattıyor ya da darda kaldığı anda tabanları yağlıyor, böylece her kavgadan yarasız beresiz yüzünün akıyla sıyrılmasını beceriyordu. Ne var ki, kimi zaman da kaçmaya fırsat kalmadan birkaç köpeğin birdenbire üstüne çullandığı ya da teke tek dövüştüğü köpeklerden biri tarafından ağır biçimde yaralandığı da olmuyor değildi. Ama bunlar tek tük uğradığı kazalardan başka bir şey değildi. Aslında çoğu zaman her kavgayı ustalıklarla atlatıyor, ne yapıp yapıp her dövüşten burnu kanamadan kurtuluyordu.

Zamanı ve uzaklığı doğru olarak ayarlamak gibi büyük bir yeteneği vardı. Bilinçli bir eylem değildi bu, hemen o anda kendiliğinden oluverirdi. Gözleri doğru görür ve sınırları da bu görüntüyü aynı doğrulukla beynine aktarırdı. Vücudunun tüm organları sıradan bir köpeğinkilere oranla tam bir uyum içindeydi. Beyni, sınırları ve kasları tam bir eşgüdüm içinde çalışıyordu. Gözleri şu ya da bu hareketin daha başlangıç halindeki görüntüsünü beynine iletir iletmez beyni

hiçbir bilinçli çaba harcamaksızın o hareketin yapılması için gerekli olan süreyi hemencecik buluyordu. Beyaz Diş böylece karşısına dikilen köpeğin saldırısını geçiştirip dişlerinden kaçınıyor, ayrıca karşı saldırıya geçmesine elverecek en kısa zamanı, o göz açıp kapayıncaya dek geçiveren kısacık anı, ayırt edebiliyordu. Beden ve beyin onda yetkin bir bütünlük, kusursuz bir mekanizma oluşturunca. Hiç kuşkusuz Beyaz Diş'in sonradan edindiği üstün nitelikler değildi bunlar. Ama şu var ki öbür yaratıklara oranla doğa ona yalnızca biraz daha cömert davranmıştı o kadar.

Beyaz Diş, Fort Yukon'a geldiğinde mevsim yazdı. Gri Kunduz, Mackenzie ile Yukon arasındaki büyük su bendini kışın aşmış, ilkbaharda da Kayalık Dağlarının batısındaki vadilerde avlanmıştı. Daha sonra buzların çözülmesiyle birlikte bir sandal yapmış ve Porcupine Irmağı boyunca yola düşerek bu ırmağın Kuzey Kutup dönencesinde Yukon'a kavuştuğu noktaya doğru uzanmıştı. Burada Hudson Körfezi Kumpanyasının ana durak yeri bulunuyordu. Buraya bir sürü Kızılderililer toplanmıştı. Yiyecek boldu, herkes büyük bir sevinç ve coşku içindeydi. 1898 yılı yazıydı, binlerce altın arayıcısı Yukon üzerinden akın akın Dawson ve Klondike'a gitmekteydi, ama hedeflerine ulaşmak için daha yüzlerce mil yol almaları gerekiyordu. Çoğu binlerce mil katetmek için bir yıldan beri dünyanın ta öbür ucundan yola çıkmışlardı.

Gri Kunduz işte burada konakladı. Altına hücum olduğuna ilişkin bir söylenti onun da kulağına çalınmış ve bu nedenle gelirken birkaç denk kürk, başırsaktan dikilmiş deri eldivenler ve makosen getirmişti. Bu işten bol kazançla çıkacağını ummasa böyle bir yolculuğa adımını bile atmazdı. Ama umduğundan çok daha fazla kâr sağladı. Düşlerinde bile taş çatlasa yüzde yüzlük bir kazançtan fazlasını aklının kıyısından bile geçirmemişti. Oysa yüzde binlik bir kâr sağlamıştı burada. Bütün yazı ve onu izleyen kışı da burada geçirmek pahasına bile olsa mallarını satana dek yerleşmeye karar verdi. Mallarını tam bir Kızılderiliye yaklaşan bir dikkatle gıdım gıdım satacaktı.

Beyaz Diş ilk kez Fort Yukon'da karşılaştı beyazlarla. Bunları daha önce tanıdığı Kızılderililerle kıyasladı ve onların daha yüksek bir ırktan yaratıklar oldukları yargısına vardı. Beyaz insanların çok güçlü olmaları onu derinden etkilemişti. Beyaz insanların Kızılderililerden daha güçlü oluşlarını açık seçik ortaya çıkaracak ayrımı yapamıyordu zihninde. Bu bir sezgiydi, ama güçlü bir sezgiydi. Yavruyken yüksek ve geniş çadırları insanoğlunun üstünlüğünü simgeleyen nesnelere kabul etmişti, işte şimdi de bu koca koca kütüklerden yapılmış binalar onda aynı görkemli duyguları uyandırıyor. Güç diye buna denirdi işte. Bu beyaz insanlar öylesine güçlüydü ki, kendini bildi bileli tanıdığı Kızılderililerin en kuvvetlisi saydığı Gri Kunduz'dan bile daha güçlüydüler ve her şeye egemen olan bir güçleri vardı. Bu beyaz insanların yanında Gri Kunduz koca bir bebekten farksızdı.

Hiç kuşkusuz Beyaz Diş bunları yalnızca sezinliyor, tam anlamıyla kavrayamıyordu. Bir hayvan olarak bilinçli güdüleriyle değil de sezgileriyle davranarak beyaz derili insanların daha üstün olduğu sonucuna varmıştı. Önceleri beyazlara karşı kuşkuluydu. Ne denli tehlikeli olabilecekleri, ne gibi acılar verebilecekleri ilk bakışta belli olmuyordu pek. Onların gözüne batmaktan çekiniyordu, ama yine de merakını yenemeyip gizli gizli gözetlemekten alamıyordu kendini. İlk zamanlar çekinerek çevrelerinde dolaştı, onları uzaktan uzağa seyretti. Ama daha sonra öbür köpeklerin hiçbir şey olmaksızın beyazların yanına sokulduklarını görünce eni konu yüreklendi.

Kendisi de beyaz adamların ilgisini çekti. Onun kurda benzeyen görünüş ve davranışları adamların gözünden kaçmamıştı. Beyaz Diş'i birbirlerine gösteriyorlardı. Parmaklarını uzatıp da kendisini işaret ettikleri zaman Beyaz Diş hemen dikkat kesiliyor, yanına yaklaşmaya kalkıştıklarında gerileyerek dişlerini gösteriyordu. Hiçbiri ona elini sürmeyi başaramadı, aslına bakılacak olursa bu başarısızlık bir bakıma büyük bir şanstı onlar için.

Çok geçmeden Beyaz Diş bu ana konak yerinde pek az, topu topu on iki kadar beyaz insanın sürekli olarak oturduğunu öğrendi. İki üç günde bir büyük bir vapur geliyordu buraya. İşte bu vapur da beyaz insanların ne denli güçlü olduklarının başka bir kanıtıydı. Bir iki saatliğine kıyıya yanaşan vapurdan beyaz adamlar iniyor ve sonra yine binip gidiyorlardı. Buna bakarak Beyaz Diş beyaz insanların sayılamayacak kadar çok olduklarına karar verdi. Daha ilk bir iki gün içinde

öyle çok beyaz adam görmüştü ki, bunların sayısı ömrü boyunca gördüğü Kızılderililerden kat kat daha fazlaydı. Günler günleri kovalıyor ve ırmaktan akın akın beyaz insanlar çıkageliyor, bir iki saat oyalandıktan sonra yine yola çıkıp ırmak boyunda gözden yitip gidiyorlardı.

Beyaz insanlar güçlü olmasına güçlüydüler ama köpekleri nedense pek çitkırıldım şeylerdi. Beyaz Diş efendileriyle birlikte karaya çıkan köpeklerin arasına şöyle bir girince çabucak anlayıverdi bunu. Boyları, biçimleri değişikti. Kimisi bodur, bastıbacak köpeklerdi, kimisi de çırpı bacaklı. Kimisinin postu yoktu, derileri dımdızlaktı, ya da kısacık tüyleri vardı. Ama hepsinin ortak niteliği dövüşmesini bilmemektir.

Kendi cinsinin amansız düşmanı olan Beyaz Diş onlarla dövüşmeye karar verdi. Ve çok geçmeden hepsinin düşmanlığını kazandı. Beceriksiz ve aptal köpeklerdi bunlar, kuru gürültü çıkarıp ortalığı ayağa kaldırmaya bayılıyorlardı, hoplayıp zıplayarak üstüne atılıyorlar, Beyaz Diş'in ustalıklı ve kurnazlıkla yaptığı şeyi canlarını dişlerine takarak becermeye çalışıyorlardı. Cıyak cıyak havlayarak saldırıya geçtikleri zaman Beyaz Diş hemen yana sıçrayıp saldırıyı savuşturuyor, sonra kendisini gözden kaçıran düşmanın neye uğradığını anlamasına fırsat kalmadan birdenbire atılıp boğazını parçalıyordu.

Bu tür kavgalarda Beyaz Diş'in saldırısı başarıya ulaşır da rakibi yere devrilir devrilmez orada hazır bekleyen öbür Kızılderili köpekleri hemen üstüne üşüşüp, hayvanı parça parça ediyordu. Ama Beyaz Diş akıllı bir hayvandı. Köpekleri öldürülen Kızılderililerin buna çok öfkelenediklerini biliyordu. Tıpkı Kızılderililer gibi beyaz insanların da köpeklerinin öldürülmesine kızacakları ortadaydı. İşte bu nedenle düşmanını yere serip yalnızca boğazını yaralamakla yetiniyor, hesabının görülmesini oracıkta bekleyen köpek sürüsüne bırakıyordu. Taa neden sonra beyaz adamlar olup biteni farkedince hemen işe karışıyor, Beyaz Diş hiç istifini bozmaksızın bir kenara sıvışırken işlediği suçun ceremesini çeken arkadaşlarına bakıyordu. Köpeklerin üstüne taş, sopa, balta ve ellerine geçirdikleri başka silahlarla saldırmalarını seyrediyordu. Görmüş geçirmiş, akıllı bir hayvandı Beyaz Diş.

Ama köpekler de az çok akıllarını başlarına topladıkları için Beyaz Diş bu eğlenceli oyunu vapurun ya naşmasından hemen sonra yapması gerektiğini anladı. Bir iki köpek yere serilip öldürüldükten sonra beyaz adamlar hayvanlarını yeniden vapura bindirip öteki köpeklerden vahşice öc alıyorlardı. Bir seferinde çok değer verdiği köpeklerinden birinin göz göre göre parçalandığını gören bir beyaz adam tabancasını çektiği gibi saldırgan köpek sürüsünün üstüne boşalttı. Altı köpek birbiri ardından ölü ya da ölesiye yaralı olarak yere serildi. Beyaz insanların gücünü anlatan bu yeni kuvvet gösterisi Beyaz Diş'in kafasını uzun süre kurcaladı durdu.

Ne var ki, kendi cinsinden hiç mi hiç hoşlanmadı ve ayağını denk alıp her badireyi kazasız belasız atlatmasını becerebildiği için bu kanlı oyuna bayılıyordu. İlk zamanlar beyaz adamların köpeklerini yalnız oyun olsun diye öldürüyordu. Ama zamanla bu işi boynunun borcu bildi. Zaten başkaca hiçbir işi yoktu. Gri Kunduz mallarını satıp kesesini doldurmakla meşguldü. Bu arada fırsatı ganimet bilen Beyaz Diş de Kızılderililerin hırçın köpeklerine elebaşılık ederek iskelede gezip tozuyor, yeni vapurların gelmesini dört gözle bekliyordu.

Beyaz Diş'in bu köpek sürüsüne katıldığı söylenemezdi pek. Çünkü öbür köpeklerin arasına karışmıyor, kendini hep açıkta tutuyor, aralarına katılmaktan çekiniyor, bundan büyük bir titizlikle kaçınıyordu. Gerçi yabancı köpeklerle kavgaya tutuşup onlardan birini "yere yıkıyor, sonra da bekleyen sürü işini bitirsin diye kenara çekiliyor ve böylelikle de onlarla işbirliği yapıyordu; ama işin farkına varan beyaz insanlar öc almak için harekete geçer geçmez sürüden ayrılmasını da biliyordu.

Kavgayı başlatmak için yabancı köpeklere uzun uzadıya sataşmak zahmetine bile katlanmıyordu. Karaya ayak basar basmaz köpeklerin karşısında şöyle bir boy göstermesi kızılca kıyametin kopmasına yetiyordu. Onu görür görmez hemen üstüne saldırıyordu köpekler. Sanki içgüdüsel bir dürtüyle yapıyor gibiydiler bunu. Beyaz Diş onların gözünde vahşetin ete kemiğe bürünmesi demekti, kendilerinin barınamayarak çekip gittikleri ormanlarda, kamp ateşlerinin çevresini kuşatan karanlık kuytularda pusuda bekleyen, o tehdit edici, o bilinmeyen, o korkunç

yaratığın ta kendisiydi Beyaz Diş. Oysa kendileri kuşaklardan beri insanoğlunun kamp ateşi başından ayrılmadıkları için vahşetleri yumuşamış; bırakıp geldikleri, ihanet ettikleri ormandan korkmayı öğrenmişlerdi. Vahşetin yarattığı korku kuşaklar boyunca süregelen ve iliklerine kemiklerine işlemiştir. Yüzyıllardan beri korkunun ve tehlikenin ifadesi olmuştur orman onlar için. Bütün bu süre içinde efendileri ormanın vahşi yaratıklarını öldürme özgürlüğü tanımıştı onlara. Ve böylece yalnız kendilerini değil, aynı zamanda efendilerini de korumuş oluyordular.

Güneyin yumuşak ikliminden gelen bu köpekler iskele üzerinden geçip ayaklarının tozuyla Yukon kıyılarına çıkar çıkmaz Beyaz Diş'i görüyor ve aynı anda içlerinde ona aldırıp yok etmek için dayanılmaz bir istek duyuyorlardı. Kentlerde doğup büyümüş olmalarına karşın orman karşısında duydukları korku hâlâ yaşıyordu içlerinde. Güpegündüz karşılarında buldukları bu kurda benzer yaratığı yalnız kendi gözleriyle değil atalarının gözleriyle de gördüler; damarlarında yatan anılar onlara yüzyıllardır süregelen kuyruk acısının hedefi olan kurdu gösteriyordu.

Bütün bunlar Beyaz Diş için bir eğlence kaynağıydı. Kendi dış görünüşü yabancı köpekleri nasıl çileden çıkarıyor ve onu avlamak için kendilerinde bir hak görüyorlarsa, Beyaz Diş de aynı şekilde onlara meşru birer av gözüyle bakıyordu. Issız bir inde dünyaya gözlerini boşuna açmamış; keklik, gelincik ve vaşakla ilk kavgasını boşuna yapmamış; yavruyken Kızılderililerin köyündeki köpeklerin çektiği çile ve acılara boş yere katlanmamıştı. Eğer bütün bunlar başka türlü gelişseydi kendisi de bambaşka bir hayvan olup çıkacaktı. Eğer yaşantısına Lip-lip gibi bir köpek girmemiş olsaydı, çocukluk dönemini öbür köpek arkadaşlarıyla hoptaya zıplaya geçirecek ve kendi cinsine yakınlık duyan köpeğe daha çok benzeyen bir yaratık olarak büyüyecekti. Öte yandan, eğer Gri Kunduz, Beyaz Diş'in yaradılışının derinliklerini sevgi ve dostluk iskandiliyle anlayıp öğrenmeye çalışsaydı, hayvanın huyu suyu daha yumuşak olabilirdi. Gelgelelim bunların hiçbiri böyle olmamıştı. Beyaz Diş'in hamuru başka türlü yoğurulmuştu; kendi kabuğuna çekilmiş, hırçın, huysuz, kan dökücü bir yaratık, kendi cinsine düşman kesilen bir hayvan olup çıkmıştı.

ON ALTINCI BÖLÜM ÇILGIN SAHİP

Fort Yukon'da pek az insan oturuyordu. Bu beyazlar buraya yerleşeli epey olmuştu. Kendilerine "mayasız" derler ve onları öbür beyazlardan ayıran bu adla kıvanç duyarlardı. Vapurlarla bu yöreye yeni gelen beyaz adamları küçümser, onları "chechaquo" yani çaylak diye çağırırlardı. Kendilerine böyle seslenilmesi yeni gelen yabancıların enikonu canlarını sıkardı. Bunlar ekmeceklerini maya ile yaptıkları için mayasızların bu alaylarının altında düpedüz kıskançlık duyguları yatıyordu. Yerli beyazlar işte bu nedenle yabancıları hiç çekemiyor, başları derde girdikçe zevkten dört köşe oluyordular. Hele Beyaz Diş ile çetesinin yeni gelen köpekleri öldürdüğünü görmüyorlar mıydı, yürekleri yağ bağlıyordu. Ne zaman kıyıya bir vapur yanaşacak olsa hemen iskeleye koşup, Beyaz Diş'in kavgayı başlatmasını öteki Kızılderililerin köpekleri gibi, onlar da dört gözle beklemeye başlıyorlardı. Bu işte Beyaz Diş'in oynadığı acımasız ve kurnazca rolü çoktandır anlamış ve buna hayran kalmışlardı.

Yerli beyazlar arasında öyle biri vardı ki bu dövüşleri izlemeye bayılıyordu. Vapurun düdüğünü işitir işitmez koşu koşu soluğu iskelede alıyor ve sonra kavga sona erince de adeta buna üzülmüş olarak beş karış suratla konak yerine geri dönüyordu. Kimi zaman, güneyden gelen zavallı bir köpek yere serilip de azgın köpek sürüsünün dişleri altında can havliyle cıyak cıyak bağırınca, adamın içi içine sığmıyor, havalara sıçrayıp sevinç çığlıkları ve kahkahalar atıyordu. Bu adam Beyaz Diş'i ne zaman görse aç gözlerini diker, istekle süzmeye başlardı. Ana konak yerindeki yerli beyazlar bu adama Güzel adını takmışlardı. Asıl adını bilen yoktu, o yörede herkes Güzel Smith diye çağırırdı onu. İşin garip yanı, güzellikle uzaktan yakından bir ilgisi yoktu. Tam tersine çirkin mi çirkin, ecüş bücüş bir adamdı. Ufak tefekti, sıskacık kaba saba bedeninin üzerinde küçük ve tepesi sipsivri bir kafası vardı. Küçükken arkadaşları onu topluiğneye benzetir, bu yüzden Sivriakıllı derlerdi.

Alnı basık ve dümdüzdü, başının arkası ise çıkıntılıydı. Patlak gözleri birbirinden öylesine uzakta duruyordu ki aralarına rahat rahat bir çift göz daha sığabilirdi. Ablak yüzünü daha da geniş gösteren kocaman, çıkık bir çenesi vardı; bu çene öne ve aşağı doğru büyük bir kütle halinde fırlıyordu. Öyle ki solucana benzer boynuyla bu çeneyi taşımakta güçlük çekiyor gibiydi. Çene yapısı insanda sanki onun tuttuğunu koparan, kararlı biri olduğu izlenimini uyandırıyor. Belki de büyüklüğünün etkisi vardı bunda. Ama ne olursa olsun gerçek hiç de böyle değildi. Güzel Smith'in ne denli tabansız, ne denli aşağılık, mıymıntı bir herif olduğunu bilmeyen yoktu. Dişleri kocamandı, hepsi de yosun bağlamıştı. İnce dudakları arasından sırtan köpek dişleri öbürkölere oranla daha iriydi Gözleri alacalı bulacalı kirli sarı bir renkteydi; Saçlarının, da başka yerlerinden aşağı kalır bir yanı yoktu. Dağınık, salkım saçak bir halde tutam tutam dökülüyordu başından. Sakallar, rüzgarın karmakarışık ettiği ekinleri andırıyordu. İşte bu görünüşüyle aslında tam bir öcüye benziyordu Güzel Smith. Ama bunda onun suçu yoktu, hamuru böyle yoğrulmuştu çünkü. Ana konak yerindeki öbür yerli beyazların yemeklerini pişirir, bulaşıklarını yıkar, bütün ortalık işlerini görürdü. Hiç kimse onu küçük görmeye kalkmazdı. Yeni doğmuş suçsuz bir çocuk gibi anlayışla davranırlardı. Hatta ondan korkarlardı bile. Ödlekti mödlekti ama birine bir diş bileyecek oldu mu kılı kıpırdamadan kalleşçe sırtından vurabilir ya da sinsisi sinsisi kahvesine zehir karıştırabilirdi. Oysa mutfağa bakacak birine muhtaçtı. Şöyleydi böyleydi ama onca kusuruna karşın yemek pişirmek dendi mi kimse Güzel Smith'in eline su dökemezdi. İşte bu adam Beyaz Diş'in cesaret ve hunharlığına öylesine hayran kalmıştı ki, ne pahasına olursa olsun ona sahip olmak istiyordu. Onu ne zaman görse yaltaklanarak yaklaşmaya çalışıyordu. Beyaz Diş önceleri aldırış etmedi buna. Ama adam işi azıttıkça çekilmez oldu, Beyaz Diş tüylerini kabarttı, dişlerini göstererek geri keldi. Hiç gözü tutmamıştı bu adamı. Uzanan elinde ve kendisini kandırmak için tatlı tatlı mırıldanan sesinde bir kötülük seziyordu. Yaltaklandıkça daha çok nefret ediyordu ondan. Hayvanlar iyiyi ve kötüyü kolaylıkla ayırt ederler. İyi olan şey rahatlık, acısızlık ve hoşnutluk verir, bu yüzden de iyi olan şeylerden hemen hoşlanırlar. Kötü olan şeyler ise rahatsızlık ve acı verdiği için kötülükten nefret ederler. İşte Beyaz Diş'in Güzel Smith'e ilişkin izlenimleri de kötüydü. Ecüş bücüş bedeninden ve kütü ruhundan, tıpkı bataklıklardan yükselen pis kokular gibi, buram buram kötülük yayılıyordu. Beyaz Diş bu adamın kötü niyetli, zararlı, hain ve kaba biri olduğu ve bu nedenle de nefret etmesi gerektiği sonucuna, yalnızca düşünce gücüyle ya da beş duyusunun yardımıyla değil, çok daha karmaşık ve bilinmeyen bir takım önseziler yoluyla varmıştı. Güzel Smith, Gri Kunduz'u ilk kez ziyaret ettiği zaman Beyaz Diş kampta bulunuyordu. Daha çok uzaktan ve de görmeden, yalnızca ayak seslerine bakarak gelenin kim olduğunu anladı ve tüyleri dikildi. O sırada keyifle yere kıvrılmış yatmaktayken hemen ayağa fırladı. Adam daha yanına yaklaşmaya kalmadan Beyaz Diş tam bir kurt gibi kampın en kuytu köşesine sıvıştı hemen. İki adamın neler konuştuklarını anlamıyordu amakendisinden söz edildiğini sezinliyordu. Bir ara Güzel Smith parmağı ile onu gösterince onca uzaklığa karşın adamın eli sanki kendisine dokunmuşçasına homurdandı. Bunu görünce güldü adam. Beyaz Diş bunun üzerine aldı başını ormana gitti, arada bir başını çevirip ne olup bittiğini görmek için geriye bakıyordu. Gri Kunduz köpeği satmaya yanaşmadı. Mallarını satıp savmış, kesesini doldurmuştu. Evet, burada oyalanıyordu ama, hiçbir şeye ihtiyacı yoktu. Üstelik Beyaz Diş paha biçilmez değerinde bir hayvandı, şimdiye dek onun gibi güçlü kuvvetli bir başka köpeğe daha rastlamamıştı, kızağa koşulduğunda iyi bir takım önderiydi. Ne Mackenzie'de ne de Yukon'da onun ayarında bir başka hayvan daha bulunamazdı. Üstüne üstlük kavgada da çok ustaydı. Hiç bakmaz sinek gibi öldürürdü öbür köpekleri. Sözün burasında Güzel Smith'in gözleri yalazlandı, ince dudaklarını hırslı hırslı yaladı. Yo yo, hayır, kaç para verilirse verilsin Beyaz Diş'i satmayacaktı. Ne var ki, Güzel Smith Kızılderilileri iyi tanırdı. O günden sonra vırt zırt uğramaya başladı Gri Kunduz'a. Her seferinde de ceketinin altına bir iki şişe

viski sıkıştırıp öyle geliyordu. Viskinin bir özelliği de içildikçe susanması, susandıkça da içilmesidir. Gri Kunduz da susadıkça susadı. Sıcaklığı gitgide yükselen bedeni ve cayır cayır yanan midesi bu ateş suyundan gittikçe daha fazlasını istiyordu. Alışık olmadığı bu uyuşturucu sıvının etkisiyle adamakıllı sersemleyen beyni ne pahasına olursa olsun bu içkiden bulmak için olmadık işler yaptırdı ona. Kürk, deri eldiven ve makosen satarak kazandığı para suyunu çekmeye başladı. Paralar su gibi akıp gidiyor, kesesinin dibine darı ektikçe de neşesi kaçıyordu.

Sonunda mallarını saçıp savurdu, tüm parasını silip süpürdü, dayanma gücü büsbütün yok oldu. Geriye kala kala yakıcı bir susuzluk, aldığı her solukla bedenini daha da kasıp kavuran dayanılmaz bir susuzluk kalmıştı. İşte bu sırada Güzel Smith Beyaz Diş'in satış işini yine açtı. Ama bu kez satış bedelini para üzerinden değil de şişe olarak önerdi. Bu öneri karşısında Gri Kunduz kulak kesildi. Ve son sözü şu oldu:

"Yakalayabilirsen al köpeği!"

Şişeler teslim edildikten iki gün sonra Güzel Smith:

"Sen tut şu köpeği," dedi.

Bir akşam Beyaz Diş kampa geldiğinde korkunç beyaz adamı ortalıkta göremeyince rahat bir soluk aldı ve oracığa bir yere kıvrılıp yattı. Günlerdir adamın onu tutmaya çalıştığını anlamış ve bunun üzerine bir süre kampın semtine uğramaz olmuştu. Kendisini yakalamakta inatla direnen bu ellerden nasıl bir kötülük geleceğini kestiremiyordu. Bildiği tek şey kendisini bir tehlikenin beklediğiydi ve bundan kaçınmayı doğru bulmuştu.

Tam yere uzanıp yatmıştı ki Gri Kunduz yalpalaya yalpalaya yanına yaklaştı, boynuna deriden bir tasma geçirdi. Sonra Beyaz Diş'in yanı başına çöktü, tasmanın ucunu eline aldı. Öbür elinde tuttuğu şişeyi zaman zaman ağzına dikip iri yudumlarla lıkır lıkır içiyordu.

Aradan bir saat kadar bir zaman geçti. Derken, yaklaşan ayak sesleri işitildi. İlk kez Beyaz Diş'in kulağına gelmişti bu sesler. O sırada Gri Kunduz sersem sersem kafasını sallayıp duruyordu. Beyaz Diş gelenin kim olduğunu anlayınca tüyleri diken diken oldu. Efendisinin elinde tuttuğu tasmanın ucunu usulca çekmeye çalıştı. Ama Gri Kunduz'un parmakları tasmanın ucunu sıkı sıkıya kavrarken kendisi de hemen toparlandı.

Güzel Smith kamp boyunca yürüyerek Beyaz Diş'in yanına geldi, önünde dikildi. Hayvan büyük bir korkuyla gözlerini adama dikmiş, ellerine bakıyor, hırıliyordu. Ellerden biri ağır ağır başına doğru yaklaşmaya başladı. El yaklaştıkça Beyaz Diş büzülüyor, hırıltısı sertleşip yükseliyordu. Adamın tehlike kokan eli yavaş yavaş inmeye devam etti. Beyaz Diş kesik kesik soluk alırken hırıltısı da iyice artıp doruğuna ulaştı. Derken birdenbire bir yılan kıvraklığıyla ileri atıldı. El son anda geriye çekilirken Beyaz Diş'in ağızı tok bir takırtıyla havada kenetlendi. Güzel Smith korkmuş ve kızmıştı. Gri Kunduz hemen işe karışıp hayvanın suratını birkaç kez sertçe tokatladı. Beyaz Diş hemen boyun eğerek söz dinler bir tavırla tortop oldu.

Büzüldüğü yerden adamların her hareketini dikkatle kolluyordu. Güzel Smith'in çekip gittiğini ama az sonra elinde kalın bir sopa ile geri geldiğini gördü. Gri Kunduz tasmanın ucunu ona verdi. Adam tasmayı tutup çekiştirmeye başladı. Tasma gerildikçe geriliyor ama Beyaz Diş gitmemek için ayak diriyyordu. Bunun üzerine Gri Kunduz ilerlemesi için sağdan soldan vurmaya başladı. Beyaz Diş bunun üzerine boyun eğmiş gibi davrandı ve bir anda atılıp kendisini sürüklemeye çalışan yabancının üzerine sıçradı. Gelgelelim Güzel Smith böyle bir olasılığı çoktan hesaba kattığı için her an tetikte duruyordu, hemen yana çekildi. Aynı anda sopasını öyle ustaca yapıştırdı ki hayvan daha havadayken hızı kesilip kendini yerde buldu. Gri Kunduz kahkahayı bastı, yaptığı işi beğendiğini belirten bir tavırla adama doğru başını salladı. Güzel Smith tasmaya yeniden asıldı. Beyaz Diş bu kez süklüm püklüm, sendeleyerek, sersem sersem yürümeye başladı.

Bir daha karşı koymaya kalkmadı artık. Güzel Smith'in sopa kullanmakta ne denli usta olduğunu daha ilk denemede anlamıştı. Gücünün çok üstünde olan başa çıkamayacağı şeylere körü körüne karşı koymayacak kadar akıllı bir hayvandı Beyaz Diş. Onun için kuyruğunu kısıp, hafif homurtular çıkararak kös kös yürüdü

Güzel Smith'in ardından. Ama Güzel Smith ne olur ne olmaz diyerekten sopasını her an indirmeye hazır bir durumda göz altında tutuyordu onu. Konak yerine gelince hayvanı sıkıca bağladı ve yatmaya gitti. Beyaz Diş bir saat bekledikten sonra dişlerini deri tasmaya geçirdi. Kısa bir süre sonra özgürdü. Bunu öyle bir ustalıkla başarmıştı ki, kayışı rasgele kemirerek boşuna zaman harcamamış, sanki bıçakla kesilip atılmışçasına düzgün biçimde enlemesine koparmıştı. Konak yerindeki binalara durup bir göz attıktan sonra yeniden geriye, Gri Kunduz'un kampına yöneldi. Bu yabancı, uğursuz adama en küçük bir bağlılık borcu duymuyordu. Kendisini hâlâ Gri Kunduz'un malı sayıyor, kendini adadığı efendisinin yanına dönüyordu.

Ertesi gün aynı olaylar bir kez daha yinelenildi. Ama bu seferki çok daha değişikti. Gri Kunduz boynuna tasmayı geçirip onu yeniden Güzel Smith'e verdi. Ama bu kez evire çevire, kıyasıya patakladı Güzel Smith. Kısıvrak bağlı olan Beyaz Diş'in tüm çırpınmaları, kudurmuşçasına öfkesi boşa gidiyor, elinden hiçbir şey gelmediği için çaresiz dişini sıkıp dayağa katlanmaya çalışıyordu. Adam hem sopa hem de kırbaç kullanıyordu döverken. Gri Kunduz'un bir zamanlar attığı dayak bile bunun yanında okşama kalıyordu.

Güzel Smith dayak atmaktan müthiş hoşlanıyordu. Sopasını ve kırbacını indirdikçe indiriyor, Beyaz Diş'in acı çığlıklarını, umutsuzca homurtularını dinlerken fıldır fış gözleri sevinçle parılıyordu. Tüm korkaklar gibi o da acımasızdı. Diş geçiremediği insanların yumrukları ve küfürleri karşısında yelkenleri hemen suya indirir, süt dökmüş kediye dönerdi, ama kendinden daha zayıf birini buldu mu öcünü ondan almaya kalkardı. Her yaratık güçlü olmayı severdi ve bu kural Güzel Smith için de geçerliydi. İnsanlara karşı gücü sökmeyince hırsını daha düşkün yaratıklardan çıkarmaya çalışıyor, böylece kendi varlığını kanıtladığını sanıyordu. İğri büğrü vücudu canavarca bir zekânın gelişmesine yol açmış ve kendisini oluşturan çamur, hiç de sevecenlikle yoğrulmamıştı.

Beyaz Diş bal gibi biliyordu neden dayak yediğini. Gri Kunduz, boynuna tasmayı geçirip de ucunu Güzel Smith'e verir vermez ondan bu korkunç yabancıyla gitmesini istediğini hemen anlamıştı. Konak yerinin di sına bağlandığı zaman Güzel Smith'in kendisinin orada kalmasını istediğini de anlamıştı. Efendilerinin sözünü dinlememekle onları hiçe saymış, böylelikle de verilen cezayı göze almış oluyordu. Köpeklerin kimi zaman sahip değiştirdiklerine ve kendisi gibi kaçıp geri dönenlerin dövüldüklerine daha önce de tanık olmuştu. Akıllı olmasına akıllı bir hayvandı, evet, ama yaradılışında akıl denen şeyden daha ağır basan birtakım üstün kuvvetler bulunuyordu. Bu ağır basan güçlerden biri bağlılık duygusuydu. Aslında Gri Kunduz'u seviyor değildi, ama öfkesine karşın yine de ister istemez bağlılık duyuyordu ona karşı. Başka türlü davranması olanaksızdı. Yoğurulduğu hamurun mayasını işte bu bağlılık duygusu oluşturuyordu çünkü. Soydan geçiyordu bu nitelik. Kendi soyuna özgü bir duyguydu bu; soyunu öteki hayvanlardan ayıran, insanoğluluyla yoldaşlık etmek için kurdu ve vahşi köpeği o özgür ve yabani yaşamı terketmeye zorlayan bir özellikti bu bağlılık duygusu. Dayağı yedikten sonra yeniden sürüklene sürüklene konak yerine götürüldü. Bu kez sopa ile bağladı Güzel Smith. Gelgelelim Beyaz Diş eski sahibini hiç de kolay kolay tepeceğe benzemiyordu. Gri Kunduz sahibiydi onun. Ancak gitmesini istiyordu ondan, ama ne olursa olsun yine de bağlılık duyuyordu ona, vazgeçemezdi ondan. Gri Kunduz ihanet etmişti, kendi başına bırakıp gitmişti onu. Beyaz Diş'in aldırış ettiği yoktu buna. Bütün benliği ve bedeniyle kendini Gri Kunduz'a boş yere mi adanmıştı! Aralarındaki anlaşma bozulmamıştı Beyaz Diş'in düşüncesine göre.

Geceleyin herkes uykuya çekildikten sonra bağlı olduğu sopayı kemirmeye koyuldu. Sopa çıtır çıtır ve kaskatıydı. Üstelik boğazına öylesine sımsıkı tutturulmuştu ki, boyun kaslarını kopasıya zorlayarak dişleriyle güç bela ulaşabiliyordu. Her şeye karşın dişini sıktı ve saatlerce didinip uğraştıktan sonra sopayı kopardı. Hiçbir köpek böyle bir işin altından kalkamazdı, oysa Beyaz Diş becermişti işte. Sabahleyin erkenden konak yerinden uzaklaştı, sopanın öbür yarısı bu sırada boynundan sallanıp duruyordu.

Akıllı olmasına akıllı bir hayvandı Beyaz Diş, ama bu işte yalnızca aklın payı olsaydı kendisine iki kez ihanet etmiş olan Gri Kunduz'un yanına dönmezdi. Ne var ki bağlılığı aklına ağır basıyor ve hayvanı üçüncü kez efendisinin yanına dönmek

zorunda bırakıyordu. Boynuna yeniden bir tasma geçirilmesine ses çıkarmadı. Güzel Smith yine onu almaya geldi ve bir kez daha kıyasıya dayak yedi. Beyaz adam kırbacını savururken Gri Kunduz kılı kıpırdamadan seyrediyordu. Hayvan kendi malı olmadığına göre, ne olursa olsun umurunda değildi... Dayak bittiğinde Beyaz Diş nerdeyse sıfırı tüketmiş durumdaydı. Güneyden gelme çıtkırıldım bir köpek bu dayağa dayanamaz, çoktan kuyruğu titretirdi. Ne var ki Beyaz Diş sert bir yaşam sürmüş, dayanıklı bir köpekti. Yaşama hırsı, böyle bir dayak altında kolay kolay pes etmeyecek kadar güçlüydü. Gelgelelim, eller tutar yanı kalmamıştı. Bu yüzden Güzel Smith, yerinden doğrulup ayağa kalkabilecek duruma gelinceye dek yarım saat beklemek zorunda kaldı. Sonra yarı baygın bir durumda ayakları birbirine dolaşarak Güzel Smith'in ardı sıra konak yerine doğru yürüdü.

Bu kez zincire vuruldu. Demir halkalara ne kadar uğraşıp didindiyse de diş geçiremedi, zincirin bağlandığı kazığı sökmek için boş yere ter döktü. Bir iki gün sonra Gri Kunduz bomboş kesesi fakat ayık bir kafayla Porcupine Irmağı üzerinden Mackenzie'ye doğru yola düştü. Beyaz Diş Yukon'da kalmış, yarı deli ve vahşi bir beyaz adamın malı olmuştu. Fakat bir köpek deliliğinin ne olduğunu nereden bilebilirdi ki? Güzel Smith onun gözünde, ne denli korkunç ve acımasız olursa olsun yine de bir sahip, hem de çılgın bir sahipti. Gerçi Beyaz Diş çılgınlığın ne olduğunu anlayamıyordu ama bu yeni efendisinin her isteğine boyun eğmesi ve sözü nü dinlemesi gerektiğini seziyordu.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

NEFRET

Bu çılgın sahibin elinde Beyaz Diş iyice zıvanadan çıkıp şeytana döndü. Güzel Smith konak yerinin arka tarafındaki bir kafeste zincire vurmuştu onu. Hayvanla alay ediyor, kızdırıyor, türlü türlü eziyetler çektirerek öfkeden kudurtuyordu. Beyaz Diş'in alaylı kahkahalara duyduğu nefret adamın gözünden kaçmamıştı. Olmadık işkencelerde bulunduktan sonra karşısına geçip alaylı kahkahalar savuruyordu. Bu kahkahalar hem horlayıcı hem de kulak tırmalayıcıydı. Bununla da kalmayıp parmağıyla Beyaz Diş'i gösteriyordu. İşte o zaman Beyaz Diş'in akli başından gidiyor, efendisinden daha beter, daha kudurgan bir öfkeye kapılıyordu. Önceleri Beyaz Diş yalnızca kendi cinsinin amansız düşmanıydı. Oysa şimdi herkese düşman kesilmiş ve vahşiliğinin doruğuna ulaşmıştı. Çektiği bunca acı ve eziyetten sonra körükörüne, ister istemez nefret ediyordu. Boynuna vurulan zincirden nefret ediyordu, kafesin demir parmaklıkları arasından kendisini seyreden insanlardan, bu insanların yanlarında gelip de çaresizliğinden cesaret bulup düşmanca hırlayan köpeklerden, kafesin tahtalarından ve hele hele herkesten çok ve her şeyden beteri Güzel Smith'den nefret ediyordu. Ama Güzel Smith'in kendince özel bir amacı olduğu için böyle davranıyordu. Bir gün kafesin çevresini kalabalık bir insan topluluğu sardı. Güzel Smith elinde sopasıyla kafesin içine girerek Beyaz Diş'in boynundaki zinciri çözdü. Efendisi dışarı çıkınca Beyaz Diş kafesin içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı, arasıra da seyircilerine saldırmak istedi. Korkunç ama görkemli bir görünüşü vardı. Boyu bir buçuk metreydi, omuz yüksekliği bir metreyi buluyordu. Anasından geçen bu köpeklere özgü cüsseyle, saf kan kurtlara oranla daha iriydi. Zerre kadar gereksiz et ya da yağ yoktu üzerinde, yine de ağırlığı şöyle böyle elli kiloyu buluyordu. Baştan aşağı kas, sinir ve kemikten oluşmuş ve bu eşsiz nitelikleriyle de kavgada tuttuğunu koparacak kadar üstün bir hamurdan yapılmıştı.

Kafesin kapısı yeniden açıldı. Beyaz Diş duraladı. Beklenmedik bir olayla karşı karşıya kalacağını seziyordu. Kapı iyice açıldı ve içeriye koskocaman bir köpek itildikten sonra gürültüyle kapandı. Beyaz Diş'in şimdiye dek hiç görmediği büyüklükte bir çoban köpeğiydi bu; ama ne cüssesi ne de yırtıcı görünüşü gözünü korkutmadı. İşte en sonunda tahta ya da demir değil de, öfkesini rahat rahat çıkarabileceği kanlı canlı bir yaratık vardı karşısında. Dişlerini göstererek çoban köpeğinin üzerine şimşek gibi atıldı ve boynunu yan dan parçaladı. Köpek kafasını salladı, boğuk bir hırıltı koparıp düşmanının üzerine atıldı. Ama Beyaz Diş bu saldırıyı savuşturdu, köpeğin çevresinde dört dönmeye, pundunu buldukça saldırıp dişlemeye başladı. Dişlerini düşmanının etine geçirip paraladıktan hemen sonra yeniden geri sığıyor, böylelikle yara almaktan kurtuluyordu.

Beyaz Diş çoban köpeğinin etlerini her sıçrayışta didik didik ettikçe kafesin çevresindeki adamlar sevinçle bağıırıp alkışlıyor, özellikle Güzel Smith sevincinden yerinde duramıyordu. Aslında çoban köpeğinin dövüşü kazanma olanağı daha başından beri pek azdı. Oldukça hantal ve ağırkanlıydı çünkü. Sonunda Güzel Smith araya girdi, sopayla Beyaz Diş'i bir kıyıya çekilmek zorunda bırakırken çoban köpeğinin sahibi de hayvanı tutup dışarı çıkardı. Bunun üzerine bahse girenlerin ortaya koydukları paralar şingirdamaya ve tabii Güzel Smith'in cebine akmaya başladı.

O günden sonra Beyaz Diş kafesin çevresinde bir kalabalığın toplanmasını dört gözle beklemeye başladı. Çünkü böyle bir kalabalığın toplanması yeni bir dövüşün başlayacağını belirtisi demektir. Yaşama gücünü ortaya koyabilmesi için kendisine tanınan biricik yol vardı ki, o da kavgaydı. Zincire vurulu olarak bir zindan yaşamı sürüyor, olmadık işkencelere uğruyor ve nefreti günden güne körükleniyordu. Bu durumda karşısına ancak bir köpek çıkarıldığı zaman hırsını alabiliyordu, bunun dışında öfkesini yatıştırabileceği bir başka yol daha yoktu. Güzel Smith hayrandı onun gücüne. Çünkü Beyaz Diş her kavgadan yüzünün akıyla sıyrılmasını biliyordu. Bir gün kafesin içine birbiri ardından üç köpek saldı. Yine bir başka gün ormandan yeni yakalanmış bir kurtla karşılaştırdılar. Bir seferinde de aynı anda iki köpekten birden dövüştürüldü. O zamana dek yaptığı kavgaların en kıran kıranası bu olmuş ve sonuç olarak her iki köpeği de yere sermesine karşın kendisinde de pek hayır kalmamıştı.

O yılın sonbaharında ilk kar düşüp de nehirler donmaya yüz tutunca Güzel Smith Beyaz Diş'i de yanına alarak Yukon üzerinden Dawson'a giden vapurlardan biriyle yola çıktı. Beyaz Diş o sıralarda artık her yerde dillere destan olmuştu. Tüm ülkede "Dövüşken Kurt" olarak anılıyordu. İşte bu yüzden geminin güvertesindeki kafesin çevresi meraklı bir insan kalabalığınca sarılmıştı. Beyaz Diş kafesin içinde hırlaya homurdana bir aşağı bir yukarı öfkeyle geziniyor ya da uzanıp yattığı yerden donuk bakışlarla nefretle süzüyor adamları. Onlardan ne diye nefret etmeyecekti ki?.. Aslında böyle bir soru takılmıyordu kafasına. O kendiliğinden, ister istemez nefret ediyordu yalnızca; sürdüğü bu cehennem yaşantısı içinde benliğini tümüyle saran bu nefret duygusundan başka bir duygu tanımıyordu çünkü. Böyle avuç içi kadar bir yere tıkılmak, her yırtıcı yaratık gibi ona da dayanamayacağı kadar ağır geliyordu. Yetmezmiş gibi üstelik bir de kafesin çevresini saran adamlar kendisine bakıp duruyor, parmaklıkların arasından uzattıkları sopalarla hırlasın diye onu dürtüklüyor, kızıp homurdandığı zaman da alay edip basıyorlardı kahkahayı.

İşte bu adamlar onun çevresini oluşturuyorlar ve hamurunu doğanın istediğinden de daha korkunç ve vahşi bir duruma sokabilmek için habire yoğuruyorlardı. Ne var ki Beyaz Diş bu duruma kolayca ayak uydurabilecek yaratılıştaydı. Onun yerinde başka bir hayvan olsa çoktan can verir ya da en azından umutsuzluğa düşüp mıymıntı bir yaratık olup çıkardı; ama o boyun eğmeden ve direnci kırılmadan yaşamayı başarıyordu. Canavar ruhlu efendisi belki sonu sonuna Beyaz Diş'in cesaretini kırabilecekti de, henüz böyle bir belirti yoktu görünürde. Tam tersine ikisi de birbirlerine karşı kudurmuşçasına saldıırıyordu; Güzel Smith tıpkı bir cehennem zebanisiydi ve Beyaz Diş bu zebaninin elinde ifrit kesiliyordu. Önceleri Beyaz Diş elinde sopayla üzerine gelen bir insana karşı koymayacak kadar akli başında davranırdı, ama o günler geride kalmış, akli başından gitmişti artık. Güzel Smith'i şöyle bir görmek bile öfkeden çılgına dönmesine yol açıyordu. Hatta efendisi sopayla vurup da onu geri çekilmeye zorladığı zaman bile kudurmuşçasına hırlamaktan, dişlerini göstermekten geri durmuyordu. Böyle zamanlarda susmak nedir bilmiyordu. Onca dayağa bana mısın demiyor, homurdandıkça homurdanıyordu. Güzel Smith dayağı bırakıp yanından ayrıldığı zaman bile ardı sıra hırlamaktan kendini alamıyor, ya da öfkeyle bağıırarak kafesin parmaklıklarına saldıırıyordu.

Vapur Dawson'a geldiği zaman Beyaz Diş de karaya ayak bastı. Ama kafesin dışına çıkarılmadı, çünkü Güzel Smith onu kafes içinde halka sergiliyordu. Çevresi yine meraklı ve alaylı gözlerle sarılıydı. Meraklılar ünlü "Dövüşken Kurt"u görebilmek için adam başına elli sent ödüyorlardı. Beyaz Diş'in rahat yüzü gördüğü yoktu hiç. Şöyle yatıp da uyumaya niyetlendiği anda sopa ile sertçe dürtülüp ayağa kaldırılıyordu. Onu seyretmek için para ödeyenlerin bunun karşılığında bir şeyler görmek istiyorlardı çünkü. Daha çok ilgi toplamak için

Güzel Smith onu durmadan kızdırıyor, sürekli olarak istimi üzerinde tutmaya çalışıyordu. Ama beterin beteri olan bir şey vardı ki o da içinde bulunduğu ortam ve parmaklıkların arasından geçerek çevresini saran nefret havası idi: Kendisine hayvanların en korkuncu, en yırtıcısı gözüyle bakan seyircilerin sözleri ve davranışları onu daha da kudurganlaştırıyordu. Böylece azgınlaştıkça azgınlaştı, giderek daha vahşi ve daha korkunç bir hayvan haline geldi. Zaten vahşi ve korkunç olan hamuru, çevrenin etkisiyle daha da yoğurulup gelişmeye yatkındı çünkü.

Yalnızca bir gösteri hayvanı olarak kullanılmıyor, dövüslere de katılıyordu. Dövüş düzenlendiği zamanlar kafesinden çıkarılarak kent yakınlarındaki ormana götürülüyordu. Bölgedeki polislerin engel olmaması için çoğu kez geceleyin düzenleniyordu bu dövüşler. Saatler süren bir beklemeden sonra gün ışıkmak üzereyken seyircilerle birlikte dövüleceği köpek çıkageliyordu. Her büyüklükte ve cinste köpeklerle dövüşüyordu. Böylesine vahşi bir ülkede ve böylesine vahşi insanlar arasında bu tür dövüşler genellikle taraflardan birinin ölümüyle sonuçlanacak kadar kıran kıranaydı. Hiç kuskusuz her seferinde ölen taraf Beyaz Diş'in karşısındaki köpek oluyordu. Beyaz Diş şimdiye dek yenilgi yüzü görmemişti hiç. Küçükken Lip-lip ve öbür köpek yavrularıyla yaptığı bitmek tükenmek bilmeyen dövüşlerden edindiği deneyler şimdi epeyce işine yarıyordu. Yere sımsıkı basmakta büyük bir ustalık kazanmıştı. Öyle ki, hiçbir köpek ayaklarını yerden kesemiyor, onu deviremiyordu. Kurt soyundan olan bütün bu köpeklerin en çok başvurdukları yöntem, düşmanın üzerine ansızın atılmak ve bir omuz darbesiyle yere düşürmektir. Mackenzie, Labrador, Eskimo ve Malemut cinsi kızak köpeklerinin hepsi de aynı hileye başvurarak onu yere devirmek istediler ama hiçbiri bunu başaramadı. Beyaz Diş'in ayakları yere sımsıkı yapışık kalıyordu sanki. Bu özelliği herkesin dilindeydi. Her karşılaşmada onun yere düştüğünü görme umuduna kapılıyorlardı ama Beyaz Diş onların bu umudunu her zaman boşa çıkarıyordu.

Düşmanları karşısında ona üstünlük sağlayan en büyük özelliği son derece çevik oluşuydu. Dövüştüğü köpekler kavgada ne denli usta olurlarsa olsunlar onun kadar çevik bir köpekle bir türlü başa çıkamıyorlardı. Beyaz Diş karşısındakini hiç uyarmaksızın hemen saldırıya geçiyordu. Oysa sıradan bir köpek kavgaya başlamadan önce hırlıyor, tüylerini dikiyor, diş gıcırdatıyor, ama daha hazırlığı bitmeden ve neye uğradığını anlamadan kendini yerde bulup, kuyruğu titretiyordu, işte kavganın daha başlamadan sona ermesini önlemek için öbür köpek peşrevini bitirip saldırıya geçinceye dek Beyaz Diş'i tutmaya başladılar. Beyaz Diş'in en önemli avantajlarından biri de çok tecrübeli oluşuydu. Dövüş konusunda karşısına çıkan tüm köpeklerden daha bilgili ve daha görmüş geçirmiş bir hayvandı. Dövüş yöntemleri ve hileleri açısından başka bir köpeğe oranla çok daha fazla şey biliyordu. Hangi oyunla ve ne biçimde saldırılırsa saldırılsın savuşturmasını becerebiliyordu. Üstelik kendine özgü, denenmiş ve geliştirilmiş bir dövüş yöntemine sahipti.

Zamanla dövüşler seyrekleşti. Karşısına aynı ayarda bir rakip çıkaramadıklarından yakınıyorlardı meraklılar. Gösterileri ilginç kılmak için Güzel Smith Kızılderililere ormandan kurtlar yakalatıp Beyaz Diş'i onlarla dövüştürmeye başladı. Beyaz Diş ile yalnız bu iş için tutulmuş bir kurt arasındaki karşılaşma her zaman büyük bir seyirci kalabalığı topluyordu. Bir gün karşısına kocaman ve güçlü kuvvetli bir dişi vaşak çıkarıldı. Beyaz Diş'in bu seferki kavgası tam bir ölüm-kalım savaşıydı. Çünkü vaşak da en azından onun kadar çevikti. Vahşilikte de birbirlerinden aşağı kalmıyorlardı. Üstelik dişlerinden başka yırtıcı pençeleriyle de dövüşüyordu vaşak.

Bu vaşağın da hakkından geldikten sonra artık Beyaz Diş'in karşısına çıkarılacak, rakip bulunamadı. Onunla boy ölçüşebilecek başka bir hayvan kalmamıştı. Bu yüzden taa ilkbahara dek yalnızca gösteri hayvanı olarak kullanıldı, ilkbaharda Tim Keenan adlı bir kumarbaz postu oralara serdi, onunla birlikte Klondike'a ilk kez bir buldok köpeği gelmiş oldu. Tabii bu köpeğin tam Beyaz Diş'e göre bir rakip olduğu söylentisi dilden dile dolaşmaya başladı. Er geç yapılması beklenen bu dövüş bir hafta boyunca kentin her yerinde konuşuldu.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM
ÖLÜMÜN DİŞLERİ ARASINDA

Güzel Smith, Beyaz Diş'in boynundaki zinciri çözüp geriledi. Ama Beyaz Diş ilk kez birdenbire saldırmaya kalkmadı. Kulaklarını dikerek olduğu yerde öylece durdu. Karşısına çıkarılan garip yaratığı ilgiyle süzüyordu. Ömründe böyle bir köpek görmüş değildi.

Tim Keenan, buldoğu ileri iterek:

"Hadi. tut onu!" dedi.

Buldok hantal, bastıbacak ve ecüş bücüstü. Dövüş alanının ortasına doğru yampiri yampiri ilerledi. DuruIdu, gözlerini kırpıştırarak Beyaz Diş'e bakmaya başladı. Seyirciler arasından bağırmalar yükseldi:

"Hadi Cherokee, tut onu! Atla üzerine Cherokee! Parçala onu!.."

Gelgelelim Cherokee kavga etmeye niyetli değildi pek. Kafasını geri çevirip, bağıran seyircilere gözlerini kırpıştırarak bakarken küt kuyruğunu sevinçle sallıyordu. Aslında korktuğu filan yoktu, azıcık ağırkanlıydı o kadar... Üstelik karşısındaki köpekle dövüştüreceklerini de aklı kesmiyordu pek. Kendini bildi bileli böylesi bir köpekle dövüşmediği için karşısına doğru dürüst bir rakibin getirilmesini bekliyordu.

Bunun üzerine Tim Keenan işe karıştı, hayvanın üzerine eğilip ellerini omuzlarına doladı, tüyleri ters yöne doğru iki eliyle sıvazlarken Cherokee'yi usul usul ileri itmeye başladı. Bu kızıştırıcı hareketler hayvanı etkiledi. Cherokee, gırtlığının derinliklerinden kopan boğuk bir sesle hırlamaya başladı. Elin okşayıcı hareketleriyle hayvanın hırıltısı arasında garip bir uyumluluk vardı. Tüylerin ters yönden her sıvazlanışında hırıltı gittikçe yükseliyor, sıvazlama hareketinin durmasıyla birlikte hırıltı da kesiliyor, sonra elin yeni bir hareketiyle yeniden ve daha yüksek perdeden başlıyordu.

Bu kızıştırıcı havaya Beyaz Diş de kaptırdı kendini. Sırtındaki ve ensesindeki tüyler dimdik kesildi. Tim Keenan köpeğini son bir kez daha ileri sürdükten sonra geri çekildi. Cherokee işte o zaman kendi isteğiyle çarpık bacakları üzerinde badi badi ilerleyerek hızla öne atıldı. Aynı anda Beyaz Diş de sıçradı. Seyirci topluluğundan şaşkınlıklarını belirten çığlıklar koptu. Beyaz Diş tıpkı bir kedi gibi bir sıçrayışta düşmanına ulaşmış ve kaşla göz arasında dişlerini hayvanın etine geçirdikten sonra yine aynı çeviklikle geri fırlamıştı.

Cherokee'nin kulağı parçalanmış, boynu kan içinde kalmıştı. Ama hayvan büyük bir vurdumduymazlık içinde gık bile çıkarmaksızın hemen geri döndü ve düşmanının ardına takıldı. Her iki hayvanın dövüşme yöntemi birinin çevikliği öbürünün ise kararlılığı, halkın coşmasına ve bahis için ortaya koyulan para tutarının yükseltilmesine yol açtı. Bu arada Beyaz Diş saldırdıkça saldırıyor, dişlerini düşmanın etine geçirdikten sonra en küçük bir yara bere almaksızın yine geri kaçıyordu. Garip rakibi ise acele etmeden, kararlı sabırlı ve dikkatli bir tavırla peşini kovalıyordu Buldoğun dövüş yöntemi böyleydi. Hedefi gözüne kestirmişti bir kez, gözleri ondan başka hiçbir şey görmüyordu.

Bile bile düşmanının üstüne üstüne gidiyordu. Beyaz Diş afalladı. Ömründe böyle bir köpek görmemişti. Öbürleri gibi onu koruyacak tüylü bir postu yoktu. Bu yüzden de her saldırıya geçişinde hiç şaşırmaksın tüysüz deriye dişlerini geçiriveriyordu. Eti yumuşacıktı ve kolayca kanıyordu. Görünüşe bakılırsa kendisini savunamayacak kadar beceriksizdi. Üstelik öbür köpekler gibi kavga sırasında bağıırıp çağırıyordu öyle. Hırlamak şöyle dursun, sanki cezasını gık çıkarmaksızın sineye çeker gibi bir hali vardı. Bununla birlikte kendini bir an bile kapıp koyvermeden inatla kovalamaktan geri durmuyordu.

Oysa Cherokee öyle hantal bir hayvan da sayılmazdı. Kıvrak hareketlerle Beyaz Diş'in şaşırtmacalarını yakalamaya çalışıyordu ama Beyaz Diş'e asla ulaşamıyordu. Yanına sokulamadığı bir köpekle dövüşmeye alışkın olmadığı için Cherokee de şaşkına dönmüştü. Daha öncekilerde hep göğüs göğüse dövüşmüştü. Oysa karşısındaki bu köpek belirli bir uzaklıktan atlayıp sıçırıyor, kaçarak, saldırarak çevresinde dört dönüyordu. Dişlerini de vücuduna geçirmesiyle hemen bırakıp geri kaçması bir oluyordu.

Beyaz Diş hayvanın gırtlığındaki o yumuşak noktaya ulaşamıyordu bir türlü. Buldok bodurdu, üstelik geniş çene kemikleri gırtlığını koruyordu. Cherokee yara bere içinde kalmıştı. Beyaz Diş saldırıyor, kılına bile dokundurtmadan hemen geri çekiliyordu. Hayvanın boynu ve şakakları yırtılmış, kan revan içinde kalmıştı. Ama yine de hiç istifini bozuyor, umutsuzluğa kapılmıyordu. İnatla kovalamaya devam etti. Bir ara şaşırmış gibi durdu ve gözlerini kırpıştırarak

seyircilere baktı, sanki dövüşü sürdüreceğini belirtmek istercesine kuyruğunu salladı.

İşte tam bu sırada Beyaz Diş yeniden atıldı ve kulaklarından birini büsbütün parçaladı. Bunun üzerine Cherokee bozuntuya vermemeye çalıştığı belli belirsiz bir öfkeyle yeniden kovalamaya başladı. Beyaz Diş'in çizdiği çemberin içinde kalarak onu kovaladı gırtlığındaki can alıcı noktaya ulaşmaya çalıştı. Ama hedefini kıl payıyla ıskaladı. Beyaz Diş son anda karşı yöne sıçrayarak bu saldırıyı savuşturmuş ve seyircilerin hayranlıkla bağırmalarına neden olmuştu. Epeyce bir zaman geçti. Beyaz Diş durmadan sağa sola sıçırıyor, saldırıp düşmanını yaralıyor, buldok ise hâlâ korkunç bir kararlılıkla onu izliyordu. Cherokee kolladığı açığı er geç yakalayacak, Beyaz Diş'i gafil avlayarak can alıcı saldırıyı yapıp dövüşü kazanacaktı. O zamana dek düşmanının açtığı yaralara ve acılara yılmadan göğüs gerdi. Kulakları lime lime olmuş, boynu ve omuzları yara bere içinde kalmıştı. Beyaz Diş'in o umulmadık anlarda yaptığı yıldırım gibi saldırılardan sakınmadığı için dudakları bile yarılıp kanamaya başlamıştı.

Beyaz Diş onu devirebilmek için var gücüyle çalışıyordu ama aradaki boy farkı yüzünden başarılı olamıyordu. Bu yüzden kısa boylu düşmanına karşı sık sık şaşırtmacalara başvuruyordu. Beyaz Diş şaşırtmaca vererek hızla atılıp sıçrarken birden ters yönden kıvrılıp geri döndü ve Cherokee'yi başı yana çevrili olarak omuzunu açık bırakmış bir durumda yakaladı. Hemen şimşek gibi bir hızla üzerine sıçradı, ama kendi omuzu çok yüksekte kaldığından hızını alamayıp buldoğun üzerinden öbür tarafa fırladı. Seyirciler ilk kez olarak Beyaz Diş'in ayaklarının yerden kesildiğini gördüler. Havada bir takla atan hayvan eğer tıpkı bir kedi gibi kıvrılıp da dört ayak üzerine düşmeye çalışmasaydı sırt üstü yere serilecekti. Ama daha havada iken bükülüp yanlamasına yeri boyladı. Bir an sonra yere değer değmez ayağa fırladı ama, aynı anda Cherokee dişlerini gırtlığına geçirdi.

Buldoğun saldırısı tam yerini bulmamış, gırtlığın aşağısından, böğrüne yakın bir yerden kapmıştı. Ama kaptığı yeri bırakmadı. Beyaz Diş kudurmuşçasına ayağa fırladı, buldoğu savurup atabilmek için çılgınca dört dönmeye başladı.

Boynundaki ağırlık onu delirtiyor, hareketlerini dizginliyor, özgürlüğünü kısıtlıyordu. Sürükleyip durduğu bu ağırlık tıpkı bir boyunduruğu andırıyordu. Bütün varlığı bu boyunduruğu kırıp atmak için ayaklanıyor, çılgınca bir tepki gösteriyordu. Bir iki dakika deli gibi çırpındı durdu. Yaşama tutkusuyla tüm benliği yanıp tutuşuyordu. Yaşamak için can atıyordu. Bu istekle akli başından gitmişti sanki; var olmak, içindeki canlılığı ortaya koyabilmek için kör bir bilinçle canını dişine takıyordu, çünkü hareket etmek demek var olmak demektir. Kendi eksenini çevresinde dönenip duruyor, çemberler çizerek çepeçevre koşuyor, boynunda asılı olan ağırlığı silkip atmaya çalışıyordu. Cherokee sağa sola savrulurken sürünüyor, ama kaptığı yeri bir türlü bırakmıyordu. Arasına ayaklarını yere basarak Beyaz Diş'e direnmeye çalışıyordu. Gelgelelim bir an sonra ayakları yine yerden kesiliyor, bir o yana bir bu yana savrulurken yeniden sürüklenmeye başlıyordu. İçgüdü, ne pahasına olursa olsun tuttuğu yeri bırakmaması gerektiğini söylüyordu ona. Kaptığı yerden kopmamanın doğru olacağını biliyor, bu yüzden iyice coşup neşeleniyordu. Ayakları yerden kesildiği zaman gözlerini yumuyor, orasına burasına yediği darbelere aldırış etmeksizin sağa sola savrulmaya katlanıyordu. Dişlerini kenetli tuttuğu sürece işler yolundaydı ve o da sımsıkı tutmaktan geri durmuyordu.

Beyaz Diş en sonunda durdu, yorulmuştu. Onca didinip uğraşmasına karşın etkisiz kalıyor ve buna bir türlü akıl sır erdiremiyordu. Sayısız kez dövülmüş şimdiye dek, ama hiç böyle bir şey gelmemişti başına. Bu türlü dövüşen bir köpekle daha önce hiç karşılaşmamıştı. Dövüş deyince, durmadan ısırma, paralamayı ve sonra da hemen geri sıçramayı anlıyordu. Soluk alıp dinlenebilmek için bir parça yana eğildi. Kaptığı yeri bırakmayan Cherokee onu büsbütün yere serebilmek için yüklendi. Ama Beyaz Diş ayak diretti. Düşmanının kenetli çene kemiklerinin azıcık gevşer gibi olduğunu ve dişlerini gırtlığına doğru azıcık kaydırıktan sonra yeniden sımsıkı kapandığını duyuyordu. Buldok tuttuğunu asla bırakmıyor, pundunu buldukça dişlerini gırtlığa doğru biraz daha gömüyordu. Beyaz Diş'in sakin durduğu zamanlarda dişlerini can alıcı noktaya kaydırıyor, ama çırpınıp karşı koymaya başlayınca çenesini kenetleyip beklemekle yetiniyordu.

Beyaz Diş, buldoğun ancak kalın ensesine diş geçir ebüiyordu. Hayvanın omuz başını dişledi, ama bu konuda düşmanı kadar becerikli değildi, dişlerini daha derine saplayıp koparmayı başaramıyordu. Ayrıca çene kemikleri hayvanın kalın boynunu koparmaya elverişli bir yapıda değildi. Bu yüzden bir süre rakibinin boynunu didikle. Derken durum değişti; Cherokee yüklendikçe yüklendi gırtlığına ve en sonunda sırt üstü düşürüp üstüne çıktı. Beyaz Diş hemen kedi gibi büzüldü art ayaklarını kıvrırıp buldoğun karnını tırmalamaya başladı. Eğer Cherokee üzerinden inip de ters dönmeseydi. Beyaz Diş'in pençeleri altında karnının deşilmesi işten bile değildi.

Bununla birlikte kenetlenmiş olan çene kemiklerinden koruyan tek engel boynundaki sarkık deriyi saran kalın yelesiydi. Cherokee bu yeleye dişlerini adamakıllı geçirememekle birlikte, çenesini her kaydırışında ağzına daha fazla deri ve kıl yığını dolduruyor, bu yüzden de Beyaz Diş'in boynu daralıyor, soluk alması güçleşiyordu. Her geçen an daha da boğulacak gibi oluyordu. Artık kavga hemen hemen sona ermiş gibiydi. Cherokee'yi destekleyenlerin keyiflerine diyecek yoktu, ortaya sürdükleri parayı alay olsun diye yükseltiyorlardı. Beyaz Diş'i destekleyenlerin ağızlarını bıçak açmıyordu; bire on, bire yirmi ileri sürülen bahislere bile yanaşmıyorlardı. Oysa içlerinde biri vardı ki gözünü kırpmadan bire elli bahse tutuşmayı öneriyordu. Bu adam, hiç kuşkusuz Güzel Smith'in ta kendisiydi. Dövüş alanının içine doğru sokulup parmağı ile Beyaz Diş'i işaret ederken bir yandan da alaylı kahkahalar savurmaya başladı. Bu kahkahalar beklenen etkiyi doğurmakta gecikmedi. Kendisiyle alay edildiğini gören Beyaz Diş 'öfkesinden kudurmuştu sanki. Var gücünü toplayarak bir sıçrayışta ayağa fırladı. Dövüş alanının içinde dört dönüp boynunda asılı olan yirmi beş kiloluk düşmanını sürüklerken öfkesi kör bir korkuya dönüştü. Benliğine kök salan yaşama isteği yine baskın çıkmış, var olma kaygısı karşısında paniğe kapılıp aklı başından gitmişti. Alanın içinde dönenip duruyor, tökezleyip düşüyor, sonra yeniden ayağa fırlayarak düşe kalka koşuyordu. Kimi zaman da arka ayakları üzerine dikilerek düşmanını yerden kesip havaya savuruyor, boğazına çöken öldürücü dişlerden kurtulmak için umutsuzca çırpınıyordu.

Sonunda iyice bitkin düşerek sırt üstü yere serildi. Bunu fırsat bilen buldok hemen dişlerini biraz daha kaydırıp Beyaz Diş'in gırtlığını saran yeleyi bu kez daha derinden ve daha boğucu bir biçimde ısırıldı. Onu destekleyen seyircilerden alkışlar ve Cherokee! Cherokee!" çığlıkları yükseldi. Buldok bağırmalara ve alkışlara kuyruğunu sallamakla karşılık verdi. Ama bu arada yaptığı işten bir an için bile dikkatini ayırmıyordu.

Güçlü çeneleriyle kuyruğu arasında hiçbir ilgi yok gibiydi. Kuyruğunu sevgiyle sallamasına karşın, çeneleri Beyaz Diş'in gırtlığını korkunç bir kısaç gibi sıkıktan geri durmuyordu.

Derken seyirciler arasında bir kaynaşma oldu. Kızak çingirakları ve köpek havlamaları işitildi. Güzel Smith'den gayri herkes polis baskınına uğradıklarını sanarak korkuya kapılmıştı. Ama bunun ırmak boyundaki yoldan gelen bir kızak olduğunu görünce rahatladılar. Kızağın üzerinde iki adam vardı. Belli ki bir keşif seferinden dönüyorlardı. Bağırıp çağırarak kalabalığı görünce adamlar kızağı durdurdular ve heyecanın nedenini anlamak için merakla seyircilere doğru ilerlediler. Köpekleri haydayan adam bıyıklıydı. Yanındaki ise ondan daha boylu poslu ve daha gençti; tıraşlı yüzü soğuk havada koşturup durmaktan kıpkırmızı kesilmişti. Bu sırada Beyaz Diş kendisini savunmaktan neredeyse vazgeçmiş gibiydi. Zaman zaman umutsuzca çırpınıp kurtulmaya çalışıyordu. Düşmanının acımasız dişleri arasında belli belirsiz soluyabiliyor, solukları gittikçe zayıflıyordu. Eğer buldok daha ilk saldırısında böğründen değil de tam gırtlığından yakalamış olsaydı kalın yelesine karşın boynundaki şahdamar çoktan kopacaktı. Cherokee dişlerini gırtlığa doğru kaydırmak için epeyce zaman yitiriyor, üstelik ağzını gittikçe daha çok tüy ve deriyle doldurmak zorunda kalıyordu.

Güzel Smith ise bu arada iyice zıvanadan çıkmış, ruhunu kısıkrak saran canavarca duyguların baskısıyla en sonunda o ufacak aklı da başından gitmişti. Beyaz Diş'in donuk bakışlarını görüyor. Dövüşün yitirildiğini anlıyordu. Birden gözünü kan bürüdü, öfkeyle üzerine atılıp hayvanı vahşice tekmelemeye başladı. Seyirciler ıslık çalıp yuh çekmeye başladılar ama bundan ötesine karışmadılar.

Güzel Smith Beyaz Diş'i tekmeleyedursun, kalabalık arasında bir dalgalanma oldu. İriyarı genç adam seyircilerin arasına dalmış, adamları kabaca ite kaka ilerliyordu. Köpeklerin kapıştığı yere geldiğinde Güzel Smith yeni bir tekme atmak üzere ayağını kaldırmış ve tüm ağırlığını öbür bacağına vermiş bulunuyordu ki aynı anda genç adam yumruğunu suratına yapıştırdı. Güzel Smith boylu boyunca havaya fırladı ve sırt üstü karların üzerine serildi. Genç adam seyircilere dönerek: "Hayvan herifler!" diye bağırdı. "Canavarlar!" Kan beynine sıçramıştı, ama ne yaptığını bilen birinin haklı öfkesiydi bu. Çeliktenmiş gibi görünen gri gözleriyle kalabalığı süzerken bakışlarından kıvılcımlar saçılıyordu sanki. Güzel Smith güç bela ayağa kalktı, oflaya poflaya yaklaştı. Yabancı delikanlı Güzel Smith'in ne denli ödlele biri olduğunu bilmediğinden saldırmak için üzerine yürüdüğünü sandı ve tutup bir yumruk daha patlattı. Postun pahalı olduğunu gören Güzel Smith karlar üzerinde yatmanın yapılacak en akıllıca iş olduğunu düşünerek oracıkta öylece uzandı kaldı.

Yabancı delikanlı, ardı sıra dövüş alanına giren kızak sürücüsüne seslenerek: "Gel de yardım et, Matt," dedi.

İkisi de köpeklerin yanına çömeldi. Matt Cherokee'nin çeneleri gevşer gevşemez ağzından çekip ala bilmek için sıkıca tuttu Beyaz Diş'i. Genç adam ise buldoğun çene kemiklerine yapışmış ayırmaya uğraşıyordu. Ama boşuna... Genç adam çekiştiriyor, var gücüyle asılıp yükleniyor, arada bir öfkeyle burnundan soluyarak "Ah hayvan herifler ah!" diye homurdanuyordu.

Seyircilerin canı sıkılmıştı bu işten. Eğlencelerini yarıda kestiği için bir ikisi yuh bile çekti. Ama yabancı delikanlı başını şöyle bir kaldırıp da bakar bakmaz çıt çıkmaz oldu. Genç adam:

"Canavar herifler!" diye bağırdı. Sonra yine önündeki işine eğildi. Bir süre sonra, Matt:

"Boşuna uğraşıyoruz, Bay Scott," dedi. "Bu yolla ayıramayız onları."

Her ikisi de doğrulup, kenetlenmiş durumdaki köpekleri gözden geçirdiler. Matt:

"Çok kanamıyor," diye devam etti. "Fazla derine batırmamış daha." Scott:

"Her an parçalayabilir gırtlığı," diye yanıt verdi. "İşte bak, gördün ya! Biraz daha gömdü dişlerini."

Genç adam Beyaz Diş için her an biraz daha kaygılanıyordu. Bir iki kez sertçe vurdu Cherokee'nin kafasına, ama hayvan bana mısın demedi, bir türlü çözmüyordu kenetlenen çenelerini. Cherokee tokatların anlamını kavradığını belirtircesine kuyruğunu salladı: böylelikle kendi haklılığını anlatmaya çalışıyor, kaptığı yeri bırakmamakla görevini yerine getirdiğini belirtmek istiyordu.

Scott umutsuz bir tavırla seyircilere seslendi: "Yardım edecek kimse yok mu içinizde?" Gelgelelim kimse yardım etmeye yanaşmadı. Yardım şöyle dursun kimileri onunla alay etmeye saçma sapan öğütler verip dalga geçmeye kalktı.

Matt:

"En iyisi kama gibi bir şey kullanmak," diye akıl verdi.

O zaman genç adam elini beline atıp tabancasını kılıfından çıkardı ve namluyu buldoğun çeneleri arasına sokmaya çalıştı. Bütün gücüyle itip bastırıyordu, öyle ki kenetlenmiş dişler arasında sürtünen çelik namlu gıcır gıcır sesler çıkardı.

Her ikisi de çömelip köpeklerin üzerine eğilmişlerdi. Tam o sırada Tim Keenan dövüş alanına girip yanlarına geldi, Scott'un omuzuna dokunarak gözdağı verircesine bet bir sesle:

"Sakın dişlerini kırayım deme yabancı," dedi.

Scott:

"Gerekirse kafasını bile kırarım," diye karşılık verdi.

Sonra hiç istifini bozmaksızın tabancanın namlusunu itmeye devam etti.

Kumarbaz bu kez daha üst perdeden sert bir sesle:

"Dişlerini kırma dedim, işte o kadar," diye yineledi.

Kumarbaz belki de Scott'un gözünü korkutmayı deniyordu ama, sökmedi. Delikanlı elindeki işi bırakmaksızın başını kaldırıp tepesinde dikilen adamı soğuk soğuk süzdükten sonra sordu:

"Senin mi bu köpek?"

Kumarbaz evet anlamında homurdandı.

Scott:

"Gel de aç o zaman şu çene kemiklerini," dedi.

Tim Keenan insanı çileden çıkaracak bir yüzüzlükle öfkeli öfkeli karşılık verdi:

"Ne yalan söyleyeyim, ben çakmam böyle işlerden. Ne haliniz varsa görün, ben karışmam."

"Gölge etme öyleyse, çekil başımdan ve beni rahat bırak. Görüyorsun ki işim var."

Tim Keenan, Scott'un yanından ayrılmadı, ama genç adam ona aldırış etmiyordu artık. Namlunun ucunu buldoğun çenesinin bir yanından içeri sokmayı başarmıştı. Şimdi iş öbür taraftan çekip çıkarmaya kalıyordu. Bu işi de başardıktan sonra tabancayı ağır ağır ve dikkatle tıpkı bir manivela gibi oynatarak kenetlenmiş çeneleri gevşetmeye başladı. O bunu yaparken Matt da Beyaz Diş'in hırpalanmış boynunu yavaş yavaş çekerek dişlerin arasından kurtarmaya çalışıyordu.

Scott, Cherokee'nin sahibine dönerek buyurucu bir sesle:

"Şurada dur da köpeğini tut," dedi.

Kumarbaz söz dinleyerek çömeldi ve Cherokee'yi kısıvrak yakaladı.

Scott namluyu oynatıp çene kemiklerini ayırırken uyardı:

"Hadi, dikkat!"

Köpekler ayrılmıştı. Buldok yeniden ileri atılmak için çırpınıp duruyordu.

Scott:

"Götür şu köpeği buradan!" diye bağırdı.

Tim Keenan Cherokee'yi alıp kalabalığın arasına çekildi.

Beyaz Diş doğrulabilmek için birkaç kez yekindi. Ama ayağa kalkar kalkmaz yeniden karların üzerine yığıldı Bitkinlikten dizlerinin başı çözülmüştü. Gözlen kısık, bakışları donuktu. Ağzı bir karış açıktı, dili dışarı sarkıyordu. Bu görünüşüyle boğulmuş bir köpeği andırıyordu.

Matt, eğilip hayvanı şöyle bir gözden geçirdikten sonra: "Az kalsın postu kaptırıyormuş, ama rahatça soluk alabiliyor" dedi. O sırada Smith ayağa kalktı ve Beyaz Diş'in durumuna bakmak için yaklaştı.

Scott sordu:

Matt, iyi bir kızak köpeği kaç paradır?"

Hâlâ diz üstü duran kızak sürücüsü Beyaz Diş'in üzerine eğildi ve bir an ölçüp biçtikten sonra:

"Üç yüz dolar," dedi.

Scott ayağının ucuyla Beyaz Diş'i dürterek:

Peki, böyle iler tutar yanı kalmamış bir köpek kaç para eder?" diye sordu.

Kızak sürücüsü:

"Eh, yarısı eder" diye değer biçti.

Scott bu kez Güzel Smith'e döndü:

"İşittin mi eşşek herif! Köpeğini alıyorum ve yüz elli dolar veriyorum!.."

Cüzdanını açıp paraları saymaya başladı. Ama Güzel Smith paraya el sürmeyeceğini göstermek istercesine ellerini arkasında kavuşturdu.

"İyi ama ben köpeğimi satmıyorum ki," dedi.

Beriki hiç istifini bozmaksızın:

"Kim demiş, öyle bir satarsın ki!" dedi. "Neden dersin ben alıyorum da ondan! İşte paran, köpek benimdir artık."

Güzel Smith elleri arkasında, kıçın kıçın geriledi. Scott üzerine yürüyerek yumruğunu kaldırdı. Güzel Smith yumruktan korunmak için ezilip büzüldü:

"Hakkımı kimseye yedirmem" diye sızlandı.

"Senin bu köpek üzerinde hakkın makkın yok artık. Parayı alıyor musun, almıyor musun? Yoksa bir daha mı patlatayım..."

Güzel Smith'in ödü kopmuştu, çabuk çabuk konuştu: "Peki peki, öyle olsun. Ama bu parayı zorla alıyorum. Aslında dünyanın parası eder o. Göz göre göre kazıklanamam. Her insan hakkını almalı." Scott parayı uzatırken:

"Haklısın, dedi. "Her insan hakkını almalı ama sen insan değil, düpedüz bir hayvansın" Güzel Smith gözdağı vermeye kalktı. "Hele bir Dawson'a döneyim, görürsün sen bak Mahkemeye vereceğim seni..."

"Eğer Dawson'a döndüğün zaman çenenini açtığını işitirsem, kentten sürdürürüm seni. Anladın mı?"

Güzel Smith karşılık olarak homurdanmakla yetindi. Ama Scott üzerine yürüyerek öfkeyle bağırdı: "Anladın mı dedim?"

Güzel Smith korkuyla gerilerken homurdandı: "Evet..." "Evet ne?"
Güzel Smith dişlerini gıcırdatarak: "Evet efendim," dedi havlarcasına.
Seyircilerden biri: "Aman dikkat edin! Hiç bakmaz ısırır!" diye bağırdı.
Bu söz üzerine kalabalık makaraları koyverdi. Scott adamı bırakıp Beyaz Diş'i kendine getirmeye çalışan kızak sürücüsünün yanına döndü.
Kalabalık birer ikişer dağılmaya başlamıştı. Kimileri de küçük gruplar halinde toplanmış, çene çalıyordu. Tim Keenan bu gruplardan birine sokuldu:
"Bu herif de kim yahu?" diye sordu.

Birisi:

"Weedon Scott," yanıtını verdi. Kumarbaz yeniden sordu: "Peki, kim oluyor bu Weedon Scott?" "Tanınmış bir maden uzmanıdır... Hatırı sayılır biridir. Eğer başını derde sokmak istemiyorsan damarına basayım deme. Bu yörede ne kadar ileri gelen kişi varsa hepsiyle sıkı fıkıdır. Maden Daresi Başkanıyla da canciğer dosttur, ona göre ayağını denk al"

Kumarbaz:

"Herifcioğlunun sağlam ayakkabı olmadığını şıppadak anlamıştım ben zaten," dedi. "İşte bu yüzden yelkenleri daha işin başında suya indirdim ya!.."

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

YABAN

Weedon Scott:

"Hiç umut yok," dedi.

Kulübenin önündeki basamaklara oturmuş, tıpkı kendisi gibi umutsuz bir havayla omuz silken kızak sürücüsüne bakıyordu. İki adam, hırlayarak dişlerini gösteren, tüyleri kabarmış bir halde zincirini çılgınca çekiştiren Beyaz Diş'i seyretti bir süre. Matt kızak köpeklerine sopasıyla iyi bir ders vermiş ve sonunda Beyaz Diş'e sataşmamayı öğretmişti onlara. Şimdi biraz ötede uzandıkları yerde, Beyaz Diş'e aldırılmaz görünüyorlardı.

Scott:

"Bu hayvan bir kurt," dedi. "Ne yaparsan yap evcilleşmez."

"Ona bir şey diyemem," dedi. "Ama bana kalırsa kurttan çok köpeklik var onda. Kim Kim ne derse desin öyle bir özelliği daha var ki apaçık ortada"

Kızak sürücüsü bir an durakladı ve kendinden emin bir havayla başını sallayarak Moosehido Dağları'na doğru baktı. Scott bir süre onun konuşmasını bekledikten sonra:

"Canım bırak eveleyip gevelemeyi de ne biliyorsan söyle" diye sert çıktı.

"Neymiş o ortada olan şey?"

Kızak sürücüsü başparmağı ile arkasındaki Beyaz Diş'i işaret etti:

"İster kurt olsun ister köpek, ama kalıbımı basarım ki eğitmişler bu hayvanı."

"Hadi canım sen de, olur mu hiç!"

"Bal gibi de olmuş işte. Kızağa koşulmuş. Göğsündeki şu izlere baksanıza."

"Haklısın, Matt. Güzel Smith denilen herifin pençesine düşmeden önce belli ki kızak çekmiş."

"Öyleyse ne diye yeniden kızağa koşulmasın?"

Scott birden umutlandı:

"Gerçekten olur mu dersin?"

Ama bir anda yine umutsuzluğa kapıldı:

"On beş gündür yanımızda, ama hâlâ ilk günkü kadar azgın."

Matt inandırmaya çalıştı onu:

"İyisi mi bir fırsat tanıyalım ona. Çözün bakalım ne olacak."

Beriki, akli yatmamış gibilerden şöyle bir baktı.

Matt üsteledi:

"Evet biliyorum, bunu daha önce de denediniz, denediniz ama o zaman elinize sopa almamıştınız ki..."

"İyi ya bir de sen dene öyleyse."

Kızak sürücüsü eline bir sopa aldı, zincire vurulu hayvanın yanına gitti.

Kafesteki aslan, terbiyecisinin elindeki kamçıyı nasıl gözden kaçırmazsa, Beyaz Diş de tıpkı öyle, dik dik bakıyordu sopaya

Matt:

"Görüyor musunuz?" dedi. "Gözünü sopadan ayırmıyor. İyi bir belirti bu. Aptal değil bu hayvan. Elimde sopa varken kılıma bile dokunmayacaktır, o kadar çılgın değil."

Adamın eli boynuna doğru uzanınca Beyaz Diş homurdanarak dişlerini gösterip yere büzüldü. Uzanan ele bocalayarak bakıyor, bu arada kendisine gözdağı vermek için tepesinde duran sopayı gözden kaçırmıyordu. Matt zinciri çözdükten sonra geriledi.

Beyaz Diş serbest bırakıldığına inanamıyordu bir türlü. Güzel Smith'in eline düşeli aylar geçmiş ve bütün bu süre içinde boynundaki zincir ancak başka köpeklerle dövüleceği zaman çözülmüştü. Bunun dışında bir an bile tatmamıştı özgürlüğü. Her dövüşten sonra hemen zincire vurulmuştu.

Bu değişikliği neye yoracağını bilemiyordu bir türlü. Belki de yeni sahipleri canavarca bir oyun oynamak üzereydiler. Beklenmedik bir saldırıya karşı her an tetikte durarak ağır ağır ve çevresini kollaya kollaya bir iki adım attı. Ne yapacağını kestiremiyordu. Olur şey değildi. Gözlerini kendisine diken bu iki sahipten kuşkulanıyordu, onlardan uzaklaşmak için kulübenin köşesine dek sakına sakına ilerledi. Hiçbir şey olmadı. Afallamıştı, döndü, geri geldi, iki adamın beş on adım ötesinde durdu, adamları süzmeye başladı. Yeni sahibi sordu: "Kaçmaz mı dersin?" Matt omuz silkti:

"Bir deneyelim bakalım, görürüz. Denemeden hiçbir şey söylenemez." Scott üzüntüyle: "Zavallı hayvan," diye mırıldandı. "Bütün istediği şey azıcık sevgi..."

"Kalkıp kulübeye girdi. Az sonra elinde bir et parçasıyla dışarı çıktı. Eti hayvanın önüne attı. Beyaz Diş bir adım geri sıçradı, önüne düşen ete kuşkuyla bakmaya başladı.

Tam bu sırada Matt:

"Hey Majör!" diye bağırdı.

Ama geç kalmıştı. Majör adlı kızak köpeği etin üzerine atılmıştı bile. Ama tam eti kapacağı sırada Beyaz Diş saldırıp köpeği yere yıktı. Matt hemen koştu, ne var ki Beyaz Diş kaşla göz arasında yapacağını yapmıştı. Majör sendeleyerek ayağa kalkmaya çalıştı. Boğazından akan kanlar karları kırmızıya boyuyordu. Scott:

"Yazık oldu ama hak etti" dedi.

Matt ayağını kaldırıp Beyaz Diş'e tekme atmaya hazırlandı. Aynı anda Beyaz Diş sıçradı. Dişlerin pırlıltısı... hemen ardından keskin bir çığlık... Beyaz Diş kurdurmuşçasına homurdanarak bir iki metre geri çekilirken Matt paralanmış bacağını incelemek için eğildi. Yırtılan pantolonunu ve üzerinde kıpkırmızı bir lekenin hızla genişlemekte olduğu iç çamaşırını gösterirken:

"Az kalsın koparıyordu namussuz." dedi.

Scott, umutsuzca söylendi:

"Söylemiştim sana, Matt, hiç umut yok. Hayır yok . bunda, gerçi elim varmıyor ama ne yapalım, ne zamandır düşündüğüm şeyi yapmanın sırası geldi artık. Yapılacak başka hiçbir şey kalmadı çünkü."

Bu sözleri söylerken bir yandan da yavaş yavaş tabancasını çıkardı. Mermileri kontrol etti.

Matt:

"Beni dinleyin Bay Scott," dedi. "Tam bir cehennem hayatı sürmüş bu hayvan. Çektiği onca çileden sonra kalkıp da şimdi karşınızda kuzu gibi davranmasını bekleyemezsiniz ki! Durun bakalım, azıcık zaman tanıyın ona."

Scott:

"İyi ama, Major'u ne hale soktu baksana," dedi.

Kızak sürücüsü, kana bulanmış karların üzerine serilen ve soluk soluğa can çekişmekte olan yaralı köpeğe bir göz attı:

"Siz kendiniz demediniz mi bunu hak etti diye, Bay Scott? Beyaz Diş'in etini kapmaya kalktı, o da keratanın işini bitiriverdi. Aslında başka türlü olması da beklenemezdi. Kendi etini korumayan bir köpek beş para bile etmez bence."

"İyi ama Matt, hadi köpeğe boş ver, etini korumak için saldırdı ona, ama sana saldırmakla ipin ucunu kaçırmadı mı dersin?" Matt kararlıydı:

"Ona bakarsanız ben de hak ettim. Hayvana tekme atmaya kalktım mı kalkmadım mı? Hayvanın haklı olduğunu söyleyen sizdiniz. Ona tekme atmaya kalktığım için bana da oh olsun." Scott üsteliyordu:

"Bana kalırsa evcilleşeceği filan yok bu hayvanın. Öldürmekle ona büyük bir iyilik yapmış olacağız."

"Beni dinlerseniz yapmayın Bay Scott. Gelin bir fırsat daha verin şuna; bakarsınız yola gelir. Cehennemden kurtulalı ne kadar oldu ki zavallıciğın. Hayvan ilk kez serbest kalıyor. Bir fırsat daha tanıyalım, baktık ki yola ize gelmiyor, o zaman ben kendi elimle vururum, oldu mu?"

Bunun üzerine Scott tabancasını kılıfına koydu: "Onu öldürmeyi ben de istemiyorum. Bırakalım bakalım bir dolaşsın şöyle. İyi davranmak işe yarayacak mı görelim. Dur hele bir deneyelim bakalım."

Beyaz Diş'e yaklaştı, gönlünü almak istercesine tatlı tatlı mırıldanmaya başladı.

Matt:

"Elinize bir sopa alsanız iyi olur," diye uyardı.

Scott başını salladı. Beyaz Diş'in güvenini kazanmak için tatlı tatlı konuşmaya devam etti. Gelgelelim, Beyaz Diş bir türlü güvenemiyordu ona. Her an başına bir şey gelmesini bekliyordu. Sahibinin köpeğini öldürmüş, arkadaşını ise ısırmişti. Bu durumda korkunç bir cezadan başka ne bekleyebilirdi ki? Ama yine de dayanılmaz bir başkaldırı duygusu yükseliyordu içinde. Tüylerini kabarttı, dişlerini gösterdi. Elinde sopa mopa olmaksızın üzerine doğru gelen sahibine gözlerini dikmiş, tetikte bekliyordu. Adam yaklaştı, ağır ağır başına doğru inmeye başladı. Beyaz Diş olduğu yere büzülüp tortop oldu, her an saldırmaya hazır bir durumdaydı, yüreği küt küt atıyordu. Başının üzerinde bir tehlike, bir şeytanlık dolaşıyordu ama neyin nesidir, kestiremiyordu bir türlü. İnsan ellerini tanıyor, bu ellerin ne denli becerikli, can yakmada ne denli yetenekli olduğunu iyi biliyordu. Zaten oldu olası kendisine dokunulmasından nefret ediyordu. Gözdağı verircesine hırıldadı. Büzüldükçe büzüldü. El gittikçe yaklaşıyordu. Isırmak istemiyordu; öldürücü tehlike karşısında kendini tutmaya, sonuna dek dişini sıkmaya çalıştı. Ama bir an geldi ki benliğini dayanılmaz bir yaşama tutkusu kapladı, içgüdüsel korkusu tüm duygulara baskın çıktı. Weedon Scott beklenmedik bir saldırı karşısında hayvandan hızla kaçınabileceğini sanıyordu. Ama aldandığını anladı, tıpkı bir yılan gibi hızla atılıp ısırılan Beyaz Diş'in o şaşılması çevikliğini böylece öğrenmiş oldu.

Bir şaşkınlık çığlığı kopardı ve yaralanan elini öbür eliyle kavradı. Matt yakası açılmadık bir küfür savurarak hemen yanına koştu. Beyaz Diş sürüne sürüne geriledi; dişlerini gösteriyor, kıvılcımlar saçan gözleriyle kötü kötü bakıyordu. Güzel Smith'den yediği korkunç dayaklardan çok daha beter bir dayak yiyeceğinden hiç kuşkusu kalmamıştı artık.

Kızak sürücüsü bir anda kulübeye daldı ve elinde bir tüfekle yeniden dışarı fırladı.

Scott:

"Ne yapıyorsun, Matt?" diye haykırdı. Matt serinkanlı bir havayla:

"Hiç," dedi. "Yalnızca demin verdiğim sözü yerine getireceğim, vuracağım bu hayvanı..." "Yapamazsın!"

"Yapar mıyım yapmaz mıyım, şimdi görürsünüz." Az önce Matt Beyaz Diş'in başışlanması için nasıl dil döktüyse, Scott da şimdi öyle yalvarıyordu :

"Sen değil miydin demin ona bir fırsat daha tanımamızı söyleyen? Bir şans daha verip deneyelim bakalım. Henüz işin başında sayılırız, öyle ha deyince vazgeçmek olur mu hiç? Eh, napalım yani, bu kez de bana oh olsun... Vay canına, şuna bak yahu!"

Beyaz Diş kulübenin köşesinde on beş yirmi adım ötede durmuş, korkunç hırıltılar çıkarıyordu. Hırlarken Scott'a değil, kızak sürücüsüne bakıyordu. Matt, şaşkın şaşkın:

"Olur şey değil!" dedi. "Gözümle görmesem inanmazdım."

"Ne akıllı hayvan görüyorsun ya? Ateşli silahın ne demek olduğunu senden benden daha iyi biliyor. Ne olursa olsun böylesine akıllı bir hayvana bir şans daha tanımalıyız. Bırak şu silahı elinden." Matt:

"Peki, öyle olsun," dedi.

Tüfeği bir odun istifine yasladı. Hemen ardından şaşkınca bağırdı: "Şuna bakın!" Beyaz Diş yatışmış, hırlamayı da kesmişti "Bunu denemeliyiz, dur bakalım ne yapacak?" Matt yeniden tüfeğe uzandı, aynı anda Beyaz Diş hırlamaya başladı,

Adam tüfeğin yanından uzaklaştıkça gergin dudakları kapandı, dişler görünmez oldu.

Matt:

"Oyun olsun diye bir kez daha deneyelim bakalım," dedi.

Tüfeği kaptı ve omuzuna doğru yavaş yavaş kaldırmaya başladı. Beyaz Diş yerinden doğrulup yine homurdandı, homurtusu gittikçe şiddetleniyordu. Matt tüfeği omuz doğrultusuna kadar kaldırdığı anda hayvan yana fırladı, kulübenin köşesini dönüp gözden yok oldu. Matt Beyaz Diş'in az önce durduğu yere öylece bakakaldı. Sonra tüfeği yerine bırakarak ciddi bir havayla patronuna döndü:

"Haklısınız, Bay Scott. Böylesine akıllı bir köpeği öldürmeye eli varmaz insanın."

YIRMİNCİ BÖLÜM

SEVGİLİ EFENDİ

Vveedon Scott'un yaklaştığını görünce Beyaz Diş'in tüyleri kabardı; efendisinin vereceği cezaya boyun eğmeyeceğini belirtmek istercesine hırlamaya başladı. Efendisinin eli kanamaması için sarıp sarmalanmış, askıya alınmıştı; elini ısırıldığından bu yana yirmi dört saat geçmişti. Eskiden cezaların ertelendiğini görmüşlüğü vardı, işte şimdi de cezanın geciktirildiğini sanıyordu. Başka türlü ne olabilirdi ki? Sahibini ısırmişti, üstelik beyaz biriydi bu. Bu saygısızlığından ötürü korkunç bir cezaya çarptırılacağından en küçük bir kuşkusu yoktu.

Adam Beyaz Diş'in bir iki adım ötesine çömeldi. Görünüşe bakılırsa tehlikeli bir durum yoktu şimdilik. Çünkü insanlar ceza verecekleri zaman ayakta dikilirlerdi. Dahası, bu adamın elinde ne sopa, ne kırbaç, ne de tüfek vardı. Üstüne üstlük kendisini salıvermişlerdi. Ne zincire vurulmuştu, ne de kazığa bağlanmıştı. Bu durumda adam ayağa kalkar kalkmaz tabanları kolayca yağlayabilirdi. En iyisi dişini sıkıp işin sonuna dek beklemektir.

Adam öylece duruyor, hiçbir şey yapmıyordu. Bunun üzerine Beyaz Diş'in hırıltısı boğuklaştı ve giderek kesildi. Adam konuşmaya başladı. Onun sesini işitir işitmez Beyaz Diş'in yelesi kabardı, hırlamaya koyuldu. Beyaz Diş de hırlıyordu. Karşılıklı olarak biri konuştu öbürü hırladı. Adam sürekli olarak tatlı bir sesle konuşmaya devam etti. O zamana dek hiç kimse Beyaz Diş'e böylesine tatlı bir biçimde seslenmemişti. Bu okşayıcı, tatlı ses yavaş yavaş Beyaz Diş'in içine işliyor, yüreğinde sıcak duygular uyandırıyor. İçgüdüünün sürekli uyarılarına karşın ister istemez güven duymaya başladı bu insana karşı. Bu güvenlik duygusu, başından geçen onca kötü deneylere karşın insanlara beslediği düşmanlık duygusunu bastırdı.

Aradan epey zaman geçtikten sonra adam ayağa kalktı, kulübeye girdi. Az sonra yeniden dışarı çıktığında Beyaz Diş kaygı ve kuşkuyla ona baktı. Bu kez de elinde ne kırbaç, ne sopa, ne de silah vardı. Sağlam eliyle arkasında bir şey de gizlemiyordu. Beyaz Diş'ten az öteye, az önceki yerine gelip oturdu. Beyaz Diş'e bir parça et uzattı. Hayvan kulaklarını dikti, uzatılan ete kuşkuyla bir göz attı. Bu arada adamı gözden kaçırmamaya çalışıyor, beklenmedik bir saldırıya karşı koyabilmek için vücudunu yay gibi gerip tetikte bekliyordu. Beklediği ceza epey gecikmişti. Adam burnuna doğru bir et parçası uzatıyor, başka bir şey yapmaya kalkmıyordu. Üstelik bu et hiç de tehlikeli görünmüyordu. Ama Beyaz Diş yine de kuşkulandıktan alamıyordu kendini. Burnunun dibinde sallanan ete dokunmuyordu bir türlü. İnsanlar öylesine akıllıydı ki, bu zararsız görünüşlü et parçasının ardında kim bilir nasıl bir tehlike gizliydi? Daha önceki deneylerinden, özellikle Kızılderili kadınlardan edindiği deneylerden öğrenmişti ki. çoğu zaman sevecenlikle uzatılan bir et parçasıyla cezalar arasında tehlikeli bir ilinti vardı.

Adam en sonunda et parçasını Beyaz Diş'in ayakları dibine attı. Beyaz Diş gözünü adamdan ayırmaksızın eti dikkatle kokladı. Başına hiç bir şey gelmediğini görünce bir lokmada yuttu. Yine bir şey olmadı. Adam ikinci bir et parçası daha uzattı. Elinden almaya yanaşmayınca adam yine önüne fırlattı eti. Bu olay bir iki kez yineleni. Derken adam, eti hayvanın önüne atmaz oldu. Elinden yedirmek için kararlı bir tavırla öylece bekledi.

Etin tadına doyum olmuyordu, Beyaz Diş ise kıyasıya aç idi. Olanca dikkatiyle adım adım yaklaştı kendisine uzanan ele. Adamın elinden yiyecekti eti. Dik dik

bakıyor, adamı bir an bile gözden kaçırmıyordu. Kulakları arkaya yatık, yelesi kabarık bir durumda başını öne doğru uzattı, gırtlığından hafif bir uyarı hırıltısı yükseldi. Eti mideye indirdi, bu kez de hiçbir şey olmadı. Eti lokma lokma atıştırdığı halde ceza meza görmemişti.

Dudaklarını yaladı, beklemeye koyuldu. Adam hâlâ konuşuyordu. Kulağına gelen seste sevecenlik vardı. Şimdiye dek hiç tanımadığı birtakım duygular uyanıyordu Beyaz Diş'in içinde. Garip bir mutluluğa kaptırdı kendini. Sanki ruhunda bir eksiklik tamamlanmış, bir boşluk doldurulmuş gibiydi. Ne var ki, birdenbire içgüdüsel bir dürtüyle irkildi, başından geçen olaylar, eski acı anılar yeniden canlandı gözlerinin önünde. İnsanlar çok akıllıydı. Allem eder kallem eder, binbir türlü oyuna baş vurup, yapacaklarını yaparlardı.

Tamam, korktuğu şey başına geliyordu işte! İnsanın can yakıcı eli ileri uzanmış, kafasına doğru iniyordu. Ama bu arada adam yumuşak ve okşayıcı bir sesle konuşmaya devam ediyordu. Beyaz Diş çelişik duyguların etkisi altında allak bullak olmuştu. El tehlike duygusu uyandırırken ses yatıştırıcı bir güvenlik duygusu veriyor, öte yandan sesin tatlılığına karşın içinde bir güvensizlik duygusu doğuyordu. İçinde kabaran duyguların, birbirini bastırmak için yaptıkları çarpışma öylesine şiddetliydi ki, Beyaz Diş işin içinden çıkamıyordu bir türlü.

Sonunda ılımlı bir yol izledi. Fırlayarak tüylerin, kabarttı ve kulaklarını arkaya devirdi. Ama ne ısırılmaya kalktı, ne de kaçmaya. Gittikçe yaklaşıyordu. Sonunda, kabarmış tüylerinin uçlarına değdi. Beyaz Diş büzüldü. O büzüldükçe el de iniyor, gittikçe bastırıyor, tüylerini sıvazlıyordu. Ezile büzüle, neredeyse titreyerek kendini tutmaya çabaladı. Elin dokunuşu içgüdülerini ayaklandırıyor, ona acı veriyordu. Neler çekmişti insanların elinden, bütün bunları nasıl olur da bir günde unutuverirdi. Gelgelelim yeni efendisinin isteği böyleydi ve o da bu isteğe boyun eğmek için kendini zorluyordu.

El yeniden kalktı, sonra yine indi. Elin her kalkışında tüyler kabarıyor, indiği zaman kulaklar geriye yatıyor, hayvanın boğazından derin bir hırıltı kopuyordu. İçgüdüünün etkisiyle uyarırcasına hırlıyor, Böylelikle kendisine verilecek herhangi bir acının kesinlikle karşılık göreceğini bildirmiş oluyordu. Çünkü insanın sağı solu belli olmaz, art niyetini ne zaman açığa vuracağı önceden kestirilemezdi. Bu yumuşak, inandırıcı ses birdenbire öfkeyle yükselen bir bağırışıya dönüşebileceği gibi, şu tatlı tatlı okşayan el de boynunu bir kıskaç gibi sıkıp onu cezalandırabilirdi.

Ne var ki adam tatlı tatlı konuşmaya, ve el de zararsızca okşamaya devam etti. Beyaz Diş'in duyguları birbirine karşıt bir gelişme izliyordu. Kişisel özgürlüğünü kısıtlayan bu okşama içgüdüünü rahatsız ediyor, öte yandan acı vermek şöyle dursun giderek zevk bile veriyordu; hatta, bu okşama hafifçe ve dikkatlice değip de kulaklarını kaşıyan bir tarazlamaya dönüşürken Beyaz Diş'in aldığı zevk daha da fazlalaştı. Her şeye karşın beklenmedik bir tehlikeyle karşı karşıya kalma korkusuyla tetikte bekliyor, birbirine ağır basan çelişik duygularına göre kimi zaman zevk alıyor kimi zaman acı çekiyordu.

"Vay canına! Yanlış mı görüyorum!"

Kollarını yukarı doğru sıvamış ve bir tas bulaşık suyu taşımakta olan Matt kulübeden dışarı çıkıp da Weedon Scott'un Beyaz Diş'i okşadığını görünce elindeki tası dökmeyi bile unutmuştu. Onun sesini işiten Beyaz Diş hemen geri sıçradı ve Matt'a doğru korkunç bir sesle hırladı.

"Bay Scott, darılmayın ama aklımdan geçenleri söylemeliyim: Bana kalırsa bu yaptığınıza düpedüz enayilik denir."

WVeedon Scott kendinden emin bir havayla gülümseyerek doğruldu ve Beyaz Diş'e yaklaştı. Hayvana bir süre tatlı tatlı mırıldandıktan sonra elini yavaş yavaş başına koydu ve yeniden okşamaya başladı. Beyaz Diş okşanmasına ses çıkarmadı. Kuşkulu gözleriyle, kendisini okşayan adama değil de kulübenin kapısında durana bakıyordu.

Matt yeniden konuştu:

"İş, maden uzmanlığına dayanınca herkesi cebinizden çıkartabilirsiniz, buna söyleyecek sözüm yok. Ama çocukken gidip de aslan terbiyecisi olarak bir sirke girmemekle kendinizi harcamışsınız."

O konuşurken hayvan yine hırlamış ama bu kez başını ve sırtını okşayan elin altından kaçmamıştı.

Böylece Beyaz Diş için eski yaşamının ve içindeki nefretin sonu başlamış oldu. Yeni ve alabildiğine güzel bir yaşam başlamak üzereydi. Bunun başarılması için de VVeeton Scott'un iyice düşünüp taşınması ve çok sabırlı davranması gerekiyordu. Beyaz Diş tüm benliğini değiştirmenin üstesinden gelme göreviyle karşı karşıyaydı. Bu durumda içgüdüsünün ve mantığının uyarılarına kulak asmamak, geçmişteki deneylerini silip atmak, kısacası tüm geçmişine sünger çekerek yaşamı tutarsızlıkla suçlamak zorundaydı. Eski yaşamı, şimdikine benzemek şöyle dursun, ona birçok bakımdan ters bile düşüyordu. Yeni yaşamına ayak uydurmaya çalışırken, kendi isteğiyle özgürlüğünü tepip ormandan Gri Kunduz'un yanına döndüğü zamankinden çok daha fazla güçlük çekiyordu. O zamanlar küçük bir yavruydu. Yumuşaktı, doğru dürüst biçimlenmemişti, kendisine şekil verecek olan çevre koşullarına teslim olmaya hazırdı. Oysa şimdi durum bambaşkaydı. Artık belirli bir biçime bürünmüş; yabancı, korkunç, sevmeyen ve sevilmeyen dövüşken bir kurt olup çıkmıştı. Yaşamındaki bu değişikliğe ayak uydurmak, benliğinin altüst olması, adeta yeniden doğması gibi bir şeydi. Bu değişiklik, yeni baştan yoğurulamayacak kadar uyum olanaklarının yitirildiği, yaradılışını dokuyan bağların sertleştiği, kolayca baş eğip boyun bükmeyen hırçın bir hayvana dönüştüğü, istencinin demirleştiği, duygularının katılaştığı, içgüdülerinin ve davranışlarının kesin ilkeler, güvensizlikler, nefret ve tutkular halinde belirli biçimlere büründüğü bir zamana rastlamıştı. Ama yine de birtakım değişmelere uğradı, sertleşen mayasını yeni baştan yoğurup yumuşatan ve onu daha iyi bir kalıba sokan bir el vardı, bu el VVeeton Scott'un eliydi. Scott Beyaz Diş'in benliğinin en derin noktasına inmiş, körelen duygularını uyandırmış, can evine girerek derin bir sevecenlikle okşamıştı onu. Bu, sevgi demekti. Eskiden insanlarla olan ilişkilerini hoşlanma duygusu belirliyordu, oysa şimdi bu duygu yerini sevgiye bırakmıştı. Ne var ki bu sevgi bir gün içinde doğmadı öyle. Önce hoşlanma duygusu ile başladı ve giderek gelişti.

Beyaz Diş'i bağlayan hiçbir şey olmamasına karşın yeni efendisinden hoşlandığı için yine de kaçmaya kalkmıyordu. Yeni yaşamı ne olursa olsun Güzel Smith'in kafesinde geçirdiği günlerden çok daha iyiydi. Üstelik, nasıl olsa kendisini bir insana teslim etmesi gerekiyordu, bu onun doğal bir ihtiyacıydı. Sırtını korkuyla ormana dönüp yiyeceği dayağı göze alarak Gri Kunduz'un ayakları dibine uzandığı gün duymuştu kendisini bu üstünlüğe teslim etme ihtiyacını; sonra o uzun kıtlık dönemi son bulup da Gri Kunduz'un kampında balık bollaşınca ormandan ikinci kez kampa dönmüş ve işte o zaman insana bağlanma ihtiyacını çok daha güçlü bir biçimde duymuştu.

Böylece Beyaz Diş, onu Güzel Smith'e yeğ tuttuğu ve bir efendiye gerek duyduğu için Weedon Scott'un yanında kaldı. Bağlılığını kanıtlamak için efendisinin malını koruyordu. Kızak köpekleri mışıl mışıl uyurlarken o kulübenin çevresinde dolanıp duruyordu. Gece gelen her ziyaretçi Weedon Scott imdadına yetişinceye dek kendini sopasıyla korumak zorunda kalıyordu. Beyaz Diş hal ve tavırlarına bakarak hırsızlarla namuslu insanları ayırt etmeyi çabucak öğrendi. Gelenlerin yürüyüşlerine bakıyor, sert adımlarla doğruca kapıya yönelenlere hiç ilişmiyor ama yine de kapı açılıp da efendisi adamı içeri alıncaya dek ziyaretçiyi gözden kaçırmıyordu. Oysa çevresini kollaya kollaya, dolambaçlı yollar izleyerek sinsisi yaklaşan birini gördü mü, hiç düşünmeden saldırıya geçiyordu. VVeeton Scott insanların Beyaz Diş'e çektiirdiği Çilelerin izlerini silip atmaya boyunun borcu bilmişti. Vicdani bir görev sayıyordu bunu. Beyaz Diş'e tatlılıkla davranıyor, bu "Dövüşken Kurt"a büyük bir sevgi gösteriyor, onu her gün uzun uzadıya sevip okşuyordu.

Beyaz Diş önceleri bu okşamalara karşı kuşkucu hatta düşmanca bir tavır takındı, ama sonraları okşanmaktan hoşlanmaya başladı. Yalnız hırlamaktan kendini alamıyordu bir türlü, bütün okşama süresince habire hırlayıp duruyordu. Gelgelelim hırıltılarında yepyeni bir hava okunuyordu. Ama bir yabancı, hırıltıya yerleşen bu yeni havayı farkedemez, onu korkunç bir vahşet, sinir bozucu, insanın kanını dondurucu bir ses olarak kabul ederdi. Oysa Beyaz Diş küçük bir yavruyken mağarada çıkardığı ilk hırıltıdan bu yana öyle çok hırlamış, yıllarca boğazından öyle sert ve öfkeli sesler koparmıştı ki, artık gırtlığı nasır bağlamıştı. En tatlı duygularını dile getirmek için bile olsa hırıltısındaki sertliği bir türlü yumuşatamıyordu. Ne var ki VVeeton Scott'un

kulağı oldukça duyarlıydı; içindeki tüm vahşete karşın, Beyaz Diş'in hırütısındaki o tatlı mırıltıyı, o yeni havayı herkesten daha iyi anlıyordu. Beyaz Diş'teki hoşlanma duygusu günden güne sevgiye dönüşüyordu. Sevginin ne demek olduğunu bilmemesine karşın bu değişikliği kendisi de farkediyordu. İçinde, doldurulması gereken bir boşluk oluşmuştu sanki, ve bu boşluk giderilmek istenen bir açlık, acı bir özlem gibi duyuruyordu varlığını. Yeni sahibinin yokluğunda acı ve huzursuzluktan kıvranıyor, ancak efendisinin dokunmasıyla rahata kavuşabiliyordu. İşte o zaman sevgisi, alabildiğine coşkun bir sevince, sonsuz bir mutluluğa dönüşüyordu. Ama sahibinden uzak düşer düşmez o acı huzursuzluk yeniden başgösteriyor, içini kemiren o boşluğa yeniden yuvarlanıyordu.

Beyaz Diş gerçek benliğine kavuşmak üzereydi. Yılların görmüş geçirmişliğine ve döküldüğü kalıbın katılığına karşın, huyu suyu gittikçe değişiyordu. Garip, alışılmadık duygular uç veriyordu içinde. Davranışlarına yön veren kurallar yerle bir oluyordu birer birer. Eskiden rahatına çok düşkündü, rahatını bozacak şeylerden bucak bucak kaçardı, tatlı canını sıkacak bir olayla karşılaşmamak için ayağını denk alırdı hep. Oysa şimdi rahatının kaçmasını hiçe sayan bambaşka duygular filizlenmişti içinde, sahibi için katlanıyordu bunlara. Orada burada dolaşıp karnını doyuracak iyi bir yiyecek bulacağı ya da rahat bir köşede yan gelip yatacağı yerde sabahın köründe ayağa fırlıyor, kulübenin basamaklarında sahibinin gelişini bekliyor, bütün bunlara seve seve katlanıyordu. Akşamları sahibi eve döneceği sırada, elinin dostça okşayışını duyabilmek, sevgiyle selamlanabilmek için kan uykusundan uyanıyordu. Sahibiyle birlikte kente inebilmek, onun tarafından okşanabilmek uğruna yiyeceği eti bile yüz üstü bırakıp gidebilirdi.

Sonunda, hoşlanmanın yerini sevgi almıştı. Ruhunun derinliklerine inerek hoşlanma duygusunun asla giremediği noktaları araştıran bir iskandil gibiydi sevgi. İşte bu sevgi iskandili sayesinde ki bu derinliklerden yeni bir şey, karşılıklı sevgi doğuyordu. Beyaz Diş o güne dek kendisine verileni şimdi geri veriyordu. En sonunda sevecen, sıcak, pırıl pırıl bir sahabe kavuşmuştu ve sahibinin sevgisi ışığında Beyaz Diş'in karakteri güneş altında açan bir çiçek gibi geliyordu.

Ne var ki Beyaz Diş'in sevgisinde yaltakçı ve bıktırıcı bir özellik yoktu. Bu duygusunu gösterişli bir biçimde dile getiremeyecek kadar olgun ve ağırbaşlıydı. Duygusal gösterilere pek yüz vermiyor, her zamanki gibi kendi kendisiyle haşır neşir olmasını biliyordu. Eskisi gibi asık suratlı ve yalnızdı, yine kendi kabuğuna çekilmişti. Ömründe hiç havlamadığı için sahibini havlayarak selamlamıyordu. Sırnaşmaya, yaltaklanmaya kalkışmıyor, budalaca sevgi gösterilerinden kaçınıyordu. Efendisini karşılamak için koşmuyordu bile. Her zamanki yerinden hiç ayrılmaz, öylece uzakta beklerdi. Duygularını sahibinin her hareketini izleyen bakışlarıyla belirtirdi. Eğer sahibi ona bakıp da bir şeyler söyleyecek olursa, sanki sevgisini dile getirmek istiyormuş da beceremiyormuş gibilerden bir sıkılganlıkla kıvranıp dururdu.

Yeni yaşamının gereklerine ayak uydurmayı öğrenmişti artık. Efendisinin köpeklerine ilişmemesi gerektiğini biliyordu şimdi. Bununla birlikte, üstünlüğünü öbür köpeklere zorbaca kabul ettirerek zaman zaman vahşi yaradılışını göstermekten de geri kalmadı. Bir iki dayaktan sonra köpekler yola gelmişti. Artık Beyaz Diş geçerken yolu üzerinden çekiliyor, aralarında dolaşırken kafa tutmaya, peşine takılmaya kalkmıyor, üstünlüğüne boyun eğiyorlardı.

Gel zaman git zaman Matt'ın da efendisine ait olduğunu öğrendi ve ona daha iyi davranır oldu. Efendisi onu ancak arada sırada doyururdu. Ona yemek vermek Matt'ın işiydi. Ne var ki Beyaz Diş yediği yemeğin sahibi sayesinde verildiğini, Matt'ın bir emir kulu olduğunu anlıyordu. Bir gün Matt onu da öbür köpeklerle birlikte kızağa koşmak isteyince başkaldırdı. Bunun üzerine Weedon Scott onu kendi eliyle kızağa koşturdu; işte o zaman, öbür köpeklerle birlikte kızak çekme işinin Matt'ın başı altından çıkmadığını, bunun efendisinin isteği olduğunu anladı.

Klondike kızakları Mackenzie'dekilerden farklıydı. Ayaklı olan bu kızaklara köpekler de daha değişik bir biçimde koşuluyordu. Yelpaze biçiminde değildi bu koşumlar. Köpekler birbirleri ardından tek sıra halinde gidiyor ve çift kayışla

çekiliyordu. Burada öncü olan köpek gerçekten önder durumundaydı ve akıllı olduğu kadar da güçlü olmak zorundaydı. Sürünün ona boyun eğmesi ve korkması gerekiyordu. Sürüdeki diğer köpekler arasında böyle bir yeri de alsa alsa Beyaz Diş alırdı. Başlangıçta Matt'in pek akıllı yatmamıştı buna, kendisini uğraştırdığı için kızıp köpürmüştü Beyaz Diş'e ama zamanla Beyaz Diş'in daha alt düzeyde bir görevle yetinemeyeceğini o da onaylamak zorunda kalmıştı. Beyaz Diş kendiliğinden bu yeri kapmış ve Matt da bu oldu bittinin sonuçlarını gördükten sonra verdiği kararın ne denli yerinde olduğunu anlamıştı. Artık gün boyunca kızak çektiği halde geceleri efendisinin malına bekçilik etmekten geri durmuyordu. Her zaman görevi başında, her zaman tetikte ve sadık olan Beyaz Diş tüm öbür köpeklere oranla en çok işe yarayan hayvan oldu.

Bir gün Matt dedi ki:

"Eğer düşüncemi belirtmem izin verirseniz, bu köpeği böylesine ucuza kapatmakla akıllılık ettiğinizi söylemek isterim. Üstüne üstlük Güzel Smith'in suratına bir de yumruk patlattıktan sonra, bu sözüm için kusuruma bakmayın ama, onu düpedüz kazıkladınız desem yalan olmaz."

Weedon Scott o günü anımsayınca gözlerinden şimşekler çakarak:

"Canavar herif!" diye homurdandı.

İlkbaharın sonlarına doğru Beyaz Diş'i üzüntüye boğan bir olay oldu. Efendisi durup dururken ortadan yok oluvermişti. Gerçi daha önceden efendisinin kayıplara karışacağını belirten birtakım olaylar olmuştu ama, Beyaz Diş bunu anlayamamıştı. Bir çantanın hazırlanmasının ne demek olduğunu bilmiyordu. Ta neden sonra, efendisi yitip gitmezden önce böyle bir çantanın hazırlandığını anımsadı, ama o zaman buna bir anlam verememişti işte. O gece efendisinin dönüşünü boşu boşuna bekledi durdu. Gece yarısı çıkan ayaz onu kulübenin arkasında korunaklı bir yere sığınmak zorunda bıraktı. Buradaki kuytuda yarı uyanık yan uyur durumda yattı, o her zamanki tanıdık ayak seslerini işitmek için kulakları kırışte, öylece bekledi durdu. Saat ikiye gelince merak ve kaygıyla yeniden kulübenin önüne geldi, eşiğe kıvrılıp buz gibi soğuğa bana mısın demeden beklemeye devam etti.

Ne var ki efendisi yine gelmedi. Sabahleyin kapı açıldı ve Matt dışarı çıktı. Beyaz Diş soran gözlerle adama baktı. Ama anlaşabilecekleri ortak bir dil olmadığı için soru dolu bakışları yanıtsız kaldı. Günler günleri kovalıyor, ama efendisi bir türlü geri dönmüyordu. O zamana dek ömründe hastalık nedir bilmeyen Beyaz Diş hasta düştü. Öylesine bitkin düşmüştü ki sonunun kötüye varacağını anlayan Matt hayvanı kulübeye almak zorunda kaldı. Sonra durumu patronuna bildirmek gereğini duydu. Birkaç gün sonra Circle Tovvn'da Wee-don Scott'un aldığı mektupta şu satırlar yer alıyordu.

Hayvan çalışmaz oldu. Yemekten içmekten kesildi. Yaşama gücü mü tükendi ne. Bütün köpeklerin maskarası oldu. Herhalde akıllı fikri sizde, ben de bunu ona nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Korkarım, ölecek...

Gerçekten de Matt'ın yazdığı gibi Beyaz Diş ağzına yemek sürmez olmuş, adamakıllı bitkin düşüp zayıflamıştı. Öbür köpeklerin kendisine sataşmalarına bile göz yumuyordu artık. Kulübede sobanın yanına kıvrılıyor, yiyeceklere burun kıvrıyor, ne Matt ile ne de çevresinde olup bitenlerle ilgilenmiyordu. Matt ister tatlı tatlı konuşsun ister öfkeyle sövüp saysın, vız geliyordu Beyaz Diş'e. Böyle zamanlarda cansız gözlerini çevirip ona donuk donuk şöyle bir baktıktan sonra başını yine ön ayakları üzerine düşürmekle yetiniyordu.

Bir gece Matt dudaklarını kıpırdatarak mırıltıyla kendi kendine kitap okurken, Beyaz Diş'in yavaşça mızıldandığını duyarak dikkatle baktı. Hayvan yerinden doğrulmuş, kapıya doğru kulak kabartmıştı. Çok geçmeden Matt da ayak sesleri işitti. Derken kapı açıldı ve içeri Weedon Scott girdi. Matt ile el sıkıştıktan sonra Scott odaya bir göz gezdirdi ve: "Kurt nerede?" diye sordu.

Sonra onu gördü. Beyaz Diş sobanın yanında yattığı yerden kalkmış öylece bekliyordu. Öbür köpekler gibi koşmaya kalkmıyor, olduğu yerde bekleyerek efendisine bakıyordu. Matt:

"Vay canına!" diye bağırdı. "Şuna da bak hele, kuyruğunu nasıl da sallıyor kerata!"

Weedon Scott ona doğru bir iki adım ilerledi, seslenip hayvanı yanına çağırdı. Beyaz Diş çok çabuk olmasa bile koşar adım ilerledi. Davranışları sıkılınca ve

beceriksizceydi. Gözlerinde garip mi garip bir hava belirmişti. İçinde beliren sıcak duyguların parıltıları gözlerine yansır gibiydi. Matt:
"Siz burada yokken bana bir kez olsun böyle bakmadı," dedi.

Ama Weedon Scott öylesine kendisinden geçmişti ki bu sözleri işitmemişti bile. Çömeldiği yerde Beyaz Diş'le yüz yüze duruyor, hayvanın kulak diplerin, kaşıyor, boynunu ve omuzlarını okşuyor, sırtına küçük küçük fiskeler vuruyordu. Beyaz Diş ise sevinç ve mutlulukla hırıldayarak karşılık veriyordu.

Ne var ki hepsi bu kadar değildi. Kabına sığmaz olan o büyük sevinç ve sevgiyi dışa vurmamak için kendini zorlamasına karşın bunu belirtecek yepyeni bir anlatım biçimi buldu. Birdenbire başını öne uzattı ve efendisinin kolunun altına iyice soktu, bu durumda yalnızca kulakları görülebiliyordu. İşte o zaman iki adam bakiştılar. Scott'un gözleri dolu dolu olmuştu. Matt, afallamış bir havayla: "Aşkolsun doğrusu!" dedi hayran hayran. Sonra şaşkınlığından bir parça kurtulur gibi olunca ekledi:

"Bu kurt aslında bir köpek dememiş miydim ben size!"

Sevgili efendisine kavuştuğu andan başlayarak Beyaz Diş kısa zamanda iyileşti. Kulübede iki gece ve bir gün daha kaldı, sonra dışarı çıktı. Kızak köpekleri onun ne denli gözüpek bir hayvan olduğunu unutmışlardı. Son günlerdeki zayıflığı ve hastalığı yüzünden onu hâlâ kolay yutulur bir lokma sanıyorlardı. İşte bu nedenle, kulübeden dışarı çıktığını görür görmez hep birlikte üzerine saldırdılar.

Bu sırada kapıda durup, olan biteni neşeyle izleyen Matt:

"Şimdi kopacak dananın kuyruğu!" diye mırıldandı. "Göster kendini kurt. Haydi, anlasınlar bakalım dünyanın kaç bucak olduğunu!"

Ama Beyaz Diş için böylesi bir kışkırtma gereksizdi. Efendisinin dönüşü gücüne güç katmış, yaşama sıkı sıkıya sarılmasına yetmişti. Yine ele avuca sığmaz, gözükara bir hayvan olup çıkmıştı. İçinde kabaran duygularını anlatmanın tek yolu olarak gördüğü için dövüşmek isteğiyle yanıp tutuşuyordu. Bu kavganın ancak biricik kaçınılmaz sonucu olabilirdi ve nitekim öyle de oldu. Köpek sürüsü ağır bir yenilgiye uğradı ve çil yavrusu gibi dağıldı. Ancak ortalık karardıktan sonra birer birer geri geldiler. Süt dökmüş kediye dönmüşlerdi şimdi. Beyaz Diş'in karşısında boyun eğerek ondan aman dilediler.

Beyaz Diş kafasını efendisinin koltuk altına sokmayı öğrendikten sonra sık sık yapmaya başladı bunu. Böyle yapmakla efendisine verebileceğinin en çoğunu verdiğine inanıyordu. Oldu olası üzerine en çok titrediği, kıskançlıkla esirgediği yeri başı idi. Başına dokunulmasına hiçbir zaman göz yummamıştı. Başına dokunulduğu zaman çılgınca karşı koymasının nedeni içindeki vahşet, kapana kısılmak ve zarar görmek korkusuydu. İçgüdüğü başına dokunulmasına göz yummasını fısıldıyordu ona. Oysa şimdi kafasını efendisinin koltuk altına sokmakla çaresizliği ve güçsüzlüğü bile bile kabullenmiş oluyordu. Böyle yapmakla efendisine ne denli güvendiğini, kendini ona tam anlamıyla teslim ettiğini gösteriyor, böylece ona 'kendimi senin ellerine bıraktım, etim de senin kemiğim de,' demek istiyordu sanki.

Scott'un geri dönüşünün üzerinden kısa bir süre geçmişti, bir akşam Matt ile birlikte iskambil oynuyordu. Matt bir ara elini saydığı bir sırada iki adam acı bir çığlık ve arkasından öfkeli bir hırıltı işiterek irkildiler, bir an bakiştılar ve sonra ayağa fırladılar:

Matt:

"Galiba kurt birisini enseledi," dedi.

Tam bu sırada dehşet dolu keskin bir çığlık daha kopunca yel yeperek koşular. Scott dışarı fırlarken:

"Lambayı getir!" diye bağırdı.

Matt elinde lamba ile onun ardısına koştu. Karların üzerine sırtüstü yatmış bir adam gördüler. Adam, Beyaz Diş'in dişlerinden sakınmak için suratını ve gırtlığını kollarıyla kapatmaya çalışıyordu, gerçekten de böyle yapmak zorundaydı. Çünkü Beyaz Diş öfke içinde sürekli olarak adamın boğazındaki can alıcı noktayı kapmaya çalışıyordu. Adam kan revan içinde kalmıştı kollan yara bere içindeydi. Ceketinin kolu, mavi gömleği çamaşırları lime lime olmuştu.

İki adam aynı anda görmüşlerdi bütün bunları. Weedon Scott Beyaz Diş'i gırtlığından tutup hemen geri çekti. Beyaz Diş hırslayıp ayak diredi ama ısırılmaya kalkmadı, efendisinin sertçe azarlaması üzerine hemen yatıştı. Matt adamı yerden kaldırdı. Adam doğrulup da kollarını aşağı indirdiği zaman Güzel Smith'in ecüş bücüş suratı ortaya çıktı. Matt onun kim olduğunu anlar anlamaz sanki ateşe deşirmişçesine elini hemen geri çekti. Lambanın ışığından gözleri kamaşan Güzel Smith gözlerini kırpıştıra kırpıştıra çevresine baktı. Gözleri Beyaz Diş'e ilişkin suratı korkuyla allak bullak oldu. Bu sırada Matt karların üzerinde bir şeylerin durduğunu gördü. Lambayı oraya tutarak bunların ne olduğunu anlamak için ayağıyla yokladı. Çelik bir zincirle kalın bir sopaydı bunlar. Weedon Scott bunları görünce kafasını salladı. Hiç sesini çıkarmadı. Matt elini Güzel Smith'in omuzuna koydu, geri çevirip iteledi. Bunun ne anlama geldiğini anlayan Güzel Smith hemen tabanları yağladı. Bu sırada efendisi Beyaz Diş'i okşuyor, tatlı tatlı konuşuyordu: "Demek seni çalmaya kalkıştı ha!.. Ve sen de buna göz yummadın, öyle mi? Baltayı nasıl da taşa vurdu kerata, değil mi?.." Matt kıkır kıkır güldü: "Herifçioğlu neye uğradığını anlayamamıştır." Beyaz Diş hâlâ kabına sığamaz durumdaydı, tüylerini kabartmış, hırslayıp duruyordu. Havaya dikilen tüylerini yavaş yavaş yatırdı, hırıltısındaki o dokunaklı sevgi havası derinden derine yeniden belirdi.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM UZUN YOLCULUK

Ortalıkta bir tehlike havası esiyordu. Beyaz Diş eli kulağında olan bu felâketi daha ortada fol yok yumurta yokken sezivermişti. Bu önsezinin hangi yollardan doğduğunu bilmiyordu. Ama bulanık bir biçimde de olsa bir deşişikliğin patlak vereceği içine doğmuştu. Gerçi nasıl ve niçin olduğunu bilmiyordu ama beklediği olayın insanlarca düzenleneceğini kestirebiliyordu. Kulübenin eşiğinde duran Beyaz Diş içeri girmemesine karşın, insanların niyetlerini anlıyor, kafalarından neler geçtiğini biliyordu.

Bir akşam yemek yerlerken köpek sürücüsü birdenbire:

"Dinleyin!" diye atıldı.

Weedon Scott kulak verdi. Kapıdan belli belirsiz bir mızıltı, hıçkırığa benzeyen birtakım iniltieler geliyordu. Derken, uzun bir koklama sesi işitildi. Beyaz Diş efendisinin hâlâ içerde olduğuna, gizlice kaçıp gitmediğine kendi kendisini inandırmak istiyordu sanki.

Kızak sürücüsü:

"Hayvan pirelendi galiba," dedi.

Weedon Scott ona yalvarırcasına bir göz attıktan sonra sözde ilgisiz bir tavırla sordu:

"Kaliforniya'da bu kurtla ne yaparım ki ben?"

Matt:

"Benim kafama da aynı soru takılıyor," dedi. "Bu kurtla Kaliforniya'da ne yaparsınız ki?"

Ama Weedon Scott'un kaygılarını giderecek cinsten değildi bu yanıt. Matt'ın bu konu karşısındaki tavrını biraz vurdumduymazca buluyordu.

Scott konuşmasını sürdürdü:

"Oranın köpekleri Beyaz Diş'e sataşacak, tutup gövde gösterisi yapacaklar. Beyaz Diş de hepsinin canına okuyacak elbet. İşte o zaman para cezası ödeyerek ya ben iflas ederim, ya da belediye hayvanı tutar ve elektrikle öldürür..."

Matt:

"Orası öyle," dedi. "Ah o ne canavardır o, bilmez miyim hiç!"

Weedon Scott adamı kuşkuyla süzdü. Sonra kesin bir havayla:

"Yoo, öyle şeyler yapmaz o," dedi.

Matt:

"Alın benden de o kadar," diye onayladı. "Öyle şeyler yapmayacak, çünkü oraya götüreceksiniz ona bakması için başına bir bekçi koymanız gerekecek."

Scott'un akli yatmıştı artık. İçinin rahatladığını belirtir bir tavırla başını salladı. Konuşmanın kesildiği bu sessizlik anında, kapıdan duyulur duyulmaz bir mızıltı ve hemen ardından da uzun bir koklama sesi geldi.

Matt yeniden söze girdi:

"Ama ne yalan söyleyeyim, hayvanın akli fikri hep sizde!"

Scott birden parladi:

"Hay Allah'ın cezası! Kes artık! Ben ne yapacağım, bilmiyor muyum sanki!"

"Ben de sizinle aynı görüşteyim, yalnız..." Scott adamı paylarcasına: "Eee? Yalnız?" diye sordu.

"Yalnız..."

Kızak sürücüsü uysal bir havayla söze başlamıştı ya birdenbire çileden çıkarak sesini yükseltti:

"Kuzum siz de hemen heyheylenmeyin öyle! Hani gören de ne yapacağınızı bilmiyorsunuz sanacak."

Weedon Scott bir an düşündü taşındı, sonra daha sakin bir ses tonuyla:

"Haklısın, Matt," diye yanıtladı. "Doğrusunu istersen ne yapacağımı bilmiyorum, canımı sıkan da bu ya zaten!"

Yine suskunlaştı, ama bir an sonra:

"İyi ama onu yanımda götürürsem, bile bile satın almış olacağım belayı başıma," dedi.

Matt:

"Ben de aynı kanıdayım," dedi.

Ama patronu onun bu yanıtından da hoşnut olmamıştı.

Kızak sürücüsü sanki havadan sudan söz ediyormuşçasına ilgisiz bir havayla:

"İyi ama sizin buradan gideceğinizi nasıl oldu da anladı?" dedi. "Gel de çık işin içinden çıkabilirsen."

Scott başını üzüntüyle sallayarak:

"İşte ben de bir türlü akıl sır erdiremiyorum buna ya," dedi.

Ve sonunda bir gün Beyaz Diş kulübenin açık duran kapısından beklediği felaketin belirtisi olan bavulu gördü. Sevgili efendisi eşyalarını bavula yerleştiriyordu.

Üstelik bir sürü gidip gelen oluyordu. Kulübenin o alışılmış sakin havasının

yerinde yellere esiyordu şimdi, artık bir hayhuydur, garip bir kargaşalıktır

gırla gidiyordu. İşte bütün bunlar beklediği felaketin kesin kanıtlarıydı. Beyaz

Diş o ana dek yalnızca önseziyle kes-tirebildiği şeyi şimdi gözüyle görüyor,

daha iyi kavrı yordu. Sevgili efendisi kaçmaya hazırlanıyordu. Geçen gidişinde

kendisini götürmemişti, öyleyse hiç kuşkusuz şimdi de götürmeyecekti.

O gece tam bir kurt gibi uzun uzun uludu. Tıpkı yavruyken ormandan kaçıp kampa

döndüğü ve Gri Kun-duz'un çadırının olduğu yerde çerden çöpten başka bir şey

bulamadığı zamanki gibi şimdi de burnunu yıldızlara doğru kaldırmış, içini

onlara döküyordu. Kulübede kiler yatalı pek fazla olmamıştı.

Matt yattığı yerden kendi kendine:

"Yine yemedi yemeğini kerata," diye söylendi.

Weedon Scott'un yattığı yerden bir homurtu geldi, battaniyeler kımıldadı.

Matt:

"Geçen gidişinizde üzüntüden az kalsın cavlağı çekiyordu," dedi. "Ama bu sefer kalıbımı basarım ki kuyruğu titretecektir."

Öbür yataktaki battaniyeler öfkeyle savruldu. Scott doğrulup bağırılmaya başladı:

"Kapa şu gaganı artık be!.. Kocakarılar gibi dır dır dır! Amma

çenesidüşüksün!.."

Kızak sürücüsü:

"Yerden göğe kadar haklısınız," dedi.

Bu sırada Matt kıskıs gülüyor muydu gülmüyor muydu, Weedon Scott bundan pek emin değildi.

Ertesi gün Beyaz Diş'in korkusu ve huzursuzluğu doruğuna ulaştı. Efendisi dışarı çıktı mı o da hemen ardına takılıyor, yanından hiç ayrılmıyor, kulübeye girdiği

zaman da kapının eşiğinde onu bekliyordu. Açık duran kapıdan yerdeki öteberileri

görebiliyordu. Bavulun yanına iki büyük çanta ve bir sandık konmuştu Matt,

patronunun battaniyelerini muşambaya sararak denk yapıyordu. Beyaz Diş bunlar,

görünce inlemeye, mızıl mızıl mızıldanmaya başladı.

Derken, iki Kızılderili geldi ve bavulları yükledi;

adamlar, elinde denk ve çantayla yokuşu inen Matt'ın ardına takıldılar. Beyaz

Diş adamlara büyük bir dikkatle bakıyordu. Ama arkalarından gitmeye kalkmadı.

Efendisi hâlâ dışarı çıkmamıştı çünkü. Bir süre sonra Matt geri geldi. Sonunda

efendisi kapıya çıktı ve Beyaz Diş'i çağırdı.

Hayvanın kulaklarını kaşıyıp sırtına hafif fiskeler vurarak okşayıcı bir sesle konuşuyordu:

"Zavallı oğlum benim. Uzun bir yolculuğa çıkıyorum, ne yazık ki seni götürmem olanaksız. Hadi bakayım hırla da vedalaşalım seninle..."

Ne var ki Beyaz Diş hırlamaya hiç de gönüllü görünmüyordu. Hülyalı ve soru dolu gözlerle şöyle bir baktıktan sonra başını efendisinin koltuk altına soktu.

Bu sırada Matt:

"İşte, düdük çalıyor," diye seslendi.

Yukon'dan doğru bir vapur düdüğünün keskin çığlığı yükselmişti.

Matt:

"Elimizi çabuk tutmalıyız..." dedi. "Ön kapıyı kapamayı sakın unutayım demeyin emi. Ben arka kapıdan çıkarım. Hadi, bir an önce işe koyulun!"

Her iki kapı aynı anda kapandı. Weedon Scott, Matt'ın arkadan dolanıp ön kapıya gelmesini bekledi. İçerden ağlamaklı inilti, iç çekmeler, koklama sesleri geliyordu. Yamaçtan aşağı inerlerken Scott tembihte bulundu, "Ona iyi bak emi Matt. Bana mektup yazdığında hayvanın durumunu bildirmeyi unutma sakın..." Kızak sürücüsü :

"Siz hiç merak etmeyin," dedi. "Ama siz şuna kulak verin hele" İkisi de kulak kabarttı. Beyaz Diş tıpkı efendisi ölmüş bir köpek gibi acı acı uluyordu. Yürek parçalayıcı bir ağlamaydı bu; Mızıltıları önce acıklı bir tonda tizleşiyor, sonra dokunaklı bir havayla titreye titreye eriyor, derken yine daha acı bir çığlık biçiminde başlıyordu.

O yıl dışarı sefer yapan ilk vapur Aurora idi. Geminin güvertesi serüven avcısı parababaları ve umduklarını bulamamış altın arayıcıları ile tıklım tıklım doluydu. Kimisinin talihi yaver gitmiş, kimisi düş kırıklığına uğramıştı. Ama hepsi de eskiden bu ülkeye gelmek için nasıl can atmışlarsa, şimdi buradan bir an önce çekip gitmek için o derece çılgınca bir istek duyuyorlardı. Weedon Scott iskelenin yanında durmuş, kıyıya dönmeye hazırlanan Matt'ın elini sıkıyordu. Ne var ki Matt'ın eli bir an için havada asılı kaldı, gözleri Scott'un arkasındaki belirli bir noktaya dikildi. Bunun üzerine Scott geri dönüp baktı. Hemen azıcık arkalarında, güvertede Beyaz Diş oturmuş, dikkatli gözlerle kendilerini süzüyordu.

Kızak sürücüsü afallamıştı, sövüp sayıyordu. Scott'un ağız şaşkınlıktan bir karışık açık kalmış, aval aval bakıyordu.

Matt:

"Ön kapıyı kilitlemiş miydiniz?" diye sordu.

Beriki başını salladı ve o da sordu:

"Peki sen arka kapıyı?"

Matt bir an bile duraksamadan:

"Kapatmaz olur muyum hiç!" dedi öfkeyle.

Beyaz Diş onların gönlünü kazanmak ister gibilerden yaltaklanmasına kulaklarını arkaya yatırdı, gelgelelim yerinden hiç kalkmaksızın oracıkta öyle durmaya devam etti.

Matt:

"Tutup dışarı çıkarayım keratayı," dedi

Bir iki adım atıp hayvana yaklaşıncaya Beyaz Diş hemen geri kaçtı. Kızak sürücüsü onu kovalarken Beyaz Diş güvertedeki adamların bacakları arasında dört dönüyor, kıvrılıyor, bükülüyor, şaşırtmacalar vererek kendisini yakalamaya çalışan adamın tüm çabalarını boşa çıkarıyordu. Bir ara sevgili efendisinin kendisine seslendiğini işitti, işte o zaman çabucak koştı ve efendisinin yanına geldi. Kızak sürücüsü bunun üzerine alıngan bir havayla:

"Vay nankör kerata vay!" diye yakındı. "Kendisini aylardır besleyen adama geliyor mu bak! Başlangıçtaki o ilk alıştırtma günlerinden bu yana siz onu hiç mi hiç beslemediniz oysa... Acaba nasıl oluyor da sizin patron olduğunuzu anlıyor, akıl erdiren beri gelsin!"

Weedon Scott Beyaz Diş'i okşarken birden eğildi ve hayvanın burnundaki taze yara iziyle gözlerinin arasındaki yırtığı gösterdi. Matt da eğildi ve Beyaz Diş'in karnını yokladı.

"Pencereyi hiç akıl edemedik," dedi. "Camı çerçeveyi aşağıya indirip fırlamış olmalı. Karnı yara bere içinde baksanıza. Pes valla, olur şey değil doğrusu!"

Scott öylesine dalmış gitmişti ki onu dinlemiyordu artık. Aurora'nın düdüğü avara etmek üzere olduğunu bildiriyordu, bu yüzden kararını hemen vermesi gerekiyordu. Yolcuları uçurlayan adamlar iskele üzerinden çabuk çabuk kıyıya iniyorlardı. Matt boynundaki eşarbi çözdü, Beyaz Diş'in boynuna bağlamaya hazırlandı. Gelgelelim Scott Matt'ın elini tutup:

"Hadi hoşça kal, Matt," dedi. "Artık Beyaz Diş konusunda bana mektup yazmana gerek kalmıyor. Gördüğün gibi onu da yanımda..."

Kızak sürücüsü şaşkınlıkla bağırdı:

"Nee! Yani siz şimdi onu da mı..."

"Evet, onu da götürüyorum... Al şu eşarbinı... Eh, mektup yazınca durumu konusunda ben sana bilgi veririm."

Matt iskelenin orta yerinde durup başıra başıra: "Bu tüylerle sıcak iklime dayanamaz, kırptırmayı unutmayın," dedi.

İskele alındı, Aurora kıyıdan açıldı. Weedon Scott kıyıya doğru son kez elini salladıktan sonra döndü ve dizleri dibinde durmakta olan Beyaz Diş'in üzerine eğildi. Başını okşayıp kulağını kaşırken:

"Hadi bakalım bol bol hırla şimdi..." dedi.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM GÜNEY ÜLKESİ

Beyaz Diş San Fransisko'da karaya ayak bastı. Şaşkınlıktan donakalmıştı. Zaten güç denen şeyi, nedenini kendi de bilmeden içgüdüsel bir kavrayışla insanlara özgü bir özellik olarak kabul etmişti. Ama San Fransisko'nun tozlu topraklı kaldırımlarını çiğnerken insanoğlunun gücü hiç bu kadar şaşırtıcı gelmemişti ona. O alışık olduğu kütüklerden yapılma kulübelerin yerini kuleyi andıran yüksek yapılar almıştı burada. Sokaklarda bin bir türlü tehlike dolaşıyordu. El arabaları, otomobiller, kocaman atların çektiği büyük at arabaları... Caddelerde vızır vızır dolaşan, öbür taşıtların arasında hırlana homurdana kendisine yol açan elektrikli dev taşıtlar tıpkı kuzeyin uçsuz bucaksız ormanlarından tanıdığı vaşaklar gibi çığlık çığlığa ilerliyorlardı.

İşte bütün bunlar birer kuvvet belirtisiydi ve bu kuvvetin ardında ise insanoğlu yatıyordu. İnsanoğlu üstünlüğüyle bu gücü yönetiyor, denetiyor, cisimleri çekip çeviriyordu. Akıllara durgunluk veren olağanüstü bir şeydi bu. Beyaz Diş sersemlemiş, yüreğine bir korku düşmüştü. Küçükken Gri Kunduz'un kampına geldiğinde kendini nasıl küçük ve zavallı bir yaratık olarak kabul etmişti, oysa şimdi büyüyüp güçlü kuvvetli bir hayvan olmasına karşın kendini yine küçük ve zavallı görüyordu. Ne kadar da çok insan vardı burada öyle!.. Çevresinde dört dönen, vızır vızır kaynaşan kalabalık başını döndürüyordu. Sokakların gürültüsü kulaklarını tırmalıyor, dur durak bilmeksizin oraya buraya gidip gelen şeylere baktıkça serseme dönüyordu. Sevgili efendisinin ayakları dibinden hiç ayrılmıyor! onu bir an bile gözden kaçırmamaya çalışıyordu. Ona duyduğu bağlılığın böylesine güçlü olduğunu hiç bir zaman bugünkü kadar derinden anlamış değildi.

Beyaz Diş bu büyük kentten ayrılırken sanki bir karabasan görmüş gibiydi, öyle ki bu kötü düş çok sonraları bile yakasını bırakmadı, onu uzun süre rahatsız edip durdu. Efendisi onu bir yük arabasına bindirdi, burada yığınla çanta ve bavul arasında bir yerde onu zincire vurdu. Bu yük vagonunun tıknaz ve güçlü bir efendisi vardı; büyük bir gürültüyle çalışarak sandıkları, çantaları öte berileri kapıdan içeri alıp istif ediyor ya da dışarda bekleyen başka insanlara doğru fırlatıyordu.

Beyaz Diş efendisinin kendisini bu öteberiler arasında yapayalnız bırakıp gittiği sanısına kapıldı önce. Ama sonra efendisinin eşyalarını kokularından tanıyarak hemen başına dikilip göz kulak olmak için beklemeye başladı. Aradan bir saat kadar bir zaman geçip de Vveedon Scott vagonun kapısında görününce bagaj görevlisi olan adam:

"Neyse ki tam zamanında yetiştiniz," dedi. "Köpeğiniz eşyalara el sürdürtmüyor."

Beyaz Diş vagondan dışarı fırladı. Aval aval çevresine baktı: karabasani andıran o büyük kentin yerinde yeller esiyordu. Tıpkı bir evin odası gözıyla baktığı vagona bindiğinde kent yerli yerinde duruyordu. Oysa bir süre sonra nasıl olduysa kent birdenbire yok oluvermişti. O gürültülü hayhuyu kulağını tırmalamıyordu artık. Gözlerinin önünde güneş ışığında pırıl pırıl yüzen ve

sessizliğiyle huzur veren güleryüzlü doğal bir görünüm uzanıp gidiyordu. Bununla birlikte bu değişiklik karşısında fazla bir şaşkınlığa kapılmadı. İnsanların işlerine akıl sır ermezdi, bunu da onların sayısız garipliklerinden biri sayıp üzerinde durmadı.

Dışarda kendilerini bir araba bekliyordu. Bir kadın ile bir erkek efendisinin yanına geldiler. Kadın kollarını uzatıp efendisinin boynuna doladı. Göz göre göre düşmanlık yapılıyordu efendisine! Tam o anda VWeedon Scott kadının kollarından sıyrıldı ve kudurmuşçasına hırslayarak saldırıya geçmeye hazırlanan Beyaz Diş'i yakaladı.

Hayvanı kısıvrak kavrayarak yatıştırmaya çalışırken:

"Korkacak bir şey yok anne," dedi. "Bana kötülük edeceğini sandı da ondan. Böyle şeylere hiç dayanamaz. Merak etme, kısa zamanda her şeyi öğrenir, alışır."

Korkudan beti benzi atan kadın iğreti bir gülümsemeyle:

"Desene oğluma ancak köpeği yanında olmadığı zamanlar sarılabileceğim!" dedi.

Bir yandan da hırslayıp kabarak kendisini düşmanca süzen Beyaz Diş'e bakıyordu. Scott:

"Yok canım, nasıl olsa öğrenecek,!" dedi. "Bir an önce alışması daha iyi olur."

Yatıştırmıncaya dek Beyaz Diş'le tatlı tatlı konuştu, sonra sert bir sesle:

"Çök bakayım! Çök!" diye bağırdı.

Efendisi çoktan öğretmişti bunu ona. Beyaz Diş gönülsüzce ve somurtarak boyun eğdi bu buyruğa.

Scott kollarını annesine açtı, bir yandan da Beyaz Diş'i gözden kaçırmamaya çalışıyordu:

"Haydi anne!"

Annesine sarılırken:

"Yat diyorum sana, yat!" diye bağırdı.

Beyaz Diş tüyleri diken diken olmuş, ha saldırdı ha saldıracak bir durumdayken efendisinin buyruğu üzerine olduğu yere büzüldü, düşmanca bir davranış saydığı kucaklaşmanın yinelenişine ister istemez seyirci kaldı. Bu ve bundan sonraki sarmaş dolaş olmalardan hiçbir kötülük çıkmadığını görünce yatıştı. Daha sonra eşyaların arabaya yüklenmesine de ses çıkarmadı. Yabancı insanlar ve sevgili efendisi arabaya bindiler. Beyaz Diş apar topar alınıp götürülen ve toprağın üzerinde tangur tungur ilerleyen arabanın ardına takıldı; efendisine bir kötülük gelip gelmediğini anlamak ve varlığını göstermek amacıyla kimi zaman atların önü sıra koşarak arabanın içine bir göz atıyordu.

Bir çeyrek saat sonra araba taştan yapılma büyük bir bahçe kapısından içeri girdi ve her iki yanı kestane ağaçlarıyla kaplı bir yolda ilerlemeye başladı. Yolun iki yanında da yemyeşil geniş çayırlar uzanıyor, ötede beride tek tük meşe ağaçları yükseliyordu. Daha ötelerde yemyeşil çayırlara taban tabana ters düşen güneşte kavrulup altın sarısı bir renge bürünmüş tarlalar, boz renkli tepeler, otlaklar göze çarpıyordu. Arazinin belli belirsiz dalgalandığı çayırın ucunda geniş verandalı ve çok pencereli bir ev görünüyordu.

Ne var ki bütün bunları doğru dürüst görecekt zaman bulamamıştı Beyaz Diş. Araba tam efendisinin topraklarına girmişti ki gözleri ışıl ışıl, sivri burunlu öfkeli bir çoban köpeğinin saldırısına uğradı. Çoban köpeği efendisi ile aralarına girmiş, yolunu kesmişti. Beyaz Diş hırslayarak uyarmak gereğini duymaksızın tüylerini kabarttı, öbür köpek tam karşısına dikilmişti, hızla koştuğu için dengesini yitirmemeye çalışarak ön ayaklarını yere sürtüp acemice durakladı 'Kendisine saldırmak isteyen köpeğe dokunmamak için harcadığı çaba öylesine büyüktü ki hızını alamayıp arka ayakları üzerine çöküverdi. Karşısındaki çoban köpeği dişiydi, büyük bir engel demekti bu, dişiye saldırmının soy yasalarına aykırı düştüğünü içgüdüsel olarak anlıyordu. Oysa kendini koruması, en azından kızdığını belirtmesi gerekiyordu.

Gelgelelim çoban köpeği için durum hiç de böyle değildi. Tam tersine, dişi olduğu için içgüdüsu bambaşka şeyler fısıldıyordu ona. Öte yandan o bir çoban köpeğiydi, bu nedenle ormana ve hele hele kurda duyduğu içgüdüsel korku çok büyüktü. Onun gözünde kurt, taa eski dönemlerden, yani atalarına ilk koyun sürüsünün emanet edildiği günlerden beri sürüyü yağmalayan talancı kurdun, o ezeli düşmanın ta kendisi demekti. Bu nedenledir ki, Beyaz Diş ona saldırmamak için kendini dizginlemeye çalışırken o hemen üzerine atıldı. Beyaz Diş köpeğin

dişlerini omuzunda duyar duymaz ister istemez hırladı, ama yine de köpeği incitecek bir girişimde bulunmaya kalkışmadı. Bacaklarını gerdi, hoşnutsuzca geri çekildi, şaşırtmaca verip köpeğin yanından sıyrılmak istedi. Ama ne yaparsa yapsın köpek her seferinde önüne dikilip yolunu kesiyordu.

Arabadaki yabancı adam:

"Gel buraya, Collie!" diye seslendi.

Weedon Scott kahkahayı bastı:

"Bırak baba, boş ver, dedi. "Bundan iyi eğitim fırsatı mı bulacak. Bir yığın şey öğrenmesi gerek. Beyaz Diş'in, onun için öğrenmeye ne denli erken başlarsa o denli iyi, bırakalım da başlasın."

Araba yola koyuldu. Bu sırada Collie inatla Beyaz Diş'in yolunu kesiyordu. Beyaz Diş yoldan ayrılıp çayırdan dolanmak istedi, ama çoban köpeği bir türlü peşini bırakmadı, kestirmeden koşarak tehdit edici pırıl pırıl dişleriyle önüne dikildi. Beyaz Diş bu kez yolun öbür yakasındaki çayıra koşup dişi köpeği orada atlatmayı denedi, ama hayvan burada da geçmesini engelledi.

Araba sevgili efendisini almış gidiyordu. Beyaz Diş arabanın ağaçlar arasına daldığını gördü. İşler gittikçe çatallaşyordu. Şaşırtmaca verip dişi köpeği bir daha atlatmaya çalıştıysa da hayvan yine ardını bırakmadı. Bunun üzerine birdenbire döndü, dövüşürken oldu olası başvurduğu kurnazca bir oyunla dişi köpeğe omuz vurdu. Yalnızca ayakları yerden kesilmekle kalmadı Collie, hızını alamayıp havaya fırladı, tepe taklak yuvarlanarak önce yana sonra arkaya derken yine yana devrildi. Kendini toparlamak ve bir an önce ayağa fırlamak için pençelerini yere geçiriyor, çakılları eşeliyordu. Bu arada bir yandan da küçük düşürüldüğü için hırsından avaz avaz cıyaklıyordu.

Beyaz Diş hiç durmadı. Yol açılmıştı, onun istediği de buydu zaten. Collie ağlana sızlana onu kovalamaya koyulmuştu. Ama kovalamaca düz yolda olduğundan Beyaz Diş, koşmanın ne demek olduğunu rahatlıkla öğretebilirdi şimdi ona. Çoban köpeği onu çılgın gibi kovalarken her sıçrayışta var gücünü ortaya koyuyor, canını dişine takıyordu. Oysa Beyaz Diş hiç zorlanmadan bir gölge gibi onun önüne sessizce kayıp gidiyordu.

Evin köşesini döndüğünde arabanın ön tarafta durduğunu ve efendisinin aşağı inmekte olduğunu gördü. Hızla koşmaya devam eden Beyaz Diş tam bu sırada yan taraftan beklenmedik bir saldırının yaklaştığını sezdi. Kocaman bir tazı olanca hızıyla üzerine atılmak üzereydi. Dönüp karşı koymak istedi. Ama çok hızlı koşuyordu, üstelik öbür köpek de çok yakınındaydı. Köpek yandan saldırıp Beyaz Diş'i gafil avladı, hızını alamayan Beyaz Diş tepe taklak yere devrildi. Yerinden fırlayıp yeniden ayakları üzerine dikilmesi görülecek şeydi. Kulaklarını geriye yatırmış, dudaklarını germiş, burnunu buruşturmuştu. Dişleri tazının hemen gırtlığının yanı başında kıl payıyla takırdadı.

Efendisi bu sırada koşa koşa onlara doğru geliyordu. Ama henüz çok uzaktaydı. Eğer Beyaz Diş sıçrayıp da o can alıcı saldırıya geçme fırsatı bulamadan Collie yetişmeseydi tazının gırtlığı parçalanmış, hesabı çoktan görülmüş olurdu. Çoban köpeği yarışta atlatılmış, çakılların üzerine devrilmiş, böylece gururu ayaklar altına alınmıştı. Hem onuru zedelendiği, hem de ormandan inen bu talancı yaratığa karşı içgüdüsel bir düşmanlık duyduğu için büyük bir öfkeyle saldırıya geçip kavgaya karışmıştı. Beyaz Diş tam havada olduğu bir sırada yanlamasına uğradığı saldırıdan ötürü dengesini yitirip yere devrildi.

Efendisi tam zamanında yetişti, Beyaz Diş'i yakalayıp sıkı sıkı tuttu. Bu sırada babası da öbür köpeklere seslenip yanına çağırdı. Beyaz Diş az sonra efendisinin okşayışları altında sakinleşti.

Weedon Scott:

"Aşkolsun size!" dedi. "Kuzey kutbundan gelen kendi halinde bir kurt için iyi bir karşılama doğrusu! Ömrü boyunca bu hayvanın topu topu bir kez ayakları yerden kesilmişti, oysa burada göz açıp kapayıncaya dek tam iki kez yeri boyladı."

Araba gitmişti. Evden birtakım yabancı insanlar çıkıyordu. Bunlardan kimileri saygılı bir tavırla geride beklerken iki kadın aynı düşmanca davranışı yineliyerek efendisinin boynuna sarıldı. Ama Beyaz Diş kanıksamıştı artık bunu. Görüldüğü kadarıyla bunda pek bir kötülük belirtisi yok gibiydi. Bunu yaparlarken insanların dudaklarından dökülen gürültülü seslerde tehlikeli bir hava da yaktı. İçlerinden kimisi Beyaz Diş'e yaklaşacak oldu, ama Beyaz Diş

hırlayarak onları uyardı, efendisi de bu arada konuşarak tehlikeyi bildirdi. Efendisinin ayakları dibine sokuldu, Weedon başını okşayarak onu yatıştırdı. "Dick! Yat yere!"

Dick adındaki tazi bu buyruk üzerine basamakları tırmanıp verandanın bir köşesine kıvrıldı. Bu arada durmaksızın hırlamaktan ve yeni geleni kötü kötü süzmekten geri durmuyordu. Kadınlardan biri Collie'yi yanına almış, kolunu boynuna dolayarak sevip okşuyordu. Böyle bir kurdun yanlarında tutulmasına göz yumulduğu için hem afallayan hem de öfkelenen Collie hırsından ağlayarak kendi kendini yiyip bitiriyordu. Onu aralarına almakla insanlar büyük bir yanılıya düşüyordu, bundan emindi.

Eve girmek üzere herkes merdivenleri çıkmaya başladı. Beyaz Diş efendisinin ayakları dibinden ayrılmıyordu. Veranda da yatmakta olan Dick homur homur homurdandı. Bunun üzerine Beyaz Diş de merdiven başında durdu, tüylerini kabartarak boğuk bir homurtuyla Dick'e karşılık verdi. Baba Scott:

"Hadi Collie'yi içeri alalım," dedi. "Öbür ikisi de dışarda kalıp kozlarını paylaşsınlar. Nasıl olsa bir iki dalaşmadan sonra canciğer dost olurlar." Efendisi güldü:

"Ya ne demezsin, işte o zaman dostunun cenaze töreninde Beyaz Diş'in karalar bağlayacağından emin olabilirsin"

Yaşlı Scott kuşkulu gözlerle önce Beyaz Diş'e sonra Dick'e ve son olarak oğluna baktı:

"Yani... şey mi yapar?.."

Weedon başıyla onayladı:

"Bundan hiç kuşkunuz olmasın. Göz açıp kapayınca dek Dick'i cansız yere serer, parçasını bulamazsın."

Sonra Beyaz Diş'e döndü:

"Hadi bakalım oğlum," dedi. "İyisi mi sen gir içeri."

Beyaz Diş bacaklarını gere gere merdivenleri tırmanıp verandadan geçti. Kuyruğunu dikmiş, gözünü dört açmıştı, yandan uğrayacağı bir saldırıdan korunabilmek için Dick'i kolluyordu. Ayrıca evin içinde pusuya yattığını sandığı bilinmedik bir düşmanın beklenmedik saldırısına karşı tetikte duruyordu. Ama korktuğu başına gelmedi; içeri girince bilinmedik düşmanını gözleriyle araştırdı fakat hiçbir tehlike belirtisi bulamadı. Sonra keyifli keyifli hırıldadı, efendisinin ayakları dibine kıvrıldı. En küçük bir kımıldıyı bile gözden kaçırmamaya çalışıyor, dört gözle çevresini kolluyordu; Evin tuzağı andıran hain çatısı altında pusuya yatmış bir düşmandan canını korumak için dövüşmeye ve her an ayağa fırlamaya hazırды.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EFENDİNİN MÜLKÜ

Beyaz Diş yaradılış olarak ortama çabucak ayak uydurabildiği gibi, çok yer gezip gördüğü için aynı zamanda çevreye ayak uydurmanın ne demek olduğunu ve bunun ne denli zorunlu olduğunu da biliyordu. Bu nedenle Yargıç Scott'un Sierra Vista adındaki evine çabucak alıştı. Öbür köpeklerle kendi arasında öyle dişe dokunur bir hırgür çıkmadı pek. Güneyli insanların terbiyesini ondan daha iyi sindirmişti bu köpekler. Bu yüzden insanların evine kabul edilmekle Beyaz Diş onların gözünde saygınlık da kazanmıştı. Ev sahibi olan insanlar böylesine bir kurdu aralarına almak istiyorlarsa, onlara bu isteğe boyun eğmekten başka bir şey düşmezdi artık.

Önceleri âdet yerini bulsun diye bir iki kez meydan okuyan Dick bile Beyaz Diş'i en sonunda evin bir parçası saydı, eğer Dick'in daha ilk zamanlardaki tutumu bu yönde olsaydı aralarından su sızmayabilirdi. Ne var ki Beyaz Diş arkadaşlıktan hiç hoşlanmazdı. Öbür köpeklerden istediği bir tek şey vardı, o da kendisine sataşmamaları, onu rahat bırakmalarıydı. Kendini bildi bileli öbür köpeklerden uzak kalmıştı, bundan böyle de uzak durmaya kararlıydı. Dick ne zaman yanına sokulacak olsa hemen hırlamaya başlıyordu, bu yaklaşma çabalarını hiç hoş karşılamıyordu. Efendisinin köpeklerine sataşmamak gerektiğini daha kuzeydeyken öğrenmiş, bu kural kulağına küpe olmuştu. Burada da kendisini rahat bırakmalarını istiyor içekapanık kalmakta diretiyordu. Dick'e ise hiç mi hiç yüz vermedi. Öyle ki sonunda bu iyi huylu tazi da onunla ilgilenmez oldu, artık Beyaz Diş'in ahır kapısı yanındaki kazık kadar bile önemi yoktu onun için.

Ama Collie'ye gelince iş bambaşkaydı. Beyaz Diş'in varlığını sineye çekiyorsa yalnızca insanların buyruğuna boyun eğdiği için çekiyordu. Ama Beyaz Diş'in varlığına katlanmak onu rahat bırakmak anlamına gelmiyordu elbette. Atalarının kurt soyu yüzünden uğradıkları kuyruk acılarının, yağmalanan koyun sürülerinin, dökülen kanların anısı belleğine kazınmıştı bir kez; bunları öyle ha deyince bir iki günde unutup kafasından atması olanaksızdı. Geçmişteki bu anılar çoban köpeğini habire dürtüyor, öc alması için onu durmaksızın zorluyordu. Gelgelelim insanlar kurttan yana çıkıyorlardı, bu durumda onların yanında göz göre göre bir şey yapması olanaksızdı, ama birtakım yollarla dünyayı ona sinsi zindan etmesine engel olamazlardı. Kurt ile aralarında yüzyıllardır süregelen bir kan davası vardı. Ve işte Beyaz Diş bu kan davasının yeniden hortlamasına neden olmuştu, öyleyse ne pahasına olursa olsun yapacağını yapacaktı.

Collie, Beyaz Diş'e acı çektirmek, onu üzme için dişiliğinden yararlanmaya başladı. Oysa Beyaz Diş, dişilerle dövüşmemek yolundaki içgüdüsel sınırlamalara uyararak dişi köpeğe pek dokunmak istemiyor, hayvanın inatla üstüne üstüne gelmesi karşısında kendini zor tutuyordu. Böyle zamanlarda dişi çoban köpeği saldırıya geçince kalın kürküyle korunan omuzunu hayvanın sivri dişleri arasına bırakıyor, sonra göğsünü gere gere, kasıla kasıla çekip gidiyordu. Dişi köpek işi çığırından çıkarıp da azıtacak oldu mu, omuzunu ve başını ona doğru döndürerek, gözlerinde sabırlı ama bıkkın bir havayla birbirlerinin etrafında dolanmalarına göz yumuyordu. Ama arka ayağını ısırma çabasına dişi köpeğe hoşgörülü davranması kimi zaman dövüş alanından uzaklaşmasına, böylelikle de gururlu tavrını yitirmesine yol açıyordu. Ama yine de çoğu zaman Collie'nin karşısında büyüklüğünü ve saygınlığını korumayı başarıyordu. Çoğu zaman ona aldırış etmemeyi, yoluna çıkmamayı yeğliyordu. Dişi köpeğin geldiğini görür ya da duyarsa yattığı yerden hemen kalkıyor, alıp başını başka yere gidiyordu. Bununla birlikte Beyaz Diş'in öğrenmek zorunda olduğu daha yığınla yeni şey bulunuyordu. Kuzeydeki yaşam Sierra Vista'nın o harala gürele yaşantısına oranla çok daha basit sayılırdı. Önce efendisinin ailesini tanıması gerekiyordu. Bununla birlikte bu işin yabancısı sayılmazdı pek. Nasıl ki Mit-sah ve Klookooch, Gri Kunduz'un malı ise ve onun sofrasını, ocağını, yatağını paylaşıyorlarsa, Sierra Vista halkı da işte tıpkı onlar gibi efendisine ait kimselerdi.

Yine bu iş o kadar kolay değildi pek. Gri Kunduz'un çadırından çok daha değişikti Sierra Vista. Hem geniş hem de kalabalıktı. Yargıç Scott ile karısı vardı, sonra efendisinin Beth ile Mary adlı iki kız kardeşi, karısı Alice, dört ve altı yaşındaki çocukları küçük Vveedon ile Maud vardı. Bu kalabalık konusunda hiçbir bilgisi yoktu. Aile bağları ve akrabalık konusunda da bilgi sahibi değildi. Hoş, bunlar anlayacağı şeyler de değildi zaten. Ama her şeye karşın onların efendisine ait kimseler olduğunu algılamıştı. Zamanla onların davranışlarını, konuşmalarını gözleyerek seslerinin tonunu inceleyerek, efendisiyle onlar arasındaki ilgi ve sevginin ölçüsünü anladı. Gözlemlerinin sonucuna bakarak o da onlara karşı aynı tutum içerisine girdi. Efendisi için değer taşıyan her ne varsa, Beyaz Diş de onlara aynı değer ve önemi gösteriyor, üzerine titriyordu.

Çocuklar için de aynı şey sözkonusuydu. Oldu olası çocuklarla yıldızı barışmamıştı hiç. Onlardan nefret etmiş, korkmuş, küçücük ellerinden neler çekmişti. Kızılderili obasında yaşadığı günlerde az mı tatsız işler gelmişti başına! Onların ne denli acımasız ve vahşi yaratıklar olduğunu iyi biliyordu. Küçük Weedon ile Maud yanına ilk kez sokulmaya kalkıştıklarında bir uyarı homurtusu koparmış ve kötü kötü süzmüştü onları. Ama efendisinden yediği tokat ve azardan sonra kendisini okşamalarına ister istemez boyun eğmek zorunda kalmıştı. Gerçi mini mini ellerin altında habire-hırlamaktan kendini alamıyordu ama, artık bu hırıltıda o dokunaklı havadan eser kalmamıştı. Sonraları, zamanla anladı efendisinin çocukları ne denli çok sevdiğini. Ve o andan başlayarak çocukların kendisini okşayabilmeleri için ne tokada ne de azarlanmaya gerek kalmadı.

Bununla birlikte Beyaz Diş her şeye karşın hoşnut sayılmazdı pek. Efendisinin çocuklarına hatır için katlanıyordu; gönülsüzce ama doğrulukla katılıyordu çocukların eğlencelerine, daha doğrusu tıpkı korkulu ve acılı bir ameliyata dayanıyormuş gibi bir tutum içindeydi. Bir süre dişini sıkıyor, sonra bakıyor ki

olacak gibi değil, kalkıp uzaklaşıyordu. Gel zaman git zaman çocuklara kanı kaynamaya başladı. Her şeye karşın bunu yine de açığa vurmamaya çalıştı. Onlara pek sokulmuyordu. Buna karşılık, onları gördüğü zaman çekip gitmiyor, tersine, yanına yaklaşmalarını bekliyordu. Bulunduğu yere yöneldiklerini görür görmez gözlerinde bir sevinç kıvılcımı beliriyor, ya da daha ilginç bir oyun için onu bırakıp gittiklerinde arkalarından ilgi ve sevgiyle bakıyordu.

Bütün bu gelişmeler yavaş yavaş ve zamanla oldu. Çocuklardan sonra gözünde önem kazanan bir başka kişi de Yargıç Scott idi. Olsa olsa iki nedeni vardı bunun; Birincisi, efendisi ona değer verip saygı gösteriyordu; ikincisi ise, yaşlı adam hiç de yaltakçı biri değildi. Verandada gazetesini okurken Beyaz Diş adamın ayakları dibine uzanmaya bayılıyordu. Yargıç da arada sırada ona bir göz ya da bir çift tatlı lâf atmakla Beyaz Diş'in oradaki varlığına göz yumduğunu belirtmekten geri kalmıyordu. Ne var ki bu tür şeyler ancak efendisinin orada bulunmadığı zamanlar oluyordu. Yoksa, efendisi boy gösterir göstermez Beyaz Diş'in gözü dünyayı görmez oluyordu.

Beyaz Diş tüm aile bireylerinin kendisini sevip okşamasına ses çıkarmıyordu artık. Ama efendisine beslediği o sıcak yakınlığı hiçbir zaman ötekilere göstermiyordu. Ötekiler kendisini ne denli okşarlarsa okşasınlar sesindeki o dokunaklı hava bir türlü belirmiyor, tüm didinmelerine karşın onlara sokulup başını koltuk altlarına sokmuyordu. Kendisini sonsuz bir güvenle ancak efendisinin ellerine teslim ediyordu. Zaten aile bireylerini yalnızca efendisinin malı olan kimseler olarak kabul ediyordu.

Zamanla aile bireyleriyle hizmetçiler arasındaki ayrımı da öğrendi. Ödleri kopuyordu hizmetçilerin ondan. Beyaz Diş onlara saldırmıyor, kendini tutuyordu. Onlar efendisinin malıydı, işte bu nedenle de saldırmıyordu. Kendisine bir zararları dokunmuyor, buna karşılık o da onlara ilişmiyordu. Klondike'da efendisinin yemeğini pişiren Matt gibi onlar da yemek pişiriyor, bulaşıklarını yıkıyor, ortalık işlerini görüyorlardı.

Evin dışında da öğreneceği pek çok şey vardı. Efendisinin toprakları göz alabildiğine uzanmakla birlikte uçsuz bucaksız da sayılmazdı. Arazinin bitim yeri olan sınırın gerisinde başka insanların ortaklaşa mal olan yollar, caddeler bulunuyordu; Bunların kenarlarına çekilen çitlerin ve parmaklıkların gerisinde başka insanların arazileri vardı. Bütün bu mülk ilişkileri uyulması zorunlu olan birtakım yasalarla düzenleniyordu. Beyaz Diş insanların dilinden bir şey anlamadığı için bu tür yasaları deney yoluyla öğrenebiliyordu. İşte bu nedenle, şu ya da bu yasayı çiğneyinceye dek içgüdüünün sesine uyuyor, ta ki bir iki yanılığdan sonra zarar ve uyarılar yoluyla yasaya aykırı davrandığını anladıktan sonradır ki yasayı öğreniyor, ona uymaya özen gösteriyordu.

Eğitimindeki asıl rolü efendisinin şamarları ya da azarları oynuyordu. Efendisinin küçücük bir fiskesi bile onu Gri Kunduz'dan ya da Güzel Smith'den yediği beterin beteri dayaklardan daha çok etkiliyordu. Eski efendileri dayak atmakla onun yalnızca canını yakmışlardı, oysa benliği her zaman başkaldırmış, asla boyun eğmemişti. Efendisinin tokadı ise can yakmak açısından tokat bile sayılmazdı. Ama yine de öyle bir etkisi vardı ki, acısı ta benliğinin derinliklerine işliyordu. Efendisi hoşnutsuzluğunu bu hafif mi hafif tokatla anlatıyor ve Beyaz Diş yüreğinin burkulduğunu, can evinden vurulduğunu duyuyordu.

Böyle bir şey zaten ayda yılda bir olurdu. Efendisi bu işi sesiyle yapardı çoğu kez. Beyaz Diş onun ses tonuna bakarak doğruyu yanlış ayırt eder, kendine ona göre çeki düzen verirdi. Getirildiği bu yeni diyardaki yaşantısına ayak uydurma konusunda en büyük kılavuzu efendisinin sesiydi.

Kuzeyde evcilleştirmiş tek hayvan köpek idi. Tüm öteki hayvanlar ormanlarda yaşardı. Bu durumda işi çığırından çıkarmamaları koşuluyla kendilerinden daha zayıf olan öbür yaratıkları ganimet sayıp avlamaları köpekler için hoş görülebilirdi. Beyaz Diş ömrü boyunca bu türlü canlı hayvanları avlayıp yemişti. Bu nedenle güney ülkesinde başka yasaların egemen olduğunu düşünemedi. Santa Clara Vadisi'ndeki ilk günlerinde bunu pek çabuk öğrendi. Bir sabah erkenden kalkıp evin köşesini döndüğünde kümeden kaçmış bir tavukla burun buruna geldi. İçgüdüsel bir istekle tavuğu mideye indirmek için can attı. Bir iki deneme den sonra tavuğu pençeleriyle yakaladı. Tavuk oldukça yağlı ve etli butluydu. İştahla ağzını yüzünü yalarken bu nefis sabah kahvaltısının tadına doyamamıştı.

Yine o gün ahırın çevresinde yolunu şaşırılmış başka bir tavuk daha gördü. Bu kez seyislerden biri koştı tavuğun imdadına. Adam Beyaz Diş'in ne denli vahşi bir hayvan olduğunu bilmediğinden eline ince bir kırbaç almıştı. Beyaz Diş sırtına inen ilk kırbaç darbesi üzerine tavuğu bıraktığı gibi seyisin üzerine atıldı. Adamın elinde sopa olsa belki onu durdurabilirdi ama kırbaç vız gelirdi. Hiç ses çıkarmadan ikinci kez atıldı ve adamın gırtlığına saldırdı. Seyis, "İmdat!" diye bağırarak korkuyla geri kaçarken kırbacı yere attı. Kemiğe dek yarılan koluyla boğazını korumaya çalıştı.

Ödü patlamıştı adamın. Aslında onu ürküten şey saldırının şiddetinden çok sessizce yapılışıydı. Kan içinde kalan kolu ile hâlâ suratını ve gırtlığını korumaya çalışırken bir yandan da ahıra doğru çekiliyordu.

Eğer Collie tam zamanında ortaya çıkmasaydı adamın işi bitikti. Dişi çoban köpeği nasıl Dick'in canını kurtardıysa şimdi de seyisin canını kurtarıyordu. Olan biteni görür görmez kudurmuşçasına bir öfkeye kapılarak Beyaz Diş'in üzerine saldırdı. Haklı çıkmıştı işte. İnsanlar yanılttı, ama o bu yaratığın ne mal olduğunu iyi biliyordu. Kuşkularının ne denli yerinde olduğu apaçık ortadaydı. Yüzyılların talancısı eski marifetini gösteriyordu işte!

Seyis ahıra dar attı kendini. Beyaz Diş ise Collie'nin keskin dişlerine omuz vererek saldırıdan sıyrıldı, birbirlerinin çevresinde fırıl fırıl döndükten sonra geri çekildi. Ama Collie'nin kararı karardı, bu kez işin ucunu kolay kolay bırakmayacaktı, öfkesi gittikçe arttı. Beyaz Diş sonunda işin ciddiye bindiğini görünce gurur mürur demeyip kalıbına bakmadan tarlalara doğru kaçtı.

Weedon Scott:

"Tavukları rahat bırakmasını öğrenecektir öğrenmesine ya," dedi, "ancak suç üstü yakaladığım zaman verebilirim dersini."

Nitekim iki gün sonra suçüstü olayı patlak vermişti bile. Ama bu seferki suç efendisinin umduğundan çok daha değişikti. Beyaz Diş kümesi yakından kollamış, tavukların huyunu suyunu inceden inceye gözlemişti. Geceleyin tavuklar uykuya çekildikten sonra bir odun yığınının üstüne tırmandı, oradan da kümesin damına geçti, damın üzerinden ilerleyerek içeri süzüldü. Bir an sonra kümesin içinde korkunç bir katliam başlamıştı.

Ertesi sabah efendisi verandaya çıktığı zaman seyisin bir sıra üzerine dizdiği legorn cinsi elli tane tavuk leşi gördü. Şaşkınlık ve hayranlık karışımı bir ıslık çalmaktan alamadı kendini. Derken Beyaz Diş ilişti gözüne. Hayvan işlediği suçun farkında olmadığı için en küçük bir utanma belirtisi göstermiyordu. Dahası, yararlı ve sırtının sıvazlanmasına lâyık bir iş becermiş havalarda çalılımlı çalılımlı fink atıyordu ortalıkta. Efendisi hiç eli varmadığı halde dudaklarını ısırıp yapılması gerekeni yaptı. Hiçbir şeyden haberi olmayan suçluya bağırıp çağırmaya, sertçe paylamaya başladı.

Öfkeli bir sesle azarlara azarlara Beyaz Diş'in burnunu boğulmuş tavuk leşlerine sürerken kıyasıya pataklıyordu.

Beyaz Diş bundan sonra tavuk kümesini bir daha hiç yağmalamadı. Böyle yapmakla yasaları çiğnediğini anlamıştı artık. Efendisi onu kümese soktu. Canlı avlar burnunun dibinde dolaşırken içgüdüsu onu tavukların üzerine saldırmaya kışkırtıyordu. Kendini bu dürtüye kaptırıp tam tavukların üzerine atılacağı sırada efendisinin sesi engelliyordu onu. Böylece yarım saat kadar kaldılar kümesin içinde. Efendisinin sesi her seferinde içgüdüsunün sesini bastırıyordu.

Beyaz Diş böylelikle kümesi basmanın yasalara aykırı olduğunu öğrenmiş oldu. Artık tavuklarla ilgilenmez oldu, onlara asla dokunmaması gerektiğini anladı.

Yemek sırasında Weedon Scott Beyaz Diş'e verdiği dersi babasına anlatırken Yargıç Scott kuşkuyla kafasını sallayarak:

"Bana kalırsa," dedi, "tavuklara musallat olmayı huy edinmiş bir hayvanı asla yola getiremezsin. Kanın tadını bir kez almaya görsünler ne yapsan boş artık..."

İhtiyar adam yine başını salladı kuşkuyla.

Ama Weedon Scott aynı kanıda değildi. Sonunda Şöyle bir öneri attı ortaya:

"Bakın ne diyeceğim, Beyaz Diş'i bugün öğleden sonra tavuk kümesine kapatacağım..."

Babası hemen atıldı:

"Hah, işte o zaman bütün kümes mezbahaya döner."

*

Oğlu sürdürdü:

"stelik Beyaz Diş'in boğazladığı her tavuk için altın olarak bir dolar ödeyeceğim." Beth lâfa karışarak:

"İyi ama bahsi yitirirse karşılığında babam da bir şey ödemeli" dedi.

Önerinin kız kardeşince de destek görmesinden sonra sofradakilerin tümü el çırpmaya başladı.

Bunun zerine Yargıç Scott kabul anlamında başını salladı.

Weedon Scott:

"Peki yleyse," dedi.

Ve bir an düşünüp taşındıktan sonra ekledi:

"Bu srenin bitiminde eğer Beyaz Diş hiçbir tavuğun kılına dokunmamışsa, kümeste geçirdiği her on dakika için, tıpkı mahkemede karar verdiğin zamanlarda yaptığın gibi üzerine basa basa ve ciddi ciddi: 'Beyaz Diş, meğer sen sandığımdan da usluymuşsun diyeceksin."

Bütün aile gizli bir yerden olacakları seyre koyuldu. Ama olay hiç de yargıcin sandığı gibi son bulmadı. Tavuk kümesine kapatılan Beyaz Diş hemen oracığa uzanıp kestirmeye başladı. Yalnız bir kez yerinden kalkıp suluğa gitti ve su iti. Tavuklarla ilgilendiği bile yoktu. Varlıklarının farkında bile değildi sanki. Saat dört olunca gerilerek sıçradı ve kümesin damına fırladı, yan taraftan aşağıya atladı ve eve yöneldi. Dersini iyice bellemişti artık. Az sonra verandada Yargıç Scott kahkahalarla gülmekte olan aile bireyleri önünde Beyaz Diş'i karşısına aldı ve tam on altı kez "Beyaz Diş, meğer sen sandığımdan da usluymuşsun" dedi.

evresini saran yasalar öyle çok, öyle çoktu ki, Beyaz Diş zaman zaman serseme dönüyor, yanlışlıklar yapıyordu. Başkalarının tavuklarına da zarar vermemesi gerektiğini öğrenmek zorundaydı. Bundan başka kediler, tavşanlar, hindiler vardı. Bunlara da sataşmamalıydı. Hemen hemen kavramıştı bu yasayı, artık ona öyle geliyordu ki hiçbir canlı yaratığa dokunmaması gerekiyordu. Evin arkasındaki ayırılarda dolanırken kimi zaman burnunun dibinde uçuşan kuşlara rastlıyor, sıçrayıp saldırmak için içi gitmesine karşın, insanların buyruklarına karşı gelmemiş olmak için kendini dizginliyordu.

Günlerden bir gün Dick'in çayırda bir yaban tavşanını rktp ardına düştüğünü gördü. Bunu efendisi de görmesine karşın hiç engel olmadı, tam tersine kovalaması için kendisini de isteklendirdi. İşte o zaman Beyaz Diş yaban tavşanlarını avlamanın yasadışı olmadığını anladı. Evcil hayvanlar arasında düşmanlık olmaması gerekiyordu, ya da dostluk değilse bile hiç olmazsa birbirlerine karşı yansız kalmalıydılar. Evcil olmayan hayvanlar insanla bir bağlılık anlaşması yapmamış yaratıklardı. İşte bu nedenle köpekler onları avlamakta özgürdüler. Evcil hayvanlara insanlarca kol kanat gerildiğinden onları öldürmek yasaktı, kendi aralarında lme varan dvşlere tutuşulmasına hiçbir zaman göz yumulmuyordu. İster yaşam ister ölüm sözkonusu olsun, bu konuda karar verme yetkisi insanların dışında ve insanlar da bu hakkı başka yaratıklardan esirgiyorlardı.

Kuzey ülkesindeki yaşama oranla Santa Clara Vadisi'ndeki yaşam bir hayli karmaşıktı. Uygarlığın bu karmaşık ortamında geçerli olan belli başlı nitelik, özdenetim idi. İsteklere gem vurabilme yeteneği hem bir kelebek kanadı gibi duyarlı, hem de elik gibi gcl olmalıydı. Binbir türlü cilvesi vardı yaşamın. Ve işte Beyaz Diş bütün bunlara karşı hazırlıklı olması gerektiğini anlıyordu. Kente, San Jose'ye inildiğinde, arabanın ardı sıra koşarken ya da sokaklarda aylak aylak gezinirken, yaşamın o türlü türlü cilveleriyle burun buruna geleceği sanısına kapılırdı. Yaşam burada büklüm büklüm kıvrımlarla geniş ve derin bir ırnak gibi ağıldayıp geçiyordu önünden. Yaşam burada duygularını habire drtklyor, kendisinden ani kararlar vererek çevreye uymasını istiyor, onu içgüdüsünün tutkularına gem vurmak zorunda bırakıyordu.

Ta şuracıkta, burnunun dibindeki kasap dkknlarında etler vardı. Gelgeldim bunlara dokunması yasaktı. Ayrıca, efendisinin ziyaret ettiği evlerin kedileri vardı, bunlara da sataşmaması gerekiyordu. Adım başında kendisine havlayıp hırlayan köpekler vardı, bu köpeklere saldırmaması da yasaktı.

Kaldırımlardaki kalabalığın ilgisini hep üzerine çekiyordu. Bu insanlar onu görünce duruyor, gözlerini dikip bakıyor, parmaklarıyla işaret ediyor, lâf atıyor, dahası ve en kötüsü onu okşuyorlardı bile. Bütün bu yabancı ellerin

tehlikeli dokunumunu sineye çekmeyi öğrenmek gerekiyordu. Ve o bütün bunları öğrendi, sıkılmalılığı ve ürkekliğı üzerinden attı. Kendisini ilginç bulan yabancı insanlara karşı umursamaz bir tavır takındı. Onların gururlu ilgilerine karşı en azından onlar kadar gururlu bir hoşgörüyü karşılık verdi. Bununla birlikte, aslında görünüşünde öyle garip bir hava vardı ki yabancı insanların sırnaşmalarını yada aşırı içtenlik göstermelerini olanaksız kılıyordu. Bu yüzden ancak ve ancak kafasını okşamakla yetinmek zorunda kalıyorlar, sonra gösterdikleri bu yüreklilikten ötürü korkulu bir sevinç duyarak çekip gidiyorlardı.

Ama kimi zaman her şeye bu kadar kolayca katlanamıyordu. San Jose'nin dış mahallelerinde arabanın ardı sıra koşturup dururken birtakım afacanlarla karşılaşılıyorlardı. Bu çocuklar oyun olsun diye taşları onları ne olursa olsun onları kovalamanın ve yere devirmenin yasak olduğunu biliyordu. Kendini koruma içgüdüsünü baskı altına almak zorunda kalıyor, gittikçe evcilleştiğı ve uygarlaştığı için de bunu başarabiliyordu.

Ama yine de böyle bir duruma düşmeye gönlü razı olmuyordu Beyaz Diş'in. Hak ve adalet kavramları konusunda açık seçik bir düşüncesi olmamakla birlikte, her canlı yaratık gibi o da belirli bir güdüden yola çıkarak, taş atan çocuklara karşı kendisini savunma hakkının verilmeyişine içerliyor, haksızlığa uğradığını düşünüyordu. Oysaki aralarında yapılan anlaşmaya göre insanların kendisine bakmak ve korumak sorumluluğunu üstlendiklerini unutmuştu. Neyse ki bir gün efendisi arabadan atladiğı gibi elindeki kırbaçla taş atan çocukları bigüzel patakladı. Ve o oldu, çocuklar bir daha taş atmaz oldular, bunun üzerine durumu kavrayan Beyaz Diş de derin bir soluk aldı.

Çok geçmeden buna benzer bir başka deney daha geçti başından. Yine kente gittikleri bir gün yoldaki bir meyhanenin önünden geçerlerken kapıdaki üç köpek her zamanki eğlencelerine başlayıp Beyaz Diş'e saldırmaya yeltendiler. Efendisi Beyaz Diş'in ne denli azgın bir dövüşçü olduğunu bildiğinden onlarla kavga etmesini kesinlikle yasaklamıştı. Bu yüzden Beyaz Diş oradan ne zaman geçse başı derde giriyor, karşılık vermeden tırıs tırıs çekip gitmeyi gururuna yediremiyordu. Ama yine de köpeklerin ilk saldırısından sonra korkunç bir biçimde hırlayarak üçünü de kaçırıyordu. Ne var ki köpekler bir süre daha ardı sıra koşarak havlayıp hırlıyor, Beyaz Diş'i kızdırıp kışkırtıyorlardı. Beyaz Diş bir süre daha dişini sıktı. Ama öyle bir gün geldi ki bu kez meyhanedekiler saldırmaya başladı köpekleri. Yine bir gün Beyaz Diş'e saldırmaları için köpekleri açıktan açığa kışkırtırlarken efendisi dayanamayıp arabayı durdurdu ve Beyaz Diş'e:

"Hadi oğlum, tut şunları!" dedi.

Beyaz Diş kulaklarına inanamıyordu. Bakışları bir an efendisi ile köpekler arasında mekik dokudu. Sonra yine soru ve kuşku dolu gözlerle efendisine baktı. Efendisi başıyla köpekleri göstererek:

"Tut aslanım, hadi ye şunları!.." dedi.

Bu sözü ikiletmedi Beyaz Diş. Hemen geri döndü ve hiç ses çıkarmaksızın düşmanlarının arasına atıldı. Üç köpek birden karşı saldırıya geçti. Korkunç bir hırıltı ve homurtu koptu. Alt alta, üst üste dişe diş dövüşüyorlardı. Sokak toza dumana bürünmüş, göz gözü görmez olmuştu. Bir iki dakika sonra ortalık durulunca köpeklerden ikisinin titreye titreye can çekiştiğı, üçüncüsünün ise tabana kuvvet sıvıştığı görüldü. Köpeğin arkasından koşan Beyaz Diş tam kurtlara yaraşır bir hızla kurbanına tarlanın ortasında yetişti ve oracıkta hesabını görüverdi.

Bu üçüz ölüm cezası artık tüm köpeklerin kulağına küpe olmuş, Beyaz Diş rahata kavuşmuştu. Olay dilden dile dolaşıp tüm yöreye yayıldı. Yöre halkı o günden sonra 'Dövüşken Kurt'a sataşmaması için kendi köpeğine göz kulak oldu.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SOYUNUN ÇAĞRISI

Aylar ayları kovaladı. Güney ülkesinde yiyecek bol, iş ise azdı. Sürdüğü rahat ve mutlu yaşam Beyaz Diş'e yaramıştı. Güney ülkesi hem iklim hem de insanların tutumu açısından arayıp da bulamadığı bir yerdi. İnsanoğlunun sevgisi onun için

parlak bir güneş olmuş ve Beyaz Diş bu güneşin altında bereketli topraklar üzerinde büyüyen bir çiçek gibi serpilip gelişmişti. Her şeye karşın öbür köpeklerden yine de farklıydı. Kendilerini bildiler bileli hep aynı yaşam koşulları altında yaşamış olan öbür köpeklere oranla yasaları çok daha iyi biliyor, kuralları harfi harfine uyguluyordu. Ne var ki içindeki vahşeti atamamıştı üzerinden, kurt olan yanı sanki uyukluyormuşçasına, vahşiliği için için kıpırdanıyordu.

Öbür köpeklerle hiçbir zaman arkadaş olmadı. Soyundan farklı olarak şimdiye dek hep yalnız yaşamıştı ve bundan böyle de yalnız yaşayacaktı. Küçükken, Lip-lip ile öteki köpeklerin kendisine acı çektirdiği ve Güzel Smith'in elindeyken kavga ettiği günlerde, köpeklere karşı sonsuz bir nefret kökleşmişti yüreğinde. Yaşamının doğal akışı saptırılmış, kendisine düşmanca davranan soydaşlarından yüz çevirip insanoğluna bağlanmıştı.

Öte yandan güney köpeklerinin gözü de onu bir türlü tutmamıştı. İçlerine işlemiş vahşet korkusunun uyanmasına yol açtığı için köpekler Beyaz Diş' i hep hırıltı ve homurtu ile, her zaman hır çıkarmaya hazır bir tavırla karşılıyorlardı. Oysaki Beyaz Diş onlara diş geçirmeye kalkmanın gereksiz olduğunu çabucak kavramıştı. Havlaya hırlaya üzerine saldıran bir köpeğin gözünü korkutmak ve kavgadan caydırabilmek için ağzını açıp da dişlerini şöyle bir gıcırdatması yetip de artıyordu bile.

Bununla birlikte Beyaz Diş' i bir gölge gibi kovalayan bir baş belası vardı ki, bu da Collie idi. Dişi çoban köpeği Beyaz Diş'e bir an bile soluk aldırılmıyordu. O da en azından kendisi kadar yasalara boyun eğmiyordu. Beyaz Diş ile dost olması için efendisinin gösterdiği tüm çabalara karşı koyuyordu. Sert ve hırçın homurtularla her zaman, her yerde peşindeydi. Tavukları boğazlayışını bir türlü kafasından silip atamıyor, onun kötü niyetli bir yaratık olduğuna inanıyordu. Collie'nin gözünde Beyaz Diş taa ezelden suçluydu, bu nedenle de davranışlarını ona göre ayarlıyordu. Bela kesilmişti başına; nereye gitse adım adım izliyor, yanından yöresinden bir an bile ayrılmıyordu. Bir güvercine ya da bir civcive şöyle yan gözle bakmayagörsün, havlayarak ortalığı hemen velveleye veriyordu. Beyaz Diş ona aldırılmamaya çalışıyor, daha olmadı, kafasını ön ayakları üzerine dayayarak uyuyormuş gibi yapıyordu. İşte o zaman dişi köpek ister istemez sesini kısmak, kabuğuna çekilmek zorunda kalıyordu. Collie hesaba katılmazsa Beyaz Diş'in keyfine diyecek yoktu. İsteklerine gem vurmayı, kendi kendini denetlemeyi öğrenmiş, yasaların anlamını kavramıştı. Uysal serinkanlı bir hava gelmişti üzerine, pek çok şeye karşı bilgece bir hoşgörülle davranıyordu. Kendisine düşman bir çevrede yaşamıyordu artık. Tehlike, acı ve ölüm ile adım başında burun buruna gelmiyordu artık. Kendisine oldu olası korku ve gözdağı veren o bilinmeyen güce ilişkin tasarımları yok olmuştu. Yeni yaşamı kolay ve rahattı. Dümdüz akıp giden bu yaşamda ne bir düşman ne de tehlike korkusu rahatsız etmiyordu onu.

Bilinçli olarak kavrayamamakla birlikte karlara karşı bir özlem uyandı içinde. Eğer hissettiklerini sözle dile getirebilseydi "Bu ne bitmez tükenmez yaz mevsimi böyle!" diyecekti. Ama karın yokluğunu ancak bulanık bir biçimde duyabiliyordu. Yaz güneşinin sıcaklığında bunaldığı zamanlar kuzey ülkesine karşı bir türlü anlam veremediği bir özlem duyuyor, onu sürekli bir huzursuzluğa salan bu özlemin etkisiyle tüm benliği allak bullak oluyordu.

Beyaz Diş sevgisini yaltaklanarak göstermezdi. Kafasını efendisinin koltuk altına sokmak ve homurtusuna okşayıcı ve dokunaklı bir hava katmak dışında sevgisini hiçbir yolla açık etmiyordu. İnsanların kahkahasına oldu olası içerlemiş, kendisine gülündüğünde kudururcasına öfkelenmiş, gururu zedelendiği için küplere binmişti hep. Gelgelelim dostça bir havayla takılarak kendisine gülen sevgili efendisine kızmak şöyle dursun, ne yapacağını şaşırıp aval aval bakakalıyordu. Böyle zamanlarda yüreğinde o eski öfkenin kabardığını ve efendisine beslediği sevgiyle çatıştığını, sevginin ağır bastığını duyuyordu. Kızmak elinden gelmediğine göre başka bir tavır takınması gerektiğini anlıyordu. O zaman kurumlu bir havayla kasılıp kabardı, bunu gören efendisi güldü. O kabardıkça efendisi kahkahayı basıyordu. Beyaz Diş baktı ki olacak gibi değil kurum satmaktan vazgeçti. Çenelerini iyice ayırdı, dudaklarını gerdi, gözlerine neşyle karışık sevgi dolu bir hava yerleşti. Gülmeyi öğrenmişti artık.

Efendisi onu yere devirip şakalaştığı, onunla zıplayıp zıpladığı türlü türlü oyunlar oynadığı için zamanla muzipliklere katlanmayı da öğrendi Böyle zamanlarda sözümona öfkelenmiş pozlarına bürünüyor tüylerini kabartıp homurdanıyor, gerçekten kızıp ısıracakmışçasına yaparak diş atıyordu. Ama kendini bir an bile unutmuyordu. Bile bile ıskalayarak efendisinin canını yakmamaya özen gösteriyordu. Tokat, pençe ve homurtularla başlayan oyun gittikçe artıp doruğuna ulaşınca bir iki adım uzaklaşıp birdenbire durup bakışıyorlardı. Ve birden gülüşüyorlardı, bu gülüş tıpkı fırtınalı bir denizde güneşin birdenbire doğuşuna benziyordu. Derken, efendisi kollarını Beyaz Diş'in boynuna ve omuzlarına doluyor, Beyaz Diş'de sesindeki o dokunaklı ezgiyle hırıldanarak sevgisini dile getiriyordu.

Efendisinin dışında hiç kimsenin kendisiyle böyle oynamasına asla göz yumuyordu. Biri çıkıp da onunla oyun oynamaya kalkışacak oldu mu, hiç yüz vermiyor, kendisiyle şaka edilmeyeceğini göstermek için öfkeyle hırılayıp tüylerini kabartarak karşısındakini uyarıyordu. Gerçi efendisiyle şakalaşıp oynuyor, ona bu hakkı tanıyordu, ama bu asla herkesi sevmesini, olur olmaz herkesin oyuncağı olmasını gerektirmezdi. Tüm içtenliğiyle yalnızca efendisini seviyordu o, bu nedenle de sevgisinin değerini asla ayağa düşürmek istemiyordu. Efendisi sık sık at gezintisine çıkar, Beyaz Diş de bu gezintilerde ona eşlik etmeyi belli başlı görevlerinden sayardı. Kuzeydeyken insanoğluna olan bağlılığını kızak çekerek hizmet etmekle göstermişti. Oysa burada kızak mızak yoktu, köpeklere yük de vurulmuyordu. Bu nedenle buradaki hizmeti, atın yanısıra koşmak biçiminde oluyordu. Gün boyu süren en uzun gezintilerde bile hiç yorulmuyordu. Kurtlara özgü koşma biçimiyle, kendini hiç zorlamadan, kayarcasına hafif hafif ilerliyor, yirmi-yirmi beş kilometre yol aldıktan sonra neşeli bir kıvraklıkla atın önü sıra tıpiş tıpiş koşuyordu.

Bu gezintiler sırasında Beyaz Diş duygularını dile "getirmenin yeni bir yolunu daha öğrendi. Bu yeni anlatım yolu havlamaydı. Beyaz Diş ömrü boyunca topu topu iki kez havladı. İlk havlayışı, efendisi bindiği ata, sırtından inmeden bahçe kapısını açıp kapamayı öğretirken oldu. Efendisi kapıyı kapatması için atı sayısız kez kapının yanına getirdi, ama hayvan her deneyişinde ürküp geri kaçtı. At şahlandığında efendisi mahmuz vuruyor, hayvanı, ön ayaklarını yere basarak art ayaklarıyla kapıyı tepmeye zorluyordu. Beyaz Diş olup bitenleri gittikçe artan bir kaygıyla izliyordu. Sonunda sabrı tükendi ve atın önüne dikilip gözdağı verircesine vahşice havladı.

Sonraları, efendisinin de desteklediği ama hep başarısız kalan sayısız havlama girişimlerinde bulundu. Yalnız bir kez, o da efendisi yokken havlayabildi. O gün efendisi çayırda dörtnala at koştururken atın ayakları dibinden birdenbire bir tavşan sıçradı. Hayvan tökezleyerek yere devrildi, bu arada efendisinin de ayağı kırılmıştı. Beyaz Diş bunu görünce kudurmuşçasına atın gırtlığına saldırdı, son anda efendisinin buyruğuyla kendini tuttu.

Bacağının kırıldığını gören efendisi Beyaz Diş'e:
"Haydi eve! Eve dön" buyruğunu verdi.

Beyaz Diş ise efendisini tek başına bırakmaya yanaşmadı. Efendisinin aklına bir not yazıp onunla göndermek geldi, ceplerinde boşu boşuna kâğıt kalem aradı. Bunun üzerine yine eve gitmesi buyruğunu verdi.

Beyaz Diş efendisine doğru düşünceli düşünceli bir göz attı, bir iki adım atıp koşacak oldu, ama dönüp yine yanına geldi ve acıklı bir mızıltı çıkardı. Efendisi tatlı ama ağırbaşlı bir havayla konuşmaya başladı. Beyaz Diş kulaklarını dikip can kulağıyla dinliyordu.

"Hadi aslanım, beni dinle de eve koş... Eve gidip başıma geleni anlat... Eve git kurt, hadi eve!.."

Beyaz Diş "ev" sözcüğünün ne demek olduğunu biliyordu. Öbür sözleri anlamamıştı gerçi, ama eve gitmesinin istendiğini biliyordu. Geri döndü ve gönülsüzce yola koyuldu. Derken yine durakladı, gidip gitmemek arasında bocalayarak geriye baktı.

"Eve git diyorum sana!"

Daha sert bir sesle yinelenen bu buyruğu işitince boyun eğdi.

Suluk soluğa ve toza toprağa bulanmış bir biçimde eve geldiğinde bütün aile akşam serinliğinde verandaya toplanmış oturuyordu.

Annesi:

"Weedon geliyor," dedi.

Çocuklar sevinçle bağıra çağıra Beyaz Diş'in yanına koştular. Ama hayvan çocuklardan kaçınarak verandanın kıyısına koştı, ama çocuklar koltukla veranda korkulukları arasında yolunu kestiler. Beyaz Diş hırlayıp homurdanıyor, çocukların ellerinden kurtulmaya uğraşıyordu. Anneleri onlara kaygıyla bakarken: "Doğrusunu isterseniz çocuklardan yana içim içimi yiyor," benim, dedi. "Allah göstermesin bir gün saldırıverecek diye ödüm patlıyor."

Beyaz Diş vahşice homurdandı ve çocukları yere devirerek sıkıştırıldığı köşeden fırlayıp kurtuldu. Anneleri çocukları yanına çağırıp Beyaz Diş'e ilşmemelerini tembih etti.

Yargıç Scott :

"Ne de olsa kurttur" dedi. "Güvenmeye gelmez hiç"

Ağabeyinin yokluğu sırasında Beyaz Diş'i savunmayı üzerine alan Beth hemen söze karışarak:

"İyi ama, safkan bir kurt değil ki o," dedi.

Yargıç Scott:

"Weedon'un dediğine kulak asma sen," diye yanıtladı. "Weedon'a bakarsan, hayvanda azbuçuk köpek kanı varmış, gerçekten böyle olduğunu nereden biliyor, hem sonra şekli şema..."

Sözü yarıda kaldı. Beyaz Diş karşısına dikilmiş, heyecanlı heyecanlı homurdanıyordu.

Yargıç:

"Git yat bakayım şuraya!" diye emretti.

Bu kez efendisinin karısına döndü Beyaz Diş. Entarisinin eteğini dişleri arasına kıştırıp yırtarcasına asılınca kadın yaygarayı bastı. Şimdi bütün dikkatler Beyaz Diş üzerinde toplanmıştı. Homurdanmayı bırakıp kafasını kaldırdı, gözlerini onlara dikti. Boğazında düğümlenen sesi çıkarabilmek için tepeden tırnağa sarsılarak kıvranıyor, onca çırpınmasına karşın meramını anlatamıyordu. Weedon'un annesi:

"Allah vere de kudurmuş olmasa," dedi. "Weedon'a söyleye söyleye dilimde tüy bitti, az mı dedim kuzeyin soğuşuna alışmış bir hayvana buranın sıcaklığı iyi gelmez diye. Korktuğum başıma geldi işte."

Beth:

"Bana öyle geliyor ki bir şeyler söylemek istiyor bu hayvan," dedi.

Aynı anda hayvanın dili çözüldü ve bir havlama koştı.

Weedon'un karısı, gözüyle görmüşçesine emin bir havayla:

"Weedon'un başına bir kaza geldi," dedi

Herkes ayağa fırladı. Beyaz Diş merdivenlerden aşağı indi, arkasından gelmeleri için vırt zırt dönüp geriye bakıyordu. Ömründe ikinci ve son kez havlamış, derdini anlatmıştı.

Bu olaydan sonra tüm Sierra Vista halkının gönlünü fethetti. Hatta kolunu paraladığı seyis bile Beyaz Diş için kurt da olsa akıllı bir hayvan diyordu. Yargıç Scott'a gelince, o hâlâ eski düşüncesinde ayak diriyor, ansiklopediler, türlü türlü kitaplar karıştırarak birtakım sayısal veriler ve bilgilerle bu görüşünü kanıtlamaya uğraşıyordu.

Güneş içinde yüzen Santa Clara Vadisi'nde günler akıp gidiyordu. Günler kısalırken Beyaz Diş ikinci kışına başladı, tam bu sırada garip bir şey keşfetmişti: Collie'nin dişleri nedense hiç de eskisi gibi keskin gelmiyordu ona. Kendisiyle dalaşırken canını yakmıyor, sanki oyun oynuyormuşçasına cilve yapıyordu. Bu dişi köpeğin bir zamanlar dünyayı ona zindan ettiğini unutmuş gitmişti. Collie çevresinde dört dönüp cilveli cilveli fink atarken o da eşlik etmeye başladı, oyuna katılırken bazen kendini gülünç duruma düşürdüğü bile oluyordu.

Bir gün Collie onu baştan çıkarıp evin arkasındaki çayırılığa, oradan da ormanın içlerine sürükledi. Oysa Beyaz Diş o gün öğleden sonra efendisiyle at gezintisine çıkacağını biliyordu. Sırtına eyer vurulan at kapıda hazır bekliyordu. Beyaz Diş bocalıyordu. Benliğinin derinliklerinde, öğrendiği yasalardan, kendisini yoğuran âdetlerden, hatta efendisine duyduğu sevgiden ve kendi hayatını yaşama isteğinden bile daha ağır basan güçlü bir duygu vardı. Collie, bu duraksama anında yanına gelip yeniden sırnaştı ve yine koşmaya başladı. Bunun üzerine Beyaz Diş döndü ve dişinin ardına takıldı. O gün efendisi

at gezintisine yalnız çıktı. Beyaz Diş ise tıpkı yıllar öncesinde Kuzeyin ıssız ormanlarında Tek Göz'ün, anası Kiche'nin yanısıra koşması gibi Collie'nin yanında koşuyordu.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

UYUYAN KURT

O günlerde gazeteler San Quentin Hapishanesi'nden kaçan azıllı bir mahkûmu yaza yaza bitiremiyorlardı. Kana susamış bir adamdı bu. Toplumun elleri kabaydı ve adam da kaba saba biri olup çıkmıştı. Canavardan farksızdı şimdi. Evet, insan kılığında bir canavardı, daha doğrusu yırtıcı, hunhar bir canavar.

San Quentin Hapishanesi'nde yatmakla uslanmamıştı. Ceza meza vız geliyor, bildiğinden şaşmıyordu. Son nefesine dek delice kavga edebilirdi, ama dövüle-söville yaşamaya katlanamıyordu. Azgınlaştıkça azgınlaşıyor, toplum da ona karşı daha amansız bir tutum takınıyordu, bunun sonucunda daha azgın, daha kudurgan bir yaratık olup çıkmıştı. Deli gömleği, açlık, dayak, bütün bunlar Jim Hall'i yola getirecek türden cezalar değildi. Çünkü kendini bildi bileli itilmiş kakılmış, kıyasıya cezalar görmüştü. San Fransisko'nun kenar mahallelerinden birinde henüz küçük bir çocukken, yani toplumun elinde istenilen biçime girebilecek yumuşak bir maya yığınınından ibaret olduğu günlerde, yine aynı tür davranışlarla karşı karşıya kalmıştı. Tutukluluğunun üçüncü yılında tıpkı kendisi gibi canavar ruhlu bir gardiyanın eline düştü.

Gardiyan Jim'e tırnağını taktı, yapmadığı kötülüğü bırakmadı.

Ona olmadık karalar çaldı, işkence etti. Gardiyanın belinde bir tabancası, elinde ise bir anahtar destesi vardı. Oysa Jim Hall'in çıplak ellerinden ve dişlerinden gayrı hiçbir silâhı yoktu. Bir gün gardiyanın üstüne çullandı ve tıpkı yırtıcı bir canavar gibi dişleriyle tırnağıyla parçaladı adamı.

O günden sonra Jim Hall'i tek başına azıllı suçlular hücrelerine tıktılar. Üç yıl kaldı bu hücrede. Zindanının tavanı, tabanı, duvarları demirdendi. Dışarı çıkmasına bir an bile izin verilmiyordu. Üç yıl boyunca ne gökyüzünü gördü, ne güneşi. Bu karanlıkta gecesi gündüzüne karışmıştı. Demirden bir mezara diri diri gömülmüştü sanki. Ne bir insan yüzü görüyor, ne de birisiyle iki çift lâf edebiliyordu. Yemeğini kapı altındaki küçük bir delikten içeri sürdüklerinde vahşi bir hayvan gibi homur homur homurdanıyordu. Her şeye düşman kesilmiş, içini nefret bürümüşü. Günler geceler boyunca haykırarak ateş püskürdü. Kimi zaman da haftalarca aylarca kabuğuna çekilir, ağzını bıçak açmazdı. Gözünü kan bürümüş azgın bir canavardı Jim Hall.

Ve bir gece olanlar oldu, Jim Hall kaçtı. Hapishane Müdürü böyle bir şeyin olanaksızlığından dem vururdu ama, hücre bomboştur işte. İçerde yalnızca gardiyanın cesedi yatıyordu. Hapishanenin dış duvarından kaçmadan önce yoluna çıkan iki gardiyanı daha öldürmüştü. Ses çıkmasın diye elleriyle boğmuştu adamları.

Ölenlerin silâhlarını almış ve kayıplara karışmıştı. Toplumun silâhlı güçlerince her yerde fellik fellik aranıyordu. Yakalanması için altın olarak ödenmek üzere yüklüce bir ödül konuldu başına. Para canlısı çiftçiler silâhlarını kaptıkları gibi insan avına çıktılar. Kaçağın kanını dökmekle ya bir borç ödenecek ya da oğullarını üniversiteye yollayacaklardı. Ayrıca iyi niyetli birtakım yurttaşlar da silâha sarılıp Jim Hall'in ardına düştü. Peşine av köpekleri salınmıştı; toplumun paralı dövüş hayvanları, telefon, telgraf ve özel trenlerle ortalığın altını üstüne getiriyor, her yerde kaçağı arıyorlardı.

Kimi zaman onu kıstırdıkları da olmuyor değildi. O zaman canla başla dövüşenler olduğu gibi, papucun pahalı olduğunu görünce olup bitenleri ertesi günü sabah kahvaltılarını yaparken gazetelerden öğrenmek üzere sıvışanlar da oluyordu. Çatışma sırasında ölen ya da yaralananlar arabalarla sağlık merkezlerine götürülüyor, yerlerine insan avına meraklı başka gönüllüler getiriliyordu. Ama Jim Hall birdenbire büsbütün kayıplara karıştı. Av köpekleri bile tüm çabalarına karşın izini yitirmişlerdi. Kuş uçmaz kervan geçmez vadilerdeki birtakım kendi halinde çiftçiler silâhlı kimselerce yaka paça edilip neyin nesi olduklarını kanıtlamak zorunda bırakıldılar. Bu arada Jim Hall'in başına konulan

ödülü cebe indirmek isteyen birtakım açık gözler, kaçağın tanınmaz haldeki cesedini bulduklarını bile iddia ettiler. Sierra Vista halkı bu haberleri meraktan çok korkuyla izliyordu. Özellikle kadınların ödü kopuyordu. Yargıç Scott onlara bakıp bakıp kıs kıs gülüyor, olayı önemsemiyordu. Oysa yargıçlığının son yılında Jim Hall'i o mahkûm etmişti. Hall, duruşma sonunda kendisini cezaya çarptıran yargıçtan er geç öcünü alacağına herkesin önünde ant içmişti. Ömründe ilk kez haklıydı Jim Hall. Gerçekten suçsuzdu. Yok yere mahkûm edilmişti. Yargıç Scott daha önceki bir iki suçunu da göz önüne alarak onu elli yıl hapse mahkûm etmişti. Ne var ki Yargıç Scott işin içinde bir iş olduğunu bilmiyordu. Polislin oyununa geldiğinden, düzmece kanıtlar ileri sürüldüğünden, Jim Hall'e iftira edildiğinden habersizdi. Öte yandan Jim Hall de bu işte Yargıç Scott'un parmağı olmadığını bilmiyordu. Onun bu haksızlığı bile bile yaptığını, polisle birlik olduğunu sanıyordu. Elli yıl hapse çarptırıldığı açıklanınca, içinde topluma karşı biriken olanca düşmanlığıyla ayağa kalktı ve sayıları yarım düzineyi bulan mavi üniformalı can düşmanı polislerce yaka paça götürülene dek, duruşma salonunda sövüp saydı. Onun gözünde adaletsizlik Yargıç Scott'un başının altından çıkmıştı, bu yüzden ona lanetler yağdırdı, eninde sonunda ondan bunun hesabını soracağına yemin billah etti. Ve bir süre sonra kaçacağı hücre sine götürüldü.

Beyaz Diş bütün bunlardan habersizdi. Yalnız, efendisinin karısı Alice ile aralarında bir sır vardı. Her gece Sierra Vista'dakiler uykuya çekildikten sonra kadın usulca kalkıp Beyaz Diş'i evin salonuna alıyordu. Ama Beyaz Diş ev köpeği olmadığı ve içerde yatmasına izin verilmediği için Alice sabahları erkenden kalkıp aşağı iniyor evdekiler uyanmadan hayvanı dışarı salıyordu. Bir gece tüm ev halkı uyurken, Beyaz Diş uyandı. Yattığı yerde çıt çıkarmaksızın öylece yatıp bekledi. Havayı sessizce kokladı, evin içinde yabancı bir insanın bulunduğunu belirten bir koku vardı. Derken, yabancı insanın tıkırtıları geldi kulağına. Havlamaya filan kalkmadı, zaten böyle bir huyu da yoktu. Yabancı usul usul hareket ediyordu, Beyaz Diş de ondan çok daha sessiz hareket etti. Çünkü yabancıda olduğu gibi onun üzerinde hışırdayan giysiler yoktu. Sessiz adımlarla yürüyerek peşine takıldı. Ormanda en küçük kımıldıda kaçan ürkek canlıları avladığı için, uyardıktan saldırıya geçmenin, düşmanını gafil avlamanın yararlarını biliyordu.

Yabancı insan üst kata çıkan merdivenlerin alt basamağında durdu, ortalığa bir an kulak kabarttı. Beyaz Diş de taş kesilmişçesine durup bekledi. Merdivenin sonu sevgili efendisinin ve onun çok sevdiği yakınlarının odalarına uzanıyordu. Beyaz Diş sessizce beklerken tüyleri kabardı. Bu sırada yabancı ilk basamağa ayağını koyup merdiveni tırmanmaya koyuldu.

Aynı anda Beyaz Diş sıçrayarak saldırıya geçti. En küçük bir hırıltı çıkarmaksızın havada uçtu ve yabancı adamın sırtına bindi. Ön ayaklarıyla adamın omuzlarına tutunmasıyla dişlerini ensesine geçirmesi bir oldu. Omuzlarına asıldığı gibi adamı sırtüstü yere devirdi. Adam doğrulmaya çalışırsa o hemen geriye çekildi ve yeniden saldırıp dişleriyle paralamaya başladı.

Sierra Vista halkı korkuyla ayağa fırladı. Aşağı kattan gelen gürültülere bakılırsa kızılca kıyamet kopuyordu. Birden tabanca patlamaları işitildi. Bir adamın dehşet okunan acı çığlıkları, şiddetli hırıltı ve homurtulara karışıyordu. Bu arada bazı öteberilerin ve camların şangır şungur kırıldığı işitiliyordu.

Bütün bu gürültüler nasıl birdenbire kopmuşsa yine öyle çabucak kesiliverdi. Dövüş topu topu üç dakikalık sürmüştü. Ev halkı merdiven başına toplanmış, korkuyla aşağı bakıyordu. Alt katın karanlıkları içinde gürültüye benzer birtakım sesler geliyordu. Suyun içinden fıkır fıkır hava kabarcıkları yükseliyordu sanki. Sonra bu ses fısıltılı bir ıslığa dönüştü, giderek cılızlaştı ve sonunda kesildi. Karanlığın içinde, sanki boşlaşmak üzere olan birinin soluk almaya çalıştığını belirten tıknefes hırıltılardan başka bir şey işitilmez oldu.

Weedon Scott elektrik düğmesini çevirdi. Merdivenle aşağıdaki salon bir anda ışığa boğuldu. Sonra babasıyla birlikte ellerinde birer tabancayla sakına

sakına aşığı indiler. Ama bu tür önlemlere gerek kalmamıştı artık, Beyaz Diş üzerine düşen görevi çoktan bitirmişti. Kırılıp ortalığa saçılmış öteberilerin arasında koluyla suratını örtmüş bir adam boylu boyunca yatıyordu. Weedon Scott adamın üzerine eğilerek kolunu çekti, suratını yukarı çevirdi. Parçalanmış gırtlığı, adamın nasıl öldüğünü belirtmeye yetiyordu. Yargıç Scott: «Jim Hall» dedi.

Baba oğul anlamlı anlamlı bakıştılar. Sonra ikisi de Beyaz Diş'e döndü. O da yere serilmişti, gözleri kapalıydı. Ama iki adam üzerine eğildiklerinde gözkapaklarını bir parça açtı ve kuyruğunu hafifçe kıpırdatmaya çabaladı. Weedon Scott hayvani okşadığı zaman Beyaz Diş onları tanıdığını belirtmek istercesine cılız bir sesle hırıltıydı. Ama bu hırıltıyı çıkarırken var gücünü harcamış, sesi hemen ölgünleşip sönmüştü. Sonra gözkapakları düştü. Bütün vücuduyla kendini saldı, öylece yere uzanıp kaldı. Efendisi:

«Sıfırı tüketmek üzere zavallıca,» diye mırıldandı. Yargıç:

«Dur bakalım, umudunu kesme hemen,» dedi. Ve hemen telefona koştı.

Bir doktor geldi ve Beyaz Diş'le bir buçuk saat uğraşıp didindikten sonra:

«Doğrusunu isterseniz, kurtulması mucize olur,» dedi.

Günün ilk ışıkları pencerelerden içeri giriyor, elektrik ışıkları gittikçe ölgünleşiyordu. Çocuklardan gayri tüm aile doktorun başına toplanmış, can kulağıyla dinliyordu.

Doktor konuşmasını sürdürdü:

«Arka ayaklarından biri kırık, ayrıca kaburga kemiklerinden üçü kırılmış ve bu kemiklerden en azından bir tanesi ciğerine saplanmış. Kan kaybı çok fazla. İçerde de eziklikler ve yaralar olabilir, adam üzerinde mi tepindi ne... Üstüne üstlük, üç de kurşun yarası var. Binde bir kurtuluş olasılığı bile aşırı iyimserlik sayılır. Kurtuluş umudu on binde bir demek daha doğru olacak”

Yargıç:

«Ne olursa olsun onu kurtarmak için elimizden geleni yapmalıyız!» diye bağırdı.

«Paraymış pulmuş hiç düşünmeyin, ne pahasına olursa olsun röntgenini çekin, artık ne gerekiyorsa yapın işte. Weedon, tezelden San Fransisko'ya, Doktor Nichols'e tel çek. Siz sakın darılmayın emi Doktor? Elden gelen her şey yapılınsın istiyorum da...»

Doktor pişkince gülümsedi:

«Evet, anlıyorum. Onun için ne yapılırsa hakkıdır. Şimdi tıpkı hasta bir çocuk gibi bakılması gerekiyor. Ateşi için söylediklerimi unutmayın. Ben saat onda yine gelirim.”

Beyaz Diş'e özenle bakıldı. Yargıcın hastabakıcı tutma önerisine kızları şiddetle karşı çıktılar, bu görevi gönüllü olarak kendileri üstlenmişlerdi. Beyaz Diş doktorun onca umutsuzluğuna karşın yine de kurtuldu.

Ama doktorun bu karamsarlığını kınamak aslında hiç de doğru olmazdı. Çünkü doktor ömrü boyunca uygarlığın koynunda el bebek gül bebek büyümüş, yaşama dirençleri zayıflamış kuşaklardan gelen zayıf yapılı canlılara baktığı için olağandı bu. Beyaz Diş'e oranla bunlar yaşama pamuk ipliğiyle bağlı zayıf yaratıklardı. Oysaki Beyaz Diş ormandan gelmişti ve ormanda zayıflar erkenden ölüp giderdi, zayıfları kolay kolay bağrına basmazdı orman. Anası, babası, ataları, zayıflık nedir bilmemişlerdi. O demir gibi dayanıklı sağlığını ve ormanda yaşama gücünü ana sütünden emmişti. İşte bu nedenle varlığının her zerresiyle, tüm orman yaratıklarına özgü o her zamanki direngenlikle sıkı sıkıya yapışmıştı yaşama.

Beyaz Diş sargılar içinde haftalarca kalıp gibi yattı. Saatler boyunca uyudu ve sayısız düşler gördü. Kuzey ülkesinin bitmez tükenmez görüntüleri gözlerinin önünden birer birer geçip gidiyordu. Geçmişin anıları düşlerinde yeniden dirilmiş, tüm benliğini sarmıştı. Yine Kiche ile birlikte inlerindeydi, yine bağlılığını bildirmek için Gri Kunduz'un dizleri dibine sokuldu ve bir kez daha, canını kurtarmak için Lip-lip ile öfkeli köpek sürüsünün öne sıra var gücüyle koştı.

Bir kez daha kıtlık sırasında ormanlarda uzun uzadıya av kovaladı. Kızağa koşmuş köpeklerin başında giderken, Mit-sah ya da Gri Kunduz'un yelpaze gibi açılan sürüyü bir araya getirip dar geçitlerden geçirmek için kırbaçlarını saklatarak «Hoo! Hoo!» diye bağırıışlarını iştirir gibi oldu. Sonra, Güzel

Smith'in elinde geçirdiği cehennem günlerini ve yüzünün akıyla kazandığı dövüşleri yeniden yaşadı. Böyle düşler görürken, uyku arasında inleyip homurdanıyor, ona bakan evdekiler kötü bir düş gördüğünü söylüyorlardı. Gördüğü düşler içinde özellikle bir tanesi karabasan gibi eziyordu onu. Çangul çungul sesler çıkararak ilerleyen ve canavarı andıran elektrikli tramvaylar dev vaşaklar gibi çığlık çığlığa üstüne yürüyordu. Bir çalılığın ardına sinip, minik bir sincabın sığındığı ağaçtan yere inmesini bekliyordu. Ama tam sincaba saldıracağı sırada minik sincap bir anda koskocaman bir tramvaya dönüşüyor ve olanca korkunçluğuyla bir dağ gibi üstüne yürüyüp dehşetli homurtularla ateş püskürüyordu. Yine, gökyüzünde dolaşan atmacıyı izlediği zaman da öyle oluyordu. Atmaca aşağı inip de tam üzerine geleceği sırada birdenbire elektrikli bir arabaya dönüşüyordu. Sonra Güzel Smith'in kafesinde buluyordu kendini, dışarda biriken seyirci kalabalığı az sonra dövüşün başlayacağını gösteriyordu. O zaman düşmanının gireceği kapıya dikiyordu gözlerini. Ve kapı açılıyor yine o dev araba paldır küldür içeri sürülüyordu. Bu karabasana sayısız kez gördü ve her seferinde aynı korkuyu duydu.

Derken en son sargı da açıldı, alçıları söküldü. Tüm Sierra Vista halkı başına toplanmış, bayram ediyordu. Efendisi kulaklarını kaşırken Beyaz Diş sesin deki o dokunaklı havayla sevgisini belirtiyordu. Efendisinin karısı ona bir ad takmıştı: «Sevgili Kurt». Evdeki herkes bu adı sevinçle benimsemişti. Beyaz Diş ayağa kalkmaya çalıştı, ama öylesine bitkin düşmüştü ki dizlerinin bağı çözülüyor, bir türlü ayakta duramıyordu. Yatmaktan bütün kasları gevşemişti. Gösterdiği bu zayıflıktan ötürü utanır gibiydi. Sanki kendisi için uzun zamandır çırpınıp duran insanların yüzünü kara çıkarmış gibi geldi ona. Sonunda sallana yalpalana doğrulup dört ayak üzerine dikilmeyi başarabilirdi.

Kadınlar koro halinde: «Sevgili Kurt!» diye bağırıyorlardı. Bunun üzerine Yargıç Scott utkun bir tavırla bağırırdı;

•Nasılmış, gördünüz ya siz de kabul ediyorsunuz. Ben her zaman demez miydim? onun yaptığını hiçbir köpek beceremez diye! Tam bir kurt o.” Karım «Sevgili Kurt,» diye düzeltti.

«Evet, sevgili Kurt,» diye onayladı. «Bundan böyle ben de onu bu adla çağıracağım.»

Doktor:

«Yürümeyi yeniden öğrenmek zorunda olduğuna göre bir an önce başlasa fena olmaz,» dedi. «Hadi bakalım, dışarı çıkartın onu.»

Beyaz Diş bir kral gibi ilerledi. Sierra Vista'dakilerin hepsi yanından yöresinden onu izliyordu. Hayli bitkindi, çayıra gelince oracığa uzanıp bir parça dinlendi.

Sonra kendini toplamaya başladı, kasları çalıştıkça gücünü yeniden kazanıyor, kanı damarlarında daha hızlı akmaya başlıyordu. Az sonra başındaki kalabalıkla birlikte ahırın yanına geldi. Collie kapının dibinde bir yere uzanmış yatıyor, çevresinde yarım düzine kadar yumuk yumuk köpek yavrusu güneşin altında oynayıp duruyordu.

Beyaz Diş şaşkın şaşkın baktı. Collie uyarırcasına hırılınca fazla sokulmaya kalkmadı. Efendisi yavrulardan birini ayağıyla dürterek ona doğru iteledi. Beyaz Diş kuşkuyla tüylerini kabarttı, ama efendisi tatlı tatlı mırıldanarak yatıştırdı onu. O sırada kadınlardan biri tarafından sıkı sıkıya tutulan Collie, Beyaz Diş'e doğru güvensizlikle hırılayarak gözdağı veriyordu.

Yavru köpek badi badi yürüyerek Beyaz Diş'in önünde durdu. Beyaz Diş kulaklarını dikti, yavruyu dikkatle süzdü. Sonra burnunu yavrununkine dokundurdu; küçük, sıcacık dilinin çenesine değdiğini duydu. O da dilini uzattı ve bunu niye yaptığını bilmiyordu ama, yavrunun yüzünü yaladı.

Onları izleyenler arasında şiddetli bir alkış koptu, herkes gülüyor, neşeyle bağırıyordu. Afallamıştı Beyaz Diş. Yeniden bitkince yere uzandı, kulaklarını dikip başını yana çevirerek yavru köpeğe bakmaya başladı. Derken, Collie'nin kaygılı bakışları altında öbür yavrular da badi badi yürüyerek yanına geldiler. Beyaz Diş yavruların üstüne çıkmalarına, takla atıp oynasmalarına büyük bir ağırbaşlılıkla göz yumdu. Başına toplanan insanların alkışları ve sevinç çığlıkları karşısında o eski sıkılganlığına kapılır gibi oldu. Ama köpek

yavruları orasına burasına hoplayıp zıplarken, bu sıkılğanlığı üzerinden attı ve kısık, sabırlı gözlerle güneşin altında kestirmeye başladı.

-SON-

www.kitapsevenler.com

Merhabalar

Buraya Yüklediğim e-kitaplar Aşağıda Adı Geçen Kanuna İstinaden
Görme Özürlüleri İçin Hazırlanmıştır

Ekran Okuyucu, Braille 'n Speak Sayesinde Bu Kitapları Dinliyoruz

Amacım Yayın Evlerine Zarar Vermek Değildir

Bu e-kitaplar Normal Kitapların Yerini Tutmayacağından

Kitapları Beyenipte Engelli Olmayan Arkadaşlar Sadece Kitap Hakkında Fikir
Sahibi Olduğunda

Aşağıda Adı Geçen Yayın Evi, Sahafklar, Kütüphane, ve Kitapçılardan Temin
Edebilirler

Bu Kitaplarda Hiç Bir Maddi Çıkarım Yoktur Böyle Bir Şeyide Düşünmem

Bu e-kitaplar Kanunen Hiç Bir Şekilde Ticari Amaçlı Kullanılamaz

Bilgi Paylaştıkça Çoğalır

Yaşar Mutlu

Not: 5846 Sayılı Kanunun "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler " bölümünde yer alan "EK
MADDE 11. - Ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim
ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir
ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü
bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu,
vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braill
alfabesi ve benzeri 87matlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda
öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde
satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve
kullanılamaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin
bulundurulması

ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde
deneme yayınına geçilmiştir.

T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Bilgi İşlem ve Otomasyon Dairesi Başkanlığı
Ankara

Jack London Beyaz Diş